ኦሪት ዘፍጥረት

የፍጥረት አጀማመር

1 በመጀመሪያ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ሰማያት
ንና ምድርን ፈጠረ። [2]ምድርም ቅርጽ የለ
ሽና ባዶ ነበረች፤[ሀ] የምድርን ጥልቅ ስፍራ
ሁሉ ጨለማ ውጦት ነበር። የእግዚአብሔርም
(ኤሎሂም) መንፈስ በውሆች ላይ ይረብብ
ነበር።

[3]ከዚያም እግዚአብሔር (ኤሎሂም) “ብርሃን ይሁን” አለ፤
ብርሃንም ሆነ። [4]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) ብር
ሃኑ መልካም እንደ ሆነ አየ፤ ብርሃኑን
ከጨለማ ለየ። [5]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) ብርሃ
ኑን “ቀን”፣ ጨለማውን “ሌሊት” ብሎ
ጠራው። መሸ፤ ነጋም፤ የመጀመሪያ ቀን።
[6]እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣ “ውሃን ከውሃ የሚለይ
ጠፈር በውሆች መካከል ይሁን” አለ።
[7]ስለዚህ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ጠፈርን አድ
ርጎ ከጠፈሩ በላይና ከጠፈሩ በታች ያለ
ውን ውሃ ለየ፤ እንዳለውም ሆነ። [8]እግዚአ
ብሔር (ኤሎሂም) ጠፈርን፣ “ሰማይ” ብሎ
ጠራው። መሸ፤ ነጋም፤ ሁለተኛ ቀን።
[9]ከዚያም እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣ “ከሰማይ
በታች ያለው ውሃ በአንድ ስፍራ ይከ
ማች፤ ደረቁ ምድር ይገለጥ” አለ፤ እን
ዳለውም ሆነ። [10]እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ደረ
ቁን ምድር፣ “የብስ”፣ በአንድነት የተሰ
በሰበውን ውሃ፣ “ባሕር” ብሎ ጠራው።
እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ይህ መልካም እንደ ሆነ
አየ።

[11]እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣ “ምድር ዕፀዋትንም፣
እንደየወገናቸው ዘር የሚሰጡ ተክሎች
ንና በምድር ላይ ዘር ያዘሉ ፍሬ የሚያ
ፈሩ ዛፎችን እንደየወገናቸው ታብቅል”
አለ፤ እንዳለውም ሆነ። [12]ምድር ዕፀዋትን፣
እንደየወገናቸው ዘር የሚሰጡ ተክሎችንና
በውስጣቸው ዘር ያለባቸው ፍሬ የሚያ
ፈሩትን ዛፎች በየወገኑ አበቀለች። እግዚ
አብሔርም (ኤሎሂም) ይህ መልካም እንደ ሆነ አየ።
[13]መሸ፤ ነጋም፤ ሦስተኛ ቀን።

[14]ከዚያም እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣ “ቀኑን ከሌሊት
እንዲለዩ፣ የዓመት ወቅቶች፣ ቀናትና ዓመ
ታት የሚጀምሩበትንም እንዲያመለክቱ፣
[15]ለምድር ብርሃን የሚሰጡ ልዩ ልዩ
ብርሃናት በሰማይ ይሁኑ” አለ፤ እንዳለውም
ሆነ። [16]እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣ ለምድር ብርሃን
ይሰጡ ዘንድ ሁለት ታላላቅ ብርሃናት
አደረገ፤ ታላቁ ብርሃን በቀን እንዲሠለ
ጥን፣ ታናሹ ብርሃን በሌሊት እንዲሠለ

1፥1 ቀኍ6:21:27፤ ዘፍ2፥3፤14፥19፤ 2ነገ 19፥15፤ነህ9፥6፤ ኢዮ9፥8፤37፥16:18፤ 38፥4፤መዝ90፥2፤ 96፥5፤102፥25፤ 104፥2:5፤115፥15፤ 121፥2፤ 136፥5:6፤ 146፥6፤ምሳ8፥23፤ ኢሳ37፥16፤40፥21: 22:28፤41፥4:26፤ 42፥5፤44፥24፤ 45፥12:18፤51፥13: 15፤ኤር10፥12፤27፥5፤ 32፥17፤ዮሐ1፥1-2፤ ሐሥ14፥15፤17፥24፤ ኤፌ3፥9፤ቈላ1፥16፤ ዕብ3፥4፤ 11፥3፤ ራእ4፥11፤ 10፥6
1፥2 ዘፍ2፥7፤8፥2፤ ዘዳ32፥11፤ኢዮ7፥12፤ 26፥8፤33፥4፤38፥9፤ መዝ36፥6፤42፥7፤ 104፥6:30፤107፥24፤ ምሳ30፥4፤ኢሳ23፥1፤ 24፥10፤27፥10፤31፥5፤ 32፥14:15፤34፥11፤ 45፥18፤ኤር4፥23፤
1፥3 ቀኍ6፤ መዝ33፥6:9፤148፥5፤ 2ቆሮ4፥6፤ዕብ11፥3፤ 1ዮሐ1፥5-7
1፥4 ቀኍ10:12:14: 18:21:25:31፤ ዘፀ10፥21-23፤ኢዮ6፥10፤ 38፥19፤መዝ18፥28፤ 104፥20:31፤105፥28 ፤119፥68፤ኢሳ42፥16፤ 45፥7፤ኤር31፥35
1፥5 ቀኍ8:10:13: 19:23:31፤ዘፍ2፥19: 23፤መዝ74፥16
1፥6 ቀኍ1:3:9፤ መዝ24፥2፤136፥6፤ ኢሳ44፥24፤2ጴጥ3፥5
1፥7 ቀኍ9:11:15: 24፤ዘፍ7፥11፤ ኢዮ26፥10፤38፥8-11: 16፤መዝ68፥33፤ 148፥4፤ ምሳ8፥28፤
1፥8 ቀኍ5፤ኢዮ9፥8፤ 37፥18፤መዝ19፥1፤10 4፥2፤ኢሳ40፥22፤ 44፥24፤45፥12፤ ኤር10፥12፤ዘካ12፥1
1፥9 ቀኍ7፤ኢዮ38፥ 8-11፤መዝ33፥7፤95፥5፤ 104፥6-9፤ምሳ8፥29፤ ኤር5፥22፤ዮና1፥9፤ ሐጌ2፥6፤2ጴጥ3፥5
1፥10 ቀኍ4:5፤ ኢዮ 38፥8፤95፥5፤ መዝ33፥7፤90፥2፤95፥4
1፥11 ቀኍ7:12:21: 24:25፤ዘፍ2፥5፤6፥20 ፤7፥14፤ዘሌ11፥14:19 :22፤ዘዳ14፥13:18፤ መዝ65፥9-13፤

ጥን አደረገ። እንዲሁም ከዋክብትን አደ
ረገ። [17]ለምድር ብርሃን እንዲሰጡ እነዚ
ህን በሰማይ ጠፈር አኖራቸው። [18]ይኸውም
በቀንና በሌሊት እንዲሠለጥኑ፣ ብርሃንን
ከጨለማ እንዲለዩ ነው። እግዚአብሔርም
(ኤሎሂም) ይህ መልካም እንደ ሆነ አየ።
[19]መሸ፤ ነጋም፣ አራተኛ ቀን።
[20]እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣ “ውሆች ሕይወት ባላ
ቸው በሕያዋን ፍጡራን ይሞሉ፤ ወፎች
ከምድር በላይ በሰማይ ጠፈር ይብረሩ”
አለ። [21]በዚህ መሠረት፣ እግዚአብሔር (ኤሎ
ሂም) በባሕር ውስጥ የሚኖሩ ታላላቅ ፍጡ
ራንን፣ በውሃ ውስጥ የሚርመሰመሱ ሕይ
ወት ያላቸውን ነገሮች ሁሉ እነደየወገና
ቸው እንዲሁም ክንፍ ያላቸውን ወፎች ሁሉ
እንደየወገናቸው ፈጠረ፤ እግዚአብሔርም (ኤሎሂም)
ይህ መልካም እንደ ሆነ አየ። [22]እግዚአብሔርም
(ኤሎሂም)፣ “ብዙ ተባዙ፤ የባሕርንም ውሃ
ሙሏት፤ ወፎችም በምድር ላይ ይብዙ”
ብሎ ባረካቸው። [23]መሸ፤ ነጋም፤ አምስ
ተኛ ቀን።
[24]እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣ “ምድር ሕያዋን ፍጡራ
ንን እንደየወገናቸው፣ ከብቶችን፣ በምድር
ላይ የሚሳቡ ፍጡራንንና የዱር እንስሳ
ትን እያንዳንዱን እንደ ወገኑ ታስገኝ”
አለ፤ እንዳለውም ሆነ። [25]እግዚአብሔር (ኤሎ
ሂም) የዱር እንስሳትን እንደየወገናቸው፣
ከብቶችን እንደየወገናቸው፣ እንዲሁም
በምድር ላይ የሚሳቡ ፍጡራንን እንደየ
ወገናቸው አደረገ። እግዚአብሔርም (ኤሎሂም)
ይህ መልካም እንደ ሆነ አየ።
[26]እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣ “ሰውን በመልካ
ችን፣ በአምሳላችን እንሥራ፤ በባሕር ዓሦች፣
በሰማይ ወፎች፣ በከብቶች፣ በምድር[ለ] ሁሉ
ላይ፣ እንዲሁም በምድር በሚሳቡ ፍጡ
ራን ሁሉ ላይ ሥልጣን ይኑራቸው” አለ።

104፥14፤1ቆሮ15፥38 1፥12 ቀኍ4:11 1፥13 ቀኍ5 1፥14 ቀኍ4፤ዘፍ8፥22፤መዝ74፥16፤104፥19፤136፥7፤ኤር10፥2፤31፥35-36፤ 33፥20:25 1፥15 ቀኍ7 1፥16 ዘዳ4፥19፤17፥3፤ኢዮ9፥9፤31፥26፤ 38፥7:31-33፤መዝ8፥3፤36፥6፤74፥16፤104፥19፤136፥8:9፤መክ12፥2፤ ኢሳ40፥26፤ኤር8፥2፤31፥35፤43፥13፤ሕዝ8፥16፤አሞ5፥8፤ያዕ1፥17 1፥18 ቀኍ4፤ኤር33፥20:25 1፥19 ቀኍ5 1፥20 ዘፍ2፥19፤መዝ 146፥6 1፥21 ቀኍ1:4:11፤ዘፍ8፥17፤9፥1:7:19፤ዘሌ26፥9፤ኢዮ3፥8፤ 7፥12፤መዝ74፥13፤104፥25-26፤148፥7፤ኢሳ27፥1፤ሕዝ32፥2፤36፥ 11፤47፥27 1፥22 ቀኍ28፤ዘፍ8፥17፤9፥17:19፤47፥27፤ዘሌ26፥ 9፤ሕዝ36፥11 1፥23 ቀኍ5 1፥24 ቀኍ7:11፤ዘፍ2፥19 1፥25 ቀኍ4:11፤ዘፍ7፥21-22፤ኤር27፥5 1፥26 ቀኍ27፤ዘፍ3፥5:22፤5፥3፤ 9፥2-6፤11፥7፤መዝ8፥5-8፤82፥6፤89፥6፤100፥3፤ኢሳ6፥8፤45፥18 ፤ሐሥ17፥28-29፤1ቆሮ11፥7፤2ቆሮ4፥4፤ቈላ1፥15፤3፥10፤ያዕ3፥9

[ሀ]2 *ወይም ሆነች*

[ለ]26 *ዕብራይስጡም እንደዚሁ ሲሆን ሱርስቱ ግን የዱር እንስ ሳት ሁሉ ይለዋል።*

[27]ስለዚህ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ሰውን በራሱ መልክ
ፈጠረው፤
በእግዚአብሔር (ኤሎሂም) መልክ ፈጠረው፤
ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው።

[28]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም)፣ “ብዙ ተባዙ፤ ምድ
ርን ሙሏት፤ ግዟትም፤ የባሕርን ዓሦች፣
የሰማይን ወፎች፣ እንዲሁም በምድር ላይ
የሚንቀሳቀሱትን ሕያዋን ፍጡራንን ሁሉ
ግዟቸው” ብሎ ባረካቸው።
[29]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም)፣ እንዲህ አለ፤ “በም
ድር ላይ ያሉትን ዘር የሚሰጡ ተክሎ
ችን ሁሉ፣ በፍሬያቸው ውስጥ ዘር ያለ
ባቸውን ዛፎች ሁሉ ምግብ ይሆኑላችሁ
ዘንድ ሰጥቻችኋለሁ። [30]እንዲሁም ለምድር
አራዊት ሁሉ፣ ለሰማይ ወፎች ሁሉ፣ በም
ድር ላይ ለሚንቀሳቀሱ ሕያዋን ፍጡራን
ሁሉ ማንኛውም ለምለም ተክል ምግብ
እንዲሆናቸው ሰጥቻለሁ” እንዳለውም ሆነ።
[31]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) ያደረገውን ሁሉ አየ፤
እነሆም፣ እጅግ መልካም ነበረ። መሸ፤
ነጋም፤ ስድስተኛ ቀን።

2

የሰማያትና የምድር፣ በውስጣቸውም ያሉት
ሁሉ አፈጣጠር በዚህ ሁኔታ ተከናወነ።

[2]እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ይሠራ የነበረውን ሥራ
በሰባተኛው ቀን ላይ ፈጽሞ ነበር፤ ስለዚህ
ከሠራው ሥራ ሁሉ በሰባተኛው ቀን ዐረፈ።[ሐ]
[3]እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ሰባተኛውን ቀን ባረከው፤
ቀደሰውም፤ ካከናወነው የመፍጠር ሥራው
ሁሉ ያረፈው በሰባተኛው ቀን ነውና።

አዳምና ሔዋን

[4]እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም) ሰማያትንና
ምድርን በፈጠረ ጊዜ የተከናወኑት እንደዚህ
ነበረ፤
እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም) ሰማያት
ንና ምድርን ሲፈጥር [5]የሜዳ ቡቃያ ገና
በምድር[መ] ላይ አልታየም፤ የሜዳ ተክልም
ገና አልበቀለም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር
ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም) በመሬት ላይ ገና ዝናብ
አላዘነበም ነበር፤ ምድርንም የሚያለማ
ሰው አልነበረም። [6]ነገር ግን ውሃ[ሠ] ከመ
ሬት እየመነጨ የምድርን ገጽ ያረሰርስ
ነበር። [7]እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም) ከም
ድር ዐፈር ወስዶ ሰውን[ረ] አበጀው፤ በአፍን
ጫውም የሕይወት እስትንፋስ እፍ አለበት፤
ሰውም ሕያው ነፍስ ሆነ።
[8]እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም) በምሥራቅ፣
በዔድን የአትክልት ስፍራ አዘጋጀ፤ ያበጀ
ውንም ሰው በዚያ አኖረው። [9]እግዚአብሔር
ኤሎሂምም (ያህዌ ኤሎሂም) ለዐይን የሚያስደስት ለመ
ብልም መልካም የሆነውን ዛፍ ሁሉ ከምድር

1÷27 ቀኍ1:26፤ ዘፍ 2÷7፤5÷1:2፤ ዘዳ4÷32፤መዝ103÷14፤ 119÷73፤ማቴ19÷4፤ ማር10÷6፤ገላ3÷28
1÷28 ቀኍ22:26፤ ዘፍ6÷1፤17÷6፤33÷5፤ ኢሱ24÷3፤መዝ8÷6-8፤ 113÷9፤115÷16፤ 127÷3:5፤ሐሥ17÷26
1÷29 ዘፍ9÷3፤ዘዳ 12÷15፤መዝ104÷14፤ 1ጢሞ4÷3
1÷30 ዘፍ2÷7፤7÷22 ፤ኢዮ38÷41፤መዝ 78÷25፤104÷14:27፤ 111÷5፤136÷25፤ 145÷15፤147÷9
1÷31 ቀኍ4:5፤ መዝ104÷24፤136÷5፤ ምሳ3÷19፤ኤር10÷12፤ 1ጢሞ4÷4
2÷1 ዘዳ4÷19፤17÷3 ፤2ነገ17÷16፤21÷3፤ መዝ104÷2፤ኢሳ44÷ 24፤45÷12፤48÷13፤ 51÷13
2÷2 ቀኍ2-3፤ ዘፀ20÷11፤31÷17፤ 34÷21፤ዘዳ5÷14፤ ዮሐ5÷17፤ዕብ4÷4
2÷3 ዘፍ1÷1፤ዘፀ16÷ 23፤20÷10፤23÷12፤ 31÷15፤35÷2፤ዘሌ 23÷3፤ነህ9÷14፤መዝ 95÷11፤ኢሳ58÷13፤ ኤር17÷22፤ዕብ4÷1-11
2÷4 ዘፍ1÷1፤5÷1፤ 6÷9፤10÷1፤11÷10:2 7፤25÷12:19፤36÷1:9 ፤37÷2፤ኢዮ38÷8-11
2÷5 ዘፍ1÷11፤ ኢዮ38÷28፤መዝ65÷9- 10፤ኤር10÷13
2÷7 ዘፍ1÷2:27:30፤ 3÷19:3፤4÷2፤18÷27፤ ኢዮ4÷19፤10÷9፤12÷ 10፤17÷16፤27÷3፤32÷8፤ 33÷4፤34÷14:15፤ መዝ90÷3፤103÷14፤ 104÷29፤መክ3÷20፤ 12÷7፤ኢሳ2÷22፤ 29÷16፤42÷5፤43÷1: 21፤44÷2፤57÷16፤ ኤር18÷6፤ሕዝ37÷5፤ ሐሥ17÷25፤ 1ቆሮ15÷45:47
2÷8 ቀኍ10:15፤ ዘፍ3÷23:24፤4÷16፤ 13÷10፤ኢሳ51÷3፤ ሕዝ28÷13፤31÷9:16፤ 36÷35፤ኢል2÷3
2÷9 ዘፍ3÷22:24፤ ሕዝ31÷8፤47÷12፤ ምሳ3÷18፤11÷30፤ ራእ 2÷7
2÷10 ቀኍ8፤ዘኍ24÷6፤ መዝ46÷4፤ሕዝ47÷5
2÷11 ዘፍ10÷7፤ 25÷18
2÷12 ዘኍ11÷7
2÷17 ዘፍ15÷18፤ 31÷21፤41÷1፤ዘፀ 23÷31፤ዘኍ22÷5፤

አበቀለ፤ በአትክልቱ ቦታ መካከልም የሕ
ይወት ዛፍ ነበረ፤ እንዲሁም መልካምና ክፉን
መለየት የሚያስችለው የዕውቀት ዛፍ ነበረ።
[10]የአትክልት ስፍራውን የሚያጠጣ ወንዝ
ከዔድን ይፈስ ነበር፤ ከዚያም በአራት ተከ
ፍሎ ይወጣ ነበር። [11]የመጀመሪያው፣ ወርቅ
በሚገኝበት በሐዊላ ምድር ዙሪያ ሁሉ
የሚፈሰው የፊሶን ወንዝ ነው። [12]ኤውላጥ
ምርጥ የሆነ ወርቅ፣ መልካም መዐዛ[ሰ] ያለው
ከርቤና የከበረ ድንጋይ የሚገኙበት ምድር
ነው። [13]ሁለተኛው፣ በኢትዮጵያ[ሸ] ምድር ዙሪያ
ሁሉ የሚፈሰው የግዮን ወንዝ ነው። [14]ሦስተ
ኛው፣ ከአሦር በስተ ምሥራቅ የሚፈሰው
የጤግሮስ ወንዝ ሲሆን፣ አራተኛው የኤፍ
ራጥስ ወንዝ ነው።
[15]እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም) ሰውን
ወስዶ እንዲያለማትና እየተንከባከበ እንዲጠ
ብቃት በዔድን የአትክልት ስፍራ አስቀ
መጠው። [16]እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም)
ሰውን እንዲህ በማለት አዘዘው፤ “በአትክ
ልት ስፍራው ውስጥ ከሚገኝ ከማንኛውም
ዛፍ ፍሬ ትበላለህ። [17]ነገር ግን መልካምና
ክፉን ከሚያሳውቀው ዛፍ አትብላ፤ ምክን
ያቱም ከእርሱ በበላህ ቀን በእርግጥ ትሞ
ታለህ።”
[18]ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ
ኤሎሂም)፣ “ሰው ብቻውን መሆኑ መልካም
አይደለምና የሚስማማውን ረዳት አበጅለ
ታለሁ” አለ።
[19]እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም) የዱር
አራዊትንና የሰማይ ወፎችን ከምድር ሠርቶ
ነበር፤ ለእያንዳንዳቸውም ምን ስም እንደ
ሚያወጣላቸው ለማየት ወደ አዳም አመጣ
ቸው። አዳም ሕይወት ላላቸው ፍጡራን
ሁሉ ያወጣላቸው ስም መጠሪያቸው ሆነ።
[20]ስለዚህ አዳም[ቀ] ለከብቶች፣ ለሰማይ ወፎች፣
ለዱር አራዊት ሁሉ ስም አወጣላቸው።
ይሁን እንጂ ለአዳም ተስማሚ ረዳት አል
ተገኘለትም ነበር። [21]እግዚአብሔር ኤሎሂም
(ያህዌ ኤሎሂም) በአዳም ላይ ከባድ እንቅልፍ ጣለበት፤

ዘዳ1÷7፤11÷24፤ኢሱ1÷4፤2ሳሙ8÷3፤1ነገ4÷21፤2ነገ23÷29፤24÷7፤ 1ዜና5÷9፤18÷3፤2ዜና35÷20፤ኤር13÷4፤46÷2፤51÷63፤ዳን10÷4፤ ራእ9÷14 2÷15 ቀኍ8 2÷16 ዘፍ3÷1-2 2÷17 ዘፍ3÷1:3:11: 7፤5÷5፤9÷29፤ዘዳ30÷15:19፤ኤር42÷16፤ሕዝ3÷18፤ሮሜ5÷12፤ 6÷23 2÷18 ምሳ31÷11፤1ቆሮ11÷9፤1ጢሞ2÷13 2÷19 ዘፍ1÷ 5:20:24፤መዝ8÷7 2÷20 ዘፍ3÷20፤4÷1

[ሐ]2 ወይም *አቈመ*፤ በቍ 3 ላይም እንዲሁ
[መ]5 ወይም *መሬት*፤ በቍ 6 ላይም እንዲሁ
[ሠ]6 ወይም *ጭጋግ*
[ረ]7 በዕብራይስጥ ሰው (አዳም) የሚለው ቃል፣ መሬት (አዳማኸ) ከሚለው ቃል ጋር በድምፅ ይመሳሰላል፤ በፍቺም ሳይዛመድ አይቀርም፤ *አዳም* የመጀመሪያው ሰው ስምም ነው (ዘፍ 2÷20 ይመ)
[ሰ]12 ወይም *መልካም ዕንቁ*
[ሸ]13 ደቡብ ምሥራቅ መስጴጦምያ ሊሆን ይችላል
[ቀ]20 ወይም *ሰው*

አንቀላፍቶም ሳለ ከጐድኑ አንዲት ዐጥንት[በ]
ወስዶ፣ ስፍራውን በሥጋ ሞላው። 22እግዚአ
ብሔር ለያህዌ (ያህዌ ኤሎሂም) ከአዳም የወሰዳትን
ዐጥንት[ተ] ሴት አድርጎ ሠራት፤ ወደ አዳ
ምም አመጣት።

23አዳምም እንዲህ አለ፤

"እነሆ፤ ይህች ዐጥንት ከዐጥንቴ፣
ሥጋም ከሥጋዬ ናት።
ከወንድ ተገኝታለችና ሴት[ቸ] ትባል።"

24ስለዚህ ሰው ከአባቱና ከእናቱ ተለ
ይቶ ከሚስቱ ጋር ይጣመራል፤ ሁለቱም
አንድ ሥጋ ይሆናሉ።
25አዳምና ሚስቱ፣ ሁለቱም ዕራቍታቸውን
ነበሩ፤ ይሁን እንጂ አይተፋፈሩም ነበር።

የሰው ውድቀት

3 እባብ እግዚአብሔር ለያህዌ (ያህዌ ኤሎሂም) ከፈ
ጠራቸው የዱር አራዊት ሁሉ ተንኰለኛ
ነበረ፤ ሴቲቱንም፣ "በእርግጥ እግዚአብሔር
(ኤሎሂም)፣ 'በአትክልቱ ስፍራ ካሉ ዛፎች ከማና
ቸውም እንዳትበሉ' ብሎአልን?" 'አላት።
2ሴቲቱም እባቡን እንዲህ አለችው፤ "በአ
ትክልቱ ስፍራ ካሉት ዛፎች ፍሬ መብላት
እንችላለን፤ 3ነገር ግን እግዚአብሔር (ኤሎሂም)
'በአትክልቱ ስፍራ መካከል ከሚገኘው ዛፍ
ፍሬ እንዳትበሉ፤ እንዳትነኩትም፤ አለበለዚያ
ትሞታላችሁ' ብሎአል።"
4እባቡም ሴቲቱን እንዲህ አላት፤ "መሞት
እንኳ አትሞቱም፤ 5ከፍሬው በበላችሁ ጊዜ ዐይ
ናችሁ እንደሚከፈትና መልካምና ክፉን በማ
ወቅ፣ እንደ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) እንደምት
ሆኑ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ስለሚያውቅ ነው።"
6ሴቲቱ የዛፉ ፍሬ ለመብል መልካም፣
ለዐይን የሚያስደስትና ጥበብንም ለማግኘት
የሚያጓጓ እንደ ሆነ ባየች ጊዜ፣ ከፍሬው
ወስዳ በላች፤ ከእርሷም ጋር ለነበረው ለባሏ
ሰጠችው፤ እርሱም በላ። 7የሁለቱም ዐይኖች
ተከፈቱ፤ ዕራቍታቸውን መሆናቸውንም ተገ
ነዘቡ። ስለዚህ የበለስ ቅጠል ሰፍተው አገ
ለደሙ።
8ቀኑ መሸትሸት ሲል፣ እግዚአብሔር ለያህ
ዌ (ያህዌ ኤሎሂም) በአትክልቱ ስፍራ ሲመላለስ
አዳምና ሔዋን ድምፁን ሰምተው ከእግዚ
አብሔር ለያህዌ (ያህዌ ኤሎሂም) ፊት በዛፎቹ መካ
ከል ተሸሸጉ። 9እግዚአብሔር ለያህዌ (ያህዌ
ኤሎሂም) ግን አዳምን ተጣርቶ፣ "የት ነህ?"
አለው።
10አዳምም፣ "ድምፅህን በአትክልቱ ስፍራ
ሰማሁ፤ ዕራቍቴን ስለ ሆንሁ ፈራሁ፤ ተሸ
ሸግሁም" ብሎ መለሰ።
11እግዚአብሔርም (ያህዌ)፣ "ዕራቍትህን መሆ
ንህን ማን ነገረህ? 'ከእርሱ እንዳትበላ' ብዬ
ካዘዝሁህ ዛፍ በላህን?" አለው።
12አዳምም፣ "ይህች ከእኔ ጋር እንድት
ኖር የሰጠኸኝ ሴት፣ እርሷ ከዛፉ ፍሬ
ሰጠችኝና በላሁ" አለ።
13እግዚአብሔር ለያህዌ (ያህዌ ኤሎሂም) ሴቲቱን፣
"ይህ ያደረግሽው ምንድን ነው?" አላት።
እርሷም፣ "እባብ አሳሳተኝና በላሁ" አለች።
14እግዚአብሔር ለያህዌ (ያህዌ ኤሎሂም) እባብን
እንዲህ አለው፤ "ይህን ስለ ሠራህ፣
"ከከብቶችና ከዱር እንስሳት ሁሉ
ተለይተህ የተረገምህ ሁን፤
በሕይወትህ ዘመን ሁሉ፣ በደረትህ
እየተሳብህ ትሄዳለህ፤
ዐፈርም ትበላለህ።

15በአንተና በሴቲቱ፣
በዘርህና በዘሯ መካከል፣
ጠላትነትን አደርጋለሁ፤
እርሱ ራስህን ይቀጠቅጣል፤[ኀ]
አንተም ተረከዙን ትቀጠቅጣለህ።"

16ሴቲቱንም እንዲህ አላት፤

"በምጥ ጊዜ ጭንቅሽን አበዛለሁ፤
በሥቃይም ትወልጃለሽ፤
ፍላጐትሽም ወደ ባልሽ ይሆናል፤
እርሱም የበላይሽ ይሆናል።

17አዳምንም እንዲህ አለው፤ "የሚስትህን
ቃል ሰምተህ፣ 'ከእርሱ አትብላ' ብዬ ያዘ
ዝሁህን ዛፍ በልተሃልና፣

"ከአንተ የተነሣ ምድር የተረገመች ትሁን፤
በሕይወትህ ዘመን ሁሉ
ምግብህን ጥረህ ግረህ ከእርሷ ታገኛለህ።

18ምድርም እሾኽና አሜከላ
ታበቅልብሃለች፤
ከቡቃያዋም ትበላለህ።
19ከምድር ስለ ተገኘህ፣
ወደ መጣህበት መሬት እስክትመለስ
ድረስ
እንጀራህን በፊትህ ላብ ትበላለህ፤
ዐፈር ነህና
ወደ ዐፈር ትመለሳለህ።"
20አዳምም[ነ] የሕያዋን ሁሉ እናት ናትና
ሚስቱን ሔዋን[ኘ] ብሎ ጠራት። 21እግዚ
አብሔር ለያህዌ (ያህዌ ኤሎሂም) ከቈዳ ልብስ
አዘጋጅቶ አዳምንና ሚስቱን አለበሳቸው።

2፥21 ዘፍ15፥12፤ 1ሳሙ26፥12፤ ኢዮ 33፥15
2፥22 1ቆሮ11፥8፡9፡ 12፤1ጢሞ2፥13
2፥23 ዘፍ1፥5፤ 29፥14፤1ቆሮ11፥8፤ ኤፌ5፥28-30
2፥24 ሚል2፥15፤ ማቴ19፥5፤ ማር10፥7-8፤ 1ቆሮ6፥16፤ኤፌ5፥31
2፥25 ዘፍ3፥7፡10-11፤ ኢሳ47፥3፤ሰቆ1፥8
3፥1 ዘፍ2፥17፤ኢዮ 1፥7፤2፥2፤2ቆሮ11፥3፤ ራእ12፥9፤20፥2
3፥2 ዘፍ2፥16
3፥3 ዘፍ2፥17
3፥4 ዮሐ8፥44፤ 2ቆሮ11፥3
3፥5 ዘፍ1፥26፤ 14፥18፡19፤መዝ7፥8፤ ኢሳ14፥14፤ሕዝ28፥2
3፥6 ዘኍ30፥7-8፤ ኤር44፥15፡19፡24፤ 2ቆሮ11፥3፤1ጢሞ 2፥14፤1ዮሐ2፥16፤ ያዕ1፥14-15
3፥7 ቍ21፤ዘፍ2፥25
3፥8 ዘሌ26፥12፤ዘዳ 23፥14፤ኢዮ13፥16፤ 23፥7፤31፥33፤34፥22 ፡23፤መዝ5፥5፤139፥7 -12፤ኢሳ29፥15፤ ኤር16፥17፤23፥24፤ 49፥10፤ራእ6፥15-16 ዘፀ19፥16፤20፥18፤ ዘዳ 5፥5፤1ሳሙ12፥18
3፥9 ዘፍ4፥9፤16፥8፤ 18፥9፤1ነገ19፥9፡13
3፥10 ዘፍ2፥25፤ ሚክ7፥17
3፥11 ዘፍ2፥17:25
3፥12 ዘፍ2፥22
3፥13 ሮሜ7፥11፤ 2ቆሮ11፥3፤ 1ጢሞ 2፥14
3፥14 ዘዳ28፥15-20፤ መዝ72፥9፤ ኢሳ49፥23፤65፥25
3፥15 ዘፍ16፥11፤ መሳ13፥5፤ኢሳ7፥14፤ 8፥3፤9፥6፤ማቴ1፥23፤ ሉቃ1፥31፤ዮሐ8፥44፤ ሐሥ13፥10፤ሮሜ16፥ 20፤ገላ4፥4፤ዕብ2፥14፤ 1ዮሐ3፥8፤ራእ12፥17
3፥16 መዝ48፥5-6፤ ኢሳ13፥8፤21፥3፤26፥ 17፤ኤር4፥31፤6፥24፤ ሚክ4፥9፤1ቆሮ11፥3፤ ኤፌ5፥22፤1ጢሞ2፥15
3፥17 ዘፍ2፥17፤5፥29 ፤6፥13፤8፥21፤29፥32፤ 31፥42፤47፥9፤ዘፀ3፥7፤ ዘኍ35፥33፤ኢዮ5፥7፤ 7፥1፤14፥1፤መዝ66፥11፤ 106፥39፤127፥2፤ መክ1፥13፤2፥23፤ኢሳ 24፥5፤54፥9፤ኤር3፥1፤ 20፥18፤ሮሜ8፥20-22
3፥18 ኢዮ31፥40፤መዝ104፥14፤ኢሳ5፥6፤ዕብ6፥8 3፥19 ዘፍ2፥7፤14፥18፤ዘዳ8፥3፡9፤23፥4፤ሩት1፥6፤2፥14፤ኢዮ7፥21፤መዝ104፥23፤146፥4፤1ቆሮ15፥47፤2ተሰ3፥10፤ዕብ9፥27 3፥20 ዘፍ2፥20፤2ቆሮ11፥3፤1ጢሞ2፥13 3፥21 ቍ7

[በ]21 ወይም ከሰው የጐን ክፍል ወስዶ [ተ]22 ወይም ክፍል
[ቸ]23 ሰው የሚል ትርጕም ያለው የዕብራይስጥ ቃል ሴት የሚል ትርጕም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው

22ከዚያም እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም)፣
“ሰው መልካምንና ክፉውን ለይቶ በማወቅ
ረገድ አሁን ከእኛ እንደ አንዱ ሆኗል፤
አሁን ደግሞ እጁን ዘርግቶ ከሕይወት ዛፍ
ቀጥፎ እንዳይበላ፣ ለዘላለምም እንዳይኖር
ይከልከል” አለ። 23ስለዚህ የተገኘበትን ምድር
እንዲያርስ፣ እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም)
ሰውን ከዔድን የአትክልት ስፍራ አስወ
ጣው፤ 24ሰውንም ካስወጣው በኋላ፣ ወደ
ሕይወት ዛፍ የሚወስደውን መንገድ ለመጠ
በቅ ኪሩቤልንና በየአቅጣጫው የምትገለ
ባበጥ ነበልባላዊ ሠይፍ ከዔድን በስተ
ምሥራቅ አኖረ።[አ]

ቃየንና አቤል

4 አዳም ሚስቱን ሔዋንን ተገናኛት፤ እር
ሷም ፀንሳ ቃየንን[ከ] ወለደች፤ “በእግዚ
አብሔር (ያህዌ) ርዳታ ወንድ ልጅ አገኘሁ” አለች።
2ደግሞም ወንድሙን አቤልን ወለደች።
አቤል የበግ እረኛ፣ ቃየንም ዐራሽ ነበር።
3በአንድ ወቅት፣ ቃየን ከምድር ፍሬ ለእ
ግዚአብሔር (ያህዌ) መሥዋዕት አቀረበ። 4አቤ
ልም መጀመሪያ ከተወለዱት በጎች መካከል
ስባቸውን መሥዋዕት አድርጎ አቀረበ። እግዚ
አብሔር (ያህዌ) ወደ አቤልና ወደ መሥዋዕቱ
ተመለከተ፤ 5በቃየንና በመሥዋዕቱ ግን
አልተደሰተም፤ ስለዚህ ቃየን ክፉኛ ተና
ደደ፤ ፊቱም ጠቈረ።
6እግዚአብሔር ኤሎሂም (ያህዌ ኤሎሂም) ቃየንን
እንዲህ አለው፤ “ለምን ተናደድህ? ለምንስ
ፊትህ ጠቈረ? 7መልካም ብታደርግ ተቀባይ
ነትን አታገኝምን? መልካም ባታደርግ ግን፣
ኀጢአት በደጅህ እያደባች ናት፤ ልታሸን
ፍህ ትፈልጋለች፤ አንተ ግን ተቈጣጠራት።”
8ቃየንም ወንድሙን አቤልን፣ “እስቲ
ና፤ ወደ መስኩ እንውጣ”[ኸ] አለው፤ በመስ
ኩም ሳሉ፣ ቃየን ወንድሙን አቤልን አጠ
ቃው፤ ገደለውም።
9ከዚያም፣ እግዚአብሔር (ያህዌ) ቃየንን፣
“ወንድምህ አቤል የት ነው?” አለው።
ቃየንም፣ “አላውቅም፤ እኔ የወንድሜ ጠባቂ
ነኝን?” ሲል መለሰ።
10እግዚአብሔርም (ያህዌ) እንዲህ አለ፤ “ምን
ድነው ያደረግኸው? ስማ! የወንድምህ ደም
ከምድር ወደ እኔ ይጮኻል። 11እንግዲህ
የተረገምህ ነህ፤ የወንድምህን ደም ከእጅህ
ለመቀበል አፏን ከከፈተችው መሬት ትሰ
ደዳለህ። 12ብታርሳትም ፍሬዋን አትለግስህም፤
በምድር ላይ ኰብላይና ተንከራታች ትሆ
ናለህ።”
13ቃየንም እግዚአብሔርን (ያህዌ) እንዲህ
አለው፤ “ቅጣቴ ልሸከመው ከምችለው በላይ

3፥22 ዘፍ1፥26፤ 2፥9፤ራእ2፥7
3፥23 ዘፍ2፥7፡8
3፥24 ዘፍ2፥8፡9፤ ዘፀ25፥18-22፤ 1ሳሙ4፥4፤2ሳሙ6፥2፤ 22፥11፤1ነገ6፥27፤ 8፥6፤2ነገ19፥15፤ 2ዜና5፥8፤ኢዮ40፥19፤ መዝ18፥10፤80፥1፤ 99፥1፤104፥4፤ ኢሳ27፥1፤37፥16፤ ሕዝ10፥1፤28፥16
4፥1 ቍ17፡25፤ ዘፍ2፥20፤ዕብ11፥4፤ 1ዮሐ3፥12፤ይሁ1፥11
4፥2 ዘፍ2፥7፤ማቴ 23፥35፤ሉቃ11፥51፤ ዕብ11፥4፤12፥24
4፥3 ዘኍ18፥12፤ ዘሌ2፥1-2፤ ኢሳ43፥23፤ኤር41፥5
4፥4 ዘፀ13፥2፡12፤ ዘዳ15፥19፤ዘሌ3፥16፤ 2ዜና29፥35፤ዕብ11፥4
4፥6 ዮና4፥4
4፥7 ዘፍ44፥16፤ዘኍ 32፥23፤ኢሳ59፥12፤ ኢዮ11፥15፤22፥27፤ መዝ27፥3፤46፥2፤ ሮሜ6፥16
4፥8 ማቴ23፥35፤ ሉቃ11፥51፤ 1ዮሐ3፥12፤ይሁ1፥11
4፥9 ዘፍ3፥9፤ ዮሐ 8፥44
4፥10 ዘፍ9፥5፤37፥ 20፡26፤ዘፀ21፥12፤ዘኍ 35፥33፤ዘዳ21፥7፡9፤ 2ሳሙ4፥11፤ኢዮ16፥ 18፤24፥2፤31፥38፤ መዝ9፥12፤106፥38፤ ዕብ12፥24፤ራእ6፥9-10
4፥11 ዘዳ11፥28፤ 2ነገ2፥24
4፥12 ቍ14፤ዘዳ28፥ 15-24፤መዝ37፥25፤ 59፥15፤109፥10
4፥14 ቍ12፤ዘፍ 9፥6፤ዘፀ21፥12፡14፤ ዘሌ24፥17፤ዘኍ35፥ 19፡21፡27፡33፤ዘዳ 28፥64-67፤28፥64-7፤ 1ነገ2፥32፤2ነገ11፥16 ፤17፥18፤መዝ51፥11፤ 139፥7-12፤ኤር 7፥15፤52፥3
4፥15 ቍ24፤ዘፀ21፥ 20፤ዘሌ26፥21መዝ 79፥12፤ሕዝ9፥4፡6
4፥16 ዘፍ2፥8፤ ይሁ1፥11
4፥17 ቍ1፤ መዝ 55፥9፤49፥11
4፥19 ዘፍ6፥2፤29፥ 28፤ዘዳ21፥15፤ሩት 4፥11፤1ሳሙ1፥2
4፥21 ዘፍ31፥27፤ ዘፀ15፥20፤1ሳሙ16፥ 16፤1ዜና25፥3፤ኢዮ 21፥12፤30፥31፤መዝ 33፥2፤43፥4፤150፥4፤ ኢሳ16፥11፤ዳን3፥5

ነው። 14እነሆ፤ ዛሬ ከምድሪቱ አባረርኸኝ፤
ከፊትህም እሸሸጋለሁ፤ በምድር ላይ ኰብላ
ይና ተንከራታች እሆናለሁ፤ የሚያገኘኝም
ሁሉ ይገድለኛል።”
15እግዚአብሔር (ያህዌ) ግን፣ “የለም! እንደ
ርሱ አይሆንም፤[ወ] ማንም ቃየንን ቢገድል፣
ሰባት ዕጥፍ የበቀል ቅጣት ይቀበላል” አለው፤
ስለዚህ፣ ያገኘው ሁሉ እንዳይገድለው እግ
ዚአብሔር (ያህዌ) በቃየን ላይ ምልክት አደ
ረገለት። 16ቃየንም ከእግዚአብሔር (ያህዌ)
ፊት ወጥቶ ሄዶ፣ ከዔድን በስተ ምሥራቅ
በምትገኝ ኖድ[ዐ] በተባለች ምድር ተቀመጠ።
17ቃየን ሚስቱን ተገናኛት፤ እርሷም ፀንሳ
ሄኖክን ወለደች። ቃየን የቈረቈረውን ከተማ
በልጁ ስም ሄኖክ ብሎ ጠራው። 18ሄኖክ ኢራ
ድን ወለደ፤ ኢራድም መሑያኤልን፣ መሑ
ያኤልም ማቱሣኤልን፣ ማቱሣኤልም ላሜ
ሕን ወለደ።
19ላሜሕ ሁለት ሚስቶች አገባ፤ የአንደ
ኛዋ ስም ዓዳ፣ የሁለተኛዋም ጺላ ነበር።
20ዓዳ ያባልን ወለደች፤ እርሱም በድንኳን
ለሚኖሩ ከብት አርቢዎች አባት ነበረ።
21ወንድሙም ዩባል ይባላል፤ እርሱም የበ
ገና ደርዳሪዎችና የዋሽንት ነፊዎች አባት
ነበረ። 22ሴላም ደግሞ ቱባልቃይን የተባለ
ወንድ ልጅ ነበራት፤ እርሱም ከብረትና ከናስ
ልዩ ልዩ መሣሪያዎችን እየቀረጸ የሚሠራ[ዘ]
ነበር። የቱባልቃይን እኅት ናዕማ ትባል
ነበር።
23ላሜሕ ሚስቶቹን እንዲህ አላቸው፤

“ዓዳና ጺላ ሆይ ስሙኝ፤
የላሜሕ ሚስቶች ሆይ አድምጡኝ፤
አንድ ሰው ቢያቈስለኝ፣
ጐልማሳው ቢጐዳኝ፣ ገደልሁት፤[ዠ]
24ቃየንን የሚገድል ሰባት ጊዜ ቅጣት ካገኘው፣
የላሜሕ ገዳይማ ሰባ ሰባት ጊዜ ቅጣት
ያገኘዋል።”

25አዳም እንደ ገና ሚስቱን ተገናኛት፤
እርሷም ወንድ ልጅ ወለደች። “ቃየን

4፥22 ዘፀ35፥35፤1ሳሙ13፥19፤2ነገ24፥14 4፥23 ዘፍ9፥5-6፤ ዘፀ 20፥13፤21፥12፤23፥7፤ዘሌ19፥18፤24፥17፤ዘዳ27፥24፤32፥35
4፥24 ቍ15፤ዘዳ32፥35፤2ነገ9፥7፤መዝ18፥47፤94፥1፤ኢሳ35፥4፤ ኤር51፥56፤ናሆ1፥2፤ማቴ18፥22

[ኀ]15 ወይም *ይመታል*
[ነ]20 ወይም *ሰውየው*፤ በ4፥1ም እንዲሁ
[ኘ]20 *ሔዋን* ማለት *ሕያው* ማለት ሳይሆን አይቀርም
[አ]24 ወይም *ፊት ለፊት አስቀመጠ*
[ከ]1 *ቃየን* የሚለው ስም *ማምጣት* ወይም *ማግኘት* የሚል ትር ጕም ካላቸው የዕብራይስጥ ቃላት ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው
[ኸ]8 *እስቲ ና፣ ወደ መስኩ እንውጣ* የሚለው ሐረግ በአራተ ሳምራውያን፣ በሰብዓ ሊቃናት፣ በቩልጌትና፣ በሱርስት የሚገኝ ሲሆን በማሶሬቲክ ጽሑፍ ውስጥ ግን የለም
[ወ]15 ዕብራይስጡ ከሰብዓ ሊቃናት፣ ከቩልጌትና ከሱርስቱ ጋር ተመ ሳሳይ ሲሆን ዕብራይስጡ ግን *መልካም!* ይለዋል
[ዐ]16 ኖድ ማለት መቅበዝበዝ ማለት ለው (ቍ12 እና 14 ይመ)
[ዘ]22 ወይም *ለሚሠሩት ሁሉ መመሪያ የሚሠጥ*
[ዠ]23 ወይም *እገድላለሁ*

በገደለው በአቤል ፈንታ እግዚአብሔር (ያህዌ)
ምትክ ሰጠኝ” ስትል ስሙን ሴት[የ] ብላ ጠ
ራችው። 26ለሴትም ደግሞ ወንድ ልጅ
ተወ ለደለት፤ ስሙንም ሄኖስ አለው።
በዚያም ዘመን ሰዎች የእግዚአብሔርን
(ያህዌ) ስም መጥራት[ደ] ጀመሩ።

ከአዳም እስከ ኖኅ

5 የአዳም የትውልድ ሐረግ እንደሚከተ
ለው ነው፦
እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ሰውን ሲፈጥረው በራሱ
አምሳል አበጀው፤ 2ወንድና ሴት አድርጎ
ፈጠራቸው፤ ባረካቸው፤ በተፈጠሩም ጊዜ
“ሰው”[ጀ] ብሎ ጠራቸው።
3አዳም፣ ዕድሜው 130 ዓመት በሆነ ጊዜ፣
እርሱን ራሱን የሚመስል ወንድ ልጅ ወለደ፤
ስሙንም ሴት ብሎ ጠራው። 4ሴት ሄኖ
ስን ከወለደ በኋላ አዳም 800 ዓመት ኖረ፤
ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ፤
5አዳም በአጠቃላይ 930 ዓመት ከኖረ በኋላ
ሞተ።
6ሴት፣ ዕድሜው 105 ዓመት ሲሆን ሄኖ
ስን ወለደ፤ 7ሴት ሄኖስን ከወለደ በኋላ
807 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች
ልጆችንም ወለደ። 8ሴት በአጠቃላይ 912
ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።
9ሄኖስ፣ ዕድሜው 90 ዓመት በሆነ ጊዜ
ቃይናንን ወለደ፤ 10ሄኖስ ቃይናንን ከወለደ
በኋላ 815 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና
ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 11ሄኖስ በአጠቃ
ላይ 905 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።
12ቃይናን፣ ዕድሜው 70 ዓመት ሲሆን
መላልኤልን ወለደ፤ 13ቃይናን መላልኤልን
ከወለደ በኋላ 840 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወን
ዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 14ቃይናን
በአጠቃላይ 910 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።
15መላልኤል፣ ዕድሜው 65 ዓመት በሆነ
ጊዜ ያሬድን ወለደ፤ 16መላልኤል ያሬድን
ከወለደ በኋላ 830 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወን
ዶችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 17መላል
ኤል በአጠቃላይ 895 ዓመት ከኖረ በኋላ
ሞተ።
18ያሬድ፣ ዕድሜው 162 ዓመት ሲሆን
ሄኖክን ወለደ፤ 19ያሬድ ሄኖክን ከወለደ
በኋላ 800 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና
ሴቶች ልጆችንም ወለደ። 20ያሬድ በአጠ
ቃላይ 962 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።
21ሄኖክ፣ ዕድሜው 65 ዓመት በሆነ ጊዜ
ማቱሳላን ወለደ፤ 22ሄኖክ ማቱሳላን ከወለደ
በኋላ አካሄዱን ከእግዚአብሔር (ኤሎሂም) ጋር በማድረግ
300 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች
ልጆችንም ወለደ። 23ሄኖክ በአጠቃላይ
365 ዓመት ኖረ፤ 24ሄኖክ አካሄዱን ከእግዚ
አብሔር (ኤሎሂም) ጋር አደረገ፤ እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ስለ ወሰደውም አልተገኘም።
25ማቱሳላ፣ ዕድሜው 187 ዓመት ሲሆን
ላሜሕን ወለደ፤ 26ማቱሳላ ላሜሕን ከወለደ
በኋላ፣ 782 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶ
ችና ሴቶች ልጆችንም ወለደ፤ 27ማቱሳላ
በአጠቃላይ 969 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።
28ላሜሕ፣ ዕድሜው 182 ዓመት በሆነ
ጊዜ፣ ልጅ ወለደ። 29ስሙንም “እግዚአብሔር
(አዶናይ) በረገማት ምድር ከልፋታችንና ከጉ
ልበታችን ድካም ያሳርፈናል” ሲል ኖኅ[ገ] ብሎ
ጠራው። 30ላሜሕ ኖኅን ከወለደ በኋላ፣ 595
ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች
ልጆችንም ወለደ። 31ላሜሕ በአጠቃላይ
777 ዓመት ከኖረ በኋላ ሞተ።
32ኖኅ ዕድሜው 500 ዓመት ሲሆን ሴምን፣
ካምንና ያፌትን ወለደ።

የጥፋት ውሃ

6 ሰዎች በምድር ላይ እየበዙ ሲሄዱ ሴቶች
ልጆች ተወለዱላቸው። 2የእግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ወንዶች ልጆች የሰዎችን ሴቶች ልጆች
ውብ ሆነው አዩአቸው፤ ከመካከላቸውም የመ
ረጧቸውን አገቡ። 3እግዚአብሔርም (ያህዌ)፣
“ሰው ሟች[ጠ] ስለ ሆነ መንፈሴ እያዘነ[ጨ]
ከእርሱ ጋር ለዘላለም አይኖርም፤ ዕድሜው
120 ዓመት ይሆናል” አለ።
4የእግዚአብሔር (ኤሎሂም) ልጆች የሰዎችን ሴቶች
ልጆች ተገናኝተው ልጆች በወለዱ ጊዜም
ሆነ ከዚያም በኋላ ኔፊሊም የተባሉ ሰዎች
በምድር ላይ ነበሩ። እነርሱም በጥንቱ
ዘመን በጀግንነታቸው ከፍ ያለ ዝና ያተረፉ
ናቸው።
5እግዚአብሔር (ያህዌ) አምላክ የሰው ዐመፅ
በምድር ላይ የበዛና የልቡም ሐሳብ ዘወ
ትር ወደ ክፋት ብቻ ያዘነበለ መሆኑን ተመ
ለከተ። 6እግዚአብሔር (ያህዌ) ሰውን በም
ድር ላይ በመፍጠሩ ተጸጸተ፤ ልቡም እጅግ
አዘነ። 7ስለዚህም እግዚአብሔር (ያህዌ)፣ “የፈጠ
ርሁትን የሰው ዘር ከምድረ ገጽ አጠፋለሁ፤
ከሰው እስከ እንስሳ በምድር ላይ ከሚሳቡ
ፍጡራን እስከ ሰማይ ወፎች አጠፋለሁ፤
ስለ ፈጠርኋቸው ተጸጽቻለሁና” አለ። 8ኖኅ
ግን በእግዚአብሔር (ያህዌ) ዘንድ ሞገስን አገኘ።

4፥25 ቀኍ1፡8፤
ዘፍ 5፥3፤1ዜና1፥1
4፥26 ዘፍ5፥6፤
12፥8፤13፥4፤21፥33፤
22፥9፤26፥25፤33፥20፤
35፥1፤ዘፀ17፥15፤
1ነገ18፥24፤1ዜና1፥1፤
መዝ116፥17፤
ኢል2፥32፤ሶፎ3፥9፤
ሉቃ3፥38፤ሐሥ2፥21
5፥1 ዘፍ1፥27፤2፥4፤
1ዜና1፥1፤ቆላ3፥10
5፥2 ዘፍ1፥27:28፤
ማቴ19፥4፤ማር10፥6፤
ገላ3፥28፤
5፥3 ዘፍ1፥26፤
4፥25፤ሉቃ3፥38፤
1ቆሮ15፥49
5፥5 ዘፍ2፥17፤
ዕብ 9፥27
5፥6 ዘፍ4፥26፤
ሉቃ 3፥38
5፥9 1ዜና1፥2፤
ሉቃ 3፥37
5፥12 1ዜና1፥2፤
ሉቃ3፥37
5፥15 1ዜና1፥2፤
ሉቃ3፥37
5፥18 1ዜና1፥3፤
ሉቃ3፥37፤ይሁ1፥14
5፥21 1ዜና1፥3፤
ሉቃ3፥37
5፥22 ቍ24፤ዘፍ
6፥9፤17፥1፤24፥40፤
48፥15፤2ነገ20፥3፤
መዝ116፥9፤
ሚክ6፥8፤ሚል2፥6
5፥24 ቍ22፤
2ነገ2፥1፡11፤
መዝ49፥15፤73፥24፤
89፥48፤ዕብ11፥5
5፥25 1ዜና1፥3፤
ሉቃ3፥36
5፥29 ዘፍ3፥17፤
1ዜና1፥3፤ሉቃ3፥36፤
ሮሜ8፥20
5፥32 ዘፍ6፥10፤7፥6
፡11፤8፥13፤9፥18፤
10፥1፤1ዜና1፥4፤
ኢሳ65፥20፤ሉቃ3፥36
6፥1 ዘፍ1፥28
6፥2 ቍ4፤
ዘፍ4፥19፤ዘዳ21፥11፤
ኢዮ1፥6፤2፥1
6፥3 ኢዮ10፥9፤
34፥14፤መዝ78፥39፤
103፥14፤ኢሳ40፥6፤
57፥16፤ገላ5፥16-17፤
1ጴጥ3፥20
6፥4 ቍ2፤ዘፍ11፥4
፤ዘኍ13፥33
6፥5 ዘፍ8፥21፤
38፥7፤ኢዮ34፥26፤
መዝ14፥1-3፤ኤር1፥16፤
44፥5፤ሕዝ3፥19
6፥6 ዘፀ32፥14፤1ሳሙ
15፥11፡35፤2ሳሙ
24፥16፤1ዜና21፥15፤
ኢሳ63፥10፤ኤር18፥
7-10፤ኤፌ4፥30
6፥7 ቍ17፤ዘፍ7፥4፡
21፤ዘዳ28፥63፤
29፥20፤ሕዝ33፥28፤ሶፎ1፥2፡18 6፥8 ዘፍ19፥19፤39፥4፤ዘፀ33፥
12፡13፡17፤34፥9፤ዘኍ11፥15፤ሩት2፥2፤ሕዝ14፥14፤ሐሥ7፥46፤
ሉቃ1፥30

[የ]25 *ሴት* ማለት *ሰጠ* ሳይሆን አይቀርም
[ደ]26 ወይም *ማወጅ*
[ጀ]2 በዕብራይስጥ *አዳም* ማለት ነው
[ገ]29 *ኖኅ* የሚለው ስም *መጽናናት* የሚል ትርጒም ካለው የዕብራ
ይስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው
[ጠ]3 ወይም *በስባሽ*
[ጨ]3 ወይም *መንፈሴ አይኖርም*

9የኖኅ ታሪክ እንደሚከተለው ነው፤ ኖኅ
በዘመኑ ከነበሩት ሰዎች ሁሉ ይልቅ ጻድቅና
ከበደል የራቀ ሰው ነበር፤ አካሄዱንም ከእግ
ዚአብሔር (ኤሎሂም) ጋር አደረገ።
10ኖኅም ሴም፣ ካምና ያፌት የሚባሉ
ሦስት ወንዶች ልጆች ነበሩት።
11ምድር በእግዚአብሔር (ኤሎሂም) ፊት በክፉ ሥራ
ረከሰች፤ በዐመፅም ተሞላች። 12እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ምድር ምን ያህል በክፉ ሥራ እንደ
ረከሰች አየ፤ እነሆ፤ ሰው ሁሉ አካሄዱን አበ
ላሽቶ ነበርና 13ስለዚህ እግዚአብሔር (ኤሎሂም)
ኖኅን እንዲህ አለው:- “ሰውን ሁሉ ሳጠፋ
ነው፤ ምድር በሰው ዐመፅ ስለ ተሞላች በእ
ርግጥ ሰውንም ምድርንም አጠፋለሁ። 14አንተ
ግን በጎፈር[a] ዕንጨት መርከብ ሥራ፤ ለመ
ርከቧም ክፍሎች አብጅላት፤ ውስጧንና ውጭ
ዋን በቅጥራን ለብጠው። 15እንዲህ አድር
ገህ ሥራት:- ርዝመቷ 140 ሜትር፣ ወርዷ
23 ሜትር፣ ከፍታዋ 13.5 ሜትር ይሁን።
16ለመርከቧ ጣራ አብጅላት፣ ጣራና
ግድግዳው በሚጋጠምበት ቦታ ግማሽ ሜትር
ክፍተት ተው፤[a] ከጐኗ በር አውጣላት፤ ባለ
ሦስት ፎቅ አድርገህ ሥራት። 17እኔም ከሰ
ማይ በታች የሕይወት እስትንፋስ ያለባቸውን
ሕያዋን ፍጡራን ሁሉ ለማጥፋት እነሆ፤ በም
ድር ላይ የጥፋት ውሃ አወርዳለሁ፤ በምድር
ላይ ያለ ሁሉ ይጠፋል። 18ካንተ ጋር ግን ቃል
ኪዳን እመሠርታለሁ። አንተና ወንዶች ልጆ
ችህ፣ ሚስትህና የልጆችህ ሚስቶች ከአንተ
ጋር ወደ መርከቧ ትገባላችሁ። 19ከአንተ ጋር
በሕይወት እንዲቈዩ ከሕያዋን ፍጡራን ሁሉ
ተባዕትና እንስት እያደረግህ ሁለት ሁለቱን
ወደ መርከቧ ታስገባለህ። 20ከእያንዳንዱ
የወፍ ወገን፣ ከእያንዳንዱ የእንስሳ ወገን፣
በምድር ላይ ከሚሳቡ ፍጥረት ሁሉ በየወገና
ቸው በሕይወት ይቈዩ ዘንድ ሁለት ሁለት
እየሆኑ ወደ አንተ ይመጣሉ። 21ለአንተና
ለእነርሱ የሚያስፈልገውን ምግብ ሁሉ
አከማች።”
22ኖኅም ሁሉን እግዚአብሔር (ኤሎሂም) እን
ዳዘዘው አደረገ።

7 እግዚአብሔር (ያህዌ) ኖኅን እንዲህ አለው፤
“በዚህ ትውልድ መካከል አንተን ጻድቅ
ሆነህ አግኝቼሃለሁና ቤተ ሰብህን በሙሉ
ይዘህ ወደ መርከቧ ግባ። 2ከንጹሕ እንስ
ሳት ሁሉ ሰባት ሰባት[θ] ተባዕትና እንስት፣
3ንጹህ ካልሆኑት እንስሳት ደግሞ ሁለት
ሁለት ተባዕትና እንስት 3እንዲሁም ከወ
ፎች ወገን ሁሉ ሰባት ተባዕትና ሰባት እን
ስት፣ በምድር ላይ ለዘር እንዲተርፉ ከአንተ
ጋር ታስገባለህ። 4ከሰባት ቀን በኋላ አርባ ቀንና
አርባ ሌሊት በምድር ላይ ዝናብ አዘንባለሁ፤
የፈጠርሁትንም ሕያው ፍጡር ሁሉ ከም
ድር ገጽ አጠፋለሁ።”
5ኖኅም እግዚአብሔር (ያህዌ) ያዘዘውን ሁሉ
አደረገ።
6የጥፋት ውሃ በምድር ላይ በወረደ ጊዜ
ኖኅ የ600 ዓመት ሰው ነበር። 7ኖኅና ወን
ዶች ልጆቹ፣ ሚስቱና የልጆቹ ሚስቶች
ከጥፋት ውሃ ለመትረፍ ወደ መርከቧ ገቡ።
8ንጹሕ ከሆኑትና ንጹሕ ካልሆኑት እንስሳት፣
ከወፎችና በምድር ላይ ከሚሳቡ ፍጡራን ሁሉ
ጥንድ ጥንድ፣ 9ተባዕትና እንስት ሆነው ወደ
ኖኅ መጡ፤ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ኖኅን ባዘዘውም
መሠረት ወደ መርከቧ ገቡ። 10ከሰባት ቀንም
በኋላ የጥፋት ውሃ በምድር ላይ መጣ።
11ኖኅ በተወለደ በ600ኛው ዓመት፣ በሁ
ለተኛው ወር፣ ከወሩም በዐሥራ ሰባተኛው
ቀን፣ በዚያ ቀን የታላቁ ጥልቅ ምንጮች
በሙሉ ተነደሉ፤ የሰማይ መስኮቶችም ተከ
ፈቱ፤ 12አርባ ቀንና አርባ ሌሊት በምድር
ላይ ዝናብ ዘነበ።
13በዚያኑ ዕለት ኖኅና ልጆቹ ሴም፣ ካምና
ያፌት፣ እንዲሁም ሚስቱና ሦስቱ የል
ጆቹ ሚስቶች ወደ መርከቧ ገቡ። 14ከዱር
እንስሳት ከየወገኑ፣ ከቤት እንስሳት ከየወ
ገኑ፣ በምድር ላይ ከሚሳቡ ፍጡራን ከየወገና
ቸው፣ ከወፎችም ከየወገናቸውና ክንፍ ያላ
ቸው ሁሉ አብረዋቸው ገቡ። 15የሕይወት
እስትንፋስ ያለባቸው ፍጡራን በሙሉ ጥንድ
ጥንድ እየሆኑ ወደ ኖኅ በመምጣት መርከቧ
ውስጥ ገቡ። 16ከሕያዋንም ፍጡራን ሁሉ
እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ኖኅን ባዘዘው መሠረት ተባ
ዕትና እንስት እየሆኑ ገቡ፤ ከዚያም እግዚ
አብሔር (ያህዌ) ከውጭ ዘጋበት።
17የጥፋት ውሃም ለአርባ ቀናት ያለማቋ
ረጥ በምድር ላይ ዘነበ፤ ውሃው እየጨመረ
በሄደ መጠን መርከቧን ከምድር ወደ ላይ
አነሣት። 18ውሃው በምድር ላይ በጣም እየ
ጨመረና ከፍ እያለ ሲሄድ፣ መርከቧ በው
ሃው ላይ ተንሳፈፈች። 19ውሃው በጣም ከፍ
በማለቱ፣ ከሰማይ በታች ያሉትን ታላላቅ
ተራሮች ሁሉ ሸፈናቸው። 20ውሃው ከተራ
ሮቹ ጫፍ በላይ 7 ሜትር ያህል ከፍ አለ።
21በምድር ላይ የነበሩ ሕያዋን ፍጡራን ሁሉ:-
ወፎች፣ የቤት እንሰሳት፣ የዱር እንስሳት
በምድር የሚርመሰመሱ ፍጡራን፣ ሰዎችም

6፥9 ዘፍ2፥4፤5፥22፤17፥1፤27፥1፤ዘዳ18፥13፤2ሳሙ22፥24፤ኢዮ1፥1፤4፥6፤9፥21፤12፥4፤31፥6፤መዝ15፥2፤18፥23፤19፥13፤37፥37:39፤ምሳ2፥7፤ኤር15፥1፤ሕዝ14፥14:20፤ዳን10፥11፤ሉቃ1፥6፤ዕብ11፥7፤2ጴጥ2፥5
6፥10 ዘፍ5፥32፤ሉቃ3፥36
6፥11 ዘዳ31፥29፤መሳ2፥19፤መዝ7፥9፤73፥6፤ዕዝ7፥23፤8፥17፤28፥16፤ሚል2፥16
6፥12 ዘፀ32፥7፤ዘዳ 4፥16፤9፥12:24፤መዝ14፥1-3
6፥13 ቊ17፤ዘፍ7፥4:21-23፤ዘዳ28፥63፤ኢዮ34፥15፤2ነገ8፥19፤ዕዝ9፥14፤ኢሳ5፥6፤24፥1-3፤ኤር44፥11: 27፤ሕዝ7፥2-3
6፥14 ዘፀ2፥3፤ዕብ11፥7፤1ጴጥ3፥20
6፥17 ቊ7:13፤መዝ29፥10፤2ጴጥ2፥5
6፥18 ዘፍ7፥1:7:13፤9፥9-16፤17፥7፤19፥12፤ዘፀ6፥4፤34፥10:27፤ዘዳ29፥13:14-15፤መዝ25፥10፤74፥20፤106፥45፤ኢሳ55፥3፤ኤር32፥40፤ሕዝ16፥60፤ሐጌ2፥5፤1ጴጥ3፥20
6፥19 ዘፍ7፥15
6፥20 ዘፍ1፥11፤7፥3:15
6፥22 ዘፍ7፥5:9:16፤ዘፀ7፥6፤39፥43፤40፥16:19:21:23:25:27:29:32
7፥1 ዘፍ6፥9:18፤ሕዝ14፥14፤ማቴ24፥38፤ሉቃ17፥26-27፤ዕብ11፥7፤1ጴጥ3፥20፤2ጴጥ2፥5
7፥2 ቊ8፤ዘፍ8፥20፤ዘሌ10፥10፤11፥1-47፤ዘዳ14፥3-20፤ሕዝ44፥23፤ሐጌ2፥12፤ሐሥ10፥14-15
7፥3 ዘፍ6፥20
7፥4 ቊ12:17፤ዘፍ 8፥2፤6፥7:13፤ዘፀ24፥18፤32፥1፤34፥28፤ዘኍ13፥25፤ዘዳ9፥9:11:18:25፤10፥10፤1ሳሙ17፥16፤1ነገ13፥34፤19፥8፤ኢዮ 37፥6:13፤ማቴ4፥2፤ኤር28፥16፤
7፥5 ዘፍ6፥22
7፥6 ዘፍ5፥32
7፥7 ዘፍ6፥18
7፥8 ቊ2
7፥9 ዘፍ6፥22
7፥10 ቊ4
7፥11 ዘፍ1፥7፤5፥32፤8፥2:4:14፤2ነገ7፥2፤ኢዮ28፥11፤መዝ36፥6፤42፥7፤78፥23፤ምሳ8፥24፤ኢሳ51፥10፤24፥18፤ሕዝ26፥19፤ሚል3፥10
7፥12 ቊ 4፤1ሳሙ12፥17፤ኢዮ28፥26 7፥13 ዘፍ6፥18፤8፥16፤1ጴጥ3፥20፤2ጴጥ2፥5 7፥14 ዘፍ1፥11 7፥15 ቊ8-9፤ዘፍ6፥19
7፥16 ዘፍ6፥22 7፥17 ቊ4 7፥19 መዝ104፥6
7፥20 ዘፍ8፥4-5፤ 2ጴጥ3፥6 7፥21 ዘፍ6፥7:13፤2ጴጥ3፥6

[a]14 በዕብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጒም አይታወቅም
[a]16 ወይም *ለብርሃን መግቢያ አድርገህ፣ ሥራ*
[θ]2 ወይም *ሰባት ጥንድ፤* በቊ 3ም እንዲሁ

በሙሉ ጠፉ፡፡ 22በአፍንጫቸው የሕይወት
እስትንፋስ ያላቸው በየብስ የነበሩ ፍጡራን
ሁሉ ሞቱ፡፡ 23ሕይወት ያላቸው ፍጡራን
ሁሉ ከምድር ገጽ ጠፉ፤ ሰዎችና እንስሳት
በምድር ላይ የሚሳቡ ፍጡራንና የሰማይ
ወፎች ከምድር ላይ ጠፉ፤ ኖኅና ከእርሱ
ጋር በመርከቧ ውስጥ የነበሩት ብቻ ተረፉ፡፡
24ውሃውም ምድርን ሸፍኖ መቶ አምሳ ቀን
ቈየ፡፡

8 እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ኖኅንና በመርከቧ ውስጥ
ከእርሱ ጋር የነበሩትን የዱርና የቤት
እንስሳት ሁሉ አሰበ፤ በምድር ላይ ነፋስ
እንዲነፍስ አደረገ፤ ውሃውም ጐደለ፡፡ 2የጥ
ልቁ ምንጮችና የሰማይ ውሃ መስኮቶች
ተዘጉ፤ ዝናቡም መዝነቡን አቆመ፡፡ 3ውሃው
ከምድር ላይ ቀስ በቀስ እየቀነሰ መጣ፤
ከመቶ አምሳ ቀን በኋላም ጐደለ፡፡ 4በሰባ
ተኛው ወር፣ በዐሥራ ሰባተኛው ቀን መር
ከቧ በአራራት ተራሮች ላይ ዐረፈች፡፡
5ውሃው እስከ ዐሥረኛው ወር ድረስ እየቀ
ነሰ መጣ፤ በዐሥረኛው ወር፣ በመጀመሪያው
ቀን የተራሮቹ ጫፎች ታዩ፡፡
6ከአርባ ቀን በኋላ ኖኅ የሠራውን የመ
ርከቧን መስኮት ከፍቶ፣ 7ቍራን ወደ ውጭ
ላከ፤ ቍራውም ውሃው ከምድር ላይ እስ
ኪደርቅ ድረስ ወዲያና ወዲህ ይበር ነበር፡፡
8ከዚያም በኋላ፣ ኖኅ ውሃው ከምድር ገጽ ጐድሎ
እንደ ሆነ ለማወቅ ርግብን ላከ፤ 9ነገር ግን
ውሃው የምድርን ገጽ ገና እንደ ሸፈነ ስለ
ነበር፣ ተመልሳ ኖኅ ወዳለበት መርከብ
መጣች፤ እርሱም እጁን ዘርግቶ ተቀበላት፤
ወደ መርከቢቱም አስገባት፡፡ 10ሰባት ቀን
ከቈየ በኋላ ኖኅ ርግቧን እንደ ገና ላካት፡፡
11እርሷም ወደ ማታ ተመለሰች፤ እነሆም
የለመለመ የወይራ ቅጠል በአፏ ይዛ ነበር፤
ያን ጊዜ ኖኅ ውሃው ከምድር ላይ መጕ
ደሉን ዐወቀ፡፡ 12ሰባት ቀንም ቈይቶ ርግ
ቧን እንደ ገና ላካት፤ በዚህ ጊዜ ግን ርግቧ
ወደ እርሱ አልተመለሰችም፡፡
13ኖኅ በተወለደ በ601ኛው ዓመት፣ በመ
ጀመሪያው ወር፣ ከወሩም በመጀመሪያው
ቀን ውሃው ከምድር ላይ ደረቀ፡፡ 14ኖኅ
በመርከቡ ላይ ያለውን ክዳን አንሥቶ ተመ
ለከተ፤ የመሬቱም ገጽ እንደ ደረቀ አየ፡፡
በሁለተኛው ወር፣ በሃያ ሰባተኛው ቀን ምድ
ሪቱ ሙሉ በሙሉ ደረቀች፡፡
15ከዚያም እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ኖኅን እንዲህ
አለው፤ 16“አንተና ሚስትህ፣ ልጆችህና
የልጆችህ ሚስቶች ከመርከቧ ውጡ፡፡
17እንዲዋለዱ፣ እንዲራቡና በምድር ላይ
እንዲበዙ፣ ከአንተ ጋር ያሉትን እንስሳትና
በምድር ላይ የሚሳቡ ሕያዋን ፍጡራንን
ሁሉ ይዘሃቸው ውጣ፡፡”
18ኖኅም ከልጆቹ፣ ከሚስቱና ከልጆቹ ሚስ
ቶች ጋር ወጣ፡፡ 19እንስሳቱ ሁሉ፣ ወፎችም፣
በምድር የሚንቀሳቀሱ ሁሉ በየወገናቸው
ከመርከቧ ወጡ፡፡
20ከዚያም ኖኅ ለእግዚአብሔር (ያህዌ) መሠ
ዊያ ሠራ፤ መሠዊያው ላይ ንጹሕ ከሆ
ኑት እንስሳት ሁሉ፣ እንዲሁም ንጹሕ
ከሆኑት ወፎች የሚቃጠል መሥዋዕት አቀ
ረበ፤ 21“እግዚአብሔርም (ያህዌ) ደስ የሚያሰኘ
ውን መዐዛ አሸተተ፤ በልቡም እንዲህ አለ፤
“ምንም እንኳ ሰው ገና ከልጅነቱ ጀምሮ ሐሳቡ
ወደ ክፋት ያዘነበለ ቢሆንም[ሐ] በእርሱ ምክ
ንያት ሁለተኛ ምድርን አልረግማትም፤
አሁን እንዳደረግሁት ሕያዋን ፍጡራንን
ዳግመኛ አላጠፋም፡፡

22“ምድር እስካለች ድረስ፣
የዘር ወቅትና መከር፣
ሙቀትና ቅዝቃዜ
በጋና ክረምት፣
ቀንና ሌሊት፣
አይቋረጡም፡፡”

እግዚአብሔር ከኖኅ ጋር የገባው ኪዳን

9 እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ኖኅንና ልጆቹን እን
ዲህ ሲል ባረካቸው፤ “ብዙ ተባዙ፤ ምድ
ርንም ሙሏት፤ 2አስፈሪነታችሁና አስደንጋ
ጭነታችሁ፦ በዱር አራዊት፣ በሰማይ አዕ
ዋፍ፣ በደረት በሚሳቡ ተንቀሳቃሽ ፍጡሮ
ችና በባሕር ዓሦች ሁሉ ላይ ይሁን፤ በእ
ጃችሁ ተሰጥተዋል፡፡ 3ሕያውና ተንቀሳቃሽ
ፍጡር ሁሉ ምግብ ይሁናችሁ፤ ለምለሙን
ዕፀዋት እንደ ሰጠኋችሁ፣ አሁን ደግሞ ሁሉን
ሰጠኋችሁ፡፡
4“ነገር ግን ሕይወቱ፣ ማለት ደሙ ገና
በውስጡ ያለበትን ሥጋ አትብሉ፡፡ 5ሰውን
የገደለ ሁሉ ስለሚቱ ደም ተጠያቂ ነው፤
የሟቹን ሰው ደም ከገዳዩ፣ ከእንስሳም ይሁን
ከሰው እሻለሁ፡፡

6“የሰውን ደም የሚያፈስ ሁሉ፣
ደሙ በሰው እጅ ይፈሳል፤
በእግዚአብሔር (ኤሎሂም) አምሳል፣
እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ሰውን ሠርቶታልና፡፡
7እናንተ ግን ብዙ ተባዙ፤ ዘራችሁ በም
ድር ላይ ይብዛ፤ ይንሠራፉ፡፡”
8እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ኖኅንና አብረውት ያሉ
ትን ልጆቹን እንዲህ አላቸው፤ 9“እነሆ፤ ከእ
ናንተና ከእናንተ በኋላ ከሚመጣው ዘራችሁ

7፥22 ዘፍ1፥30
7፥23 ኢዮ14፥19፤ 21፥18፤22፥11፡16፤ መዝ90፥5፤ኢሳ28፥2፤ ማቴ24፥39፤ ሉቃ17፥27፤ዕብ11፥7፤ 1ጴጥ3፥20፤2ጴጥ2፥5፤
7፥24 ዘፍ8፥3፤ ኢዮ12፥15
8፥1 ዘፍ9፥15፤19፥29፤21፥1፤30፥22፤ዘፀ 2፥24፤14፥21፤ዘኍ10፥9፤ኢሱ2፥10፤3፥16፤ሩት4፥13፤1ሳሙ1፥11፡19፤2ነገ20፥3፤1ዜና 16፥15፤ነህ1፥8፤5፥19፤13፥14፡22፡31፤ኢዮ 12፥15፤14፥13፤መዝ 66፥6፤105፥42፤106፥4፤ኢሳ11፥15፤44፥27፤ ናሆ1፥4፤ሉቃ1፥54፡72
8፥2 ዘፍ7፥4፡11
8፥3 ዘፍ7፥24
8፥4 ዘፍ7፥11፡20፤ 2ነገ19፥37፤ኤር51፥27
8፥6 ዘፍ7፥12
8፥7 ቍ11፤ዘሌ11፥15፤ዘዳ14፥14፤1ነገ17፥4፡6፤ኢዮ38፥41፤መዝ 147፥9፤ምሳ30፥17፤ ኢሳ34፥11፤ሉቃ12፥24
8፥8 ኢዮ30፥31፤ መዝ 55፥6፤74፥19፤ ማሕ2፥12፡14፤ኢሳ 38፥14፤59፥11፤60፥8፤ኤር48፥28፤ሕዝ7፥16፤ሆሴ7፥11፤11፥11፤ናሆ2፥7፤ማቴ3፥16፤10፥16ዮሐ1፥32
8፥11 ቍ7
8፥13 ዘፍ5፥32
8፥14 ዘፍ7፥11
8፥16 ዘፍ7፥13
8፥17 ዘፍ1፥22
8፥18 1ጴጥ3፥20፤ 2ጴጥ2፥5
8፥20 ዘፍ7፥8፤12፥7-8፤13፥18፤22፥2፡9፡13፤26፥25፤33፥20፤ 35፥7፤ዘፀ10፥25፤17፥15፤20፥24፤24፥4፤40፥29፤ዘሌ1፥3፤4፥29፤6፥8-3፤ዘኍ6፥11፤መሳ 6፥26፤11፥31፤1ሳሙ 20፥29፤ኢዮ1፥5፤42፥8
8፥21 ዘፍ3፥17፤ 6፥5፤9፥11፡15፤ዘፀ 29፥18፡25፤ዘሌ1፥9፡13፤2፥9፤4፥31፤ዘኍ 15፥3፡7፤መዝ51፥5፤ ኢሳ54፥9፤ኤር17፥9፤ 44፥11፤ማቴ15፥19፤ ሮሜ1፥21፤2ቆሮ2፥15
8፥22 ዘፍ1፥14፤ኢሱ 3፥15፤መዝ67፥6፤74፥17፤ኤር5፥24፤ዘካ14፥8
9፥1 ዘፍ1፥22
9፥2 ዘፍ1፥26
9፥3 ዘፍ1፥29፤ ሐሥ10፥15፤ቆላ2፥16
9፥4 ዘሌ3፥17፤7፥26፤17፥10-14፤ 19፥26፤ዘዳ12፥16፡23-25፤15፥23፤1ሳሙ14፥33፤ሕዝ33፥25፤ ሐሥ15፥20፡29 9፥5 ዘፍ4፥10፤42፥22፤50፥15፤ዘፀ21፥28-32፤ 1ነገ 2፥32፤2ዜና24፥22፤መዝ9፥12 9፥6 ዘፍ1፥26፤4፥14፤ መሳ9፥24፤ማቴ26፥52 9፥7 ዘፍ1፥22 9፥9 ቍ11፤ዘፍ6፥18

[ሐ] 21 ወይም ስለሆነ

ጋር ኪዳኔን እመሠርታለሁ፤ [10]እንዲሁም ከእ
ናንተ ጋር ከነበሩት ሕያዋን ፍጡራን ሁሉ፦
ከወፎች፣ ከቤት እንስሳት፣ ከዱር እንስ
ሳት፣ ከእናንተ ጋር ከመርከቧ ከወጡት በም
ድር ላይ ካሉት ሕያዋን ፍጡራን ሁሉ ጋር
ኪዳን አገባለሁ። [11]ከእንግዲህ ሕይወት ያለው
ፍጡር ሁሉ በጥፋት ውሃ እንደማይጠፋ፣
ዳግመኛም ምድርን የሚያጠፋ ውሃ ከቶ እን
ደማይመጣ ከእናንተ ጋር ኪዳን እገባለሁ።”

[12]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) እንዲህ አለ፤ በእ
ኔና በእናንተ መካከል፣ ከእናንተም ጋር
ካሉ ሕያዋን ፍጡራን ሁሉ ጋር ከሚመጣ
ውም ትውልድ ሁሉ ጋር፣ የማደርገው የኪ
ዳኑ ምልክት ይህ ነው፤ [13]ቀስተ ደመናዬን
በደመና ላይ አደርጋለሁ፤ ይህም በእኔና
በምድር መካከል ለገባሁት ኪዳን ምልክት
ይሆናል። [14]ደመናን በምድር ላይ በጋረድ
ሁና ቀስቴም በደመና ላይ በሚታይበት
ጊዜ ሁሉ፣ [15]ከእናንተና ከሕያዋን ፍጡራን
ሁሉ ጋር የገባሁትን ኪዳን አስባለሁ፤ ሕይ
ወት ያለውንም ሁሉ ያጠፋ ዘንድ፣ ከእን
ግዲህ የጥፋት ውሃ ከቶ አይመጣም።
[16]ቀስቱ በደመና ላይ ተገልጦ በማይበት
ጊዜ ሁሉ፣ በእኔና በምድር ላይ ባሉ ሕያ
ዋን ፍጡራን መካከል ያለውን ዘላለማዊ
ኪዳን አስባለሁ።”

[17]ስለዚህ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ኖኅን፣ “ይህ
በእኔና በምድር ላይ በሚኖሩ ሕያዋን ሁሉ
መካከል የገባሁት ኪዳን ምልክት ነው” አለው።

የኖኅ ልጆች

[18]ከመርከቧ የወጡትም የኖኅ ልጆች ሴም፣
ካምና ያፌት ነበሩ፤ ካም የከነዓን አባት
ነው። [19]ሦስቱ የኖኅ ልጆች እነዚህ ሲሆኑ፣
በምድር ላይ የሚኖሩ ሕዝቦች ሁሉ የተገ
ኙት ከእነዚሁ ነው።

[20]ኖኅ ገበሬ ነበረና ወይን ተከለ፤[ተ] [21]ከወ
ይኑም ጠጅ ጠጥቶ ሰከረና በድንኳኑ ውስጥ ዕር
ቃኑን ተኛ። [22]የከነዓን አባት፣ ካም የአባቱን ዕር
ቃን ሥጋ አየ፤ ወደ ውጭም ወጥቶ ለሁ
ለቱ ወንድሞቹ ነገራቸው። [23]ሴምና ያፌት
ግን ልብስ ወስደው በጫንቃቸው ላይ አደ
ረጉና የአባታቸውን ዕርቃን ሥጋ እንዳያዩ
ፊታቸውን አዙረው የኋሊት በመሄድ የአባታ
ቸውን ዕርቃን ሥጋ ሸፈኑ።

[24]ኖኅ ከወይን ጠጁ ስካር ሲነቃ፣ ታናሽ
ልጁ ያደረገበትን ዐወቀ፤ [25]እንዲህም አለ፤

“ከነዓን የተረገመ ይሁን፤
ለወንድሞቹም፣ የባሪያ ባሪያ ይሁን።”
[26]ደግሞም፤

“የሴም አምላክ እግዚአብሔር (ኤሎሂም ያህዌ) ይባረክ፤
ከነዓንም የሴም[ሀ] ባሪያ ይሁን።”
[27]“እግዚአብሔር (ኤሎሂም) የያፌትን[ለ] ግዛት ያስፋ፤
ያፌት በሴም ድንኳኖች ይኑር፤
ከነዓንም የእርሱ[ሐ] ባሪያ ይሁን” አለ።
[28]ኖኅ ከጥፋት ውሃ በኋላ 350 ዓመት
ኖረ፤ [29]ኖኅ በአጠቃላይ 950 ዓመት ኖሮ ሞተ።

የኖኅ ልጆች ትውልድ

10 የኖኅ ልጆች የሴም፣ የካምና የያ
ፌት ትውልድ ይህ ነው፤ እነር
ሱም ራሳቸው ከጥፋት ውሃ በኋላ ወንዶች
ልጆችን ወለዱ።

የያፌት ዝርያዎች

10፥2-5 ተጓ ምብ - 1ዜና 1፥5-7

[2]የያፌት ልጆች፦[መ]
ጋሜር፣ ማጎግ፣ ማዴ፣ ያዋን፣ ቶቤል፣
ሞሳሕ፣ ቴራስ ናቸው።
[3]የጋሜር ልጆች፦
አስከናዝ፣ ራፋት፣ ቴርጋማ ናቸው።
[4]የያዋን ልጆች፦
ኤሊሳ፣ ተርሴስ፣ ኪቲም፣ ሮዲኢ[ሠ] ናቸው።
[5]ከእነዚህም በየነገዳቸው፣ በየጐሣቸውና በየ
ቋንቋቸው ተከፋፍለው በባሕር ዳርና በደ
ሴቶች፣ በየምድራቸው የሚኖሩ ሕዝቦች ወጡ።

የካም ዝርያዎች

10፥6-20 ተጓ ምብ - 1ዜና 1፥8-16

[6]የካም ልጆች፦
ኩሽ፣ ምጽራይም፣ [ረ]ፉጥ፣ ከነዓን ናቸው።
[7]የኩሽ ልጆች፦
ሳባ፣ ኤውላጥ፣ ሰብታ፣ ራዕማ፣ ሰበቅታ
ናቸው።

የራዕማ ልጆች፦
ሳባ፣ ድዳን ናቸው።
[8]ኩሽ የናምሩድ አባት[ሰ] ነበረ፤ ናምሩድም
በምድር ላይ ኀያል ሰው እየሆነ ሄደ። [9]*በእ
ግዚአብሔር* (ያህዌ) ፊት ብርቱ አዳኝ ነበረ፤
ስለዚህም፣ “*በእግዚአብሔር* (ያህዌ) ፊት እንደ
ናምሩድ ብርቱ አዳኝ” ይባል ነበር። [10]የግ
ዛቱም የመጀመሪያ ከተሞች፦ ባቢሎን፣ ኦሬክ፣

9፥11 ቀ 9:16፤ዘፍ 8፥21፤ኢሳ24፥5፤ 33፥8፤ሆሴ6፥7
9፥12 ቀ 17፤17፥ 11:12፤ዘፀ12፥14፤ዘሌ 3፥17፤6፥18፤17፥7፤ ዘኁ10፥8
9፥13 ቀ 14፤ሕዝ 1፥28፤ራእ4፥3፤10፥1
9፥14 ቀ 13
9፥15 ዘፍ8፥1:21፤ ዘፀ2፥24፤6፥5፤34፥10 ፤ዘሌ26፥42:45፤ዘዳ7፥ 9፤መዝ89፥34፤103፤ 18፤105፥8፤106፥45፤ ሕዝ16፥60
9፥16 ቀ 11:13፤ዘፍ 17፥7:13:19፤2ሳሙ 7፥13፤23፥5፤መዝ105 ፥9-10፤ኢሳ9፥7፤54፥ 10፤55፥3፤59፥21፤61 ፥8፤ኤር31፥31-34፤ 32፥40፤33፥21፤ሕዝ 16፥60፤37፥26፤ ዕብ13፥20
9፥17 ቀ 12
9፥18 ቀ 25-27፤ ዘፍ 5፥32፤10፥6:15፤ ሉቃ3፥36
9፥19 ዘፍ1፥22፤5፥ 32፤10፥32፤11፥4:8:9
9፥21 ዘፍ19፥35
9፥22 ዕን2፥15
9፥25 ቀ 18፤ዘፍ 25፥23፤27፥12:29: 37:40፤37፥10፤49፥8፤ ዘፀ20፥5፤ዘኁ24፥18፤ ኢሱ9፥23፤መዝ79፥8፤ ኢሳ14፥21፤ኤር31፥ 29፤32፥18
9፥26 ዘፍ14፥20፤ ዘፀ18፥10፤መዝ7፥17፤ 1ነገ9፥21
9፥27 ዘፍ10፥2-5፤ ኤፌ2፥13-14፤3፥6
9፥29 ዘፍ2፥17
10፥1 ቀ 32፤ዘፍ 2፥4፤5፥32፤1ዜና1፥4
10፥2 ኢሳ66፥19፤ ሕዝ27፥13:19፤32፥26 ፤38፥2:6፤39፥1:6፤ ራእ20፥8
10፥3 ኤር51፥27፤ ሕዝ27፥14፤38፥6
10፥4 ዘኁ24፥24፤ መዝ48፥7፤72፥10፤ ኢሳ2፥16፤23፥1:6:10: 12:14፤60፥9፤66፥19፤ ኤር2፥10፤10፥9፤ሕዝ 27፥6:7:12:25፤38፥13 ፤ዳን11፥30፤ዮና1፥3
10፥5 ዘፍ9፥27
10፥6 ዘፍ9፥18፤2ነገ 19፥9፤2ዜና12፥3፤ 16፥8፤ኢሳ11፥11፤18፥1፤ 20፥3፤43፥3፤ኤር46፥9፤ ሕዝ27፥10፤30፥4:9፤ 38፥5፤ናሆ3፥9፤ሶፎ2፥1 2፤3፥10
10፥7 ዘፍ2፥11፤25፥3፤ 1ነገ10፥1፤1ዜና1፥32፤ 2ዜና9፥1፤ኢዮ1፥15፤ 6፥19፤16፥11፤መዝ72፥10:15፤ኢሳ21፥13፤43፥3፤60፥6፤ኤር6፥20፤ 25፥23-24፤49፥8፤38፥13፤ሕዝ27፥15:20:22፤38፥13፤ኢል3፥8
10፥8 ሚክ5፥6 10፥9 ዘፍ25፥27፤27፥3፤2ዜና14፥9፤16፥8፤ ኢሳ 18፥2 10፥10 ዘፍ11፥2:9፤14፥1፤2ዜና36፥17፤ዕዝ4፥9፤ ኢሳ10፥9፤13፥1፤47፥1፤ኤር21፥2፤25፥12፤50፥1፤አሞ6፥2፤ዘካ5፥11

[ተ]20 ወይም *የመጀመሪያ ነበር*
[ሀ]26 ወይም የእርሱ ባሪያ ይሁን
[ለ]27 *ያፌት* የሚለው ቃል *ማዝረጋት* የሚል ትርጕም ካለው የዕብራይ ስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው
[ሐ]27 ወይም *የእነርሱ*
[መ]2 *ልጆች* ማለት *ዘርዐ ትውልዶች* ወይም *ወራሾች* ወይም *ሕዝቦች* ማለት ሊሆን ይችላል፤ በቍ 3:4:6:7:20-23: 29 እና 31 እንዲሁ
[ሠ]4 ጥቂት የማሶሬቲክ የጥንት ጽሑፎች፣ ከኦሪተ ሳምራውያን፣ ሰብዐ ሊቃናትና አብዛኞቹ የማሶሬቲክ የጥናት ጽሑ ፎች የሚሉት *ዶዳኒም* ነው
[ረ]6 ቍ 13ትንም ጨምሮ ግብፅን ያመለክታል
[ሰ]8 ቍ 13:15:24 እና 26ትን ጨምሮ *አባት* ማለት *ቅድመ አያት* ወይም *ተተኪ* ወይም *መሥራች* ማለት ሊሆን ይችላል።

አርካድና ካልኔ ናቸው፤ እነዚህ በ[ሸ]ሰናዖር[ቀ]
ምድር ነበሩ። 11ከዚያም ምድር ወደ አሦር
ወጥቶ ነነዌን፣ ረሆቦትን፣[በ] ካለህን 12እንዲ
ሁም በነነዌና በካለህ መካከል ሬሴን ቈረ
ቈረ፤ ታላቁንም ከተማ መሠረተ።

13ምጽራይም:-

የሉዳማውያን፣ የዕማማውያን፣ ላህቢያው
ያን፣ የነፍታሌማውያን፣ 14የፈትሩሲማውያን፣
ፍልስጥኤማውያን የተገኙባቸው የኮስሉሂማ
ውያን፣ የቀፍቶሪማውያን አባት ነበረ።

15ከነዓንም:-

የበኵር ልጁ[ተ] የሲዶን፣ የኬጢያውያን፣
16የኢያቡሳውያን፣ የአሞራውያን፣ የጌርሳው
ያን አባት ነበረ፤ 17እንዲሁም የኤዊያውያን፣
የዐር ኬዋናውያን፣ የሲኒያውያን፣ 18የአራዴዎ
ናውያን፣ የሰማሪናውያን፣ የአማቲያውያን
አባት ነበረ።

ከጊዜ በኋላ የከነዓን ጐሣዎች በየስፍራው
ተሠራጩ፤ 19የከነዓን ወሰን ከሲዶና አንሥቶ
በጌራራ በኩል እስከ ጋዛ ይደርሳል፤ ከዚያም
በሰዶም በኩል ገሞራን፣ አዳማንና ሰቦይን
ይዞ እስከ ላሣ ይዘልቃል።

20እነዚህም በየጐሣቸውና በየቋንቋቸው፣
በየምድራቸውና በየነገዳቸው ይኖሩ የነበሩ
የካም ዝርያዎች ናቸው።

የሴም ዝርያዎች

10፥21-31 ተጓ ምብ - ዘፍ 11፥10-27፤ 1ዜና 1፥17-27

21ለያፌት ታላቅ ወንድም[ቸ] ለሴም ደግሞ
ወንዶች ልጆች ተወለዱለት፤ እርሱም የዔ
ቦር ልጆች ሁሉ ቅደመ አያት ነው።

22የሴም ልጆች:-

ኤላም፣ አሦር፣ አርፋክስድ፣ ሉድ፣ አራም
ናቸው።

23የአራም ልጆች:-

ዑፅ፣ ሁል፣ ጌቴር፣ ሞሶሕ[ኀ] ናቸው።

24አርፋክስድ ሳላን ወለደ፤[ነ]

ሳላም ዔቦርን ወለደ።

25ለዔቦርም ሁለት ወንዶች ልጆች ተወለ
ዱለት፤

አንደኛው ልጅ በዘመኑ ምድር ተከፍላ
ስለ ነበር ፍሌቅ[ኘ] ተባለ፤ ወንድሙም ዮቅ
ጣን ተባለ።

26ዮቅጣንም:- የኤልሞሳድ፣ የሣሌፍ፣ የሐ
ስረሞት፣ የያራሕ፣ 27የሀደራም፣ የአውዛል፣
የደቅላ አባት ነበረ፤ 28እንዲሁም የዖባል፣
የአቢማኤል፣ የሳባ፣ 29የኦፊር፣ የኤውላጥ፣
የዮባል አባት ነበረ፤ እነዚህ ሁሉ የዮቅጣን
ልጆች ናቸው።

30መኖሪያ ስፍራቸውም እስከ ሶፋር ድረስ
ይዘልቃል።

31እነዚህም በየጐሣቸውና በየቋንቋቸው፣
በየምድራቸውና በየነገዳቸው ይኖሩ የነበሩ
የሴም ዝርያዎች ናቸው።

32የኖኅ ወንዶች ልጆች ጐሣዎች እንደ
ትውልዳቸው በየነገዳቸው እነዚህ ነበሩ። ከጥ
ፋት ውሃ በኋላ ሕዝቦች በምድር ላይ የተ
ሠራጩት ከእነዚሁ ነው።

የባቤል ግንብ

11 በዚያን ጊዜ ሰዎች ሁሉ የሚናገ
ሩትና የሚግባቡበት ቋንቋ አንድ
ብቻ ነበር። 2ሰዎቹም ምሥራቁን[አ] ይዘው
ሲጓዙ፣ በሰናዖር[ከ] አንድ ሜዳ አግኝተው በዚያ
ሰፈሩ።

3እነርሱም እርስ በርሳቸው፣ "ኑ፤ ጡብ እን
ሥራ፤ እስኪበቃውም በእሳት እንተኵሰው"
ተባባሉ። በድንጋይ ፈንታ ጡብ፣ ለማያያ
ዣም ቅጥራን ተጠቀሙ። 4ከዚያም "ለስማ
ችን መጠሪያ እንዲሆንና በምድር ላይ እን
ዳንበተን፣ ኑ፤ ከተማና ሰማይ የሚደርስ
ግንብ ለራሳችን እንሥራ" አሉ።

5*እግዚአብሔር* (ያህዌ) ግን ሰዎቹ ይሠሩ የነ
በሩትን ከተማና ግንብ ለማየት ወረደ።
6*እግዚአብሔርም* (ያህዌ) እንዲህ እንደ አንድ ሕዝብ
አንድ ቋንቋ በመናገር ይህን ማድረግ ከጀ
መሩ፣ ከእንግዲህ ያቀዱትን ሁሉ ማከና
ወን አያዳግታቸውም። 7ኑ እንውረድ፤ እርስ
በርሳቸውም እንዳይግባቡ ቋንቋቸውን እን
ደበላልቀው።"

8ስለዚህ *እግዚአብሔር* (ያህዌ) በምድር ሁሉ
ላይ በታተናቸው፤ ከተማዋንም መሥራት
አቆሙ። 9*እግዚአብሔር* (ያህዌ) በዚያ የመ
ላውን ዓለም ቋንቋ ስለ ደበላለቀ የከተ
ማዪቱ ስም ባቤል[ኸ] ተባለ። ከዚያም *እግዚ
አብሔር* (ያህዌ) ሰዎቹን በምድር ሁሉ በተ
ናቸው።

10፥11 2ነገ19፥36፤መዝ83፥8፤ኢሳ37፥37፤ሚክ5፥6፤ዮና1፥2፤3፥2:3፥4፥11፤ናሆ1፥1፤ሶፎ2፥13
10፥14 ዘፍ21፥32:34፤26፥1:8ዘዳ2፥23፤1ዜና1፥12፤ኢሱ13፥2፤መሳ3፥3፤ኢሳ14፥31፤ኤር47፥1:4፤አሞ9፥7
10፥15 ቍ19ዘፍ9፥18፤15፥20፤23፥3:20፤25፥10፤26፥34፤27፥46፤49፥32፤ዘፀ4፥22፤ዘኍ1፥20፤3፥2፤13፥29፤18፥15፤26፥5፤33፥4፤ኢሱ1፥4፤11፥8፤መሳ10፥6፤1ሳሙ26፥6፤ኢሳ23፥2:4፤ኤር25፥22፤27፥3፤47፥4፤ሕዝ16፥3፤28፥21፤32፥30፤ኢል3፥4፤ዘካ9፥2
10፥16 ዘፍ15፥18-21፤ዘፀ3፥8፤ዘኍ13፥29፤21፥13፤32፥39፤ዘዳ1፥4፤7፥1፤ኢሱ2፥10፤መሳ19፥10፤1ዜና11፥4፤2ዜና8፥7፤ዕዝ9፥1
10፥17 ዘፍ34፥2፤36፥2፤ዘፀ3፥8፤ዘዳ7፥1፤መሳ3፥3
10፥18 ዘፍ12፥6፤13፥7፤50፥11፤ሕዝ27፥8፤ዘፀ13፥11፤ዘኍ13፥29፤14፥25፤21፥3፤33፥40፤ዘዳ1፥7፤መሳ1፥1፤1ዜና18፥3
10፥19 ቍ15፤ዘፍ11፥31፤12፥1፤13፥12፤14፥2፤17፥8፤24፥3፤26፥34፤27፥46፤28፥1:6:8፤31፥18፤35፥6፤37፥1፤49፥13፤ዘሌ25፥38ዘዳ2፥23፤29፥23፤ኢሱ10፥41፤11፥22፤15፥47፤19፥28፤መሳ1፥18:31፤6፥4፤16፥1:21፤18፥28፤1ሳሙ6፥17፤2ሳሙ24፥6፤2ዜና14፥13፤ኤር25፥20፤47፥1፤አሞ1፥6፤ሶፎ2፥4
10፥21 ቍ24፤ዘኍ24፥24
10፥22 ዘፍ14፥1፤ዘኍ24፥22:24፤መሳ3፥10፤1ነገ11፥25፤19፥15፤20፥34፤22፥31፤2ነገ5፥1፤8፥7፤ኢሳ 11፥11፤21፥2፤ኤር25፥25፤49፥34፤ሕዝ 27፥23፤32፥24፤ዳን 8፥2፤ሉቃ3፥36
10፥23 ዘፍ22፥21፤ኢዮ1፥1፤ኤር25፥20፤ሰቆ4፥21
10፥24 ቍ21፤ሉቃ 3፥35
10፥27 ሕዝ27፥19
10፥28 1ነገ10፥1፤ኢዮ6፥19፤መዝ72፥10:15፤ኢሳ60፥6፤ሕዝ 27፥22

10፥29 1ነገ9፥28፤10፥11፤1ዜና29፥4፤ኢዮ22፥24፤28፥16፤መዝ45፥9፤ኢሳ13፥12 10፥32 ቍ1፤ዘፍ9፥19 11፥1 ቍ6 11፥2 ዘፍ10፥10 11፥3 ዘፍ14፥10፤ዘፀ1፥14፤5፥7፤ኢሳ9፥10፤ኤር43፥9፤አሞ5፥11 11፥4 ዘፍ6፥4፤9፥19፤ዘዳ1፥28፤4፥27፤6፥10፤9፥1፤30፥3፤1ነገ22፥17፤አስ3፥8፤ኢዮ20፥6፤መዝ44፥11፤ኤር31፥10፤40፥15፤51፥53፤ሕዝ6፥8፤ኢል3፥2 11፥5 ቍ7፤ዘፍ18፥21፤ዘፀ3፥8፤19፥11:18:20፤መዝ18፥9፤144፥5 11፥6 ቍ1 11፥7 ቍ5፤ዘፍ1፥26፤42፥23፤ዘዳ28፥49፤ኢሳ28፥11፤33፥19፤ኤር5፥15፤1ቆሮ14፥2:11 11፥8 ዘፍ9፥9፤ዘዳ32፥8፤ሉቃ1፥51 11፥9 ዘፍ10፥10፤መዝ 55፥9፤ኢሳ2፥10:21፤13፥14፤24፥1፤ሐሥ2፥5-11

[ሸ]10 ወይም *ኦሬክና አርካድ፣ ሁሉም በ...*
[ቀ]10 ባቢሎን ነው
[በ]11 ወይም *ነነዌ ከነከተማዋ አደባባዮች*
[ተ]15 ወይም *ከሲዶናውያን የመጀመሪያው*
[ቸ]21 ወይም *ሴም፣ የ...ታላቅ ወንድም*
[ኀ]23 ሰብዐ ሊቃናትንና 1ዜና 1፥17 ይመ፤ በዕብራይስጡ *ማሽ* ይለዋል።
[ነ]24 ከዕብራይስጡ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን ሰብዐ ሊቃናት ግን *የቃይናን አባት፣ ቃይናንም የ...አባት ነበረ* ይላል
[ኘ]25 *ፍሌቅ* ማለት ክፍፍል ማለት ነው
[አ]2 ወይም *ከምሥራቅ፣ በምሥራቅ*
[ከ]2 ባቢሎንን ያመላክታል
[ኸ]9 ባቢሎንን ያመላክታል። *ባቤል* የሚለው ቃል *ድንግርታ* የሚል ትርጕም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው።

ከሴም እስከ አብራም

11፥10-27 ተጓ ምብ - ዘፍ 10፥21-37፤ 1ዜና 1፥17-27

10የሴም ትውልድ ይህ ነው:-
ሁለት ዓመት ከጥፋት ውሃ በኋላ ሴም
በ100 ዓመቱ አርፋክስድን ወለደ። 11ሴም፣
አርፋክስድን ከወለደ በኋላ 500 ዓመት ኖረ፤
ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።
12አርፋክስድ በ35 ዓመቱ ሳላን ወለደ፤
13ሳላንን ከወለደ በኋላ አርፋክስድ 403 ዓመት
ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶችን ወለደ።[ወ]
14ሳላ በ30 ዓመቱ ዔቦርን ወለደ፤ 15ዔቦ
ርን ከወለደ በኋላ ሳላ 403 ዓመት ኖረ፤
ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።
16ዔቦር በ34 ዓመቱ ፋሌቅን ወለደ፤ 17ፋሌ
ቅን ከወለደ በኋላ ዔቦር 430 ዓመት ኖረ፤
ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።
18ፋሌቅ በ30 ዓመቱ ራግውን ወለደ፤
19ራግውንን ከወለደ በኋላ ፋሌቅ 209 ዓመት
ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።
20ራግው በ32 ዓመቱ ሴሮሕን ወለደ፤
21ሴሮሕን ከወለደ በኋላ ራግው 207 ዓመት
ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።
22ሴሮሕ በ30 ዓመቱ ናኮርን ወለደ፤ 23ናኮ
ርን ከወለደ በኋላ ሴሮሕ 200 ዓመት ኖረ፤
ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።
24ናኮር በ29 ዓመቱ ታራን ወለደ፤ 25ታራ
ን ከወለደ በኋላ ናኮር 119 ዓመት ኖረ፤
ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።
26ታራ 70 ዓመት ከሆነው በኋላ አብራ
ምን፣ ናኮርንና ሐራንን ወለደ።
27የታራ ትውልድ ይህ ነው:-
ታራ፣ አብራምን ናኮርንና ሐራንን ወለደ፤
ሐራንም ሎጥን ወለደ። 28ሐራን፣ አባቱ ታራ
ገና በሕይወት እንዳለ በከለዳውያን ምድር
በምትገኘው በተወለደባት ከተማ በዑር ሞተ።
29አብራምና ናኮር ሁለቱም ሚስት አገቡ፤
የአብራም ሚስት ሦራ ስትባል፣ የናኮር
ሚስት ደግሞ ሚልካ ትባል ነበር፤ ሚል
ካም የሐራን ልጅ ናት፤ ሐራንም የሚልካና
የዮስካ አባት ነበረ። 30ሦራ መካን ነበረች፤
ልጅ አልነበራትም።
31ታራ ልጁን አብራምን፣ ሐራን የወለደ
ውን የልጅ ልጁን ሎጥን እንዲሁም
የአብራምን ሚስት ምራቱን ሦራን ይዞ
ወደ ከነዓን ለመሄድ በከለዳውያን ምድር
ከም ትገኘው ከዑር አብረው ወጡ፤ ነገር ግን
ካራን በደረሱ ጊዜ በዚያ ተቀመጡ።
32ታራ 205 ዓመት ኖሮ በካራን ሞተ።

የአብራም መጠራት

12 እግዚአብሔር (ያህዌ) አብራምን እን
ዲህ አለው፤ "አገርህን፣ ወገንህንና
የአባትህን ቤት ትተህ እኔ ወደማሳይህ
ምድር ሂድ።

2"ታላቅ ሕዝብ አደርግሃለሁ፤
 ደግሞም እባርክሃለሁ፤
ስምህን ገናና አደርገዋለሁ፤
 ለሌሎች በረከት ትሆናለህ።

3የሚባርኩህን እባርካለሁ፤
 የሚረግሙህን እረግማለሁ፤
በምድር የሚኖሩ ሕዝቦች፣
 በአንተ አማካይነት ይባረካሉ።"

4ስለዚህ አብራም እግዚአብሔር (ያህዌ) እን
ዳዘዘው ወጣ፤ ሎጥም አብሮት ሄደ። አብራም
ከካራን ሲወጣ ዕድሜው 75 ዓመት ነበረ።
5አብራምም ሚስቱን ሦራንና የወንድሙን
ልጅ ሎጥን አስከትሎ በካራን ሳሉ ያፈሩትን
ሀብትና የነበራቸውን አገልጋዮች ይዘው
በመጓዝ ከነዓን ምድር ገቡ።
6አብራም ትልቁ የሞሬ ዛፍ እስከሚገኝ
በት እስከ ሴኬም ድረስ በምድሪቱ ዘልቆ
ሄደ። በዚያን ጊዜ ከነዓናውያን በዚሁ ምድር
ይኖሩ ነበር። 7እግዚአብሔርም (ያህዌ) ለአብራም
ተገለጠ፣ "ይህችን ምድር ለዘርህ እሰጣ
ለሁ" አለው። እርሱም ለተገለጠለት አምላክ
(ያህዌ) በዚያ ስፍራ መሠዊያ ሠራ።
8ከዚያም ተነሥቶ ከቤቴል በስተ ምሥራ
ቅ ወዳሉት ተራሮች ሄደ፤ ቤቴልን በምዕራ
ብ፣ ጋይን በምሥራቅ አድርጎ ድንኳን
ተከለ፣ በዚያም ለእግዚአብሔር (ያህዌ) መሠዊያ
ሠራ፤ የእግዚአብሔርን (ያህዌ) ስም ጠርቶ
ጸለየ። 9አብራምም ከዚያ ተነሥቶ ወደ ኔጌብ
ሄደ።

አብራም በግብፅ አገር

12፥10-20 ማመ - ዘፍ 20፥1-18፤ 26፥1-11

10በዚያም ምድር ጽኑ ራብ ገብቶ ነበር፤
ከዚህም የተነሣ አብራም ለጥቂት ጊዜ በዚያ

11፥10 ዘፍ2፥4፤ ሉቃ3፥36
11፥12 ሉቃ3፥35
11፥14 ሉቃ3፥35
11፥16 ሉቃ3፥35
11፥18 ሉቃ3፥35
11፥20 ሉቃ3፥35
11፥22 ሉቃ3፥34
11፥24 ሉቃ3፥34
11፥26 ኢሱ24፥2፤ 2ነገ19፥12፤ኢሳ37፥12፤ሕዝ27፥23፤ ሉቃ3፥34
11፥27 ቍ29:31፤ ዘፍ2፥4፤12፥4፤13፥1:5:8፡12፤14፥12፤19፥ 1፤31፥53፤ ሉቃ17፥28፤2ጴጥ2፥7
11፥28 ቍ31፤ ዘፍ15፥7፤ነህ9፥7፤ ኢዮ1፥17፤16፥11፤ ሕዝ23፥23፤ሐሥ7፥4
11፥29 ቍ27:31፤ ዘፍ12፥5:11፤16፥1፤ 17፥15፤22፥20:23፤ 24፥10:15:24፤29፥5
11፥30 ዘፍ16፥1፤ 18፥11፤25፥21፤29፥31፤30፥1:22፤መሳ13፥2፤1ሳሙ1፥5፤መዝ 113፥9፤ሉቃ1፥7:36
11፥31 ቍ27:28:29፤ዘፍ10፥19፤12፥4፤38፥11፤27፥43፤28፥5:10፤29፥4፤ዘሌ18፥15፤20፥12፤ሩት1፥6:22፤2፥20፤4፥15፤1ሳሙ4፥19፤2ነገ19፥12፤1ዜና 2፥4፤ሕዝ22፥11፤27፥23፤ሚክ7፥6፤ሐሥ7፥4
11፥32 ኢሱ24፥2
12፥1 ዘፍ10፥19፤ 15፥7፤20፥13፤24፥4:23:40፤26፥2፤ኢሱ24፥3፤ሐሥ7፥3፤ዕብ11፥8
12፥2 ዘፍ13፥16፤ 15፥5፤17፥2:4፤18፥18፤22፥17:18፤24፥1:35፤25፥11፤26፥3:4፤28፥3:4:14፤32፥12፤35፥11፤41፥49፤46፥3፤47፥27፤48፥4:16:19፤ዘፀ 1፥7፤5፥5፤20፥24፤32፥13፤ዘኍ22፥12፤23፥8:20፤24፥9፤ዘዳ1፥10፤10፥22፤13፥17፤26፥5፤ኢሱ11፥4፤24፥3፤ 2ሳሙ17፥11፤1ነገ3፥8፤4፥20፤1ዜና27፥23፤ 2ዜና1፥9፤ነህ9፥23፤ መዝ67፥6፤107፥38፤ 115፥12፤ኢሳ6፥13፤ 10፥22፤19፥24፤44፥3፤48፥19፤51፥2፤54፥3፤60፥22፤61፥9፤65፥23፤ኤር4፥2፤33፥22፤ ሚክ4፥7፤ሐጌ2፥19፤ ዘካ8፥13ሚል3፥12
12፥3 ዘፍ15፥5፤18፥18፤22፥18፤26፥4፤27፥29፤28፥4:14፤ዘፀ23፥22፤ዘኍ24፥9፤ዘዳ9፥5፤30፥7፤መዝ72፥17፤ ኢሳ19፥25፤ሐሥ3፥25፤ገላ3፥8
12፥4 ዘፍ11፥27:31፤16፥3:16፤17፥1:17:24፤21፥5
12፥5 ቍ16፤ዘፍ11፥29:31፤13፥2:6፤16፥3፤31፥18፤46፥6፤14፥14፤15፥3፤17፥23፤መክ2፥7፤ዕብ11፥8
12፥6 ዘፍ10፥18፤33፥18፤35፥4፤37፥12፤ዘዳ11፥30፤ኢሱ17፥7፤20፥7፤24፥1:26፤ መሳ7፥1፤8፥31፤9፥6፤21፥19፤1ነገ12፥1፤መዝ60፥6፤108፥7፤ዕብ11፥9
12፥7 ዘፍ8፥20፤13፥4:15:17፤15፥18፤17፥8፤18፥1፤23፥18፤24፥7፤26፥2-4፤28፥13፤35፥1:12፤48፥4፤50፥24፤ዘፀ3፥8፤6፥3:4:8፤13፥5:11፤32፥13፤33፥1፤ዘኍ10፥29፤11፥12፤ዘዳ1፥8፤2፥31፤9፥5፤11፥9፤30፥5፤34፥4፤2ነገ25፥ 21፤1ዜና16፥16፤2ዜና20፥7፤መዝ105፥9-11፤ኤር25፥5፤ሕዝ47፥14፤ሐሥ7፥2:5፤ሮሜ4፥13፤ገላ3፥16፤ዕብ11፥8
12፥8 ዘፍ4፥26፤8፥20፤13፥3፤26፥25፤28፥11:19፤35፥1:8:15፤ኢሱ 7፥2፤8፥9፤12፥9፤1ሳሙ7፥16፤1ነገ12፥29፤ዕዝ2፥28፤ነህ7፥32፤ኤር 49፥3፤ሆሴ12፥4፤አሞ3፥14፤4፥4፤ዕብ11፥9
12፥9 ዘፍ13፥1:3፤ 20፥1፤24፥62፤ዘኍ 13፥17፤33፥ 40፤ዘዳ34፥3፤ኢሱ10፥40
12፥10 ዘፍ41፥27:30:54:56:57፤42፥5፤ 43፥1፤47፥4:13:20፤ሩት1፥1፤ 2ሳሙ21፥1፤2ነገ8፥1፤መዝ105፥16:19

[ወ]12-13 ከዕብራይስጡ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን ሰብዐ ሊቃናት ግን (በተጨማሪ ሉቃ 3፥35-36 እና የዘፍ 10-24 ማብ ይመ) እን ዲሁ ይሉታል፤ 12 *በ35 ዓመት ቃይናንን ወለደ፤ 13 ቃይናንን ከወለደ በኋላ፣ አርፋክስድ 430 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ፤ ቃይናንም 130 ዓመት ከኖረ በኋላ ሳላን ወለደ፤ ሳላንን ከወለደ በኋላ፣ ቃይናን 330 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ* ይላል።

ለመኖር ወደ ግብፅ ወረደ፡፡ [11]ግብፅ ለመግ
ባት ጥቂት ሲቀረው አብራም ሚስቱን ሦራን
እንዲህ አላት፤ “መቼም አንቺ ውብ ሴት
መሆንሽን ዐውቃለሁ፤ [12]ግብፃውያን አንቺን
በሚያዩበት ጊዜ፣ ‘ይህች ሚስቱ ናት’ ብለው
እኔን ይገድላሉ፤ አንቺን ግን ይተዉሻል፡፡
[13]ስለዚህ ለአንቺ ሲሉ እንዲንከባከቡኝ፣ ሕይ
ወቴም እንድትተርፍ፣ ‘እኅቱ ነኝ’ በዪ፡፡”
[14]አብራም በግብፅ አገር እንደ ደረሰ ግብ
ፃውያን፣ ሦራ እጅግ ውብ ሴት እንደ ሆነች
አዩ፤ [15]የፈርዖንም ሹማምት ባዩአት ጊዜ፣
ለፈርዖን አድንቀው ነገሩት፤ ወደ ቤተ መንግ
ሥትም ወሰዷት፡፡ [16]በእርሷም ምክንያት ፈርዖን
አብራምን አክብሮ አስተናገደው፤ በጎችና
ከብቶች፣ ተባዕትና እንስት አህዮች፣ ወንድና
ሴት አገልጋዮች እንዲሁም ግመሎችን ሰጠው፡፡
[17]*እግዚአብሔርም* (ያህዌ) በአብራም ሚስት
በሦራ ምክንያት ፈርዖንንና ቤተ ሰዎቹን በጽኑ
ደዌ መታቸው፡፡ [18]ከዚያም ፈርዖን አብራ
ምን አስጠርቶ እንዲህ አለው፤ “ይህ ያደ
ረግህብን ነገር ምንድን ነው? ‘ሚስትህ እንደ
ሆነች ለምን አልነገርኸኝም?’ [19]ለምን ‘እኅቴ
ናት’ አልኸኝ? ሚስቴ ላደርጋት ነበር፡፡ በል
አሁንም ሚስትህ ይህችው፤ ይዘሃት ሂድ!”
[20]ከዚያም ፈርዖን ስለ አብራም ለባለሟ
ሎቹ ትእዛዝ ሰጠ፤ እነርሱም አብራምን
ከሚስቱና ከንብረቱ ሁሉ ጋር አሰናበቱት፡፡

የአብራምና የሎጥ መለያየት

13 አብራም ሚስቱንና ንብረቱን ሁሉ
ይዞ ከግብፅ ወደ ኔጌብ ሄደ፤ ሎጥም
አብሮት ነበረ፡፡ [2]አብራም በከብት፣ በብ
ርና በወርቅ እጅግ በልጽጎ ነበር፡፡
[3]አብራም ከኔጌብ ተነሥቶ እስከ ቤቴል
ተጓዘ፤ ቀድሞ በቤቴልና በጋይ መካከል ድን
ኳኑን ከተከለበት፣ [4]ለመጀመሪያ ጊዜም መሠ
ዊያ ካቆመበት ስፍራ ደረሰ፤ በዚያም *የእ
ግዚአብሔርን* (ያህዌ) ስም ጠራ፡፡
[5]ከአብራም ጋር አብሮት ይጓዝ የነበረው
ሎጥ በጎች፣ ከብቶችና ድንኳኖች ነበሩት፡፡
[6]ሆኖም ሁለቱ አንድ ላይ ሲኖሩ ስፍራው
አልበቃቸውም፤ ንብረታቸው እጅግ ብዙ ስለ
ነበር፣ አብረው መኖር አልቻሉም፡፡ [7]ይህም
በመሆኑ በአብራምና በሎጥ እረኞች መካ
ከል ጠብ ተፈጠረ፡፡ በዚያን ዘመን ከነዓና
ውያንና ፌርዛውያን በዚያው አገር ይኖሩ
ነበር፡፡
[8]አብራምም ሎጥን እንዲህ አለው፤ “እኛ
ወንድማማቾች ነንና በአንተና በእኔ ወይም
በእረኞቻችን መካከል ጠብ ሊኖር አይገባም፡፡
[9]ይኸው እንደምታየው አገሩ ሰፊ ነው፤ ብን
ለያይ ይሻላል፡፡ አንተ ግራውን ብትመርጥ፣
እኔ ወደ ቀኝ እሄዳለሁ፤ አንተ ቀኙን ብት
መርጥ፣ እኔ ወደ ግራ አመራለሁ፡፡”
[10]ሎጥ ዐይኑን አቅንቶ ሲመለከት፣ የዮ
ርዳኖስ ረባዳ ሜዳ እንደ *እግዚአብሔር*
(ያህዌ) *ገነት*፣ በዞዓር አቅጣጫ እንዳለው እንደ
ግብፅ ምድር ውሃማ ቦታ ሆኖ አገኘው፡፡
እንዲህም የነበረው *እግዚአብሔር* (ያህዌ) የሰ
ዶምንና የገሞራን ከተሞች ከማጥፋቱ በፊት
ነው፡፡ [11]ሎጥ የዮርዳኖስን ረባዳ ሜዳ በሙሉ
መርጦ ወደ ምሥራቅ አመራ፤ ሁለቱ ሰዎች
በዚሁ ተለያዩ፡፡ [12]አብራም መኖሪያውን በከ
ነዓን ምድር አደረገ፤ ሎጥ ግን በረባዳው ሜዳ
ውስጥ ባሉት ከተሞች መካከል በሰዶም አቅ
ራቢያ ድንኳኑን ተከለ፡፡ [13]የሰዶም ሰዎች ግን
ክፉዎችና *በእግዚአብሔር* (ያህዌ) ፊት እጅግ
ኃጥኣን ነበሩ፡፡
[14]ሎጥ ከተለየው በኋላ *እግዚአብሔር* (ያህዌ)
አብራምን እንዲህ አለው፤ ካለህበት ስፍራ
ቀና ብለህ ወደ ሰሜንና ወደ ደቡብ፣ ወደ
ምሥራቅና ወደ ምዕራብ ተመልከት፤ [15]ዐይ
ንህ የሚያየውን ምድር ሁሉ ለአንተና ለዘ
ርህ ለዘላለም እሰጣለሁ፡፡ [16]ዘርህን እንደ
ምድር ትቢያ አበዛዋለሁ፤ ማንም የምድርን
ትቢያ ሊቈጥር እንደማይችል ሁሉ የአን
ተም ዘር የማይቈጠር ይሆናል፡፡ [17]እንግዲህ
ምድሪቱን ስለምሰጥህ ተነሣ፤ በርዝመቷም፣
በስፋቷም ተመላለስባት፡፡”
[18]አብራምም ድንኳኑን ነቀለ፤ ሄዶም ኬብ
ሮን በሚገኙት ትልልቅ የመምሬ ዛፎች
አጠገብ ተቀመጠ፤ በዚያም *ለእግዚአብሔር*
(ያህዌ) *መሠዊያ ሠራ*፡፡

አብራም ሎጥን መታደጉ

14 አምራፌል የሰናዖር[0] ንጉሥ፣ አር
ዮክ የእላሳር ንጉሥ፣ ኮሎዶጎምር
የኤላም ንጉሥ፣ ቲድዓል የጎይም ንጉሥ
በነበሩበት ዘመን፣ [2]ከሰዶም ንጉሥ ከበላ፣
ከገሞራ ንጉሥ ከብርሳ፣ ከአዳማ ንጉሥ
ከሰነአብ፣ ከሰቦይ ንጉሥ ከሰሜበር፣ እንዲ
ሁም ዞዓር ከተባለች ከቤላ ንጉሥ ጋር ለመ
ዋጋት ወጡ፡፡ [3]እነዚህ የኋለኞቹ አምስቱ ነገ
ሥታት በሲዲም ሸለቆ፣ በጨው ባሕር[ዘ] ተሰ
በሰቡ፡፡ [4]እነርሱም ዐሥራ ሁለት ዓመት ለኮ
ሎዶጎምር ከተገዙ በኋላ በዐሥራ ሦስተ
ኛው ዓመት ዐመፁ፡፡
[5]በዐሥራ አራተኛው ዓመት ኮሎዶጎምርና

12፥11 ቍ14፤ዘፍ 11፥29፤24፥16፤26፥7፤29፥17፤39፥6
12፥13 ዘፍ20፥2፤26፥7
12፥14 ቍ11
12፥16 ቍ5፤ዘፍ24፥35፤26፥14፤30፥43፤32፥5፤34፥23፤47፥17፤ኢዮ1፥3፤31፥25
12፥17 2ነገ15፥5፤1ዜና16፥21፤ኢዮ30፥11፤መዝ105፥14፤ኢሳ 53፥4፡10
12፥18 ዘፍ20፥9፤26፥10፤29፥25፤31፥26፤44፥15፤ዕዝ16፥3፤ኢሳ43፥27፤51፥2
12፥19 ዘፍ20፥5፤26፥9
13፥1 ዘፍ11፥12፤12፥9፤45፥25
13፥2 ዘፍ12፥5፤26፥13፤32፥15፤ኢዮ1፥3፤ምሳ10፥22
13፥3 ዘፍ12፥8:9፤ኢሱ7፥2
13፥4 ዘፍ4፥26፤12፥7
13፥5 ዘፍ11፥27
13፥6 ዘፍ12፥5፤33፥9፤36፥7
13፥7 ዘፍ10፥18፤12፥6፤15፥20፤26፥20፡21፤34፥30፤ዘፀ3፥8፤ዘኍ20፥3፤መሳ1፥4
13፥8 ዘፍ11፥27፤19፥9፤ዘፀ2፥14፤ዘኍ16፥13፤መዝ133፥1፤ምሳ15፥18፤20፥3
13፥9 ዘፍ20፥15፤34፥10፤47፥6፤ኤር40፥4
13፥10 ዘፍ2፥8-10፤4፥2፤14፥8፤19፥17-30፤46፥7፤ዘኍ13፥29፤33፥48፤ዘዳ29፥23፤34፥3፤1ነገ7፥46፤2ዜና4፥17፤ኢዮ39፥6፤መዝ107፥34፤ኢሳ15፥5፤51፥3፤ኤር4፥26፤48፥34፤ሕዝ31፥8-9
13፥12 ቍ10፤ዘፍ10፥19፤11፥27፤19፥17፡25፡29፤14፥12
13፥13 ዘፍ3፥9፤18፥20፤19፥4:5፤20፥6፤39፥9፤ዘኍ32፥23፤1ሳሙ12፥23፤2ሳሙ12፥13፤መዝ51፥4፤ኢሳ1፥10፤3፥9፤ሕዝ16፥49-50፤2ጴጥ2፥8
13፥14 ዘፍ28፥14፤32፥12፤48፥16፤ዘዳ3፥27፤13፥17፤ኢሳ54፥3
13፥15 ዘፍ12፥7፤ገላ3፥16
13፥16 ዘፍ12፥2፤16፥10፤17፥20፤21፥13፡18፤25፥16፤ዘኍ 23፥10
13፥17 ቍ15፤ዘኍ 13፥17-25፤ዘፍ12፥7፤ 15፥7
13፥18 ዘፍ8፥20፤14፥13፡24፤18፥1፤23፥2፡17፡19፤25፥9፤35፥27፤37፥14፤49፥30፤50፥13፤ዘኍ13፥22፤ኢሱ10፥3፡36፤መሳ1፥10፤1ሳሙ30፥31፤2ሳሙ2፥1፡3፡11፤1ዜና11፥1 14፥1 ቍ4፡9፡17፤ዘፍ10፥10:22
14፥2 ዘፍ10፥19፤13፥10 14፥3 ቍ8፡10፤ዘኍ34፥3፡12፤ዘዳ3፥17፤ኢሱ3፥16፤12፥3፤15፥2፡5፤18፥19 14፥4 ቍ1 14፥5 ቍ1፤ዘፍ15፥20፤ዘዳ2፥10፡11፡20፤3፥11፡13፤ኢሱ12፥4፤13፥12፤17፥15፤1ዜና20፥4

[0]1 በቍ 9 ላይ ያለውንም ጨምሮ ባቢሎንን ያመላክታል፡፡
[ዘ]3 የሙት ባሕር ማለት ነው

ከርሱ ጋር የተባበሩት ነገሥታት ወጡ፤ ራፋ ይምን በአስጣሮት ቃርናይም፣ ዙዚምን በሃም፣ ኑሚምን በሴዊ ቂርያታይም፣ 6የሖር ሰዎችንም በተራራማው አገር በሴይር በረሓማ አጠገብ እስካለው እስከ ኤልፋራን ድረስ ድል አደረጓቸው። 7ከዚያም ተመልሰው ዓይን ሚስፓጥ ወደ ተባለው ወደ ቃዴስ መጡ፤ የአማሌቃውያንና በሐሴስ ታማር ይኖሩ የነበሩትን የአሞራውያንን ግዛት በሙሉ ድል አድርገው ያዙ።

8ከዚያም የሰዶም፣ የገሞራ፣ የአዳማ፣ የሰቦይ እንዲሁም ዞዓር የተባለችው የቤላ ነገሥታት በሲዲም ሸለቆ ሰራዊታቸውን አስተባበሩ፤ 9እነዚህ አምስቱ፣ በኤላም ንጉሥ በኮሎዶጎምር፣ በጎይም ንጉሥ በቲድዓል፣ በሰናዖር ንጉሥ በአምራፌል፣ በእላሳር ንጉሥ በአርዮክ፣ በእነዚህ በአራቱ ላይ ዘመቱባቸው። 10በሲዲም ሸለቆ ብዙ የቅጥራን ጒድጓዶች ስለ ነበሩ የሰዶምና የገሞራ ነገሥታት ሲሸሹ ከሰዎቻቸው አንዳንዶቹ በነዚህ ጒድጓዶች ውስጥ ወደቁ፤ የቀሩትም ወደ ተራሮች ሸሹ። 11አራቱ ነገሥታትም በሰዶምና በገሞራ ያገኙትን ሀብትና ምግብ ሁሉ ዘርፈው ሄዱ። 12የአብራም ወንድም ልጅ ሎጥ፣ ሰዶም ይኖር ስለ ነበር እርሱንም ማርከው ንብረቱንም ዘርፈው ሄዱ።

13ከዚህም ያመለጠ አንድ ሰው መጥቶ ለዕብራዊው ለአብራም ይህን ነገረ፤ አብራም በዚያ ጊዜ ይኖር የነበረው በአሞራዊው መምሬ ታላላቅ ዛፎች አጠገብ ነበር። መምሬ፣ ወንድሞቹ[ዠ] አስኮና አውናን የአብራም የኪዳን አጋሮቹ ነበሩ። 14አብራም የወንድሙን ልጅ መማረክ እንደ ሰማ በቤቱ ተወልደው አድገው የሠለጠኑ 318 ጦረኞች አሰልፎ እስከ ዳን ድረስ ገሠገሠ። 15አብራም ጠላቶቹን ለማጥቃት ሰራዊቱን ሌሊቱን በቡድን በቡድን ከፋፍሎ ከደማስቆ በስተ ሰሜን እስከ ሚገኘው እስከ ሖባ ድረስ አሳደዳቸው። 16አብራም ጠላት የማረከውን በሙሉ አስጣለ፤ የወንድሙን ልጅ ሎጥን፣ ንብረቱን እንዲሁም ሴቶቹንና ሌሎቹን ምርኮኞች አስመለሰ።

17አብራም ኮሎዶጎምርንና አብረውት የተሰለፉትን ነገሥታት ድል አድርጎ ሲመለስ፣ የሰዶም ንጉሥ፣ "የንጉሥ ሸለቆ" ተብሎ በሚጠራው በሴዊ ሸለቆ ሊቀበለው ወጣ።

18የልዑል እግዚአብሔር (ኤል-ኤልዮን) ካህን የነበረው የሳሌም[የ] ንጉሥ መልከ ጼዴቅም እንጀራና የወይን ጠጅ ይዞ ወጣ፤ 19አብራምንም እንዲህ ሲል ባረከው፤

"ሰማይንና ምድርን የፈጠረ[ደ] ልዑል
እግዚአብሔር (ኤል-ኤልዮን) አብራምን ይባርክ፤
20ጠላቶችህን አሳልፎ በእጅህ የሰጠህ፣
ልዑል እግዚአብሔር (ኤል-ኤልዮን) ይባረክ።"

አብራምም ካመጣው ሁሉ ዐሥራትን ሰጠው።

21የሰዶም ንጉሥም አብራምን፣ ሰዎቹን ለእኔ ስጠኝ፤ ንብረቱን ግን ለራስህ አስቀር" አለው።

22አብራም ግን ለሶዶም ንጉሥ እንዲህ አለው፤ "ሰማይንና ምድርን ወደ ፈጠረ ወደ *እግዚአብሔር* (ያህዌ)፣ ወደ ልዑል አምላክ (ኤል-ኤልዮን) እጆቼን አንሥቻለሁ፤ 23'አብራምን አበለጸግሁት' እንዳትል፣ ብጣሽ ክርም ሆነ የጫማ ማሰሪያ እንኳ ከአንተ አንዳች አልፈልግም። 24ሰዎቼ ከበሉትና ከእኔ ጋር ከሄዱት ሰዎች ድርሻ በስተቀር ለራሴ አንዳች ነገር አልቀበልም፤ አውናን፣ ኤስኮልና መምሬ ድርሻቸውን ይውሰዱ።"

እግዚአብሔር ለአብራም የገባው ኪዳን

15 ከዚህም በኋላ፣ *የእግዚአብሔር* (ያህዌ) ቃል እንዲህ ሲል በራእይ ወደ አብራም መጣ፤

"አብራም ሆይ፤ አትፍራ፤
እኔ ለአንተ ጋሻህ ነኝ፤[ጀ]
ታላቅ ዋጋህም[ገ] እኔው ነኝ።

2አብራምም፣ "*እግዚአብሔር* (ያህዌ) አምላክ ሆይ፤ ያለ ልጅ የቀረሁ ስለ ሆንሁ፣ የቤቴ ወራሽ[ጠ] የደማስቆ ሰው ኤሊዔዘር ነው፤ ታዲያ ምን ትሰጠኛለህ?" አለው። 3አንተ ልጆች ስላልሰጠኸኝ፣ ከቤቴ አገልጋይ አንዱ ወራሼ መሆኑ አይቀርም"

4በዚህ ጊዜ *የእግዚአብሔር* (ያህዌ) ቃል እንዲህ ሲል መጣለት፤ "ይህ ሰው ወራሽህ አይሆንም፤ ነገር ግን ከአብራክህ የሚከፈል ልጅ ወራሽህ ይሆናል።" 5ወደ ውጪም አውጥቶ፣ "ቀና ብለህ ወደ ሰማይ ተመልከት፤ እስቲ መቍጠር ከቻልህ፣ ከዋክብቱን ቍጠራቸው፤ ዘርህም እንዲሁ ይበዛል" አለው።

6አብራም *እግዚአብሔርን* (ያህዌ) አመነ፤ እርሱም ጽድቅ አድርጎ ቈጠረለት።

14፥6 ዘፍ21፥21፤32፥3፤33፥14:16፤36፥8:20፤ዘኍ10፥12፤12፥16፤13፥3:26፤ዘዳ1፥2፤2፥1:5:12:22፤ኢሱ11፥17፤24፥4፤1ዜና4፥42፤ኢሳ34፥5፤ሕዝ25፥8፤35፥2፤አሞ1፥6፤ዕን3፥3 14፥7 ዘፍ16፥14፤20፥1፤ዘፀ17፥8፤ዘኍ13፥26:29፤14፥25፤20፥1፤24፥20፤25፥17፤32፥8፤ዘዳ1፥2:4፤25፥17፤ኢሱ2፥10፤10፥41፤13፥4፤መሳ3፥13፤6፥3፤10፥12፤11፥16፤12፥15፤1ሳሙ14፥48፤15፥2፤28፥18፤2ሳሙ1፥1፤1ዜና4፥43፤2ዜና20፥2፤መዝ29፥8፤83፥7፤ሕዝ48፥28 14፥8 ቍ3፤ዘፍ13፥10፤ዘዳ29፥23፤ሆሴ11፥8 14፥9 ቍ1፤ዘፍ10፥22 14፥10 ቍ3:17:21፤ዘፍ11፥3፤19፥17:30፤ኢሱ2፥16፤መዝ11፥1 14፥11 ቍ16:21 14፥12 ዘፍ11፥27 14፥13 ዘፍ13፥18፤37፥28፤39፥14:17፤40፥15፤41፥12፤43፥32፤ዘፀ3፥18፤ዘኍ13፥23፤32፥9፤ዘዳ1፥24፤1ሳሙ4፥6፤14፥11 14፥14 ቍ12፤ዘፍ12፥5፤ዘዳ4፥9፤34፥1፤መሳ18፥29፤1ነገ15፥20፤ምሳ22፥6 14፥15 ዘፍ15፥2፤መሳ7፥16፤2ሳሙ8፥5፤1ነገ20፥34፤2ነገ16፥9፤ኢሳ7፥8፤8፥4፤10፥9፤17፥1፤ኤር49፥23:27፤ሕዝ27፥18፤አሞ1፥3-5 14፥16 ቍ11፤1ሳሙ30፥8:18 14፥17 ቍ1:10፤2ሳሙ18፥18 14፥18 ቍ22፤ዘፍ3፥19፤መሳ9፥13፤19፥19፤አስ1፥10፤መዝ7፥8:17፤76፥2፤104፥15፤110፥4፤ምሳ31፥6፤መክ10፥19፤ማሕ1፥2፤ዳን7፥27፤ዕብ5፥6፤7፥2:17:21 14፥19 ቍ18:22፤ዘፍ1፥1፤24፥3፤ኢሱ2፥11፤መዝ148፥5፤ማቴ11፥25፤ዕብ7፥6 14፥20 ዘፍ9፥26፤24፥27፤28፥22፤ዘዳ14፥22፤26፥12፤ሉቃ18፥12፤ዕብ7፥4 14፥21 ቍ10:11 14፥22 ቍ10:18:19፤ዘፀ6፥8፤ዘኍ14፥30፤ዘዳ32፥40፤ነህ9፥15፤ሕዝ20፥5፤ዳን12፥7፤ራእ10፥5-6 14፥23 1ሳሙ15፥3:19፤2ነገ5፥16፤አስ8፥11፤9፥10:15 14፥24 ዘፍ13፥18 15፥1 ዘፍ21፥17፤26፥24፤46፥2:3፤ዘፀ14፥13፤20፥20፤ዘኍ12፥6፤24፥4፤ዘዳ33፥29፤ሩት1፥20፤1ሳሙ15፥10፤2ሳሙ7፥4፤22፥3:31፤1ነገ6፥11፤12፥22፤2ነገ6፥16፤2ዜና20፥15:17፤ኢዮ33፥15፤መዝ3፥3፤5፥12፤18፥2:20፤27፥1፤28፥7፤33፥20፤37፥25፤58፥11፤84፥11፤119፥114፤144፥2፤ምሳ2፥7፤30፥5፤ኢሳ3፥10፤7፥4፤41፥10:13-14፤43፥1:5፤ኤር1፥8:13፤ሕዝ3፥16፤ዳን10፥1፤ሐጌ2፥5 15፥2 ቍ8፤ዘፍ14፥15፤ኢሳ49፥22፤ኤር44፥26፤ሕዝ5፥11፤16፥48፤ሐሥ7፥5 15፥3 ዘፍ12፥5፤24፥2:34 15፥4 ገላ4፥28 15፥5 ዘፍ12፥2፤ኢዮ11፥8፤35፥5፤መዝ8፥3፤147፥4፤ኤር30፥19፤33፥22፤ሮሜ4፥18፤ዕብ11፥12 15፥6 መዝ106፥31፤ሮሜ4፥3:20-24፤ገላ3፥6፤ያዕ2፥23

[ዠ]13 ወይም *ዘመድ*፤ ወይም *ጓድ*
[የ]18 ኢየሩሳሌም ናት
[ደ]19 ወይም በቍ 22 ላይ ያለውንም ጨምሮ *ባለቤት* ሊሆን ይችላል
[ጀ]1 ወይም *ገዥ*
[ገ]1 ወይም ዋጋህም እጅግ ታላቅ ይሆናል
[ጠ]2 በዕብራይስጡ የዚህ ሐረግ ትርጒም አይታወቅም

7ደግሞም እግዚአብሔር፣ “ይህችን ምድር
ላወርስህ፣ ከከለዳውያን ምድር፣ ከዑር
ያወጣሁህ *እግዚአብሔር* (ያህዌ) እኔ ነኝ”
አለው::
8አብራምም፣ “*እግዚአብሔር* (ያህዌ) አምላክ
ሆይ፤ ይህችን ምድር እንደምወርሳት በምን
ዐውቃለሁ?” አለ::
9*እግዚአብሔርም* (ያህዌ) “እያንዳንዳቸው ሦስት
ዓመት የሆናቸው አንዲት ጊደር፣ አንድ
ፍየልና አንድ በግ፣ በተጨማሪም አንድ ዋኖ
ስና አንድ ርግብ አብረህ አቅርብልኝ” አለው።
10አብራምም እነዚህን ሁሉ አቀረበለት፤
ቈርጦም ሁለት ቦታ ከከፈላቸው በኋላ፣ እያ
ንዳንዱን ክፍል በሌላው ወገን ትይዩ አስ
ቀመጠ፤ ዋኖሷንና ርግቧን ግን ለሁለት አል
ከፈላቸውም:: 11አሞሮችም ሥጋውን ለመ
ብላት ወረዱ፤ አብራም ግን አባረራቸው::
12ፀሓይ ልትገባ ስትል አብራም እንቅ
ልፍ ወሰደው፤ የሚያስፈራም ድቅድቅ ጨለማ
መጣበት:: 13*እግዚአብሔርም* (ያህዌ) እንዲህ
አለው፤ “ዘርህ በባዕድ አገር ስደተኛ እንደ
ሚሆን በእርግጥ ዕወቅ፤ አራት መቶ ዓመ
ትም በባርነት ተረግጦ ይገዛል:: 14ነገር ግን
በባርነት የሚገዛቸውን ሕዝብ እፈርድበታ
ለሁ፤ ከዚያም ብዙ ሀብት ይዘው ይወጣሉ::
15አንተ ግን ወደ አባቶችህ በሰላም ትሄዳ
ለህ፤ ዕድሜም ጠግበህ ወደ መቃብር ትወ
ርዳለህ፤ 16በአራተኛውም ትውልድ ዘርህ
ወደዚህ ምድር ይመለሳል፤ የአሞራውያን
ኀጢአት ገና ጽዋው አልሞላምና::”
17ፀሓይ ገብታ ከጨለመ በኋላ የምድጃ
ጢስና የሚንበለበል ፋና ታየ፤ በተከፈለውም
ሥጋ መካከል ዐለፈ:: 18በዚያ ዕለት *እግዚአ
ብሔር* (ያህዌ) ለአብራም እንዲህ ሲል ኪዳን
ገባለት፤ “ከግብፅ ወንዝ[ጨ] ጀምሮ እስከ ታላቁ
የኤፍራጥስ ወንዝ ድረስ ያለውን ምድር
ለዘርህ እሰጣለሁ፤ 19የምሰጣቸውም የቄናው
ያንን፣ የቄኔዛውያንን፣ የቃድሞናውያንን፣
20የኬጢያውያንን፣ የፌርዛውያንን፣ የራፋይ
ምን፣ የአሞራውያንን፣ የከነዓናውያንን፣ የጌር
ጌሳውያንንና የኢያቡሳውያንን ምድር ነው::”

አጋርና እስማኤል

16 የአብራም ሚስት ሦራ፣ ልጆች አል
ወለደችለትም ነበር፤ እርሷም አጋር
የምትባል ግብፃዊት አገልጋይ ነበረቻት::
2አብራምንም፣ “*እግዚአብሔር* (ያህዌ) ልጅ እን
ዳልወልድ አድርጎኛል:: ምናልባት በእርሷ
በኩል ልጆች አገኝ እንደሆን ሂደህ ከአገ
ልጋዬ ጋር ተኛ” አለችው::
አብራምም ሦራ ባለችው ተስማማ:: 3አብ
ራም በከነዓን ምድር ዐሥር ዓመት ከኖረ

15፥7 ዘፍ11፥28፤ 12፥1፤13፥17፤17፥8፤ 28፥4፤35፥12፤48፥4፤ ዘፀ6፥8፤20፥2፤ዘዳ9፥ 5፤ሐሥ7፥3:4፤ዕብ11፥8
15፥8 ቍ2፤ዘዳ12፥ 20፤19፥8፤ሉቃ1፥18
15፥9 1ሳሙ1፥24፤ ዘሌ1፥14፤5፥7:11፤12፥ 8፤ዘኍ19፥2፤ዘዳ21፥ 3፤ሆሴ4፥16፤አሞ4፥1
15፥10 ቍ17፤ዘሌ 1፥17፤5፥8፤ኤር34፥18
15፥11 ዘዳ28፥26፤ ኤር7፥33
15፥12 ዘፍ2፥21
15፥13 ቍ16፤ዘፀ1፥ 11፤3፥7፤5፥6:10-14: 18፤6፥5፤12፥40፤ዘኍ 20፥15፤ዘዳ5፥15፤ 12፥40፤ኢዮ3፥18፤ ሐሥ7፥16:17፤ገላ3፥17
15፥14 ዘፍ50፥24፤ ዘፀ3፥8፤6፥6-8፤12፥25: 32-8፤ዘኍ10፥29፤ ኢሱ1፥2፤ሐሥ7፥7
15፥15 ዘፍ25፥8፤ 35፥29፤47፥30፤49፥ 29፤ዘፀ23፥26፤ዘዳ31፥ 16፤34፥7፤ኢሱ14፥11 ፤መሳ8፥32፤2ሳሙ7፥ 12፤1ነገ1፥21፤1ዜና 29፥28፤ኢዮ5፥26፤21፥ 23፤42፥17፤መዝ49፥ 19፤91፥16፤ምሳ3፥16 ፤9፥11፤ኢሳ 65፥20
15፥16 ቍ13፤ዘፍ 28፥15፤46፥4፤48፥21 ፤50፥24፤ዘፀ3፥8:17፤ 12፥40፤ዘሌ18፥28፤ ኢሱ13፥4፤መሳ10፥11 ፤1ነገ21፥26፤2ነገ16፥ 3፤21፥11፤ሕዝ16፥3
15፥17 ቍ10፤መሳ 7፥16:20፤15፥4:5
15፥18 ዘፍ12፥7፤ 17፥2:4:7፤ዘፀ6፥4፤ 34፥10:27፤ዘኍ34፥5 ፤1ዜና16፥16ኢሱ15፥ 4:47፤1ነገ8፥65፤2ነገ 24፥7፤2ዜና7፥8፤መዝ 105፥9፤ኢሳ27፥12፤ ኤር37፥5፤46፥2፤ሰቆ 4፥17፤ሕዝ30፥22፤ 47፥19፤2፥14
15፥19 ዘኍ24፥21፤ መሳ1፥16፤4፥11:17፤ 5፥24፤1ሳሙ15፥6፤ 27፥10፤30፥29፤ 1ዜና2፥55
15፥20 ዘፍ10፥15፤ 13፥7፤14፥5፤ዘዳ7፥1
15፥21 ዘፍ10፥16፤ ኢሱ3፥10፤24፥11፤ ነህ9፥8
16፥1 ቍ3-4:8:15፤ ዘፍ11፥29:30፤21፥14 ፤24፥61፤25፥12፤27- 61፤29፥24:29፤31፥ 33፤46፥18፤ሉቃ1፥7: 36፤ገላ4፥24-25
16፥2 ዘፍ19፥32፤ 29፥31፤30፥2-4:9-10

በኋላ ሚስቱ ሦራ ግብፃዊት አገልጋይዋን አጋ
ርን ሚስት እንድትሆነው ለባሏ ሰጠችው። 4አብ
ራምም ከአጋር ጋር ተኛ፤ እርሷም ፀነሰች::
አጋርም ነፍሰ ጡር መሆኗን ባወቀች ጊዜ
እመቤቷን መናቅ ጀመረች:: 5ሦራም አብራ
ምን፣ “ለደረሰብኝ በደል ተጠያቂው አንተ
ነህ፤ አገልጋዬ ዕቅፍህ ውስጥ እንድትገባ
እኔው ሰጠሁህ፤ አሁን ግን ይኸው ማርገዟን
ስታውቅ ትንቀኝ ጀመር፤ *እግዚአብሔር* (ያህዌ)
በአንተና በእኔ መካከል ይፍረድ” አለችው::
6አብራምም፣ “አገልጋይሽ እንደሆነች በእ
ጅሽ ውስጥ ናት፤ የፈለግሽውን አድርጊባት”
አላት:: ከዚያም ሦራ ስላሠቃየቻት አጋር
ጥላት ኰበለለች::
7*የእግዚአብሔር* (ያህዌ) መልአክ አጋርን በአ
ንድ የውሃ ምንጭ አጠገብ በምድረ በዳ
አገኛት፤ ምንጩም ወደ ሱር በሚወስደው
መንገድ ዳር ነበር:: 8መልአኩም፣ “የሦራ
አገልጋይ አጋር ሆይ፤ ከየት መጣሽ? ወዴ
ትስ ትሄጃለሽ?” አላት፤
እርሷም፣ “ከእመቤቴ ከሦራ ኰብልዬ
መምጣቴ ነው” ብላ መለሰች::
9*የእግዚአብሔርም* (ያህዌ) መልአክ፣ “ወደ
እመቤትሽ ተመለሽ፤ ለእርሷም ተገዥላት”
አላት:: 10ደግሞም መልአኩ፣ “ዘርሽን እጅግ
አበዛለሁ፤ ከብዛቱም የተነሣ ሊቈጠር አይ
ችልም” አላት::
11*የእግዚአብሔርም* (ያህዌ) መልአክ በተጨ
ማሪ እንዲህ አላት፤

“እነሆ፤ ፀንሰሻል፤
ወንድ ልጅ ትወልጃለሽ፤
እግዚአብሔር (ያህዌ) ችግርሽን ተመልክቶአል፤
ስሙን እስማኤል[ጸ] ትዪዋለሽ::
12እርሱም እንደ ዱር አህያ ይሆናል፤
እጁንም ባገኘው ሰው ሁሉ ላይ ያነሣል፤
ያገኘውም ሁሉ እጁን ያነሣበታል፤
ከወንድሞቹ ሁሉ ጋር እንደ ተጣላ
ይኖራል::”[ጸ]

16፥3 ዘፍ12፥4:5 16፥4 ቍ1፤ዘፍ30፥1፤1ሳሙ1፥6 16፥5 ዘፍ 31፥53፤ዘፀ5፥21፤መሳ11፥27፤1ሳሙ24፥12:15፤26፥10:23፤መዝ50፥6፤ 75፥7 16፥6 ዘፍ31፥50፤ኢሱ9፥25 16፥7 ቍ11:14፤ዘፍ20፥1፤ 21፥17:19፤22፥11:15፤24፥7:40፤25፥18፤31፥11፤48፥16፤ዘፀ፥2፤ 14፥19፤15፥22፤23፥20:23፤32፥34፤33፥2፤ዘኍ22፥22፤መሳ2፥1፤ 6፥11፤13፥3፤1ሳሙ15፥7፤27፥8፤2ሳሙ24፥16፤1ነገ19፥5፤2ነገ1፥3፤ 19፥35፤መዝ34፥7፤ዘካ1፥11፤ሐሥ5፥19 16፥8 ቍ1፤ዘፍ3፥9
16፥10 ዘፍ13፥16 16፥11 ቍ7፤ዘፍ3፥15፤12፥2-3፤17፥19፤ 18፥19፤21፥13፤29፥32፤31፥42፤37፥25:28፤39፥1፤ዘፀ2፥24፤3፥7:9፤ 4፥31፤ዘኍ20፥16፤ዘዳ26፥7፤ነህ9፥7፤ኢሱ44፥1፤መሳ8፥24፤ 1ሳሙ9፥16፤ አሞ3፥2፤ማቴ1፥21፤ሉቃ1፥13:31፤ሐሥ5፥19
16፥12 ዘፍ25፥18፤ኢዮ6፥5፤11፥12፤24፥5፤39፥5፤መዝ104፥11፤ ኤር2፥24፤ሆሴ8፥9

[ጨ]18 ወይም *ደረቅ ወንዝ*
[ጸ]11 *እስማኤል* ማለት *እግዚአብሔር ይሰማል* ማለት ነው
[ጸ]12 ወይም *በስተ ምሥራቅ ይኖራል*

13እርሷም ያናገራትን እግዚአብሔርን (ያህዌ)፣
ኤልሮኢ ብላ ጠራችው፤ ምክንያቱም “የሚ
ያየኝን አሁን አየሁት”[ፀ] ብላ ነበርና። 14ከዚህ
የተነሣ የዚያ ምንጭ ስም፣ “ብኤርለሃይሮኢ”[ፊ]
ተብሎ ተጠራ፤ እስካሁንም በቃዴስና በባ
ሬድ መካከል ይገኛል።
15አጋር ለአብራም ወንድ ልጅ ወለደች
ለት፤ አብራምም ስሙን እስማኤል ብሎ
ጠራው። 16አብራም፣ አጋር እስማኤልን
በወለደች ጊዜ ዕድሜው 86 ዓመት ነበር።

የግዝረት ኪዳን

17 አብራም ዕድሜው 99 ዓመት በሆነ
ጊዜ፣ እግዚአብሔር (ያህዌ) ተገልጦ
ለት እንዲህ አለው፤ “እኔ ኤልሻዳይ”[ፐ]
ነኝ፤ በፊቴ ተመላለስ፤ ነቀፋም አይኑርብህ፤
2በእኔና በአንተ መካከል የተመሠረተውን
ኪዳን አጸናለሁ፤ ዘርህንም እጅግ አበዛለሁ።”
3አብራም በግንባሩ መሬት ላይ ተደፋ፤
እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) እንዲህ አለው፤ 4“እነሆ፤
የምገባልህ ኪዳን ይህ ነው፤ የብዙ ሕዝ
ቦች አባት ትሆናለህ። 5ከእንግዲህ ወዲያ
ስምህ አብራም[ሀ] መባሉ ቀርቶ አብርሃም
ይሆናል፤ የብዙ ሕዝቦች አባት አድርጌሃለ
ሁና። 6ዘርህን እጅግ አበዛለሁ፤ ብዙ ሕዝ
ብም አደርግሃለሁ፤ ነገሥታትም ከአንተ ይወ
ጣሉ። 7በእኔና በአንተ፣ ከአንተም በኋላ
ከዘርህ ጋር ከትውልድ እስከ ትውልድ የዘ
ላለም ኪዳኔን እመሠርታለሁ፤ በዚህም የአ
ንተና ከአንተም በኋላ የዘርህ አምላክ (ኤሎሂም)
እሆናለሁ። 8ይህችን አሁን በእንግድነት
የምትኖርባትን የከነዓንን ምድር በሙሉ
ለአንተና ከአንተም በኋላ ለዘርህ ለዘላለም
ርስት አድርጌ እሰጣለሁ፤ አምላካቸውም
(ኤሎሂም) እሆናለሁ።”
9ከዚያም እግዚአብሔር (ኤሎሂም) አብርሃምን እን
ዲህ አለው፤ “በአንተም በኩል፣ አንተና ከአ
ንተ በኋላ የሚመጣው ዘርህ ከትውልድ እስከ
ትውልድ ኪዳኔን ትጠብቃላችሁ። 10አንተና
ከአንተም በኋላ የሚመጣው ዘርህ የም
ትጠብቁት ኪዳን ይህ ነው፤ በመካከላችሁ
ያለ ወንድ ሁሉ ይገረዝ። 11ስለዚህ ሁላችሁም
ሸለፈታችሁን ትገረዛላችሁ፤ ይህም በእኔና
በእናንተ መካከል ላለው ኪዳን ምልክት ይሆ
ናል። 12የሚመጣውም ትውልድ ሁሉ፣ ማን
ኛውም ወንድ ልጅ፣ ስምንት ቀን ሲሞላው
ይገረዝ፤ እንደዚሁም በቤትህ የተወለደውና
ከውጭ በገንዘብ የተገዛ ባዕድ ሁሉ ይገረዝ።
13በቤትህ የተወለደም ሆነ በገንዘብህ የተ
ገዛ ሁሉ መገረዝ አለበት፤ በሥጋችሁ የሚ
ፈጸመው ይህ ኪዳኔ የዘላለም ኪዳን ይሆናል።
14የሥጋ ሸለፈቱን ያልተገረዘ ማንኛውም ወንድ
ኪዳኔን በማፍረሱ ከወገኖቹ ይወገድ።”

15እግዚአብሔር (ኤሎሂም) አብርሃምን እንዲህ
አለው፤ “ሦራን ከእንግዲህ ሦራ ብለህ አትጠ
ራትም፤ ስሟ ከዛሬ ጀምሮ ሣራ ይሁን።
16እኔ እባርካታለሁ ከእርሷም ወንድ ልጅ
እሰጥሃለሁ፤ የብዙም ሕዝቦች እናት ትሆን
ዘንድ እባርካታለሁ፤ የሕዝቦችም ነገሥታት
ከእርሷ ይወጣሉ።”
17አብርሃምም በግንባሩ መሬት ላይ ተደፋ፤
ሣቀና በልቡ፣ “እንዲያው ምንስ ቢሆን
የመቶ ዓመት ሽማግሌ የልጅ አባት መሆን
ይችላልን? ሣራስ በዘጠና ዓመቷ ልጅ መው
ለድ ትችላለችን?” አለ። 18አብርሃም እግዚ
አብሔርን (ኤሎሂም)፣ “እስማኤልን ብቻ ባርከህ
ባኖርህልኝ” አለው።
19እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) እንዲህ አለ፤ “ይሁን
እሺ፤ ነገር ግን ሚስትህ ሣራ ወንድ ልጅ
ትወልድልሃለች፤ ስሙንም ይስሐቅ[ለ] ብለህ
ትጠራዋለህ፤ እኔም ከእርሱ በኋላ ለዘሩ
ሁሉ የሚሆን የዘላለም ኪዳን ከእርሱ ጋር
እገባለሁ። 20ስለ እስማኤልም ቢሆን ልመ
ናህን ሰምቼሃለሁ፤ እርሱንም እባርከዋለሁ፤
ፍሬያማም አደርገዋለሁ፤ እጅግም አበዛዋ
ለሁ፤ የዐሥራ ሁለት አለቆች አባት ይሆ
ናል፤ ታላቅም ሕዝብ አደርገዋለሁ። 21ኪዳ
ኔን ግን የዛሬ ዓመት በዚሁ ጊዜ ሣራ ከም
ትወልድልህ ልጅ፣ ከይስሐቅ ጋር አደርጋ
ለሁ።” 22እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ከአብርሃም ጋር
መነጋገሩን ከፈጸመ በኋላ ወደ ላይ ወጣ።
23በዚያችም ዕለት አብርሃም እግዚአብሔር
(ያህዌ) ባዘዘው መሠረት ልጁን እስማኤልን፣
በቤቱ ውስጥ የተወለዱትንና ከውጭ በገን
ዘቡ የገዛቸውን ወንዶች በሙሉ ገረዛቸው።
24አብርሃም ሲገረዝ ዕድሜው 99 ዓመት ነበር።
25ልጁም እስማኤል ሲገረዝ 13 ዓመቱ ነበር።
26አብርሃምና ልጁ እስማኤል፣ ሁለቱም በዚ
ያኑ ቀን ተገረዙ። 27በአብርሃም ቤት ያሉ
ወንዶች ሁሉ፣ በቤቱ የተወለዱትም ሆኑ
ከውጭ በገንዘብ የተገዙ ከእርሱ ጋር ተገረዙ።

16፥13 ዘፍ32፥30፤ 33፥10፤ዘፀ24፥10፤ 33፥20፡23፤ዘኍ12፥8 ፤መሳ6፥22፤13፥22፤ መዝ139፥1-12፤ኢሳ6፥5
16፥14 ቀኍ7፤ዘፍ14፥ 7፤24፥62፤25፥11
16፥15 ቀኍ1፤ዘፍ 17፥18፤21፥9፤25፥ 12፤28፥9፤ገላ4፥22
16፥16 ዘፍ12፥4
17፥1 ዘፍ5፥22፤ 12፥4፡7፤20፥5፤28፥3፤ 35፥11፤43፥14፤48፥3 ፤49፥25፤ዘፀ6፥3፤ዘዳ 18፥13፤ሩት1፥20፤ 1ነገ3፥6፤9፥4፤ኢዮ1፥ 1፤5፥17፤6፥4፡14፤22፥ 21፤33፥16:19፤መዝ 15፥2፤18፥23፤78፥72 ፤101፥2፤ኢሳ13፥6፤ ሚክ6፥9፤ኢል1፥15
17፥2 ዘፍ12፥2፤ 15፥8፤22፥16-18
17፥3 ቀኍ17፤ዘፍ 18፥2፤19፥1፤33፥3፤ ዘፀ18፥7፤ዘኍ14፥5፤ ኢሱ5፥14፤7፥6፤መሳ 13፥20፤ሕዝ1፥28፤ 3፥23
17፥4 ቀኍ16፤ዘፍ 12፥2፤15፥18፤25፥23
17፥5 ቀኍ15፤ዘፍ 32፥28፤35፥10፤37፥3፡ 13፤43፥6፤46፥2፤1ነገ 18፥31፤2ነገ17፥34፤ 1ዜና1፥34፤ነህ9፥7፤ ኢሳ48፥1፤ዮሐ1፥42፤ ሮሜ4፥17
17፥6 ቀኍ16፡19፤ዘፍ 1፥28፤18፥10፤21፥1፤ 22፥17፤26፥22፤28፥3 ፤35፥11፤36፥31፤41፥ 52፤47፥27፤48፥4፤49 ፥22፤ዘሌ26፥9፤ዘዳ7፥ 13፤ኢሳ51፥2፤ማቴ1፥6
17፥7 ዘፍ6፥18፤9፥ 16፤15፥18፤ዘፀ፥7፤20 ፥2፤29፥45፡46፤ዘሌ11 ፥44-45፤18፥2፤22፥33፤ 25፥38፤26፥9፡12:15: 45፤ዘኍ15፥41፤ዘዳ4፥ 20፤7፥6፡21፤29፥13፤ 2ሳሙ7፥24፤ኤር14፥ 9፤ሮሜ፥8፤ገላ3፥16፤ ዕብ13፥20፤ራእ21፥7
17፥8 ቀኍ7፤ዘፍ 10፥19፤12፥7፤15፥7፤ 23፥4፤28፥4፤35፥27፤ 37፥1፤ዘፀ6፥4፤1ዜና 29፥15፤ኤር31፥1
17፥9 ዘፍ18፥19፤ 22፥18፤ዘፀ19፥5፤ ዘዳ5፥2
17፥10 ቀኍ23፤ዘፍ 21፥4፤ዘሌ12፥3፤ኢሱ 5፥2፡5፡7፤ዮሐ7፥22፤ ሐሥ7፥8፤ሮሜ4፥11
17፥11 ዘፍ9፥12፤ ዘፀ2፥48፤ዘዳ10፥16፤ ሮሜ4፥11
17፥12 ዘፍ9፥12፤ 21፥4፤ዘሌ12፥3፤ ኢሱ5፥2፤ሉቃ1፥59 17፥13 ዘፍ9፥16፤ዘፀ12፥44፡48 17፥14 ቀኍ23፤ዘፀ24-26፤12፥15፡19፤30፥33፤ዘሌ7፥20፡25፤17፥4፤18፥29፤ 19፥8፤20፥17፤ዘኍ9፥13፤15፥30፤19፥13፤ዘዳ17፥12፤ኢሱ5፥2-8፤ ኢዮ 38፥15፤መዝ37፥28፤ሕዝ44፥7 17፥15 ቀኍ5፤ዘፍ11፥29
17፥16 ቀኍ4:6፤ዘፍ24፥60፤ኢሳ29፥22፤ገላ4፥31 17፥17 ቀኍ3፤ ዘፍ12፥4፤ 18፥11፡12፡13፤21፥6:7፤24፥1፡36፤ኤር20፥15፤ሉቃ1፥18፤ ሮሜ4፥19፤ ገላ4፥23፤ዕብ11፥11 17፥18 ዘፍ16፥15፤21፥11
17፥19 ቀኍ6፡ 21፤ዘፍ9፥16፤16፥11፤18፥14፤21፥2፤26፥3፤50፥24፤ ዘፀ13፥11፤ዘዳ 1፥8፤1ሳሙ1፥20፤ማቴ1፥21፤ሉቃ1፥13፡31፤ገላ3፥16
17፥20 ዘፍ 13፥16፤25፥12-16፡18፤48፥19 17፥21 ቀኍ19፤ ዘፍ18፥10፡14፤ዘፀ 34፥10 17፥22 ዘፍ18፥33፤35፥13፤ዘኍ12፥9
17፥23 ቀኍ5፡ 10፡14፤ዘፍ12፥5 17፥24 ዘፍ12፥4፤ሮሜ4፥11
17፥25 ዘፍ16፥ 16 17፥27 ዘፍ14፥14

[ፀ]13 ወይም *በኋላዬ አየሁት*
[ፊ]14 *ብኤርለሃይሮኢ* ማለት *የሚያየኝ ‘የሕያው’ ምንጭ* ማለት ነው
[ፐ]1 *ሁሉን የሚገዛ* ማለት ነው
[ሀ]5 *አብራም* ማለት *የከበረ አባት* ማለት ነው
[ለ]19 *ይስሐቅ* ማለት *ይሥቃል* ማለት ነው

ሦስቱ እንግዶች

18 ቀትር ላይ አብርሃም በመምሬ
ትልልቅ ዛፎች አቅራቢያ በምት
ገኘው ድንኳኑ ደጃፍ ተቀምጦ ሳለ *እግዚ
አብሔር* (ያህዌ) ተገለጠለት፤ 2ቀና ብሎም
ሲመለከት፣ ሦስት ሰዎች ቆመው አየ፤ ወዲ
ያውም ከድንኳኑ ደጃፍ ተነሥቶ፣ ፈጥኖ
ወደ ሰዎቹ ሄደ፤ ወደ መሬት ዝቅ ብሎም
እጅ ነሣ።
3አብርሃምም እንዲህ አለ፤ "ጌታዬ፤[ሐ] በፊ
ትህ ሞገስ አግኝቼ እንደ ሆነ፣ ባሪያህን አል
ፈህ አትሂድ፤ 4ጥቂት ውሃ ይምጣላችሁና
እግራችሁን ታጠቡ፤ እዚህም ከዛፉ ሥር ዐረፍ
በሉ። 5ወደ እኔ ወደ አገልጋያችሁ ከመጣ
ችሁ፣ እህል ቀምሳችሁ ትበረቱ ዘንድ ምግብ
ላቅርብላችሁና ጕዞአችሁን ትቀጥላላችሁ።"
እነርሱም፣ "መልካም፤ እንዳልኸው አድ
ርግ" አሉት።
6አብርሃም በፍጥነት ሣራ ወዳለችበት
ወደ ድንኳኑ ገብቶ፣ "ቶሎ ብለሽ ሦስት
መስፈሪያ[መ] ስልቅ ዱቄት አቡኪና ቂጣ
ጋግሪ" አላት።
7ከዚያም ወደ መንጋው በጥድፊያ ሄዶ፣
አንድ ፍርጥም ያለ ሥጋው ገር የሆነ ጥጃ
መርጦ ለአገልጋዩ ሰጠው፤ አገልጋዩም ጥጃ
ውን ዐርዶ አዘጋጀው። 8አብርሃምም እርጎ፣
ወተትና የተዘጋጀውን የጥጃ ሥጋ አቀረበ
ላቸው፤ ሲበሉም ዛፉ ሥር አጠገባቸው
ቆሞ ነበር።
9እነርሱም አብርሃምን፣ "ሚስትህ ሣራ የት
አለች?" ብለው ጠየቁት።
እርሱም፣ "ድንኳን ውስጥ ናት" አላቸው።
10*እግዚአብሔርም* (ያህዌ)፣[ሠ] "የዛሬ ዓመት
በዚሁ ጊዜ በእርግጥ ተመልሼ እመጣለሁ፤
ሚስትህ ሣራ ወንድ ልጅ ትወልዳለች" አለው።
ሣራም በዚህ ጊዜ ከበስተ ጀርባው ካለው
ከድንኳኑ ደጃፍ ሆና ትሰማ ነበር። 11በዚ
ያን ጊዜ አብርሃምና ሣራ አርጅተው፣ ዕድሜ
አቸው ገፍቶ ነበር፤ ሣራም ልጅ የመውለ
ጃዋ ዕድሜ ዐልፎ ነበር። 12ሣራ በልቧ፣
"ካረጀሁና ጌታዬም[ረ] ከደከመ በኋላ በዚህ
ነገር መደሰት ይሆንልኛል?" ብላ ሣቀች።
13*እግዚአብሔርም* (ያህዌ) አብርሃምን እንዲህ
አለው፤ "ሣራ፣ 'ካረጀሁ በኋላ ልጅ እን
ዴት አድርጌ እወልዳለሁ' ስትል ለምን
ሣቀች? 14*ለእግዚአብሔር* (ያህዌ) የሚሳነው ነገር
አለን? የዛሬ ዓመት በተባለው ጊዜ ተመ
ልሼ እመጣለሁ፤ ሣራም ልጅ ይኖራታል።"
15ሣራ ስለ ፈራች፣ "ኧረ አልሣቅሁም"
ብላ ዋሸች።
እርሱ ግን፣ "ሣቅሽ እንጂ" አላት።

18፥1 ዘፍ12፥7፤13፥18፤19፥1፤23፥10፡18፤34፥20፡24፤ሩት4፥1፤መዝ69፥12፤ሐሥ7፥2፤ዕብ11፥9
18፥2 ቍ16፡22፤ዘፍ17፥3፤19፥1፡10፤24፥63፤32፥24፤43፥28፤ኢሱ5፥13፤መሳ13፥6-11፤ሆሴ12፥3-4፤ዕብ13፥2
18፥3 ዘፍ19፥19፤32፥4፡18፡20፤33፥5፤39፥4፤ሩት2፥2፡10፡13፤1ሳሙ1፥18፤አስ2፥15
18፥4 ዘፍ19፥2፤24፥32፤43፥24፤መሳ19፥21፤2ሳሙ11፥8፤ሉቃ7፥44
18፥5 መሳ13፥15፤19፥5
18፥6 ዘፍ19፥3፤2ሳሙ13፥8
18፥7 1ሳሙ28፥24፤ሉቃ15፥23
18፥8 መሳ4፥19፤5፥25፤6፥19፤ኢሳ7፥15፡22
18፥9 ዘፍ3፥9፤24፥67፤ዕብ11፥9
18፥10 ዘፍ17፥6፡21፤21፥2፤2ነገ4፥16፤ሮሜ9፥9
18፥11 ዘፍ11፥30፤17፥17፤ሉቃ1፥18፤ሮሜ4፥19፤ዕብ11፥11-12
18፥12 ዘፍ17፥17፤1ጴጥ3፥6
18፥13 ዘፍ17፥17
18፥14 ቍ10፤ዘፍ17፥19፤ኢዮ42፥2፤ኢሳ40፥29፤50፥2፤51፥9፤ኤር32፥17፡27፤ማቴ19፥26፤ሮሜ4፥21፤9፥9፤ገላ4፥23
18፥16 ቍ2
18፥17 ዘፍ19፥24፤ኢዮ1፥16፤መዝ107፥34፤አሞ3፥7
18፥18 ዘፍ12፥2፤ገላ3፥8
18፥19 ዘፍ16፥11፤17፥9፤22፥12፡18፤26፥5ዘዳ4፥9-10፤6፥7፤ኢሱ24፥15፤2ሳሙ8፥15፤መዝ17፥2፤99፥4፤ኢሳ14፥1፤ኤር23፥5፤ኤፌ6፥4
18፥20 ዘፍ19፥13፤13፥13፤ኢሳ1፥10፤ኤር23፥14፤ሕዝ16፥46
18፥21 ዘፍ11፥5
18፥22 ቍ2፤ዘፍ19፥1፡27
18፥23 ዘፀ23፥7፤ዘሌ4፥3፡22፡27፤ዘኍ16፥22፤ዘዳ27፥25፤2ሳሙ24፥17፤መዝ11፥4-7፤94፥21፤ሕዝ 18፥4፤2ጴጥ2፥9
18፥24 ቍ26፤ኤር5፥1

አብርሃም ስለ ሰዶም ማለደ

16ሰዎቹም ለመሄድ ሲነሡ፣ ቍልቍል
ወደ ሰዶም ተመለከቱ፤ አብርሃምም ሊሸ
ኛቸው አብሮአቸው ወጣ። 17*እግዚአብሔ
ርም* (ያህዌ) እንዲህ አለ፤ "እኔ የማደርገውን
ነገር ከአብርሃም እሰውራለሁን? 18አብር
ሃም በእውነት ታላቅና ብርቱ ሕዝብ ይሆ
ናል፤ የምድር ሕዝቦችም ሁሉ በእርሱ ይባ
ረካሉ። 19ትክክለኛና ቀና የሆነውን በማድ
ረግ *የእግዚአብሔርን* (ያህዌ) መንገድ ይጠብቁ
ዘንድ ልጆቹንና ከእርሱ በኋላ ቤተ ሰቦቹን
እንዲያዝ መርጬዋለሁ፤ ይኸውም *እግዚ
አብሔር* (ያህዌ) ለአብርሃም የሰጠው ተስፋ
ሁሉ እንዲፈጸም ነው።"
20ደግሞም *እግዚአብሔር* (ያህዌ) እንዲህ አለ፤
"በሰዶምና በገሞራ ላይ የሚሰማው ጩኸት
እጅግ በዝቶአል፤ ኀጢአታቸውም እጅግ ከፍ
ቶአል፤ 21አድራጎታቸው እኔ ዘንድ እንደ
ደረሰው ጩኸት መሆኑን ለማየት ወደዚያው
እወርዳለሁ፤ እንደዚያ ካልሆነም ዐውቃለሁ።"
22ሰዎቹም ፊታቸውን ወደ ሰዶም አቅን
ተው ሄዱ፤ አብርሃም ግን *በእግዚአብሔር*
(ያህዌ) ፊት እንደ ቆመ ነበር።[ሸ] 23አብርሃምም
ወደ እርሱ ቀረብ ብሎ እንዲህ አለ፤ "በእ
ርግጥ ጻድቁን ከኀጢአተኛው ጋር አብረህ
ታጠፋለህን? 24አምሳ ጻድቃን በከተማዪቱ
ቢገኙ፣ በውኑ ነዋሪዎቹን ሁሉ ታጠፋለህን?
በውስጧ ለሚገኙ አምሳ ጻድቃን ስትል
ከተማዪቱን አትምርምን?[ቀ] 25እንዲህስ አይ
ሁን፤ ጻድቁን ከኀጢአተኛው ጋር እንዴት
ትገድለዋለህ? ይህን የመሰለው አድራጎት
ከአንተ ይራቅ፤ የምድር ሁሉ ዳኛ[በ] በቅን
አይፈርድምን?"
26*እግዚአብሔርም* (ያህዌ)፣ "በሰዶም ከተማ
አምሳ ጻድቃን ባገኝ ለእነርሱ ስል አገሪቱን
በሞላ እምራለሁ" አለ።
27ደግሞም አብርሃም እንዲህ አለ፤ "እኔ
ከንቱ፣ ትቢያና ዐመድ ሆኜ ሳለሁ ከጌታ
(አዶናይ) ጋር ለመናገር እንዴ ደፍሬአለሁ፤
28ለመሆኑ ከአምሳው ጻድቃን አምስት ቢጐ
ድሉ በአምስቱ ሰዎች ምክንያት መላ ከተማ
ዋን ታጠፋለህን?"

18፥25 ዘፍ20፥4፤44፥7፡17፤ዘዳ1፥16-17፤32፥4፤መሳ11፥27፤2ዜና19፥7፤ዕዝ9፥15፤ነህ9፥33፤ኢዮ8፥3-7፡20፤9፥15፤34፥10፤36፥23፤መዝ7፥11፤58፥11፤75፥7፤94፥2፤119፥137፤ኢሳ3፥10-11፤5፥20፤ሕዝ18፥25፤ዳን 4፥37፤9፥14፤አሞ 5፥15፤ሚል2፥17፤ 3፥18፤ሮሜ3፥6፤ዕብ12፥23 **18፥26** ቍ24

[ሐ]3 ወይም *ጌታ ሆይ* [መ]6 22 ሊትር ገደማ ይሆናል
[ሠ]10 ዕብራይስጡ ከዚያም እርሱ ይለዋል [ረ]12 ወይም *ባሌ*
[ሸ]22 ከማሶሬቲኩ ጽሑፍ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን የጥንት ዕብራውያን የጻፉት ትውፊት ግን *እግዚአብሔር ግን በአብርሃም ፊት እንደ ቆመ ነበር* ይላል
[ቀ]24 ወይም *ይቅርታ ማድረግ* ሊሆን ይችላል፤ ይህም በቍ26 ላይ ያለውንም ጨምሮ ነው።
[በ]25 ወይም *ገዥ*

እርሱም፣ “አርባ አምስት ጻድቃን ባገኝ
አላጠፋትም” አለ።
[29]አብርሃምም እንደ ገና፣ “ምናልባት አርባ
ጻድቃን ቢገኙስ?” አለ
እርሱም፣ “ለአርባው ስል እምራታለሁ”
አለ።
[30]ደግሞም አብርሃም፣ “ጌታዬ (አዶናይ) አይ
ቈጣ፤ እባክህ ልናገር፤ ሠላሳ ጻድቃን ብቻ
ቢገኙስ?”
እርሱም፣ “ሠላሳ ባገኝ አላጠፋትም” ብሎ
መለሰ።
[31]አብርሃምም፣ “ከጌታ (አዶናይ) ጋር እናገር
ዘንድ መቼም አንዴ ደፍሬአለሁና ምና
ልባት ሃያ ብቻ ቢገኙስ?” አለ።
እርሱም፣ “ሃያ ቢገኙ፣ ለእነርሱ ስል
እምራታለሁ” አለ።
[32]አብርሃምም፣ “ጌታዬ (አዶናይ) አይቈጣ፤ አንድ
ጊዜ ብቻ ልናገር፤ ምናልባት ዐሥር ብቻ
ቢገኙስ?” አለ።
እርሱም “ስለ ዐሥሩ ስል አላጠፋትም”
ብሎ መለሰ።
[33]እግዚአብሔር (ያህዌ) ከአብርሃም ጋር
ንግግሩን ከጨረሰ በኋላ ሄደ፤ አብርሃምም
ወደ ቤቱ ተመለሰ።

ሰዶምና ገሞራ ጠፉ

19 ሁለቱ መላእክት ምሽት ላይ ሰዶም
ደረሱ፤ ሎጥም በሰዶም ከተማ
መግቢያ በር ተቀምጦ ነበር፤ ሎጥም መላእ
ክቱን ሲያይ ሊቀበላቸው ብድግ አለ፤ በግ
ምባሩም ወደ ምድር ተደፍቶ እጅ ነሣ
ቸው። [2]እርሱም፣ “ጌቶቼ፤ እባካችሁ ወደ
እኔ ወደ ባሪያችሁ ቤት ጎራ በሉ፤ ከዚ
ያም እግራችሁን ታጠቡ፤ አድራችሁም ጧት
በማለዳ ጕዞአችሁን ትቀጥላላችሁ” አላቸው።
እነርሱም፣ “አይሆንም፤ እዚሁ አደባባይ
ላይ እናድራለን” አሉት።
[3]ሎጥ ግን አጥብቆ ስለ ለመናቸው አብ
ረውት ወደ ቤቱ ገቡ፤ ከዚያም ቂጣ ጋግሮ
አቀረበላቸውና በሉ። [4]ከመተኛታቸውም በፊት፣
የሰዶም ከተማ ነዋሪዎች የሆኑ ወንድ ወጣ
ቶችና ሽማግሌዎች ከያካባቢው መጥተው
ቤቱን ከበቡት። [5]ሎጥንም ጠርተው፣ “በዚ
ህች ምሽት ወደ ቤትህ የገቡት ሰዎች የት
አሉ? ሩካቤ ሥጋ እንድንፈጽምባቸው ወደ
ውጭ አውጣልን” አሉት።
[6]ሎጥም ሊያነጋግራቸው ወደ ውጭ ወጣ፤
መዝጊያውን ከበስተ ኋላው ዘግቶ፣ [7]እንዲህ
አለ፤ “ወዳጆቼ ሆይ፤ እባካችሁ እንዲህ ያለ
ውን ክፉ ነገር አታድርጉ። [8]እነሆ፤ ወንድ የማ
ያውቁ ሁለት ሴቶች ልጆች አሉኝ። እነር
ሱን ላውጣላችሁና የፈለጋችሁትን አድርጉባ

18፥27 ዘፍ2፥7፤ ኢዮ2፥8
18፥30 ቍ32፤ ዘፍ44፥18፤ዘፀ32፥22
18፥32 ቍ30፤ መሳ6፥39፤ኤር5፥1
18፥33 ዘፍ17፥22፤ 31፥55፤ዘፀ31፥18
19፥1 ዘፍ11፥27፤ 17፥3፤18፥1:2:22፤ 48፥12፤ሩት2፥10፤ 1ሳሙ25፥23፤2ሳሙ 14፥33፤2ነገ2፥15፤ ዕብ13፥2
19፥2 ዘፍ18፥4፤ ሉቃ7፥44፤መሳ19፥ 15:20
19፥3 ዘፍ18፥6፤ 33፥11፤ዘፀ12፥39፤ ኢዮ31፥32
19፥4 ዘፍ13፥13
19፥5 ዘፍ13፥13፤ ዘሌ18፥22፤ዘዳ23፥ 18፤መሳ19፥22፤ ሮሜ1፥24-27
19፥6 መሳ19፥23
19፥8 መሳ19፥24፤ 2ጴጥ2፥7-8
19፥9 ዘፍ13፥8፤ 23፥4፤ሐሥ7፥27
19፥10 ዘፍ18፥2
19፥11 ዘዳ28፥28- 29፤2ነገ6፥18፤ ሐሥ 13፥11
19፥12 ዘፍ6፥18
19፥13 ዘፍ18፥20፤ ዘፀ12፥29፤2ሳሙ24፥ 16፤2ነገ19፥35፤1ዜና 21፥12:15፤2ዜና32፥ 21፤መዝ78፥49፤ኤር 21፥12፤25፥18፤44፥ 22፤51፥45
19፥14 ዘኍ16፥21፤ ዘፀ9፥21፤1ነገ13፥18፤ ኤር5፥12፤43፥2፤ ሉቃ17፥28፤ራእ18፥4
19፥15 ዘኍ16፥26፤ ኢዮ21፥18፤መዝ58፥ 9፤73፥19፤90፥5፤ ራእ 18፥4
19፥16 ዘፀ34፥6፤ መዝ33፥18-19፤ 2ጴጥ2፥7
19፥17 ቍ19:26፤ ዘፍ13፥12፤14፥10፤ 1ነገ19፥3፤ኤር48፥6፤ ማቴ24፥16
19፥19 ቍ17:30፤ ዘፍ6፥8፤18፥3፤24፥ 12፤39፥21፤40፥14፤ 47፥29፤ሩት1፥8፤ 2፥20፤3፥10

ቸው። በእነዚህ ሰዎች ላይ ግን አንዳች ነገር
አታድርጉባቸው፤ እኔን ብለው ወደ ቤቴ
ገብተዋልና።”
[9]እነርሱም፣ “ዞር በል! ይህ ሰው ራሱ ትና
ንት ተሰዶ የመጣ ነው፤ ዛሬ ደግሞ ዳኛ
ልሁን ይላል። ዋ! በእነርሱ ካሰብነው የከፋ
እንዳናደርስብህ!” አሉት፤ ከዚያም ሎጥን
እየገፈታተሩ የበሩን መዝጊያ ለመስበር ተን
ደረደሩ።
[10]ከቤቱ ውስጥ የነበሩት እንግዶች ግን
እጃቸውን በመዘርጋት ስበው ወደ ውስጥ
አስገቡት፤ በሩንም ዘጉ። [11]ከዚያም በሩን
እንዳያገኙት በቤቱ ደጃፍ ላይ የተሰበሰቡ
ትን ወጣቶችና ሽማግሌዎች ዐይን አሳወሩ።
[12]ሁለቱ ሰዎችም ሎጥን እንዲህ አሉት፤
“በከተማዋ ውስጥ የሚኖሩ የአንተ የሆኑ
ሰዎች አሉህ? ዐማቾች፣ ወንዶችና ሴቶች
ወይም ሌሎች ዘመዶች ካሉህ ቶሎ ብለህ
ከዚህ እንዲወጡ አድርግ፤ [13]ይህን ስፍራ
ልናጠፋው ነው። በሕዝቦቿ ላይ ወደ እግዚ
አብሔር (ያህዌ) የቀረበው ጩኸት ታላቅ በመ
ሆኑ፣ እንድናጠፋት እግዚአብሔር ልኮናል።”
[14]ሎጥ ከቤቱ ወጥቶ የሴት ልጆቹ እጮ
ኞች† የሆኑትን ዐማቾቹን፣ “እግዚአብሔር
(ያህዌ) ይህችን ከተማ ሊያጠፋት ነውና በፍ
ጥነት ከዚህ ስፍራ ውጡ” አላቸው፤ ዐማ
ቾቹ ግን የሚቀልድ መሰላቸው።
[15]ሲነጋጋም መላእክቱ ሎጥን፣ “ከከተማ
ዪቱ ጋር አብራችሁ እንዳትጠፉ፣ ሚስት
ህንና ሁለቱን ሴት ልጆችህን ይዘህ ከዚህ
ቦታ በፍጥነት ውጣ” ብለው አቻኰሉት።
[16]ሎጥ ሲያመነታም፣ እግዚአብሔር (ያህዌ)
ስለ ራራላቸው ሰዎቹ የእርሱን፣ የሚስቱ
ንና የሁለት ሴቶች ልጆቹን እጅ ይዘው
ከከተማዪቱ በደኅና አወጧቸው። [17]እንዳ
ወጧቸውም፣ መልአኩ፣ “ሕይወታችሁን ለማ
ትረፍ ፈጥናችሁ ሽሹ፤ መለስ ብላችሁ ወደ
ኋላችሁ አትመልከቱ፤ ከረባዳው ስፍራ እንኳ
ቆም አትበሉ፤ ወደ ተራራው ሽሹ፤ አለበለ
ዚያ ትጠፋላችሁ” አላቸው።
[18]ሎጥም እንዲህ አላቸው፤ “ጌቶቼ ሆይ፤‡
እባካችሁ እንደዚህስ አይሁን፤ [19]እነሆ፤ እኔ
ባሪያህ አንዴ በፊትህ ሞገስ አግኝቻለሁ፤ ሕይ
ወቴን ለማዳን ታላቅ ርኅራኄ አድርገህል
ኛል፤ እኔ እንደሆንሁ ወደ ተራሮቹ ሸሽቼ
ማምለጥ ስለማልችል የሚወርደው መዓት
ደርሶ ያጠፋኛል። [20]እነሆ፤ ወደዚያ ሸሽቶ
ለማምለጥ ቅርብ የሆነች ትንሽ ከተማ አለች፤
ወደ እርሷ ልሽሽ፤ በጣም ትንሽ አይደለችም

†14 ወይም *ሴት ልጆቹን ያገቡትን*
‡18 ወይም *እንደዚህስ አይሁን ጌታ*፤ ወይም *እንደዚህስ አይሁን ጌታዬ*

እንዴ? ወደዚያ ብሸሽ እኮ ሕይወቴ ትተ
ርፋለች::”
21እርሱም እንዲህ አለው፤ “ይሁን እሺ፣
ልመናህን ተቀብያለሁ፤ ያልካትንም ከተማ
አላጠፋትም:: 22አንተ እዚያ እስክትደርስ
ድረስ አንዳች ማድረግ ስለማልችል ቶሎ
ብለህ ወደዚያ ሽሽ” ስለዚህም የዚያች
ከተማ ስም ዞዓር[ጎ] ተባለ::
23ሎጥ ዞዓር ሲደርስ ፀሓይ በምድሩ
ላይ ወጥታ ነበር:: 24ከዚያም *እግዚአብሔር*
(ያህዌ) በሰዶምና በገሞራ ላይ ከሰማይ *ከእግ
ዚአብሔር* (ያህዌ) ዘንድ የሚያቃጥል ዲንና
እሳት አዘነበባቸው:: 25እነዚያንም ከተሞ
ችና ረባዳውን ምድር በሙሉ፣ በከተሞቹም
የሚኖሩትን ሰዎች ሁሉ፣ የምድሩን ቡቃያ
ሳይቀር ገለባበጠው:: 26የሎጥ ሚስት ግን
ወደ ኋላዋ ስለ ተመለከተች የጨው ዐምድ
ሆና ቀረች::
27አብርሃም በማግስቱ፣ ማለዳ ተነሥቶ ከዚህ
ቀደም *በእግዚአብሔር* (ያህዌ) ፊት ቆሞ ወደ
ነበረበት ቦታ ሄደ:: 28ሰዶምንና ገሞራን፣
እንዲሁም በረባዳው ስፍራ የሚገኘውን ምድር
ሁሉ ቍልቍል ተመለከተ፤ ከእቶን የሚወጣ
የመሰለ ጥቅጥቅ ያለ ጢስ ከምድሪቱ ወደ
ላይ ሲትጐለጐል አየ::
29እንደዚህ አድርጎ እግዚአብሔር (ኤሎሂም)
በረባዳው ስፍራ የነበሩትን ከተሞች ሲያጠፋ
አብርሃምን አሰበው፤ ስለዚህም የሎጥ መኖ
ሪያ የነበሩትን ከተሞች ካጠፋው መዓት
ሎጥን አወጣው::

ሎጥና ሴት ልጆቹ

30ሎጥ በዞዓር መኖርን ስለ ፈራ፣ ከዚያ
ተነሥቶ ከሁለቱ ሴት ልጆቹ ጋር በአቅራ
ቢያው ወደሚገኙት ተራሮች ሄደ፤ መኖሪያ
ውንም ከሁለት ሴት ልጆቹ ጋር በዋሻ ውስጥ
አደረገ:: 31አንድ ቀን ታላቂቱ ልጅ፣ ታናሺ
ቱን እንዲህ አለቻት፤ “አባታችን አርጅቶ
አል፤ በምድር ሁሉ እንደሚኖሩ ሰዎች ወግ
አብሮን የሚተኛ ወንድ በአካባቢያችን የለም::
32ስለዚህ አባታችንን የወይን ጠጅ እናጠጣ
ውና ከእርሱ ጋር እንተኛ፤ የትውልድ ሐረ
ጋችን እንዳይቋረጥ ዘር ከአባታችን እናት
ርፍ::”
33በዚያችም ምሽት አባታቸውን የወይን ጠጅ
አጠጡት፤ ከዚያም ትልቋ ልጁ ሄዳ ከአ
ባቷ ጋር ተኛች፤ እርሱ ግን ስትተኛም ሆነ
ስትነሣ አላወቀም ነበር::
34በማግስቱም ታላቂቱ ልጅ ታናሺቱን፣
“እኔ ትናንትና ማታ ከአባቴ ጋር ተኝቻለሁ፤
ዛሬም እንደ ገና የወይን ጠጅ እናጠጣው፤
አንቺም ደግሞ ከእርሱ ዘንድ ገብተሽ ተኚ፤
በዚህም የትውልድ ሐረጋችን እንዳይቋረጥ
ከአባታችን ዘር ማትረፍ እንችላለን” አለቻት::
35በዚያችም ምሽት ደግሞ አባታቸውን የወ
ይን ጠጅ አጠጡት፤ ትንሿ ልጁም ሄዳ
ከአባቷ ጋር ተኛች፤ እርሱ ግን ስትተኛም
ሆነ ስትነሣ አላወቀም ነበር::
36ስለዚህ ሁለቱም የሎጥ ሴት ልጆች
ከአባታቸው አረገዙ:: 37ትልቋ ልጁ ወንድ
ልጅ ወለደች፤ ስሙንም ሞዓብ ብላ ጠራ
ችው፤ እርሱም የዛሬዎቹ ሞዓባውያን[ነ] አባት
ነው:: 38ትንሿ ልጁም እንደዚሁ ወንድ ልጅ
ወለደች፤ ስሙንም ቤንአሚ[ኘ] ብላ ጠራችው፤
እርሱም የዛሬዎቹ አሞናውያን አባት ነው::

አብርሃምና አቤሜሌክ

20፥1-18 ተጓ ምብ - ዘፍ 12፥10-20፤ 26፥1-11

20 አብርሃም ከዚያ ተነሥቶ ወደ ኔጌብ
አካባቢ ሄዶ በቃዴስና በሱር መካ
ከል ሰፈረ፤ ለጥቂት ጊዜም በጌራራ ተቀ
መጠ:: 2በዚያም አብርሃም ሚስቱን ሣራን፣
“እህቴ ናት” ይል ነበር:: ስለዚህ የጌራራ
ንጉሥ አቢሜሌክ መልእክተኛ ልኮ ሣራን
ወሰዳት::
3እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) በአንድ ሌሊት
በሕልም ወደ አቢሜሌክ መጥቶ፣ “እነሆ፤
በወሰድሃት ሴት ምክንያት ምውት ነህ፤
እርሷ ባለ ባል ናት” አለው::
4አቢሜሌክም ገና አልደረሰባትም ነበርና
እንዲህ አለ፤ “ጌታ ሆይ፤ በደል ያልፈጸመ
ውን ሕዝብ ታጠፋለህን? 5‘እኅቴ ናት’
ያለኝ ራሱ አይደለምን? ደግሞስ ራሷም
ብትሆን፣ ‘ወንድሜ ነው’ አላለችምን? እኔ
ይህን ያደረግሁት በቅን ልቦናና በንጹሕ
እጅ ነው::”
6እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) በሕልሙ እንዲህ አለው፤
“አንተ ይህን ያደረግኸው በቅን ልቦና መሆ
ኑን ዐውቄአለሁ፤ በእኔም ላይ ኀጢአት እን
ዳትሠራ የጠበቅሁህና እንዳትነካትም ያደ
ረግሁት ለዚሁ ነው:: 7አሁንም ሚስቱን ለሰ
ውዬው መልስለት፤ ነቢይ ነውና ይጸልይል
ሃል፤ አንተም ትድናለህ፤ ባትመልስለት ግን
አንተም ሆንህ የአንተ የሆነ ሁሉ እንደም
ትሞቱ ዕወቅ::”
8በማግስቱም ማለዳ፣ አቢሜሌክ ሹማም
ንቱን ሁሉ ጠርቶ፣ የሆነውን ሁሉ ነገራቸው፤
እነርሱም ታላቅ ፍርሀት አደረባቸው:: 9ከዚያም

19፥21 1ሳሙ25፥35፤2ሳሙ14፥8፤ኢዮ 42፥9
19፥22 ዘፍ13፥10
19፥23 ዘፍ13፥10
19፥24 ዘፍ18፥17፤ዘሌ10፥2፤ዘዳ29፥23፤ኢዮ18፥15፤መዝ11፥6፤ኢሳ1፥9፤13፥19፤30፥33፤34፥9፤ኤር49፥18፤50፥40፤አሞ4፥11፤ማቴ10፥15፤ሉቃ17፥29፤ሕዝ38፥22
19፥25 ቍ24፤ዘፍ13፥12፤መዝ107፥34፤ኢሳ1፥10፤ኤር20፥16፤23፥14፤ሰቆ4፥6፤ሕዝ16፥48፤26፥16፤ሶፎ3፥8፤ሐጌ2፥22
19፥26 ቍ17፤ሉቃ17፥32
19፥27 ዘፍ18፥22
19፥28 ዘፍ15፥17፤ዘፀ19፥18፤ራእ9፥2፤18፥9
19፥29 ዘፍ8፥1፤13፥12፤14፥12፤ሕዝ14፥16፤2ጴጥ2፥7
19፥30 ቍ19:22፤ዘፍ13፥10፤14፥10
19፥32 ቍ34:36፤ዘፍ16፥2፤38፥18
19፥33 ቍ35
19፥34 ቍ32
19፥35 ቍ33፤ዘፍ 9፥21
19፥36 ቍ32
19፥37 ዘፍ36፥35፤ዘፀ15፥15፤ዘኁ22፥4፤24፥17፤25፥1፤ዘዳ2፥9፤መሳ3፥28፤ሩት1፥4:22፤1ሳሙ14፥47፤22፥3-4፤2ሳሙ8፥2፤2ነገ1፥1፤3፥4፤ዕዝ9፥1፤መዝ108፥9፤ኢሳ15፥1፤25፥10፤ኤር25፥21፤48፥1፤ሕዝ25፥8፤ሶፎ2፥9
19፥38 ዘኁ21፥24፤ዘዳ2፥19፤23፥3፤ኢሱ12፥2፤መሳ3፥13፤10፥6:7፤1ሳሙ11፥1-11፤14፥47፤1ዜና19፥1፤2ዜና20፥23፤26፥8፤27፥5፤ነህ2፥19፤4፥3፤ኤር25፥21፤40፥14፤49፥1፤ሕዝ21፥28፤25፥2፤አሞ1፥13
20፥1 ዘፍ12፥9፤14፥7፤16፥7፤18፥1፤26፥1:3:6:17
20፥2 ቍ14፤ዘፍ12፥13:15፤21፥22፤26፥1
20፥3 ቍ7፤ዘፍ26፥11፤28፥12፤31፥10:24፤37፥5:9፤40፥5፤41፥1፤ዘፀ10፥7፤12፥33፤ዘኁ12፥6፤22፥9:20፤ዘዳ13፥1፤1ዜና16፥21፤ኢዮ33፥15፤መዝ105፥14:38፤ዳን2፥1፤4፥5 **20፥4** ዘፍ18፥25 **20፥5** ዘፍ12፥19፤17፥1፤መዝ7፥8፤25፥21፤26፥6፤41፥12 **20፥6** ዘፍ13፥13፤መዝ41፥4፤51፥4፤1ሳሙ25፥26:34 **20፥7** ቍ3:17፤ዘፀ8፥8፤ዘኁ11፥2፤12፥13፤ዘዳ18፥18፤34፥10፤1ሳሙ7፥5፤1ነገ13፥6፤2ነገ3፥11፤5፥3፤1ዜና16፥22፤ኢዮ42፥8፤መዝ9፥5፤105፥5፤ኤር18፥20፤37፥3፤42፥2

[ጎ]22 *ዞዓር* ማለት *ትንሽ* ማለት ነው
[ነ]37 *ሞዓብ* የሚለው ቃል *ከአባት* የሚል ትርጕም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው::
[ኘ]38 *ቤንአሚ* ማለት የሕዝቤ ልጅ ማለት ነው

አቢሜሌክ አብርሃምን አስጠርቶ እንዲህ
አለው፤ “ይህ ያደረግህብን ነገር ምንድን
ነው? ምን በደልሁህና ነው በእኔና በግዛቴ
ላይ እንዲህ ያለውን ታላቅ የጥፋት መዘዝ
ያመጣህብን? በእውነቱ መደረግ የማይገባውን
ነው ያደረግህብን።” [10]ከዚያም አቢሜሌክ፣
“ለመሆኑ ይህን ያደረግህበት ምክንያት ምን
ድን ነው?” ሲል አብርሃምን ጠየቀው።

[11]አብርሃምም አቢሜሌክን እንዲህ አለው፤
“እዚህ ቦታ ፈሪሀ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) አለ
መኖሩን ተገነዘብሁ፤ ሰዎቹም ለሚስቴ ሲሉ
ይገድሉኛል ብዬ ሠጋሁ፤ [12]ደግሞም እኮ
በእርግጥ እኅቴ ናት፤ ከአንድ እናት ባንወ
ለድም በአባት አንድ ነን፤ ኋላም አገባኋት።
[13]እግዚአብሔር (ኤሎሂም) አዞኝ ከአባቴ ቤት ወጥቼ
በየአገሩ ስዞር፣ ‘ለእኔ ያለሽን ፍቅር በዚህ
ግለጭልኝ፤ በየደረስንበት ስፍራ ሁሉ “እርሱ
ወንድሜ ነው” በዪ’ ብያት ነበር።”

[14]ከዚያም አቢሜሌክ፣ በጎችና የቀንድ ከብ
ቶች፣ ወንድና ሴት አገልጋዮችን ለአብር
ሃም ሰጠው፤ ሚስቱን ሣራንም መለሰለት።
[15]አቢሜሌክም አብርሃምን፣ “እነሆ፤ አገሬ
አገርህ ናት፤ በፈቀድህበት ስፍራ መኖር
ትችላለህ” አለው።

[16]ሣራንም፣ “እነሆ፤ ለወንድምሽ ለአብር
ሃም 1000 ጥሬ ብር[አ] እሰጠዋለሁ፤ ይህም
በአንቺ ላይ ለተፈጸመው በደል ካሣ እን
ዲሆንና አብረውሽ ያሉ ሁሉ እንዲያውቁት
ነው፤ በዚህም ንጽሕናሽ ይረጋገጣል” አላት።

[17]ከዚያም አብርሃም ወደ እግዚአብሔር (ኤሎሂም)
ጸለየ፤ እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) አቢሜሌክን፣
ሚስቱንና ሴት አገልጋዮቹን ፈወሳቸው፤
እንደ ገናም ልጅ ለመውለድ በቁ። [18]እግ
ዚአብሔር (ያህዌ) በአብርሃም ሚስት በሣራ
ምክንያት፣ በአቢሜሌክ ቤት የሚገኙትን
ሴቶች ማሕፀናቸውን ሁሉ ዘግቶ ነበርና።

የይስሐቅ መወለድ

21 እግዚአብሔር (ያህዌ) በተናገረው መሠረት
ሣራን አሰባት፤ የገባውንም ተስፋ ፈጸ
መላት። [2]ሣራ ፀነሰች፤ ልክ እግዚአብሔር (ኤሎሂም)
ባለው ጊዜ ለአብርሃም ወንድ ልጅ ወለደ
ችለት። [3]አብርሃም፣ ሣራ የወለደችለትን ልጅ
ስሙን ይስሐቅ[ከ] አለው። [4]አብርሃም፣ እግዚ
አብሔር (ኤሎሂም) ባዘዘው መሠረት ልጁን ይስሐ
ቅን በተወለደ በስምንተኛው ቀን ገረዘው።
[5]አብርሃም፣ ልጁ ይስሐቅ ሲወለድለት፣ ዕድ
ሜው መቶ ዓመት ነበረ።

[6]ሣራም፣ “እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ሣቅ አድ
ሎኛል፤ ስለዚህ፣ ይህን የሚሰማ ሁሉ ከእኔ
ጋር ይሥቃል” አለች። [7]ደግሞም፣ “ለመ
ሆኑ፣ ‘ሣራ ልጆች ታጠባለች’ ብሎ ለአብ

20፥9 ዘፍ12፥18፤ 34፥7
20፥11 ዘፍ12፥12፤ 31፥31፤42፥18፤ነህ5፥15፤ኢዮ31፥23፤መዝ 36፥1፤ምሳ16፥6
20፥12 ዘፍ12፥13
20፥13 ዘፍ12፥1: 13፤ዘዳ26፥5፤1ዜና 16፥20፤ኢሳ30፥28፤ 63፥17
20፥14 ቍ2፤ ዘፍ 12፥16
20፥15 ዘፍ13፥9፤ 45፥18
20፥17 ቍ7፤ ኢዮ 42፥9
20፥18 ዘፍ12፥17
21፥1 ዘፍ8፥1፤17፥6:21:18፥14፤1ሳሙ 2፥21፤ገላ4፥23፤ ዕብ 11፥11
21፥2 ዘፍ17፥19፤ 30፥6፤18፥10፤ገላ 4፥22፤ዕብ11፥11
21፥3 ዘፍ16፥11፤ 17፥19፤ኢሱ24፥3
21፥4 ዘፍ17፥10: 12፤ሐሥ7፥8
21፥5 ዘፍ12፥4፤ ዕብ6፥15
21፥6 ዘፍ17፥17፤ ኢዮ8፥21፤መዝ126፥ 2፤ኢሳ12፥6፤35፥2፤ 44፥23፤52፥9፤54፥1
21፥7 ዘፍ17፥17
21፥8 1ሳሙ1፥23
21፥9 ዘፍ16፥15፤ 39፥14፤ገላ4፥29
21፥10 ዘፍ39፥ 17፤25፥6፤ገላ4፥30
21፥11 ዘፍ17፥18
21፥12 ማቴ1፥2፤ ሮሜ9፥7፤ዕብ11፥18
21፥13 ዘፍ13፥16
21፥14 ቍ31:32፤ ዘፍ16፥1፤22፥19፤26፥ 33፤28፥10፤46፥1፥5፤ ኢሱ15፥28፤19፥2፤ መሳ20፥1፤1ሳሙ3፥ 20፤1ዜና4፥28፤ነህ 11፥27
21፥16 ኤር6፥26፤ አሞ8፥10፤ዘካ12፥10
21፥17 ዘፀ3፥7፤ 15፥1፤16፥7፤22፥ 11:15፤ዘኍ20፥16፤ ዘዳ26፥7፤መዝ6፥8
21፥18 ዘፍ17፥20
21፥19 ዘፍ16፥7፤ ዘኍ22፥31
21፥20 ዘፍ26፥3: 24፤28፥15፤39፥2: 21:23፤ሉቃ1፥66
21፥21 ዘፍ14፥6፤ 24፥4:38፤28፥2፤ 34፥4:8፤መሳ14፥2
21፥22 ቍ23:32፤ ዘፍ20፥2፤26፥26:28፤ 28፥15፤31፥3፥5:42፤ 39፥2:3፤1ሳሙ3፥19፤

ርሃም ማን ተናግሮት ያውቅ ነበር? ይኸው
በስተርጅናው ወንድ ልጅ ወለድሁለት”
አለች።

የአጋርና የእስማኤል መባረር

[8]ሕፃኑ አደገ፤ ጡት መጥባቱንም ተወ።
አብርሃምም ይስሐቅ ጡት በጣለበት ዕለት
ታላቅ ድግስ ደገሰ። [9]በሌላ በኩል ደግሞ፣
ግብፃዊቷ አጋር ለአብርሃም የወለደችለት
እስማኤል፣ በይስሐቅ ሲያሾፍበት ሣራ አየች፤
[10]አብርሃምንም፣ “ይህችን ባሪያ ከነልጇ አባ
ርልኝ፤ ምንም ቢሆን የዚህች ባሪያ ልጅ፣ ከልጄ
ከይስሐቅ ጋር ውርስ አይካፈልም አለች።”

[11]እስማኤል ልጁ ስለ ሆነ ነገሩ አብርሃ
ምን እጅግ አስጨነቀው። [12]እግዚአብሔርም
(ኤሎሂም) አብርሃምን እንዲህ አለው፤ “ስለ ልጁም
ሆነ ስለ አገልጋይህ አሳብ አይግባህ፤ ዘር
የሚጠራልህ በይስሐቅ በኩል ስለ ሆነ፣ ሣራ
የምትልህን ሁሉ ስማ። [13]የአገልጋይህም
ልጅ የራስህ ልጅ ስለ ሆነ፣ እርሱንም ታላቅ
ሕዝብ አደርገዋለሁ።”

[14]በማግስቱ አብርሃም ማልዶ ተነሣ።
ጥቂት ምግብ ወስዶ፣ ውሃ በእርኮት አድ
ርጎ ለአጋር ሰጣት፤ በትከሻዋም አሸክሞአት
ከነልጇ አሰናበታት። እርሷም ሄደች፤ በቤ
ርሳቤህም ምድረ በዳ ትንከራተት ጀመር።

[15]በእርኮት የነበረው ውሃ ባለቀ ጊዜ፣ ልጁን
ከአንድ ቍጥቋጦ ሥር አስቀመጠችው።
[16]ከዚያም፣ “ልጁ ሲሞት ዐይኔ አያይም”
ብላ፣ የቀስት ውርወራ ያህል ርቃ ዐረፍ
አለች፤ እርሷም[ኸ] እየተንሰቀሰቀች ታለቅስ
ጀመር።

[17]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) የልጁን ጩኸት ሰማ።
የእግዚአብሔር (ኤሎሂም) መልአክ ከሰማይ አጋ
ርን እንዲህ አላት፤ “አጋር ሆይ፤ ምን ሆነ
ሻል? ልጅሽ ከተኛበት ሲያለቅስ እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ሰምቶታል፤ ስለዚህ አትፍሪ። [18]ተነ
ሥተሽ ልጁን አንሺው፤ ያዝውም፤ ታላቅ
ሕዝብ አደርገዋለሁና።”

[19]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) ዐይኖቿን ከፈተላት፤
የውሃ ጒድጓድም አየች፤ ሄዳም በእርኮቱ
ውሃ ሞልታ ልጇን አጠጣች።

[20]እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ከልጁ ጋር ነበር፤ ልጁም
እያደገ ሄደ፤ መኖሪያውንም በምድረ በዳ
ውስጥ አደረገ፤ ጐበዝ ቀስተኛም ሆነ። [21]በፋራን
ምድረ በዳ ሳለም፣ እናቱ ከግብፅ አንዲት
ሴት አምጥታ አጋባችው።

በቤርሳቤህ የተደረገው ስምምነት

[22]በዚያን ጊዜ አቢሜሊክ ከሰራዊቱ አለቃ
ከፊኮል ጋር ሆኖ አብርሃምን እንዲህ

[አ]16 11.5 ኪ.ግ. ገደማ ይሆናል።
[ከ]3 ይስሐቅ ማለት ይሥቃል ማለት ነው
[ኸ]16 ዕብራይስጡና ሰብዐ ሊቃናት ልጁ ይላሉ።

አለው፤ “በምታደርገው ነገር ሁሉ እግዚአ
ብሔር (ኤሎሂም) ከአንተ ጋር ነው። 23እንግዲህ
እኔንና ልጆቼን፣ ዘሬንም በመሸንገል አን
ዳች ክፉ ነገር እንዳታደርስብን በእግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ፊት ማልልኝ። እኔ ለአንተ ቸርነት
እንዳደረግሁ፣ አንተም ለእኔና በእንግድነት
ለተቀመጥህባት ለዚች ምድር ቸርነት
አድርግ።”

24አብርሃምም፣ “እሺ፤ እምላለሁ” አለ።

25ከዚያም አብርሃም፣ የአቢሜሌክ አገል
ጋዮቹ ነጥቀው ስለያዙበት የውሃ ጕድጓድ
መከፋቱን ለአቢሜሌክ ገለጠለት።
26አቢሜሌክም፣ “መቼም ይህን ድርጊት ማን
እንደ ፈጸመ በበኩሌ አላውቅም፤ አንተም
አልነገ ርኸኝም፤ ነገሩንም ገና አሁን መስማቴ
ነው” አለው።

27ስለዚህ አብርሃም፣ በጎችና ከብቶች አም
ጥቶ ለአቢሜሌክ ሰጠው፤ ሁለቱም በመካ
ከላቸው የስምምነት ውል አደረጉ። 28አብ
ርሃም ከመንጋው ሰባት እንስት በጎች ለየ፤
29አቢሜሌክም፣ “እነዚህን ሰባት እንስት
በጎች ለይተህ ለብቻ ያቆምሃቸው ለምንድ
ነው?” ሲል አብርሃምን ጠየቀው።

30አብርሃምም፣ “ይህን የውሃ ጕድጓድ
የቈፈርሁ እኔ ለመሆኔ ምስክር እንዲሆን
እነዚህን ሰባት እንስት በጎች እንካ ተቀበ
ለኝ” አለው።

31ስለዚህ ቦታው፣ ሁለቱ ተማምለው የተ
ስማሙበት ስፍራ በመሆኑ ቤርሳቤህ[ሀ] ተባለ።

32በቤርሳቤህ የስምምነት ውል ካደረጉ
በኋላ፣ አቢሜሌክና የሰራዊቱ አለቃ ፊኮል
ወደ ፍልስጥኤማውያን ምድር ተመለሱ።
33አብርሃምም በቤርሳቤህ የተምር ዛፍ ተከለ፤
በዚያም የዘላለም አምላክን (ኤል ኦላም) ስም
ጠራ። 34አብርሃምም በፍልስጥኤማውያን
ምድር ለረጅም ጊዜ በእንግድነት ኖረ።

አብርሃም ተፈተነ

22 ከዚህ ሁሉ በኋላ እግዚአብሔር (ኤሎሂም)
አብርሃምን ፈተነው፤ “አብርሃም!”
አለው። እርሱም “አቤቱ! አለሁ” አለ።

2እግዚአብሔርም (ኤሎሂም)፣ “የምትወደውን አን
ዱን ልጅህን፣ ይስሐቅን ይዘህ ወደ ሞሪያ ምድር
ሂድ፤ እኔ በማመለክትህ በአንዱ ተራራ
ላይ የሚቃጠል መሥዋዕት አድርገህ ሠዋው”
አለው።

3በማግስቱ ጠዋት አብርሃም ማልዶ
ተነሣ፤ አህያውን ጭኖ፣ ሁለት አገልጋዮቹንና
ልጁን ይስሐቅን ይዞ፣ ለመሥዋዕት የሚበቃ
ውን ዕንጨት ከቈረጠ በኋላ እግዚአብሔር (ኤሎ
ሂም) ወዳመለከተው ቦታ ለመሄድ ጕዞውን
ጀመረ፤ 4በሦስተኛው ቀን አብርሃም ቀና
ብሎ ቦታውን ከሩቅ ተመለከተ፤ 5አገልጋዮ
ቹንም “እናንተ አህያውን ይዛችሁ እዚህ
ቈዩን፤ እኔና ልጄ ግን ወደዚያ ሄደን ለእግ
ዚአብሔር ሰግደን እንመለሳለን” አላቸው።

6አብርሃም ለሚቃጠል መሥዋዕት የሚ
ሆነውን ዕንጨት ወስዶ፣ ልጁን ይስሐቅን አሸ
ከመው፤ እሳቱንና ቢላዋውንም ራሱ ያዘ።
ሁለቱም አብረው ሄዱ። 7ይስሐቅም አባቱን
አብርሃምን፣ “አባቴ ሆይ” አለው።

አብርሃምም፣ “እነሆኝ፤ አለሁ ልጄ” አለው።

ይስሐቅም፣ “እሳቱና ዕንጨቱ ይኸው፤
ነገር ግን የሚቃጠለው መሥዋዕት የት አለ?”
ብሎ ጠየቀ።

8አብርሃምም፣ “ልጄ ሆይ፤ ለሚቃጠለው
መሥዋዕት የሚሆነውን በግ እግዚአብሔር
ራሱ ያዘጋጃል (ኤሎሂም ይሬህሎ)” አለው። ሁለ
ቱም አብረው ጕዞአቸውን ቀጠሉ።

9እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ወዳመለከተው ቦታ እንደ
ደረሱ፣ አብርሃም መሠዊያ ሠራ፤ በላዩም ላይ ዕን
ጨት ረበረበ፤ ልጁን ይስሐቅንም አስሮ በመ
ሠዊያው ዕንጨት ላይ አጋደመው። 10ከዚ
ያም ልጁን ለማረድ እጁን ዘርግቶ ቢላዋ
ውን አነሣ። 11የእግዚአብሔር (ያህዌ) መል
አክ ግን ከሰማይ፣ “አብርሃም፤ አብርሃም፤”
ብሎ ጠራው፤

አብርሃምም፣ “እነሆ፤ አለሁ” አለ።

12እርሱም፣ “እጅህን በብላቴናው ላይ አታ
ሳርፍ፤ ምንም ጕዳት አታድርስበት፤ እነሆ፤
እግዚአብሔርን (ኤሎሂም) እንደምትፈራ ተረድቻ
ለሁ፤ ልጅህን፣ ያውም አንዱን ልጅህን
ለእኔ ለመስጠት አልሳሳህምና” አለው።

13አብርሃም ቀና ብሎ ሲመለከት በቍ
ጥቋጦ መካከል ቀንዶቹ የተጠላለፉ አንድ
አውራ በግ ከበስተ ኋላው አየ፤ ወደዚያው
ሄዶ በጉን አመጣና የሚቃጠል መሥዋዕት
አድርጎ ሠዋው። 14ከዚህም የተነሣ አብ
ርሃም የዚያን ስፍራ ስም፣ “እግዚአብሔር
ያዘጋጃል (ያህዌ ይርኤ)” ብሎ ጠራው፤ እስከ ዛሬም
ድረስ፣ “በእግዚአብሔር (ያህዌ) ተራራ ላይ
ይዘጋጃል” ይባላል።

15የእግዚአብሔርም (ያህዌ) መልአክ አብር
ሃምን ከሰማይ ዳግመኛ ጠራው፤ 16እንዲህም
አለው፤ “እግዚአብሔርም (ያህዌ) በራሴ ማልሁ
አለ፤ አንዱን ልጅህን ለእኔ ለመስጠት አል
ሳሳህምና፣ 17በእርግጥ እባርክሃለሁ፤ ዘርህን
እንደ ሰማይ ከዋክብት፣ እንደ ባሕር ዳር

16፥18፤2ዜና1፥1፤መዝ
46፥7፤ኢሳ7፥14፤8፥
8:10፤41፥10፤43፥5
21፥23 ቍ22:31፤
ዘፍ25፥33፤26፥31፤
31፥53፤1ሳሙ24፥
21፤ኢሱ2፥12፤1ነገ
2፥8፤
21፥25 ዘፍ26፥15:
18:20-22
21፥27 ቍ31:32፤
ዘፍ26፥28:31፤31፥
44:53
21፥30 ቍ25፤ዘፍ
26፥25:32፤31፥44:
47:48:50:52፤
ኢሱ22፥27፤24፥27፤
28፥34፤ኢሳ19፥20፤
ሚል2፥14
21፥31 ቍ14:23:27
21፥32 ቍ14:22:
27፤ዘፍ10፥14
21፥33 ዘፍ4፥26፤
ዘፀ15፥18፤ዘዳ32፥40፤
33፥27፤1ሳሙ22፥6፤
31፥13፤ኢዮ36፥26፤
መዝ10፥16፤45፥6፤
90፥2፤93፥2፤102፥24
፤103፥19፤146፥10፤
ኢሳ40፥28፤ኤር10፥
10፤ዕን1፥12፤ 3፥6፤
ዕብ13፥8
21፥34 ዘፍ10፥14
22፥1 ቍ11፤ዘፍ31፥
11፤46፥2፤ዘፀ15፥25፤
16፥4፤20፥20፤ዘዳ8፥2
:16፤13፥3፤መሳ2፥22
፤3፥1፤1ሳሙ3፥4:6:8፤
2ዜና32፥31፤መዝ66፥
10፤ኢሳ6፥8፤ዕብ11፥
17፤ያዕ1፥12-13
22፥2 ቍ9:12:16፤
ዘፍ8፥20፤2ዜና3፥1፤
ዮሐ3፥16፤ዕብ11፥17፤
1ዮሐ4፥9
22፥3 ኢሱ8፥10
22፥5 ዘፀ24፥14
22፥6 ቍ10፤መሳ
19፥29፤ዮሐ19፥17
22፥7 ዘፀ29፥38-42
፤ዘሌ1፥10፤ራእ13፥8
22፥8 ቍ13:14፤
ዮሐ1፥29
22፥9 ቍ2፤ዘፍ4፥
26፤8፥20፤ዘሌ1፥7፤
1ነገ18፥33፤ዕብ11፥
17-19፤ያዕ2፥21
22፥10 ቍ3:6፤
ዘፍ18፥9
22፥11 ቍ1፤ዘፍ
16፥7፤21፥17፤46፥2
22፥12 ቍ2፤ዘፍ
18፥19፤42፥18፤ዘፀ
18፥21፤1ሳሙ15፥22
፤ኢዮ1፥1፤37፥24፤ምሳ
8፥13፤ያዕ2፥21-22፤
ዮሐ3፥16፤1ዮሐ4፥9
22፥13 ቍ8፤ዘፍ
8፥20፤ሮሜ8፥32
22፥14 ቍ8፤ዘፀ
17፥15፤መሳ6፥24፤
ኢሳ30፥29
22፥15 ዘፍ16፥7፤
21፥17 **22፥16** ቍ2፤ዘፀ13፥11፤32፥13፤33፥1፤ኢሳ45፥23፤62፥8፤
ኤር22፥3፤44፥26፤49፥13፤51፥14፤አሞ6፥8፤ሉቃ1፥73፤ዕብ6፥13
22፥17 ዘፍ12፥2፤15፥5፤24፥60፤26፥24፤ዘፀ32፥13፤ዘዳ7፥7፤
28፥62፤ኢሳ9፥2፤ሆሴ1፥10፤ሮሜ9፥27፤ዕብ 6፥14፤11፥12

ሀ31 *ቤርሳቤህ* ማለት *ሰባት የውሃ ጕድጓድ* ወይም *የመሐላ የውሃ ጕድጓድ* ማለት ሊሆን ይችላል።

አሸዋም አበዛዋለሁ። ዘሮችህም የጠላቶቻቸ
ውን ደጆች ይወርሳሉ፤ [18]ቃሌን ስለ ሰማህ
የምድር ሕዝቦች ሁሉ በዘርህ ይባረካሉ።”
[19]ከዚያም አብርሃም ወደ አገልጋዮቹ ተመ
ለሰ፤ ተያይዘውም ወደ ቤርሳቤህ ሄዱ፤
አብርሃምም በቤርሳቤህ ኖረ።

የናኮር ልጆች

[20]ከዚህ በኋላ እንዲህ ተብሎ ለአብርሃም
ተነገረው፤ “ሚልካም ደግሞ የልጆች እናት
ሆናለች፤ ለወንድምህም ለናኮር ወንዶች ልጆ
ችን ወልዳለች። [21]እነርሱም የበኵር ልጁ
ዑፅና ወንድሙ ቡዝ፣ የአራም አባት ቀሙ
ኤል፣ [22]ኮዛት፣ ሐዞ፣ ፊልዳሥ፣ የድላፍና
ባቱኤል ናቸው።” [23]ባቱኤልም ርብቃን
ወለደ። ሚልካ ለአብርሃም ወንድም ለናኮር
የወለደችለት እነዚህ ስምንት ወንዶች
ልጆች ናቸው። [24]ከእነዚህም ሌላ የናኮር
ቁባት ሬናሕ ደግሞ ጥባሕ፣ ገአም፣ ተሐሽና
ሞክሳ የተባሉ ወንዶች ልጆች ወለደችለት።

የሣራ ሞት

23 ሣራ አንድ መቶ ሃያ ሰባት ዓመት
ኖረች፤ [2]በከነዓን ምድር፣ በቂርያት
አርባቅ ማለትም በኬብሮን ከተማ ሞተች፤
አብርሃምም ለሣራ ሊያለቅስና ሊያዝን መጣ።
[3]ከዚያም አብርሃም ከተቀመጠበት ከሚ
ስቱ ሬሳ አጠገብ ተነሣ፤ ኬጢያውያንንም[0]
እንዲህ አላቸው፤ [4]“እኔ ለአገሩ እንግዳ፣
ለሰዉ ባዳ ሆኜ በመካከላችሁ የምኖር ነኝና
ለመቃብር የምትሆን ቦታ ሽጡልኝ፤ የሚ
ስቴንም ሬሳ ልቅበርበት።”
[5]ኬጢያውያንም ለአብርሃም እንዲህ ሲሉ
መለሱለት፤ [6]“ስማን ጌታዬ፤ አንተ እኮ በእኛ
ዘንድ እንደ ኀያል መስፍን ነህ፤ ከመቃ
ብር ቦታችን በመረጥኸው ስፍራ ሬሳህን
መቅበር ትችላለህ፤ ማናችንም ብንሆን የሞ
ተብህን ሰው እንዳትቀብርበት የመቃብር
ቦታችንን አንከለክልህም።”
[7]ከዚያም አብርሃም ተነሥቶ የአገሬውን
ሕዝብ፣ ኬጢያውያንን እጅ ነሣ፤ [8]እንዲ
ህም አላቸው፤ እንድቀብር ከፈቀዳችሁ
ልኝ፣ አንዴ ስሙኝና የሰዓርን ልጅ ኤፍሮ
ንን ስለ እኔ ሆናችሁ ለምኑልኝ። [9]ይኸውም
በዕርሻው ድንበር ላይ ያለችውን መክፈላ የተ
ባለችውን ዋሻውን እንዲሸጥልኝ ነው፤ በመካ
ከላችሁም የመቃብር ቦታ እንድ ትሆነኝ
በሙሉ ዋጋ እንዲሸጥልኝ ለምኑልኝ።
[10]ኬጢያዊው ኤፍሮንም እዚያው መካከ
ላቸው ተቀምጦ ስለ ነበር፣ ወደ ከተማው
በር መግቢያ መጥተው የተሰበሰቡት ኬጢ
ውያን በሙሉ እየሰሙ ለአብርሃም እንዲህ
ሲል መለሰለት፤ [11]“እንዲህ አይደለም ጌታዬ፤

22፥18 ቍ10፤ዘፍ 12፥2:3፤17፥2:9፤ መዝ105፥9፤ ሐሥ3፥25፤ገላ3፥8
22፥19 ዘፍ21፥14፤ 26፥23፤28፥10
22፥20 ዘፍ11፥29
22፥21 ዘፍ10፥23፤ ኢዮ32፥2፤ኤር25፥23
22፥22 ዘፍ24፥15: 47፤25፥20
22፥23 ዘፍ11፥29፤ 24፥15
22፥24 ዘፍ25፥6፤ 35፥22፤36፥12፤መሳ 8፥31፤2ሳሙ3፥7፤ 1ነገ2፥22፤11፥3፤ 1ዜና1፥32፤ማሕ6፥8
23፥2 ዘፍ13፥18፤ 24፥67፤ኢሱ14፥15፤1 5፥13፤20፥7፤21፥11
23፥3 ዘፍ10፥15
23፥4 ዘፍ17፥8፤19፥ 9፤49፥30፤ዘፀ፥22፤ዘሌ 25፥23፤መዝ39፥12፤ 105፥12፤119፥19፤ ዕብ 11፥9:13፤ ሐሥ7፥16
23፥6 ዘፍ14፥14-16፤ 24፥35
23፥8 ዘፍ25፥9
23፥9 ቍ17:19፤ ዘፍ25፥9፤47፥30፤49፥ 30፤50፥13
23፥10 ቍ18፤ዘፍ 18፥1፤ዘዳ22፥15፤25፥ 7፤ኢሱ20፥4፤ሩት4፥ 11፤2ሳሙ15፥2፤2ነገ 15፥35፤መዝ127፥5፤ ምሳ31፥23፤ኤር26፥ 10፤36፥10
23፥11 2ሳሙ24፥23
23፥15 ሕዝ45፥12
23፥16 2ሳሙ14፥ 26፤24፥24፤ ኤር32፥9፤ዘካ11፥12
23፥17 ቍ9፤ ዘፍ 13፥18
23፥18 ቍ10፤ ዘፍ 12፥7፤18፥1
23፥19 ቍ9፤ ዘፍ 13፥18፤49፥31፤ኢሱ 14፥13፤1ዜና29፥27
23፥20 ዘፍ10፥15፤ 35፥29፤47፥30፤ 49፥30፤50፥5:13፤ ኤር32፥10
24፥1 ቍ35፤ ዘፍ 12፥2፤17፥17፤ ኢሱ 23፥1፤ገላ3፥9
24፥2 ቍ9፤ዘፍ15፥ 3፤39፥4-6፤47፥29
24፥3 ቍ7:37፤ዘፍ 10፥15-19፤14፥19፤ 47፥31፤50፥25፤ ዘኍ20፥14፤ዘዳ7፥3፤ 2ቆሮ 6፥14:17
24፥4 ቍ29፤ዘፍ12፥ 1፤21፥2፤መሳ14፥3
24፥5 ቍ39፤ ዕብ 11፥15
24፥6 ቍ8

አድምጠኝ፤ ዕርሻውን በውስጡ ካለው ዋሻ
ጋር ውሰደው፤ እነሆ፤ በወገኖቼ ኬጢያው
ያን ፊት ሰጥቼሃለሁ፤[ʺ] ሬሳህን ቅበርበት።”
[12]አብርሃም እንደ ገና የአገሬውን ሕዝብ
እጅ ነሣና [13]ሁሉም እየሰሙት፣ የዕርሻ
ውን ቦታ ዋጋ ልክፈል፤ እባክህን ተቀበለ
ኝና ሬሳዬን ልቅበርበት” አለው።
[14]ኤፍሮንም ለአብርሃም እንዲህ ሲል መለሰ
ለት፤ [15]“የመሬቱ ዋጋማ አራት መቶ ጥሬ
ብር[ሣ] ነው፤ ታዲያ ይህ በእኔና በአንተ መካ
ከል ምን ቁም ነገር አለው? ይልቅስ ሬሳ
ህን ቅበርበት” አለው።
[16]አብርሃምም፣ ኤፍሮን በኬጢያውያን ፊት
በተናገረው ዋጋ ተስማማ፤ በወቅቱም የን
ግድ መለኪያ መሠረት አራት መቶ ጥሬ
ብር መዘነለት።
[17]በዚህ ሁኔታ፣ በመምሬ አጠገብ በመ
ክፈላ ያለው የኤፍሮን ዕርሻ ቦታ ከነዋሻው
በክልሉ ካሉት ዛፎች ሁሉ ጭምር ለአብ
ርሃም በርስትነት ተላለፈ፤ [18]ወደ ከተማው
በር በመጡት ኬጢያውያንም ሁሉ ፊት
የአብርሃም ንብረት መሆኑም ተረጋገጠለት።
[19]ከዚህም በኋላ አብርሃም በከነዓን ምድር፣
በመምሬ አጠገብ፣ መክፈላ በተባለች ዕርሻ
ውስጥ ባለችው ዋሻ የሚስቱን የሣራን ሬሳ
ቀበረ፤ ይህችም ኬብሮን ናት። [20]ስለዚህ ዕር
ሻውና ውስጡ የሚገኘው ዋሻ የመቃብር ቦታ
እንዲሆን፣ ከኬጢያውያን ለአብርሃም በርስ
ትነት ተላለፈለት።

የይስሐቅና የርብቃ ጋብቻ

24 በዚህ ጊዜ አብርሃም ሸመገለ፤ ዕድሜ
ውም ገፋ፤ እግዚአብሔርም (ያህዌ)
አብርሃምን በሁሉ ነገር ባረከው። [2]አብርሃም
የንብረቱ ሁሉ ኀላፊ፣ የቤቱ ሁሉ አዛዥ[የ]
የሆነውን አረጋዊ አገልጋዩን እንዲህ አለው፤
“እጅህን ከጭኔ በታች አድርግ፤ [3]ልጄን፣
በመካከላቸው ከምኖር ከከነዓናውያን ሴቶች
ልጆች ጋር እንዳታጋባው በሰማይና በምድር
አምላክ በእግዚአብሔር (ኤሎሂም) ማልልኝ።
[4]ነገር ግን ወደ አገሬ፣ ወደ ገዛ ዘመዶቼ
ሄደህ ለልጄ ለይስሐቅ ሚስት ትፈልግለ
ታለህ።”
[5]አገልጋዩም፣ “ሴቲቱ ከእኔ ጋር ወደዚህ
ምድር ለመምጣት ፈቃደኛ ባትሆን ምን
አደርጋለሁ? ልጅህን አንተ ወደ መጣህ
በት አገር ልውሰደውን?” ሲል ጠየቀው።
[6]አብርሃምም እንዲህ አለው፤ “ምንም ቢሆን
ልጄን ወደዚያ እንዳትመልሰው ተጠንቀቅ፤

[0]3 ወይም *የኬጢ ልጆች*፤ ቍ5:7:10:16:18 እና 20 እንዲሁ
[ʺ]11 ወይም *ሸጬልሃለሁ*
[ሣ]15 4.5 ኪ.ግ. ገደማ ይሆናል
[የ]2 ወይም *ታላቅ*

[7]ከአባቴ ቤት፣ ከትውልድ አገሬ ያወጣኝና፣
‘ለዘርህ ይህችን ምድር እሰጣለሁ’ ብሎ በመ
ሐላ ተስፋ የገባልኝ የሰማይ አምላክ እግዚ
አብሔር (ኤሎሂም ያህዌ) መልአኩን ከፊትህ ይል
ካል፤ ለልጄም ሚስት ከዚያ ታመጣለታለህ።
[8]ሴቲቱ አብራህ ወደዚህ ለመምጣት ፈቃ
ደኛ ካልሆነች ግን ካስማልሁህ መሐላ ነጻ
ትሆናለህ፤ ነገር ግን ወደዚያ አትውሰ
ደው” አለው። [9]ስለዚህም አገልጋዩ እጁን
ከጌታው ከአብርሃም ጭን በታች አድርጎ
ስለዚህ ጉዳይ ማለለት።
[10]አገልጋዩም ከጌታው ግመሎች መካ
ከል ዐሥሩን ወሰደ፤ ምርጥ ምርጡንም ዕቃ
ሁሉ ጭኖ፣ የናኮር ከተማ ወደምትገኝበት
ወደ መስጴጦምያ ተጓዘ። [11]እዚያም እንደ
ደረሰ፣ ግመሎቹን ከከተማው ውጭ የውሃ
ጕድጓድ አጠገብ አንበረከከ፤ ጊዜውም
ጥላ የበረደበት፣ ሴቶች ውሃ ለመቅዳት
የሚወጡበት ነበር።
[12]ከዚያም እንዲህ ሲል ጸለየ፤ “የጌታዬ
የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር (ኤሎሂም ያህዌ) ሆይ፤
በዛሬው ቀን ጕዳዬን አሳካልኝ፤ ለጌታዬ
ለአብርሃምም ቸርነትህን አሳየው፤ [13]እነሆ፤
እኔ በዚህ ምንጭ አጠገብ ቆሜአለሁ፤ የከ
ተማዪቱ ሴቶች ልጆች ውሃ ለመቅዳት ወደ
ዚህ ይመጣሉ። [14]እንግዲህ፣ ‘እንስራሽን አው
ርጂና ውሃ አጠጪኝ’ ስላት፣ ‘እንካ ጠጣ፤
ግመሎችህንም ላጠጣልህ’ የምትለኝ ቈንጆ
እርሷ ለባሪያህ ለይስሐቅ የመረጥሃት ትሁን፤
በዚህም ለጌታዬ ቸርነትህን እንዳሳየኸው
ዐውቃለሁ።”
[15]እርሱም ገና ጸሎቱን ሳይጨርስ፣ እነሆ፤
ርብቃ እንስራዋን በትከሻዋ ላይ አድርጋ
ብቅ አለች። እርሷም ከአብርሃም ወንድም
ከናኮርና ከሚስቱ ከሚልካ የተወለደው የባቱ
ኤል ልጅ ነበረች። [16]ልጃገረዲቱ እጅግ
ውብና ወንድ ያልደረሰባት ድንግል ነበረች።
ወደ ምንጩም ወርዳ ውሃ በእንስራዋ ሞልታ
ተመለሰች።
[17]አገልጋዩም ወደ እርሷ ፈጥኖ ቀረበና፣
“እባክሽ፤ ከእንስራሽ ጥቂት ውሃ አጠጪኝ”
አላት።
[18]እርሷም፣ “ጌታዬ፤ ጠጣ” አለችው፤ ፈጥ
ናም እንስራዋን ወደ እጇ አውርዳ አጠጣችው።
[19]እርሱን ካጠጣችው በኋላ፣ “ግመሎችህም
ጠጥተው እስኪጠግቡ ድረስ ውሃ እቀዳላ
ቸዋለሁ” አለች። [20]ፈጥናም በእንስራው ውስጥ
የነበረውን ውሃ በገንዳ ውስጥ ገለበጠች፤
እየሮጠች ከጕድጓዱ ውሃ እያመላለሰች
ግመሎቹ እስኪበቃቸው ድረስ አጠጣቻቸው።
[21]አገልጋዩም አንዲት ቃል ሳይናገራት፣ እግ
ዚአብሔር (ያህዌ) መንገዱን አሳክቶለት እንደ

24፥7 ቍ3፤ዘፍ12፥1:7፥16፥7፤ሮሜ4፥13፤ገላ3፥16
24፥8 ቍ6:41፤ኢሱ2፥12:17:20፥9፥20
24፥9 ቍ2፤ዘፍ 32፥4፥33፥8
24፥10 ቍ19:22:30:47:53፤ዘፍ11፥29፤43፥11፥45፥23፤ዘኍ23፥7፤ዘዳ23፥4፤መሳ3፥8፤1ነገ10፥2፤1ዜና12፥40፤ኢሳ30፥6
24፥11 ቍ13፤ዘፍ29፥2:9-10፤ዘፀ2፥15:16፤1ሳሙ9፥11፤ዮሐ4፥7
24፥12 ቍ21:27:40:42:48:51:56፤ዘፍ19፥19፥26፥24፥27፥20፤28፥13፥31፥42:53፤32፥9፥43፥23፤46፥3፤ዘፀ3፥6:15:16፤4፥5፤ኢሱ2፥12፤ነህ1፥11፤1ነገ18፥36፤ኢዮ10፥12፤መዝ75፥9፤94፥7
24፥13 ቍ11:43፤ዘፍ29፥8
24፥14 ቍ18:19:44:46፤ኢሱ2፥12፤መሳ6፥17:37፤1ሳሙ14፥10፤1ነገ13፥3፤መዝ86፥17፤ኢሳ38፥7፤ኤር44፥29
24፥15 ቍ45፤ዘፍ11፥29፥22፥22:23
24፥16 ዘፍ12፥11፤ዘዳ22፥15-21
24፥17 ቍ45፤1ነገ 17፥10፤ዮሐ4፥7
24፥18 ቍ14
24፥19 ቍ10:14
24፥20 ቍ46
24፥21 ቍ12
24፥22 ቍ10:47፤ዘፍ41፥42፤ኢሳ3፥21፤ሕዝ16፥11-12
24፥23 ቍ47፤መሳ 19፥15፥20፥4
24፥24 ቍ29:47፤ዘፍ11፥29
24፥25 ቍ32፤መሳ 19፥19
24፥26 ቍ48:52፤ዘፀ4፥31፥12፥27፤1ዜና29፥20፤2ዜና20፥18
24፥27 ቍ12:48:49፤ዘፍ12፥1፥14፥20፥32፥10፥47፥29፤ዘፀ18፥10፤ኢሱ2፥14፤ሩት4፥14፤1ሳሙ25፥32፤2ሳሙ18፥28፤1ነገ1፥48፤8፥56፤መዝ28፥6፤41፥13፥68፥19፥98፥3፤106፥48፤ሉቃ1፥68
24፥28 ዘፍ29፥12
24፥29 ቍ4፤ዘፍ25፥20፥27፥43፥28፥2፥5፥29፥5:12:13
24፥30 ቍ10፤ሕዝ 23፥42

ሆነ ወይም እንዳልሆነ ለማወቅ ልጂቱን
በአንክሮ ይከታተል ነበር።
[22]ግመሎቹ ጠጥተው ካበቁ በኋላ ሰውየው
ግማሽ ሰቅል* የሚመዝን የወርቅ ቀለበትና
ዐሥር ሰቅል** የሚመዝኑ ሁለት የወርቅ አምባ
ሮች አውጥቶ፣ [23]“ለመሆኑ፣ አንቺ የማን ልጅ
ነሽ? በአባትሽ ቤት የምናድርበት ስፍራ ይገኝ
እንደ ሆነ፣ እባክሽ ንገሪኝ” ብሎ ጠየቃት።
[24]እርሷም፣ “እኔ፣ ሚልካ ለናኮር የወለ
ደችለት፣ የባቱኤል ልጅ ነኝ” አለችው፤ [25]ደግ
ሞም፣ “በቤታችን በቂ ገለባና ድርቆሽ እን
ዲሁም ለእናንተ የሚሆን ማደሪያ አለን”
አለችው።
[26]ሰውየውም ተደፍቶ ለእግዚአብሔር (ያህዌ)
ሰገደ፤ [27]እንዲህም አለ፤ “ቸርነቱንና ታማ
ኝነቱን ከጌታዬ ያላጓደለ፣ እኔንም ወደ
ጌታዬ ዘመዶች ቤት የመራኝ፣ የጌታዬ
የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር (ኤሎሂም ያህዌ)
የተመሰገነ ይሁን።”
[28]ልጂቷ ሮጣ ሄዳ፣ የሆነውን ሁሉ ለእ
ናቷ ቤተ ሰቦች ነገረች። [29]ርብቃም ላባ
የተባለ ወንድም ነበራት፤ እርሱም ሰው
የው ወዳለበት የውሃ ጕድጓድ ፈጥኖ ሄደ።
[30]እኅቱ ያደረገችውን የወርቅ ቀለበትና
አምባሮች እንዳየ፣ እንዲሁም ርብቃ ሰው
የው ያላትን ስትናገር እንደ ሰማ፣ ወዲያ
ውኑ ወደ ሰውየው ሄደ፤ በምንጩም ዳር
ከግመሎቹ አጠገብ ቆሞ አገኘው፤ [31]እር
ሱንም፣ “አንተ የእግዚአብሔር (ያህዌ) ቡሩክ
ሆይ፤ ና፤ እዚህ ውጭ የቆምኸው ለምን
ድን ነው? እነሆ፤ ለአንተ ማረፊያ፣ ለግመ
ሎችህም ማደሪያ አዘጋጅቻለሁ” አለው።
[32]ሰውየው ከላባ ጋር ወደ ቤት ሄደ፤ የግ
መሎቹ ጭነት ተራግፎ ገለባና ድርቆሽ ተሰ
ጣቸው፤ ለእርሱና አብረውት ለነበሩት ሰዎች
የእግር ውሃ ቀረበላቸው። [33]ለሰውየውም ማእድ
ቀረበለት፤ እርሱ ግን፣ “የመጣሁበትን ጕዳይ
ሳልናገር እህል አልቀምስም” አለ።
ላባም፣ “እሺ፤ ተናገር” አለው።
[34]እርሱም እንዲህ አለ፤ “እኔ የአብርሃም
አገልጋይ ነኝ፤ [35]እግዚአብሔር (ያህዌ) ጌታ
ዬን እጅግ ባርኮታል፤ እርሱም በልጽጓል፤
በጎችና ከብቶች፣ ብርና ወርቅ፣ ወንድና
ሴት አገልጋዮች፣ ግመሎችና አህዮች ሰጥ
ቶታል። [36]የጌታዬ ሚስት ሣራ በስተርጅ
ናዋ[ደ] ወንድ ልጅ ወልዳለታለች፤ ጌታዬም
ያለውን ሀብት ሁሉ ለልጁ ሰጥቶታል።

24፥31 ዘፍ26፥29፤መዝ115፥15 24፥32 ቍ25፤ዘፍ18፥4
24፥34 ዘፍ15፥3 24፥35 ቍ1፤ዘፍ12፥2:16፤23፥6
24፥36 ዘፍ17፥17፤25፥5፤26፥14

* 5.5 ግራም ያህል ነው፤ ** 110 ግራም ያህል ነው።
[ደ]36 ወይም በስተርጅናው

37ጌታዬ እንዲህ ሲል አማለኝ፤ ‘ከዚህ ከምኖርበት አገር፣ ከከነዓናውያን ሴቶች ልጆች ጋር ልጄን አታጋባው፤ 38ነገር ግን ወደ አባቴ ቤት፣ ወደ ገዛ ወገኖቼ ሄደህ ለልጄ ሚስት አምጣለት’::

39“እኔም ጌታዬን፣ ‘ሴቲቱ ከእኔ ጋር ወደ ዚህ ለመምጣት ባትፈቅድስ?’ ብዬ ጠየቅሁት::

40“እርሱም እንዲህ አለኝ፤ ‘አካሄዴን በፊቱ ያደረግሁ እግዚአብሔር (ያህዌ) መልአኩን ከአንተ ጋር ይልካል፤ ከገዛ ወገኖቼና ከአባቴ ቤት፣ ለልጄ ሚስት እንድታመጣለት መንገድህን ያቃናል:: 41ወደ ወገኖቼ ከሄድህ፣ ከመሐላው የተፈታህ ትሆናለህ፤ እነርሱ እንኳ ልጂቱን አንሰጥም ቢሉህ፣ ከመሐላው ንጹሕ ትሆናለህ’ አለኝ::

42“እኔም ዛሬ ወደ ውሃው ጕድጓድ ስደርስ እንዲህ ብዬጸለይሁ፤ ‘የጌታዬ የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር (ኤሎሂም ያህዌ) ሆይ፤ ፈቃድህ ቢሆን የመጣሁበትን ጕዳይ አቃናልኝ፤ 43እነሆ፤ በምንጩ አጠገብ ቆሜአለሁ፤ ውሃ ልትቀዳ የምትመጣውን ኮረዳ፣ “ከእንስራሽ ውሃ አጠጪኝ” ስላት፣ 44እሺ፣ ጠጣ፤ ለግመሎችህም እቀዳላቸዋለሁ” የምትለኝ እርሷ እግዚአብሔር (ያህዌ) ለጌታዬ ልጅ የመረጣት ትሁን::’

45በልቤ የምጸልየውን ጸሎት ገና ሳልጨርስ፣ ርብቃ እንስራዋን በትከሻዋ ላይ አድርጋ ብቅ አለች፤ ወደ ምንጩም ወርዳ ውሃ ቀዳች:: እኔም፣ ‘እባክሽ፤ ውሃ አጠጪኝ’ አልኋት::

46“እርሷም ፈጥና እንስራዋን ከትከሻዋ አውርዳ፣ ‘ጠጣ፤ ግመሎችህንም አጠጣለሁ’ አለች:: እኔም ጠጣሁ፤ ግመሎቼንም አጠጣች::

47“ለመሆኑ የማን ልጅ ነሽ” ብዬ ጠየቅኋት::

“እርሷም፣ ‘ሚልካ ለናኮር የወለደችለት፣ የባቱኤል ልጅ ነኝ’ አለችኝ::

“ከዚያም ቀለበቱን አደረግሁላት፤ አምባሩንም በእጇ አስገባሁላት:: 48ተደፍቼም ለእግዚአብሔር (ያህዌ) ሰገድሁ፤ ለጌታዬ ወንድም የልጅ ልጅ የሆነችውን ቈንጆ፣ ለጌታዬ ልጅ እንዳገኝለት በቀና መንገድ የመራኝ የጌታዬ የአብርሃምን አምላክ እግዚአብሔርን (ኤሎሂም ያህዌ) አመሰገንሁ:: 49እንግዲህ አሁን ለጌታዬ በጎነትና ታማኝነት የምታሳዩ ከሆነ ሐሳባችሁን አስታውቁኝ፤ ካልሆነ ግን ቍርጡን ንገሩኝና የምሄድበትን ልወስን::”

50ላባና ባቱኤል እንዲህ ሲሉ መለሱ፤ “ነገሩ ከእግዚአብሔር (ያህዌ) ስለሆነ በዚህም

24፥37 ቍ3፤ዘፍ 50፥5፡25
24፥38 ዘፍ21፥21
24፥39 ቍ5
24፥40 ቍ12፤ዘፍ 5፥22፤12፥1፤16፥7
24፥41 ቍ8
24፥42 ቍ12
24፥43 ቍ13:14፤ ምሳ30፥19፤ኢሳ 7፥14
24፥44 ቍ14
24፥45 ቍ15:17፤ 1ሳሙ1፥13፤ዮሐ4፥7
24፥46 ቍ18-20
24፥47 ቍ10:22: 23:24፤ዘፍ22፥22፤ ኢሳ3፥19፤ሕዝ16፥ 11-12
24፥48 ቍ12: 26:27
24፥49 ቍ27
24፥50 ዘፍ22፥22፤ 31፥7:24:29:42:48፥ 16፤መዝ118፥23
24፥51 ቍ12
24፥52 ቍ26
24፥53 ቍ10፤ዘፍ 45፥22፤ዘፀ3፥22፤ 12፥35፤2ነገ5፥5
24፥54 ቍ56:59፤ ዘፍ30፥25
24፥55 መሳ19፥4
24፥56 ቍ12:54
24፥57 መሳ19፥3
24፥58 ሩት1፥16
24፥59 ቍ54፤ዘፍ 35፥8
24፥60 ዘፍ17፥16፤ 22፥17፡27፥4፡19፡28፥ 1፤31፡55፤48፥9፡15፡ 20፤ኢሱ22፥6፤መዝ 127፥5፤ምሳ27፥11
24፥61 ዘፍ16፥1፤ 30፥3፤46፥25
24፥62 ዘፍ12፥9፤ 16፥14
24፥63 ኢሱ1፥8፤ መዝ1፥2፤18፥2፤ 77፥12፤119፥15: 27:48:97:148፤ 143፥5፤145፥5
24፥64 ዘፍ31፥17: 34፤1ሳሙ30፥17
24፥65 ዘፍ38፥14፤ ማሕ1፥7፤4፥1:3፤ 6፥7፤ኢሳ47፥2
24፥67 ዘፍ18፥9፤ 23፥1-2፤31፡33፡25፥ 20፡29፥18፡20፤34፥3፤ 49፥31፤መሳ16፥4

ሆነ በዚያ ምንም ማለት አንችልም:: 51ርብቃ ይቻትልህ፤ ይዘሃት ሂድ፤ እግዚአብሔር (ያህዌ) እንደተናገረው ለጌታህ ልጅ ሚስት ትሁነው::”

52የአብርሃም አገልጋይ ያሉትን በሰማ ጊዜ በምድር ላይ ተደፍቶ ለእግዚአብሔር (ያህዌ) ሰገደ:: 53ከዚያም የወርቅና የብር ጌጣጌጥ፣ እንዲሁም ልብሶች አውጥቶ ለርብቃ ሰጣት፤ ደግሞም ለወንድሟና ለእናቷ ከፍ ያለ ዋጋ ያላቸው ስጦታዎች ሰጣቸው:: 54እርሱና አብረውት የነበሩ ሰዎችም በልተው፣ ጠጥተው እዚያው ዐደሩ፤

በማግስቱ ጠዋት ሲነሡ፣ የአብርሃም አገልጋይ፣ “እንግዲህ ወደ ጌታዬ እንድመለስ አሰናብቱኝ” አለ::

55ወንድሟና እናቷም፣ “ልጂቷ ከእኛ ጋር ቢያንስ ዐሥር ቀን ያህል ትቈይና ከዚያ በኋላ ልትሄድ[፮] ትችላለች::” ብለው መለሱ::

56እርሱ ግን፣ “እግዚአብሔር (ያህዌ) መንገዴን አቅንቶልኛልና አታዘግዩኝ፤ ወደ ጌታዬ እንድመለስ አሰናብቱኝ” አላቸው::

57እነርሱም፣ “ለማናቸውም ልጂቱን እንጥራትና ትጠየቅ” አሉ:: 58ስለዚህ ርብቃን ጠርተው፣ “ከዚህ ሰው ጋር መሄድ ትፈቅጃለሽ?” ሲሉ ጠየቋት::

እርሷም፣ “አዎን፤ እሄዳለሁ” አለች::

59ከዚያም እኅታቸውን ርብቃን ከሞግዚቷ ጋር፣ እንዲሁም የአብርሃምን አገልጋይና አብረውት የነበሩትን ሰዎች አሰናበቷቸው:: 60ርብቃንም እንዲህ ብለው መረቋት፤

“እኅታችን ሆይ፤ እልፍ አእላፋት ሁኚ፤
ዘርሽ የጠላቶቹን ደጆች ይውረስ”::

61ከዚያም ርብቃና አገልጋዮቿ ተዘጋጁ፤ ግመሎቻቸውም ላይ ወጥተው ሰውየውን ተከተሉት፤ በዚህ ሁኔታ አገልጋዩ ርብቃን ይዟት ሄደ::

62በዚህን ጊዜ፣ ይስሐቅ በኔጌብ ይኖር ስለነበር፣ ከብኤርላሃይሮኢ መጥቶ ነበር:: 63እርሱም አንድ ምሽት ላይ በጥሞና[፯] ለመቈየት ወደ መስክ ወጣ አለ፤ ቀና ብሎ ሲመለከትም፣ ግመሎች ከሩቅ ሲመጡ አየ:: 64ርብቃም እንደዚሁ አሻግራ ስትመለከት፣ ይስሐቅን አየች፤ ከግመልም ወረደች፤ 65አገልጋዩንም፣ “ይህ ሊገናኘን በመስኩ ውስጥ ወደዚህ የሚመጣው ሰው ማን ነው?” ስትል ጠየቀችው::

አገልጋዩም፣ “ጌታዬ ነው” ብሎ መለሰላት፤ እርሷም መሸፈኛዋን ተከናነበች::

66አገልጋዩም ያደረገውን ሁሉ ለይስሐቅ ነገረው:: 67ይስሐቅም ርብቃን ወደ እናቱ

[፮]55 ወይም *ልትሄጂ*
[፯]63 በዕብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጕም አይታወቅም

ወደ ሣራ ድንኳን ይዟት ገባ፤ አገባትም፤ ሚስት ሆነችው፤ እርሱም ወደዳት። ይስሐቅም ከእናቱ ሞት ተጽናና።

የአብርሃም መሞት

25፥1-4 ተጓ ምብ - 1ዜና 1፥32-33

25 አብርሃም ኬጡራ የተባለች ሌላ ሚስት አገባ።[ጠ] [2]እርሷም:- ዘምራንን፣ ዮቅሳንን፣ ሜዳንን፣ ምድያምን፣ የስቦቅንና ስዌሕን ወለደችለት። [3]ዮቅሳንም ሳባንና ድዳንን ወለደ፤ የድዳንም ልጆች:- አሦራውያን፣ ለጡሳውያንና ለኡማውያን ናቸው። [4]የምድያም ልጆች:-ጌፌር፣ ዔፌር፣ ሄኖኅ፣ አቢዳዕና ኤልዳድ ናቸው። እነዚህ ሁሉ የኬጡራ ልጆች ናቸው።

[5]አብርሃም ያለውን ሀብት ሁሉ ለይስሐቅ አወረሰው፤ [6]ለቁባቶቹ ልጆች ግን በሕይወት እያለ ስጦታ አደረገላቸው፤ ከልጁ ከይስሐቅም ርቀው እንዲኖሩ ወደ ምሥራቅ ምድር ሰደዳቸው።

[7]አብርሃም በጠቅላላው መቶ ሰባ አምስት ዓመት ኖረ። [8]ከዚያም ዐረፈ፤ ዕድሜ ጠግቦ በመልካም ሽምግልና ሞተ፤ ወደ ወገኖቹም ተሰበሰበ። [9]ልጆቹ ይስሐቅና እስማኤል በመምሬ አጠገብ በምትገኝ በኬጢያዊው በሰዓር ልጅ በኤፍሮን ዕርሻ በመክፈላ ዋሻ ቀበሩት፤ [10]ይህም የዕርሻ ቦታ አብርሃም ከኬጢያውያን[ጨ] የገዛው ነበር፤ ከሚስቱ ከሣራ አጠገብ በዚያ ተቀበረ። [11]አብርሃም ከሞተ በኋላ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ይስሐቅን ባረከው፤ በዚህ ጊዜ ይስሐቅ በብኤርላሃይሮኢ አቅራቢያ ይኖር ነበር።

የእስማኤል ልጆች

25፥12-16 ተጓ ምብ - 1ዜና 1፥29-31

[12]ግብፃዊቷ የሣራ አገልጋይ አጋር፣ ለአብርሃም የወለደችለት የእስማኤል ትውልድ ይህ ነው።

[13]የእስማኤል ልጆች ስም እንደ ዕድሜያቸው ቅደም ተከተል እንዲህ ነው:- የእስማኤል በኵር ልጅ ነባዮት፣ ቄዳር፣ ነብዳኤል፣ መብሳም፣ [14]ማስማዕ፣ ዱማ፣ ማሣ፣ [15]ኩዳን፣ ቴማን፣ ኢጡር፣ ናፌስና ቄድማ። [16]እነዚህ የእስማኤል ልጆች ነበሩ፤ እነርሱም በኖሩባቸውና በሰፈሩባቸው ቦታዎች የዐሥራ ሁለት ነገድ አለቆች ስሞች ናቸው። [17]እስማኤል በጠቅላላው መቶ ሠላሳ ሰባት ዓመት ኖረ፤ ከዚያም ሞተ፤ ወደ ወገኖቹም ተሰበሰበ። [18]ዘሮቹም መኖሪያቸውን ከግብፅ ድንበር አጠገብ፣ ወደ አሦር በሚወስደው መንገድ፣ በኤውላጥና በሱር መካከል አደረጉ፤ ከወንድሞቻቸውም ሁሉ ጋር በጠላትነት ኖሩ።[ጰ]

25፥2 ዘፍ36፥35፤ 37፥28:36፤ዘፀ2፥15፤ ዘኍ22፥4፤25፥6:18፤ 31፥2፤ኢሱ13፥21፤ መሳ6፥1:3፤7፥1፤8፥1: 22:24፤9፥17፤1ነገ11፥ 18፤ኢዮ2፥11፤8፥1፤ መዝ83፥9፤ኢሳ9፥4፤ 10፥26፤60፥6፤ኤር 25፥25፤ዕን3፥7
25፥3 ዘፍ10፥7
25፥4 ኢሳ60፥6
25፥5 ዘፍ24፥36
25፥6 ዘፍ21፥10፤ 22፥24፤29፥1፤መሳ 6፥3:33፤1ነገ4፥30፤ ኢዮ1፥3፤ሕዝ25፥4
25፥7 ቊ26፤ዘፍ 12፥4፤35፥28፤47፥9: 28፤50፥22:26፤ኢዮ 42፥16
25፥8 ቊ17፤ዘፍ 15፥15፤35፥29፤49፥ 29:33፤ዘኍ20፥24፤ 31፥2፤ዘዳ31፥14፤32፥ 50፤34፥5
25፥9 ዘፍ13፥18፤ 23፥8:9፤35፥29፤47፥ 30፤49፥31፤50፥13
25፥10 ዘፍ10፥15
25፥11 ዘፍ12፥2፤ 16፥14
25፥12 ዘፍ2፥4፤16፥ 1፤17፥20፤21፥18፤
25፥13 ዘፍ28፥9፤ 36፥3፤መዝ120፥5፤ ማሕ1፥5፤ኢሳ21፥16፤ 42፥11፤60፥7፤ ኤር2፥10፤49፥28፤ ሕዝ27፥21
25፥14 ኢሱ15፥52፤ ኢሳ21፥11፤አብ1፥1
25፥15 1ዜና5፥19፤ ኢዮ6፥19፤ኢሳ21፥14 ፤ኤር25፥23
25፥16 ዘፍ13፥16፤ 17፥20፤መዝ83፥6
25፥17 ቊ8
25፥18 ዘፍ17፥20፤ 21፥18፤16፥7:12
25፥19 ዘፍ2፥4
25፥20 ቊ26፤ዘፍ 24፥29:67፤26፥34፤2 8፥2:5:6፤30፥20፤31፥ 18:20:4፤35፥9:26:2 8፤46፥15፤48፥7፤ ዘዳ 26፥5
25፥21 ዘፍ11፥30፤ 30፥17:22፤1ሳሙ1፥ 17:23፤1ዜና5፥20፤ 2ዜና33፥13፤ዕ8፥23፤ መዝ127፥3
25፥22 ዘፀ18፥15፤ 28፥30፤33፥7፤ዘሌ24 ፥12፤ዘኍ9፥6-8፤27፥5 :21፤ዘዳ17፥9፤መሳ 18፥5፤1ሳሙ9፥9፤10፥ 22፤14፥36፤22፥10፤ 1ነገ22፥8፤2ነገ3፥11፤ 22፥13፤ኢሳ30፥2፤ ኤር21፥2፤37፥7:17፤ ሕዝ14፥7፤20፥1:3
25፥23 ዘፍ9፥25፤

ያዕቆብና ዔሳው

[19]የአብርሃም ልጅ የይስሐቅ ትውልድ ይህ ነው፤

አብርሃም ይስሐቅን ወለደ፤ [20]ይስሐቅ ርብቃን ሲያገባ ዕድሜው አርባ ዓመት ነበር፤ ርብቃ በሰሜን ምዕራብ መስጴጦምያ የሚኖረው የሶርያዊው የባቱኤል ልጅ፣ የሶርያዊውም የላባ እኅት ነበረች።

[21]ይስሐቅ፣ ርብቃ መካን ስለ ነበረች ስለ እርሷ ወደ እግዚአብሔር (ያህዌ) ጸለየ፤ እግዚአብሔርም (ያህዌ) ጸሎቱን ሰማ፤ ርብቃም ፀነሰች። [22]ልጆቹም በማሕፀኗ ውስጥ እርስ በርሳቸው ይጋፉ ጀመር፤ እርሷም "ለምን እንዲህ ይሆንብኛል?" ብላ እግዚአብሔርን (ያህዌ) ለመጠየቅ ሄደች።

[23]እግዚአብሔርም (ያህዌ) እንዲህ አላት፤

"ወገኖች በማሕፀንሽ አሉ፤
ሁለትም ሕዝቦች ከውስጥሽ ተለያይተው
ይወጣሉ፤
አንደኛው ከሌላው ይበረታል፤
ታላቁም ለታናሹ አገልጋይ ይሆናል"
አላት።

[24]የመውለጃዋ ጊዜ ሲደርስም፣ እነሆ፤ በማሕፀንዋ መንታ ወንዶች ልጆች ነበሩ። [25]በመጀመሪያ የተወለደው መልኩ ቀይ፣ ሰውነቱም በሙሉ ጠጕር የለበሰ ነበር፤ ስለዚህ ስሙ ዔሳው[ጸ] ተባለ። [26]ከዚያም ወንድሙ ተወለደ፤ በእጁም የዔሳውን ተረከዝ ይዞ ወጣ፤ ከዚህም የተነሣ ስሙ ያዕቆብ[ፀ] ተባለ። ርብቃ ልጆቿን ስትወልድ፣ ይስሐቅ የሥልሳ ዓመት ሰው ነበር።

[27]ልጆቹም አደጉ፤ ዔሳው ጎበዝ ዐዳኝ፣ የበረሓም ሰው ሆነ፤ ያዕቆብ ግን ጭምት፣ ከድንኳኑ የማይወጣ ሰው ነበር። [28]ይስሐቅ ከዐደን የመጣ ሥጋ ደስ ይለው ስለ ነበር፣ ዔሳውን ይወደው ነበር፤ ርብቃ ግን ያዕቆብን ትወደው ነበር።

[29]አንድ ቀን ያዕቆብ ወጥ እየሠራ ሳለ ዔሳው እጅግ ተርቦ ከዱር መጣ። [30]ዔሳውም ያዕቆብን፣ "ቶሎ በል፤ በጣም ርቦኛልና ከዚህ ቀይ ወጥ አብላኝ" አለው። ስለዚህም ስሙ ኤዶም ተባለ።

17፥4፤48፥14:19፤ሮሜ9፥11-12 25፥24 ዘፍ38፥27፤ሉቃ1፥57፤ 2፥6 25፥25 ዘፍ27፥1: 11:15፤1ሳሙ16፥12 25፥26 ቊ7:20፤ ዘፍ27፥36፤32፥27፤38፥29፤ዘዳ23፥7፤ኢሱ24፥4፤ሆሴ12፥3፤አብ1፥ 10:12 25፥27 ቊ29፤ዘፍ10፥9፤27፥3:5 25፥28 ዘፍ27፥3:4: 6:9:14:19፤3፥73 25፥29 ቊ27፤2ነገ4፥38-40 25፥30 ቊ34፤ዘፍ 32፥3፤36፥1:8-9:19፤ዘኍ20፥14፤ዘዳ23፥7፤መዝ137፥7፤ኤር25፥ 21፤ 40፥11፤49፥7

[ጠ]1 ወይም *አግብቶ ነበር* [ጨ]10 ወይም *የኬጢ ልጆች*
[ጰ]18 ወይም *በስተ ምሥራቅ ኖሩ*
[ጸ]25 *ዔሳው* ማለት *ጠጕራማ* ማለት ነው፤ በተጨማሪ *ኤዶም* ተብሎ ተጠርቶአል፤ ትርጕሙም *ቀይ* ማለት ነው
[ፀ]26 *ያዕቆብ* ማለት *ተረከዝ ይይዛል* ማለት ነው፤ በምሳሌያዊ አገላለጽ *ያታልላል* ማለት ነው

31ያዕቆብም፣ “በመጀመሪያ ብኵርናህን ሽጥ
ልኝ” አለው፡፡
32ዔሳውም፣ “እነሆ፣ ልሞት ደርሻለሁ፤
ታዲያ ብኵርናው ምን ያደርግልኛል!” አለ፡፡
33ያዕቆብም ዔሳውን፣ “እንግዲያማ፣ አስ
ቀድመህ ማልልኝ” አለው፤ ስለዚህም ማለ
ለት፤ ብኵርናውንም ለያዕቆብ ሸጠለት፡፡
34ያዕቆብም ለዔሳው እንጀራና የምስር ወጥ
ሰጠው፤ እርሱም ከበላና ከጠጣ በኋላ ተነ
ሥቶ ሄደ፡፡
ዔሳው ብኵርናውን እንዲህ አድርጎ አቃ
ለላት፡፡

ይስሐቅና አቢሜሌክ

26፥1-11 *ማመ* - ዘፍ 12፥10-20፤ 20፥1-18

26 ቀድሞ በአብርሃም ዘመን ከደረ
ሰው ራብ ሌላ፣ በአገሩ ላይ ራብ
ሆነ። ይስሐቅም የፍልስጥኤም ንጉሥ አቢሜ
ሌክ ወደሚኖርበት ወደ ጌራራ ሄደ፡፡
2በዚያም *እግዚአብሔር* (ያህዌ) ለይስሐቅ ተገ
ልጦ እንዲህ አለው፤ “እኔ በምነግርህ ምድር
ተቀመጥ እንጂ፣ ወደ ግብፅ አትውረድ፤
3ለጥቂት ጊዜ እዚሁ አገር ተቀመጥ፤
እኔም ካንተ ጋር እሆናለሁ፤ እባርክሃለሁም፤
ይህን ምድር በሙሉ ለአንተና ለዘርህ
በመስጠት ለአባትህ ለአብርሃም በመሐላ
የገባሁለትን ቃል አጸናለሁ፡፡ 4ዘርህን እንደ
ሰማይ ከዋክብት አበዛለሁ፤ ይህን ምድር
በሙሉ ለዘርህ እሰጣለሁ፤ የምድር ሕዝቦ
ችም ሁሉ በዘርህ አማካይነት ይባረካሉ፤
5ይኸውም አብርሃም ቃሌን ሰምቶ፣ ድንጋ
ጌዬን፣ ትእዛዜን፣ ሥርዐቴንና ሕጌን በመጠ
በቁ ነው፡፡” 6ስለዚህ ይስሐቅ በጌራራ ተቀ
መጠ፡፡
7የዚያም አገር ሰዎች ስለ ሚስቱ በጠየ
ቁት ጊዜ፣ “እኅቴ ናት” አለ፤ ምክንያቱም፣
“ሚስቴ ናት ብል ርብቃ ቈንጆ ስለ ሆነች፣
ያገሬው ሰዎች በእርሷ ምክንያት ይገድሉ
ኛል” በማለት ፈርቶ ነበር፡፡
8ይስሐቅ ብዙ ጊዜ በዚያ ከኖረ በኋላ፣ የፍ
ልስጥኤም ንጉሥ አቢሜሌክ አንድ ቀን በመ
ስኮት ወደ ውጭ ሲመለከት፣ ይስሐቅ ሚስ
ቱን ርብቃን ሲዳራት አየ፡፡ 9አቢሜሌክም
ይስሐቅን ጠርቶ፣ “እርሷ ሚስትህ ሆና ሳለች፣
እንዴት እኅቴ ናት ትላለህ?” አለው፡፡
ይስሐቅም፣ “በእርሷ ሰበብ፣ ሕይወቴን
እንዳላጣ ብዬ ነው” አለው፡፡ 10አቢሜሌ
ክም መልሶ፣ “እንዲህ ያለ ነገር ያደረግህ
ብን ለምንድን ነው? ከሰዎቻችን አንዱ ሚስ
ትህን ቢደፍራት ኖሮ በእኛ ላይ በደል
አስከትለህብን ነበር እኮ!” አለው፡፡
11አቢሜሌክም፣ “ይህን ሰው ወይም ሚስ
ቱን የነካ በሞት ይቀጣል” የሚል ትእዛዝ
ለሕዝቡ ሁሉ አወጣ፡፡
12ይስሐቅም በዚያች ምድር ዘር ዘራ፣ *እግ
ዚአብሔርም* (ያህዌ) ባረከለትና በዚያኑ ዓመት
መቶ ዕጥፍ አመረተ፡፡ 13ሰውየውም እጅግ
ባለ ጠጋ እስኪሆን ድረስ ሀብት በሀብት
ላይ እየተጨመረለት ሄደ፡፡ 14ብዙ የበግና
የፍየል መንጋ፣ ብዙ ከብት፣ ብዙ አገልጋ
ዮችም ስለ ነበሩት፣ ፍልስጥኤማውያን ተመ
ቀኙት፡፡ 15ከዚህ የተነሣ ፍልስጥኤማው
ያን፣ አባቱ አብርሃም በሕይወት በነበረ
በት ጊዜ፣ የአብርሃም አገልጋዮች የቈፈሩአ
ቸውን የውሃ ጕድጓዶች በሙሉ ዐፈር ሞል
ተው ደፈኑዋቸው፡፡
16አቢሜሌክም ይስሐቅን፣ “ከእኛ ይልቅ
ኀያል ሆነሃልና አገራችንን ልቀቅልን” አለው፡፡
17ይስሐቅም ያን ቦታ ትቶ ሄደ፤ በጌራራ
ሸለቆም ተቀመጠ። 18ይስሐቅም በአባቱ በአ
ብርሃም ጊዜ ተቈፍረው የነበሩትን፣ አባቱ
ከሞተ በኋላ ፍልስጥኤማውያን የደፈኑአቸ
ውን የውሃ ጕድጓዶች እንደ ገና እንዲከ
ፈቱ አደረገ፤ አባቱ ቀድሞ ባወጣላቸው
ስምም መልሶ ጠራቸው፡፡
19የይስሐቅ አገልጋዮች በሸለቆው ውስጥ
ሲቈፍሩ፣ ከጕድጓዱ የሚፈልቅ ውሃ አገኙ፡፡
20የጌራራ እረኞች ግን፣ “ውሃው የእኛ
ነው” በማለት ከይስሐቅ እረኞች ጋር ጠብ
አነሡ፤ ከዚህ የተነሣ ይስሐቅ ያን የውሃ ጕድ
ጓድ ኤሴቅ[ፊ] ብሎ ጠራው፤ በጕድጓዱ ምክ
ንያት ተጣልተውታልና፡፡ 21አሁንም እንደ ገና
ሌላ የውሃ ጕድጓድ ቈፈሩ፤ አሁንም ሌላ
ግጭት ተፈጠረ፤ ስለዚህ የውሃ ጕድጓዱን
ስጥና[ፐ] ብሎ ጠራው፡፡ 22ይስሐቅም ያን ቦታ
ትቶ ሌላ ስፍራ ላይ የውሃ ጕድጓድ አስ
ቈፈረ፤ በዚህ ጊዜ ግን አንድም ሰው ጠብ
አላነሣበትም፤ ስለዚህ ያን የውሃ ጕድ
ጓድ፣ “አሁን *እግዚአብሔር* (ያህዌ) ሰፊ ቦታ
ሰጥቶናል፤ እኛም በምድር ላይ እንበዛ
ለን” ሲል ርኆቦት[ሀ] ብሎ ጠራው፡፡
23ከዚያም ይስሐቅ ወደ ቤርሳቤህ ወጣ፡፡
24በዚያም ሌሊት *እግዚአብሔር* (ያህዌ) ተገለጠለ
ትና፣ “እኔ የአባትህ የአብርሃም ኤሎሂም (ኤሎ
ሂም) ነኝ፤ ከአንተ ጋር ነኝና አትፍራ፤ እባር
ክሃለሁ፤ ስለ አገልጋዬም ስለ አብርሃም
ስል ዘርህን አበዛለሁ” አለው፡፡
25ይስሐቅም በዚያ ስፍራ መሠዊያ ሠርቶ፣
የእግዚአብሔርን (ያህዌ) ስም ጠራ፤ ድንኳ
ንም ተከለ፤ አገልጋዮቹም በዚያ የውሃ ጕድ
ጓድ ቈፈሩ፡፡

25፥31 ዘዳ21፥16-17፤ 1ዜና5፥1-2
25፥33 ዘፍ 21፥23፤ 27፥36፤47፥31፤ ዕብ12፥16
25፥34 ቆላ30
26፥1 ዘፍ10፥14፤ 12፥10፤20፥1፤ ዘዳ32፥24፤መሳ10፥6
26፥2 ዘፍ12፥1፡7፤ 46፥3
26፥3 ቆላ12፤ ዘፍ12፥2፡7፤17፥19፤ 20፥1፤21፥20፤27፥45፤ 31፥3፡5፤32፥9፤35፥3፤ 48፥21፤ዘፀ3፥12፤ 33፥14-16፤ዘኍ23፥21፤ ዘዳ31፥23፤ኢሱ1፥5፤ ኢሳ43፥2፤ኤር1፥8፡ 19፤ሐጌ1፥13፤ ሐሥ7፥5
26፥4 ቆላ24፤ ዘፍ12፥2፡3፡7፤48፥4፤ ዘኍ10፥36፤ ሐሥ3፥25፤ገላ3፥8
26፥5 ዘፍ18፥19፤ ዘሌ18፥4፡5፡26፤ 19፥19፡37፤20፥8፡22፤ 25፥18፤26፥3፤ ዘኍ15፥40፤ዘዳ4፥40፤ 6፥2፤11፥1፤1ነገ2፥3፤ መዝ119፥80፡112፤ ሕዝ18፥21
26፥6 ዘፍ20፥1
26፥7 ዘፍ12፥13
26፥8 ዘፍ10፥14
26፥9 ዘፍ12፥19
26፥10 ዘፍ12፥18
26፥11 ዘፍ20፥3፤ 1ሳሙ24፥6፤26፥9፤ መዝ105፥15
26፥12 ቆላ3፤ ማቴ 13፥8
26፥13 ዘፍ13፥2፤ ዘዳ8፥18
26፥14 ዘፍ12፥16፤ 24፥36፤32፥23፤ 37፥11
26፥15 ዘፍ21፥25፡ 30
26፥16 ቆላ27፤ ዘፀ1፥9፤መሳ11፥7፤ መዝ105፥24-25
26፥17 ዘፍ20፥1
26፥18 ዘፍ21፥30
26፥20 ዘፍ13፥7፤ 21፥25
26፥21 ዘፍ13፥7
26፥22 ዘፍ17፥6፤ 36፥37፤መዝ18፥19፤ ኢሳ33፥20፤54፥2፤ አሞ9፥11
26፥23 ዘፍ22፥19
26፥24 ቆላ4፤ዘፍ 15፥1፤17፥7፤21፥20፤ 22፥17፤24፥12፤28፥14 ፤ 30፥27፤39፥5፤ ዘዳ13፥17፤ኢሱ8፥1
26፥25 ዘፍ4፥26፤ 8፥20፤21፥30፤ ሐሥ 2፥21

[ፊ]20 *ኤሴቅ ማለት ክርክር ማለት ነው*
[ፐ]21 *ስጥና ማለት ተቃውሞ ማለት ነው*
[ሀ]22 *ርኆቦት ማለት ክፍል (የቤት) ማለት ነው*

26አቢሜሌክም ከአማካሪው ከአዘኮትና ከሰ
ራዊቱ አዛዥ ከፊኮል ጋር ከጌራራ ተነ
ሥቶ ይስሐቅ ወዳለበት ስፍራ መጣ። 27ይስሐ
ቅም፣ “ጠልታችሁኝ ካባረራችሁኝ በኋላ፣
አሁን ደግሞ ለምን መጣችሁ?” ብሎ ጠየቃ
ቸው።
28እነርሱም እንዲህ አሉ፤ “*እግዚአብሔር*
(ያህዌ) ከአንተ ጋር መሆኑን በግልጽ ተረድ
ተናል፤ ስለዚህም፣ ‘በመሐላ የጸና ውል በመ
ካከላችን መኖር አለበት’ አልን፤ ይህም በእ
ኛና በአንተ መካካል የሚጸና ውል ነው፤
አሁንም ከአንተ ጋር ስምምነት እናድርግ፤
29አንተን እንዳልጐዳንህ፣ ነገር ግን በጎነ
ትን እንዳሳየንህና በሰላም እንደ ሸኘንህ
ሁሉ፣ አንተም ክፉ እንዳታደርግብን በመ
ካከላችን ውል ይደረግ፤ አንተን እንደሆን
መቼም *እግዚአብሔር* (ያህዌ) ባርኮሃል።”
30ይስሐቅም ድግስ ደግሶ፣ አበላቸው፤
አጠጣቸው። 31በማግስቱም በማለዳ ተነሥ
ተው፣ በመካከላቸው መሐላ ፈጸሙ። ይስሐቅም
አሰናበታቸው፤ እነርሱም በሰላም ሄዱ።
32በዚያኑ ዕለት፣ የይስሐቅ አገልጋዮች
መጥተው ስለ ቈፈሩት የውሃ ጕድጓድ ነገሩት፤
“ውሃ እኮ አገኘን!” አሉት። 33እርሱም የው
ሃውን ጕድጓድ ሳቤህ^ አለው፤ ከዚያም የተ
ነሣ የከተማዪቱ ስም እስከ ዛሬ ድረስ
ቤርሳቤህ ተብሎ ይጠራል።
34ዔሳው አርባ ዓመት በሆነው ጊዜ፣ የኬ
ጢያዊውን የብኤሪን ልጅ ዮዲትን እንዲ
ሁም የኬጢያዊውን የኤሎንን ልጅ ቤሴ
ሞትን አገባ፤ 35በእነዚህም ሴቶች ምክን
ያት የይስሐቅና የርብቃ ልብ ያዝን ነበር።

ይስሐቅ ያዕቆብን ባረከው

27 ይስሐቅ አርጅቶ፣ ዐይኖቹ ደክመው
ማየት በተሳናቸው ጊዜ፣ ታላቁን
ልጁን ዔሳውን ጠርቶ፣ “ልጄ ሆይ” አለው።
እርሱም፣ “እነሆ፤ አለሁ” አለ።
2ይስሐቅም እንዲህ አለ፤ “ይኸው እኔ አር
ጅቻለሁ፤ የምሞትበትንም ቀን ዐላውቅም
3ስለዚህ የአደን መሣሪያህን:- የፍላጻ ኰሮ
ጆህንና ቀስትህን ይዘህ ወደ ዱር ሂድ፤
አድነህም አምጣልኝ። 4ከመሞቴ በፊት
እንድመርቅህ የምወደውን ዐይነት ጣዕም
ያለው ምግብ አዘጋጅተህ አብላኝ።”
5ይስሐቅ ለልጁ የተናገረውን ርብቃ ትሰማ
ስለ ነበር፣ ዔሳው የታዘዘውን ለማምጣት
ለዐደን እንደ ወጣ፣ 6ርብቃ ለልጇ ለያዕ
ቆብ እንዲህ አለችው፤ “አባትህ ዔሳውን፣
7‘ከመሞቴ በፊት *በእግዚአብሔር* (ያህዌ) ፊት
እንድመርቅህ፣ ጥሩ ጣዕም ያለው ምግብ እን
ድበላ አዘጋጅልኝ።’ ሲለው ሰምቻለሁ፤ 8ልጄ

26፥26 ዘፍ21፥22
26፥27 ቍ16
26፥28 ዘፍ21፥22፡ 27፤ኢሱ9፥6
26፥29 ዘፍ24፥31፤ 31፥29፡52
26፥30 ዘፍ31፥54፤ ዘፀ18፥12፤24፥11፤ 1ሳሙ20፥27
26፥31ዘፍ21፥23፡27
26፥32 ዘፍ21፥30
26፥33 ዘፍ21፥14
26፥34 ዘፍ10፥15፤ 25፥20፤28፥9፤36፥2፤ ኢሱ3፥10፤1ሳሙ26፥ 6፤1ነገ10፥20
26፥35 ዘፍ27፥46፤ 28፥8፤ኢዮ7፥16
27፥1 ዘፍ25፥25፤ 48፥10፤ዘዳ34፥7፤ 1ሳሙ3፥2
27፥2 ዘፍ47፥29፤ 1ነገ2፥1
27፥3 ዘፍ25፥27
27፥4 ቍ7፡10፡25፡ 31፤ዘፍ24፥60፤25፥ 28፤49፥28፤ዘዳ33፥ 1፤ዕብ11፥20
27፥5 ዘፍ25፥27
27፥6 ዘፍ25፥28
27፥7 ቍ4
27፥8 ቍ13፡43
27፥9 ዘፍ25፥28፤ 1ሳሙ16፥20
27፥10 ቍ4
27፥11 ዘፍ25፥25
27፥12 ቍ22፤ ዘፍ 9፥25
27፥13 ቍ8፤ ማቴ 27፥25
27፥14 ዘፍ25፥28
27፥15 ቍ27፤ ዘፍ25፥25፤ማሕ4፥11
27፥16 ቍ22-23
27፥18 ቍ32
27፥19 ቍ4፡32፤ ዘፍ25፥28
27፥20 ዘፍ24፥12
27፥21 ቍ12
27፥22 ቍ12፤ ዘፍ 45፥4
27፥23 ቍ16

ሆይ፤ እንግዲህ የምነግርህን በጥሞና ስማኝ፤
የምልህንም አድርግ። 9ተነሣና ወደ መንጋው
ሄደህ ሁለት ፍርጥም ያሉ የፍየል ጠቦ
ቶች አምጣልኝ፤ እኔም አባትህ፣ የሚወደ
ውን ዐይነት ምግብ አዘጋጅለታለሁ፤ 10እር
ሱም ከመሞቱ በፊት እንዲመርቅህ፣ ይዘህ
ለት ገባና ይብላ።”
11ያዕቆብም እናቱን ርብቃን እንዲህ አላት፤
“ወንድሜ ዔሳው ሰውነቱ ጠጕራም ነው፤
የእኔ ገላ ግን ለስላሳ ነው። 12ታዲያ፣ አባቴ
ቢዳስሰኝ እንዳታለልሁት ያውቃል፤ ይህ ከሆነ
ደግሞ፣ በምርቃት ፈንታ ርግማን አተር
ፋለሁ ማለት ነው።”
13እናቱም፣ “ልጄ ሆይ፤ የአንተ ርግማን
በእኔ ላይ ይድረስ፤ ግድ የለህም፤ እንደ
ነገርሁህ ሄደህ ጠቦቶቹን አምጣልኝ” አለ
ችው።
14እርሱም ሄዶ ጠቦቶቹን ለእናቱ አመ
ጣላት፤ እርሷም ልክ አባቱ እንደሚወደው ዐይ
ነት አጣፍጣ ጥሩ ምግብ አዘጋጀችለት።
15ከዚያም ርብቃ በቤት ያስቀመጠችውን የታ
ላቁን ልጇን የዔሳውን ምርጥ ልብስ አን
ሥታ ለታናሹ ልጇ ለያዕቆብ አለበሰችው።
16እንዲሁም የዐንገቱን ለስላሳ ክፍል የጠቦ
ቶቹን ቈዳ አለበሰችው። 17ከዚያም ያሰናዳ
ችውን ጣፋጭ መብልና እንጀራ ለያዕቆብ
ሰጠችው።
18ያዕቆብም ወደ አባቱ ሄዶ፣ “አባቴ ሆይ፤
አለ፤ ይስሐቅም፣ “እነሆ፤ አለሁ ልጄ፤ ለመ
ሆኑ አንተ ማን ነህ?” አለው።
19ያዕቆብም አባቱን፣ “እኔ የበኵር ልጅህ
ዔሳው ነኝ፤ ያዘዝኸኝን አድርጌአለሁ፤ እስቲ
ቀና በልና እንድትመርቀኝ አድኜ ካመጣ
ሁት ብላ” አለ።
20ይስሐቅ ልጁን፣ “ልጄ ሆይ፤ ከመቼው
ቀናህና መጣህ?” ሲል ጠየቀው። ያዕቆብም፣
“*እግዚአብሔር* አምላክህ (ያህዌ ኤሎሂም) አሳካልኝ”
ብሎ መለሰለት።
21ይስሐቅም ያዕቆብን፣ “ልጄ ሆይ፤ አንተ
በእርግጥ ልጄ ዔሳው መሆንህን እንዳውቅ፣
እስቲ ቀረብ በልና ልዳብስህ” አለው።
22ያዕቆብም ወደ አባቱ ወደ ይስሐቅ
ተጠጋ፤ አባቱም በእጁ እየዳሰሰው፣ “ይህ
ድምፅ የያዕቆብ ድምፅ ነው፤ እጆቹ ግን
የዔሳው እጆች ናቸው” አለ። 23እጆቹ እንደ
ወንድሙ እንደ ዔሳው እጆች ጠጕራም ስለ
ሆኑ፣ ይስሐቅ ያዕቆብን ለይቶ ማወቅ አል
ቻለም፤ ስለዚህ ባረከው። 24ይስሐቅም፣ “በእ
ርግጥ አንተ ልጄ ዔሳው ነህ?” ሲል ጠየቀው።
ያዕቆብም፣ “አዎን፤ ነኝ” ብሎ መለሰ።

^33 *ሳቤህ ማለት መሐላ ወይም ሰባት ማለት ሊሆን ይችላል*

25ከዚያም፣ “በል እንግዲህ ልጄ፤ እንድ
መርቅህ፣ አድነህ ካመጣኸው አቅርብልኝና
ልብላ” አለው፡፡
ያዕቆብም ምግቡን ለአባቱ አቀረበለት፤
የወይን ጠጅም አመጣለት፤ እርሱም በላ፤ ጠጣም፡፡
26ከዚያም አባቱ ይስሐቅ፣ ያዕቆብን፣ “ልጄ
ሆይ፤ እስቲ ቀረብ በልና ሳመኝ” አለው፡፡
27ያዕቆብም ቀርቦ ሳመው፤ ይስሐቅ የያዕ
ቆብን ልብስ ካሸተተ በኋላ እንዲህ ብሎ
መረቀው፤

“እነሆ፤ የልጄ ጠረን፣
እግዚአብሔር (ያህዌ) እንደ ባረከው፣
እንደ መስክ መዐዛ ነው፡፡

28እግዚአብሔር (ኤሎሂም) የሰማይን ጠል፣
የምድርንም በረከት፣
የተትረፈረፈ እህልና የወይን ጠጅ
ይስጥህ፡፡

29መንግሥታት ይገዙልህ፤
ሕዝቦችም ተደፍተው እጅ ይንሡህ፤
የወንድሞችህ ጌታ ሁን፤
የእናትህም ልጆች ተደፍተው እጅ
ይንሡህ፤
የሚረግሙህ የተረገሙ ይሁኑ፤
የሚባርኩህ የተባረኩ ይሁኑ፡፡”

30ይስሐቅ ያዕቆብን መርቆ እንዳበቃ፣
ያዕቆብ ገና ከአባቱ ዘንድ ሳይወጣ ወዲያ
ውኑ፣ ወንድሙ ዔሳው ከዐደን ተመለሰ፡፡
31እርሱም ደግሞ ጣፋጭ ምግብ በማዘጋጀት
ለአባቱ አቅርቦ፣ “አባቴ ሆይ፤ እንድትመ
ርቀኝ፣ እስቲ ቀና በልና ካደንሁት ብላ”
አለው፡፡
32አባቱ ይስሐቅም፣ “አንተ ደግሞ ማን
ነህ?” ሲል ጠየቀው፡፡ እርሱም፣ “እኔማ የበ
ኵር ልጅህ ዔሳው ነኝ” አለው፡፡
33በዚህ ጊዜ ይስሐቅ ክፉኛ እየተንቀጠ
ቀጠ፣ “ታዲያ ቀደም ሲል አድኖ ያመጣ
ልኝ ማን ነበር? አንተ ከመምጣትህ በፊት
በልቼ መረቅሁት፤ እርሱም በእርግጥ
የተባ ረከ ይሆናል” አለው፡፡
34ዔሳው የአባቱን ቃል ሲሰማ፣ ድምፁን
ከፍ በማድረግ ምርር ብሎ አለቀሰ፤ አባቱ
ንም፣ “አባቴ ሆይ፤ እኔንም ደግሞ እባክህ
መርቀኝ” አለው፡፡
35ይስሐቅም፣ “ወንድምህ መጥቶ አታሎኝ
ምርቃትህን ወስዶብሃል” አለው፡፡
36ዔሳውም፣ “ይህ ሰው ያዕቆብ መባሉ
ትክክል አይደለምን? እኔን ሲያታልለኝ ይህ
ሁለተኛ ጊዜው ነው፤ መጀመሪያ ብኵርና
ዬን ወሰደብኝ፤ አሁን ደግሞ ምርቃቴን
ቀማኝ” አለ፡፡ ቀጥሎም፣ “ታዲያ ለእኔ ያስ
ቀረኸው ምንም ምርቃት የለም?” ብሎ
ጠየቀ፡፡
37ይስሐቅም ለዔሳው፣ “በአንተ ላይ የበ
ላይነት እንዲኖረው፣ ወንድሞቹ ሁሉ አገ
ልጋዮቹ እንዲሆኑ፣ እህሉ፣ የወይን ጠጁም
የተትረፈረፈ እንዲሆንለት መርቄዋለሁ፡፡
ታዲያ ልጄ፣ ለአንተ ምን ላደርግልህ እች
ላለሁ?” ሲል መለሰለት፡፡
38ዔሳውም አባቱን፣ “አባቴ ሆይ፤ ምር
ቃትህ ይህችው ብቻ ናትን? እባክህ አባቴ፣
እኔንም መርቀኝ” አለው፤ ድምፁንም ከፍ
አድርጎ አለቀሰ፡፡
39አባቱ ይስሐቅም እንዲህ ሲል መለሰለት፤

“መኖሪያህ ከምድር በረከት፣
ከላይም ከሰማይ ጠል የራቀ ይሆናል፤
40በሰይፍ ትኖራለህ፤
የወንድምህም አገልጋይ ትሆናለህ፡፡
አምርረህ በተነሣህ ጊዜ ግን፣
ቀንበሩን ከጫንቃህ ላይ፣
ወዲያ ትጥላለህ፡፡”

ያዕቆብ ወደ ላባ ሸሸ

41አባቱ ያቆብን ስለ መረቀው፣ ዔሳው
በያዕቆብ ላይ ቂም ያዘ፤ በልቡም፣ “ግድ
የለም፤ የአባቴ መሞቻው ተቃርቦአል፤ ከል
ቅሶው በኋላ ወንድሜን ያዕቆብን እገድላለሁ”
ብሎ አሰበ፡፡
42ርብቃ፣ ታላቁ ልጇ ዔሳው ያሰበው በተ
ነገራት ጊዜ ታናሹን ልጇን ያዕቆብን አስጠ
ርታ እንዲህ አለችው፤ “ወንድምህ ዔሳው
ሊገድልህ ጊዜ እየጠበቀ ነው፤ 43አሁንም፣
ልጄ ሆይ፤ እኔ የምልህን አድርግ፤ በካራን
ምድር ወደሚኖረው ወደ ላባ ቶሎ ሽሽ፡፡
44የወንድምህ ቍጣ እስከሚበርድ እዚያው
ቈይ፤ 45ነገር ግን ቍጣው በርዶለት ያደረ
ግህበትን ከረሳ በኋላ፣ እንድትመለስ እል
ክብህና ትመጣለህ፡፡ ሁለታችሁንም በአንድ
ቀን ለምን ልጣ?”
46ከዚያም ርብቃ ይስሐቅን፣ “ዔሳው ባገባ
ቸው በኬጢያውያን ሴቶች ምክንያት መኖር
አስጠልቶኛል፤ ያዕቆብም ከዚሁ አገር ከኬጢ
ያውያን ሴቶች ሚስት የሚያገባ ከሆነ፣
ሞቴን እመርጣለሁ” አለችው፡፡

28 ይስሐቅ ያዕቆብን አስጠርቶ ከመረ
ቀውሐ በኋላ፣ እንዲህ ሲል አዘዘው፤
“ምንም ቢሆን ከነዓናዊት ሴት አታግባ፡፡
2አሁኑኑ ተነሥተህ በሰሜን ምዕራብ መስ
ጴጦምያ ወደሚኖረው፣ ወደ እናትህ አባት
ወደ ባቱኤል ቤት ሂድ፤ እዚያም ከአጎ
ትህ ከላባ ሴቶች ልጆች መካከል አን
ዲቷን አግባ፡፡ 3ሁሉን ማድረግ የሚችል

ሐ1 ወይም *ሰላምታ ከሰጠው*

27፥25 ቀ-4
27፥27 ቀ-15፤ዘፍ 31፥28:55፤33፥4፤ 48፥10፤ዘፀ4፥27፤ 18፥7፤ሩት1፥9፤ 1ሳሙ20፥41፤2ሳሙ 14፥33፤19፥39፤መዝ 65፥9-13፤ዕብ11፥20
27፥28 ቀ-37:39፤ ዘፍ49፥25፤ዘሌ26፥20 ፤ዘኍ18፥12፤ዘዳ7፥ 13፤33፥13:28፤2ሳሙ 1፥21፤2ነገ18፥32፤ ኢዮ18፥16፤29፥19፤ መዝ4፥7፤65፥9፤72፥ 16፤ምሳ3፥20፤ኢሳ 26፥19፤36፥17፤ኤር 31፥12፤40፥10፤ሆሴ 14፥5፤ሐጌ1፥10፤ ዘካ8፥12፤
27፥29 ቀ-33፤ዘፍ 9፥25፤12፥3፤25፥23፤ 37፥7፤2ሳሙ8፥14፤ መዝ68፥31፤72፥11፤ ኢሳ19፥21:23፤27፥ 13፤45፥14:23፤49፥7 :23፤60፥12:14፤66፥ 23፤ኤር12፥17፤ዳን 2፥44፤ዘካ14፥17-18
27፥31 ቀ-4
27፥32 ቀ-18:19
27፥33 ቀ-29:35
27፥34 ዘፀ12፥32 ፤ዕብ12፥17
27፥35 ቀ-19:45፤ ኤር9፥4፤12፥6
27፥36 ዘፍ25፥26: 33፤29፥25፤31፥20: 26፤34፥13፤1ሳሙ 28፥12፤ዕብ12፥16-17
27፥37 ቀ-28፤ዘዳ 16፥13፤ዕዝ6፥9፤ኢሳ 16፥10፤ኤር40፥12
27፥38 ዘፍ29፥11፤ ዘኍ14፥1፤መሳ2፥4፤21 ፥2፤ሩት1፥9፤1ሳሙ11፥ 4፤30፥4፤ዕብ12፥17
27፥39 ቀ-28፤ዘፍ 36፥6፤ዕብ11፥20
27፥40 ዘፍ9፥25፤ 2ሳሙ8፥14፤2ነገ 8፥20-22
27፥41 ቀ-42፤ዘፍ 31፥17፤32፥11፤37፥ 4፤49፥23፤50፥4:10: 15፤ዘኍ20፥29፤ 1ሳሙ17፥28፤ሆሴ 10፥14፤አብ1፥10
27፥42 ቀ-41፤ዘፍ 32፥3:11፤33፥4
27፥43 ቀ-8፤ዘፍ 11፥31፤24፥29
27፥44 ዘፍ31፥38:41
27፥45 ቀ-35፤ዘፍ 26፥3
27፥46 ዘፍ10፥15- 19፤26፥35፤ኢዮ7፥7
28፥1 ዘፍ24፥3:60
28፥2 ዘፍ25፥20፤ 21፥21፤24፥29
28፥3 ዘፍ12፥2፤ 17፥1:6፤48፥16፤ዘኍ

አምላክ[መ] ይባርክህ፤ ብዙ ሕዝብ እስክት
ሆን ድረስ ልጆች አፍራ፤ ዘርህን ያብዛው።
4እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ለአብርሃም ሰጥቶ የነበ
ረውን አንተም በስደት የምትኖርበትን ይህ
ችን ምድር ርስት አድርጎ ያወርስህ ዘንድ፣
ለአብርሃም የሰጠውን በረከት ለአንተና ለዘርህ
ይስጥ። 5ይስሐቅም ያዕቆብን በሰሜን ምዕራብ
መስጴጦምያ ወደሚኖረው፣ የያዕቆብና የዔ
ሳው እናት የርብቃ ወንድም ወደ ሆነው ወደ
ሶርያዊው የባቱኤል ልጅ ወደ ላባ ላከው።
6ዔሳው፣ ይስሐቅ ያዕቆብን መርቆ ሚስት
እንዲያገባ ወደ ሰሜን ምዕራብ መስጴጦ
ምያ እንደ ላከውና በባረከውም ጊዜ ከነዓ
ናዊት ሴት እንዳያገባ ትእዛዝ እንደ ሰጠው
ሰማ። 7ያዕቆብ የአባት የእናቱን ፈቃድ
ለመፈጸም፣ ወደ መስጴጦምያ መሄዱንም
ተረዳ። 8በዚህም የከነዓናውያን ሴቶች በአ
ባቱ በይስሐቅ ዘንድ የቱን ያህል የተጠሉ
መሆናቸውን ተገነዘበ፤ 9ስለዚህም ወደ እስ
ማኤል ሄደ፣ የአብርሃም ልጅ እስማኤል
የወለዳትን፣ የነባዮትን እኅት ማዕሌትን
በሚስቶቹ ላይ ተጨማሪ አድርጎ አገባ።

ያዕቆብ በቤቴል ያየው ሕልም

10ያዕቆብ ከቤርሳቤህ ተነሥቶ ወደ ካራን
ሄደ። 11ወደ አንድ ስፍራ እንደ ደረሰም
ፀሓይዋ ጠልቃ ስለ ነበር፣ ዐዳሩን በዚያ
አደረገ፤ በአቅራቢያው ከነበሩትም ድንጋ
ዮች አንዱን ተንተርሶ ተኛ። 12በሕልሙም፣
ጫፉ ሰማይ የሚደርስ መሰላል በምድር
ላይ ቆሞ፣ በላዩም የእግዚአብሔር (ኤሎሂም) መላ
እክት ሲወጡና ሲወርዱ አየ። 13እግዚአ
ብሔርም (ያህዌ) ከጫፉ ላይ[ሠ] ቆሞ እንዲህ
አለ፤ “የአባትህ የአብርሃም አምላክ (ኤሎሂም)፣
የይስሐቅ አምላክ (ኤሎሂም) እኔ እግዚአብሔር
(ያህዌ) ነኝ፤ የተኛህበትን ምድር ለአንተና
ለዘርህ እሰጣለሁ። 14ዘርህ እንደ ምድር
አሸዋ ይበዛል፤ በምዕራብና በምሥራቅ፣
በሰሜንና በደቡብ ትስፋፋለህ፤ የምድርም
ሕዝቦች ሁሉ በአንተና በዘርህ አማካይነት
ይባረካሉ። 15እኔ ከአንተ ጋር ነኝ፤ በምት
ሄድበት ስፍራ ሁሉ እጠብቅሃለሁ፤ ወደዚ
ችም ምድር እመልስሃለሁ፤ የሰጠሁህን
ተስፋ እስከምፈጽምልህ ድረስ አልተው
ህም።”

16ያዕቆብም ከእንቅልፉ ሲነቃ፣ “በእውነት
እግዚአብሔር (ያህዌ) በዚህ ስፍራ አለ፤ እኔ
ግን ይህን አላወቅሁም ነበር” አለ። 17እርሱም
በፍርሀት፣ “ይህ ስፍራ እንዴት የሚያስፈራ
ነው! ይህስ ሌላ ሳይሆን የእግዚአብሔር (ያህዌ)
ቤት መሆን አለበት፤ የሰማይ ደጅ ነው”
አለ።

18ያዕቆብም በማግስቱ ማልዶ ተነሣ፣ ተን

6፥24፤ሩት2፥4፤
መዝ129፥8፤134፥3፤
ኤር31፥23
28፥4 ዘፍ12፥2፡3፤
15፥7፤17፥8
28፥5 ዘፍ11፥31፤
24፥29፤25፥20፤
ሆሴ 12፥12
28፥6 ቍ1
28፥8 ዘፍ10፥15-19፤
26፥35
28፥9 ዘፍ16፥15፤
25፥13፤26፥34
28፥10 ዘፍ11፥31፤
21፥14
28፥11 ቍ18፤ዘፍ12፥8
28፥12 ዘፍ20፥3፤
37፥19፤ዮሐ1፥51
28፥13 ዘፍ12፥7፤
24፥12፤35፥7፡9፤
46፥4፤48፥3፡16፡21፤
49፥25፤50፥17
28፥14 ዘፍ12፥2፡
3፤13፥14፤26፥4፡24፤
ሐሥ3፥25፤ገላ3፥8
28፥15 ቍ20፡21፡
22፤ዘፍ15፥16፤
21፥20፤30፥25፤
31፥30፤ 35፥10፤
ዘሌ26፥42፤
ዘዳ31፥6፡8፤
ኢሱ1፥5፤ነህ4፥14፤
መዝ9፥10፤105፥10፤
121፥5፡7-8
28፥16 1ነገ3፥15፤
ኤር31፥26
28፥17 ቍ22፤
ዘፍ32፥2፤ዘፀ3፥5፤
19፥21፤ኢሱ5፥15፤
1ዜና22፥1፤2ዜና3፥1፤
መዝ68፥24፡35
28፥18 ቍ11፡22፤
ዘፍ31፥13፡45፡51፤
35፥14፤ዘፀ24፥4፤
ዘሌ8፥11፤ኢሱ4፥9፤
24፥26፡27፤
ኢሳ19፥19
28፥19 ዘፍ12፥8፤
35፥6፤ 48፥3፤
መሳ1፥23፡26፤
ኢሱ16፥2፤ 18፥13
28፥20 ቍ15፤
ዘፍ31፥13፤ዘሌ7፥16፤
22፥18፤23፥38፤27፥2፡9፤
ዘኁ6፥2፤15፥3፤
ዘዳ12፥6፤መሳ11፥30፤
1ሳሙ1፥21፤
2ሳሙ15፥8፤1ጢሞ6፥8
28፥21 ቍ15፤መሳ
11፥31፤ዘፀ15፥2፤ዘዳ
26፥17፤ኢሱ24፥18፤
መዝ48፥14፤118፥28
28፥22 ቍ17፡18፤
ዘፍ14፥20፤ዘኁ18፥21፤
1ሳሙ7፥12፤
ሉቃ18፥12
29፥1 ዘፍ25፥6
29፥2 ቍ3፡8፡10፤
ዘፍ24፥11
29፥3 ቍ2፡8
29፥4 ዘፍ11፥31፤
42፥7፤መሳ19፥17
29፥5 ዘፍ11፥29

ተርሶት ያደረውን ድንጋይ አንሥቶ እንደ ሐው
ልት አቆመው፤ በዐናቱም ላይ የወይራ ዘይት
አፈሰሰበት። 19ያንን ቦታ ቤቴል[ሬ] ብሎ
ሰየመው፤ ቀደም ሲል ግን የከተማዪቱ ስም
ሎዛ ነበር።

20ከዚያም ያዕቆብ እንዲህ ሲል ተሳለ፤
“እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ከእኔ ጋር ቢሆን በም
ሄድበትም መንገድ ቢጠብቀኝ፣ የምበላው
ምግብ፣ የምለብሰውን ልብስ ቢሰጠኝ 21ወደ
አባቴ ቤት በደኅና ቢመልሰኝ፣ እግዚአብሔር
አምላኬ (ያህዌ ኤሎሂም) ይሆናል፤ 22ይህ ሐውልት
አድርጌ ያቆምሁት ድንጋይ፣ የእግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ቤት ይሆናል፤ ከምትሰጠኝም ሀብት
ሁሉ፣ ከዐሥር እጅ አንዱን ለአንተ እሰ
ጣለሁ።”

ያዕቆብ መስጴጦምያ ደረሰ

29 ያዕቆብም ጕዞውን ቀጠለ፤ የምሥ
ራቅም ሰዎች ወደሚኖሩበት ምድር
ደረሰ። 2እዚያም በአንድ ሜዳ ላይ ሦስት
የበግ መንጋዎች ተኝተው በነበሩበት አጠ
ገብ የውሃ ጕድጓድ አየ። የበግ መንጋዎቹ
የሚጠጡት ከዚሁ ጕድጓድ ሲሆን፣ የጕ
ድጓዱም አፍ ትልቅ የድንጋይ መክደኛ
ነበረው። 3መንጎቹ ሁሉ በጕድጓዱ አጠ
ገብ በሚሰበሰቡበት ጊዜ፣ እረኞች ድንጋዩን
ያንከባልሉና በጎቹን ውሃ ያጠጣሉ፤ ከዚ
ያም ድንጋዩን በቦታው መልሰው የጕድጓ
ዱን አፍ ይገጥሙታል።

4ያዕቆብም እረኞቹን፣ “ወንድሞቼ፤ ከየት
ነው የመጣችሁት?” ብሎ ጠየቃቸው።

እነርሱም፣ “ከካራን ነን” አሉት።

5እርሱም፣ “የናኮርን የልጅ ልጅ ላባን
ታውቁታላችሁ?” አላቸው።

እነርሱም፣ “አዎን እናውቀዋለን” አሉት።

6ያዕቆብም፣ “ለመሆኑ ደኅና ነው?” አላቸው።

እነርሱም፣ “አዎን ደኅና ነው፤ ልጁም
ራሔል እነሆ፤ በጎች እየነዳች በመምጣት
ላይ ነች” አሉት።

7ያዕቆብም፣ “እንደምታዩት ጊዜው ገና ነው፤
መንጎቹ የሚገቡበት ሰዓት አይደለም፤ ታዲያ፣
ለምን በጎቹን አጠጥታችሁ ወደ ግጦሽ አት
መልሷቸውም?” አላቸው።

8እነርሱም፣ “መንጎቹ ሁሉ ተሰብስበው
ድንጋዩ ከጕድጓዱ አፍ ካልተንከባለለ በስ
ተቀር አንችልም፤ ከዚያም በጎቹን እናጠ
ጣቸዋለን” አሉ።

29፥6 ዘፍ30፥22-24፤35፥16፤46፥19፡22፤ዘፀ2፥16 29፥8 ቍ2፤
ዘፍ24፥13

[መ]3 በዕብራይስጥ ኤልሻዳይ ማለት ነው
[ሠ]13 ወይም በዚህ በአጠገቡ
[ሬ]19 ቤቴል ማለት የእግዚአብሔር ቤት ማለት ነው

[9]*ያዕቆብ* ከእረኞቹ ጋር በመነጋገር ላይ ሳለ፣
ራሔል፣ እረኛ ነበረችና የአባቷን በጎች
እየነዳች መጣች:: [10]*ያዕቆብ* የእናቱን ወን
ድም የላባን ልጅ ራሔልን፣ እንዲሁም
የአጎቱን የላባን በጎች ሲያይ፣ ወደ ጕድ
ጓዱ ሄዶ ድንጋዩን ከጕድጓዱ አፍ አን
ከባለለ፤ የአጎቱንም በጎች አጠጣ:: [11]ከዚ
ያም *ያዕቆብ* ራሔልን ሳማት፤ ድምፁንም
ከፍ አድርጎ አለቀሰ:: [12]*ያዕቆብም* የአባቷ
ዘመድና የርብቃ ልጅ መሆኑን ለራሔል
ነገራት፤ እርሷም ሮጣ ሄዳ ይህንኑ ለአባቷ
ነገረችው::

[13]ላባም የእኅቱ ልጅ *ያዕቆብ* መምጣቱን
እንደ ሰማ፣ ሊቀበለው ፈጥኖ ወጣ:: ዐቅፎ
ከሳመውም በኋላ፣ ወደ ቤቱ ይዞት ሄደ::
ያዕቆብም ሁኔታውን ሁሉ ለላባ ነገረው::
[14]ላባም *ያዕቆብን*፣ "አንተማ የዐጥንቴ ፍላጭ
የሥጋዬ ቊራጭ ነህ" አለው::

ያዕቆብ ልያንና ራሔልን አገባ

ያዕቆብ አንድ ወር ሙሉ አብሮት ከተ
ቀመጠ በኋላ፣ [15]ላባ *ያዕቆብን*፣ "ዘመዴ
በመሆንህ ብቻ በነጻ ልታገለግለን አይገባ
ምና ደመወዝህ ምንድን ነው?" አለው::

[16]ላባ ሁለት ሴቶች ልጆች ነበሩት፤ የታ
ላቂቱ ስም ልያ የታናሺቱ ራሔል ነበር::
[17]ልያ ዐይነ ልም[ስ] ስትሆን ራሔል ግን ቁመ
ናዋ ያማረ መልኳም የተዋበ ነበር:: [18]*ያዕ
ቆብም* ራሔልን ስለ ወደዳት፣ "ታናሺቱ
ልጅህን ራሔልን የምትድርልኝ ከሆነ ሰባት
ዓመት አገለግላለሁ" አለው::

[19]ላባም መልሶ፣ "ለሌላ ሰው ከምድራት
ላንተ ብድራት ይሻላል፤ እዚሁ አብረኸኝ
ተቀመጥ" አለው:: [20]*ያዕቆብም* ራሔልን ለማ
ግኘት ሲል ሰባት ዓመት አገለገለ፤ አጥብቆ
ይወዳትም ስለ ነበረ፣ ሰባት ዓመት እንደ
ጥቂት ቀን ሆኖ ታየው::

[21]ከዚያም *ያዕቆብ* ላባን፣ "እነሆ፤ የተባባ
ልነው ጊዜ አብቅቶአል፤ ስለዚህ ሚስቴን
አስረክበኝና የባልና የሚስት ወጋችንን እና
ድርስ" አለው::

[22]ስለዚህ ላባ የአካባቢውን ሰዎች በሙሉ ጠ
ርቶ ሰርግ አበላ:: [23]ሲመሽ ግን ላባ ልጁን
ልያን አምጥቶ ለያዕቆብ ሰጠው፤ *ያዕቆ
ብም* አብሮአት ተኛ:: [24]ላባም ዘለፋ የተ
ባለች አገልጋዩን ለልጁ ለልያ ደንገጡር
እንድትሆን ሰጣት::

[25]ሲነጋም እነሆ፤ ልያ ሆና ተገኘች፤
ስለዚህም *ያዕቆብ* ላባን፣ "ምነው፣ እንዲህ
ጕድ ሠራኸኝ? ያገለገልኹህ ለራሔል ብዬ
አልነበረምን? ታዲያ ለምን ታታልለኛለህ?"
አለው::

[26]ላባም እንዲህ አለው፤ "በአገራችን ታላቋ
እያለች ታናሿን መዳር የተለመደ አይደ
ለም፤ [27]ይህን የጫጉላ ሳምንት ፈጽምና፣
ሌላ ሰባት ዓመት የምታገለግለን ከሆነ፣
ታናሺቱን ደግሞ እንሰጥሃለን::

[28]*ያዕቆብም* በነገሩ ተስማማ፤ ከልያ ጋር
ተሞሽሮ ሰባት ቀን ከቈየ በኋላ፤ ላባ ልጁን
ራሔልን ለያዕቆብ ዳረለት፤ [29]ባላ የተባ
ለች አገልጋዩንም ደንገጡር እንድትሆናት
ለራሔል ሰጣት:: [30]*ያዕቆብ* ከራሔልም ጋር
ተኛ፤ ራሔልን ከልያ አብልጦ ወደዳት፤
ከዚያም የተነሣ ሌላ ሰባት ዓመት ላባን
አገለገለው::

[31]*እግዚአብሔር* (ያህዌ) ልያ እንዳልተወደ
ደች ባየ ጊዜ ማሕፀኗን ከፈተላት፤ ራሔል
ግን መካን ነበረች:: [32]ልያ ፀነሰች፤ ወንድ
ልጅም ወለደች፤ "*እግዚአብሔር* (ያህዌ) መከ
ራዬን ስለ ተመለከተልኝ፣ ከእንግዲህ ባሌ
ይወደኛል" ስትል ስሙን ሮቤል[ሸ] አለችው::

[33]እንደ ገናም ፀንሳ ወለደች፤ እርሷም
"*እግዚአብሔር* (ያህዌ) እንዳልተወደድኩ ሰምቶ
ይህን ልጅ በድጋሚ ሰጠኝ' አለች:: ከዚያም
የተነሣ ስምዖን[ቀ] ብላ ጠራችው::

[34]አሁንም እንደ ገና ፀንሳ ወንድ ልጅ ወለደች፤
እርሷም፣ ሦስት ወንዶች ልጆች ስለ ወለድ
ሁለት ከእንግዲህ ባሌ ያቀርበኛል" አለች፤
ስለዚህ ሌዊ[በ] ብላ ጠራችው::

[35]እንደ ገና ፀንሳ አሁንም ወንድ ልጅ
ወለደች፤ እርሷም፣ "እንግዲህ *እግዚአብሔ
ርን* (ያህዌ) አመሰግናለሁ" አለች፤ ስሙንም
ይሁዳ[ተ] ብላ ጠራችው:: ከዚያም በኋላ መው
ለድ አቆመች::

30

[1]ራሔል ለያዕቆብ አንድም ልጅ እን
ዳልወለደችለት ባየች ጊዜ በእ
ኅቷ ቀናች:: ስለዚህ *ያዕቆብን*፣ "ልጅ ስጠኝ፤
አለበለዚያ እሞታለሁ" አለችው::

[2]*ያዕቆብም* ራሔልን ተቈጥቶ "እኔ እን
ዳትወልጂ ያደረገሽን እግዚአብሔርን (ኤሎሂም) መሰ
ልኹሽን?" አላት::

29፥9 ዘፀ2፥16
29፥10 ቍ2፡3፡16፤ ዘፍ24፥11፤ዘፀ2፥17
29፥11 ቍ13፤ዘፍ 33፥4፤42፥24፤43፥30 ፤45፥2፡14-15፤46፥29 ፤50፥1፡17፤ሩት1፥9
29፥12 ቍ15፤ ዘፍ 24፥28-29
29፥13 ዘፍ24፥29፤ 33፥4፤45፥14-15፤ 48፥10፤ዘፀ4፥27፤18፥ 7፤ሉቃ15፥20
29፥14 ዘፍ2፥23፤ 37፥27፤መሳ9፥2፤ 2ሳሙ5፥1፤19፥12-13፤ 20፥1፤ነህ5፥5፤ ኢሳ58፥7
29፥15 ቍ12፤ዘፍ 30፥28፡32፤31፥7፡41
29፥16 ቍ9-10፡ 17፡23፡28፡30፤ዘፍ 30፥9፤35፥23፤47፥30 ፤49፥31፤ሩት4፥11
29፥17 ቍ16፤ ዘፍ 12፥11
29፥18 ቍ20፡27፡ 30፤ዘፍ24፥67፤30፥ 26፤ሆሴ12፥12
29፥20 ቍ18፤ዘፍ 31፥15፤ማሕ8፥7፤ ሆሴ12፥12
29፥21 መሳ15፥1
29፥22 መሳ14፥10፤ ኢሳ25፥6፤ዮሐ2፥1-2
29፥23 ቍ16
29፥24 ዘፍ16፥1፤ 30፥9
29፥25 ዘፍ12፥18፤ 27፥36
29፥26 መሳ15፥2፤ 1ሳሙ14፥49፤18፥17፡ 20፤2ሳሙ6፥23
29፥27 ቍ18፤ዘፍ 31፥41፤መሳ14፥12
29፥28 ቍ16፤ ዘፍ 4፥19
29፥29 ዘፍ16፥1፤ 30፥3፤35፥22፤49፥4፤ ዘዳ22፥30፤1ዜና5፥1
29፥30 ቍ16፡20
29፥31 ቍ33፤ዘፍ 11፥30፤16፥2፤ዘዳ 21፥15-17፤ሩት 4፥13፤1ሳሙ1፥19፤ መዝ127፥3
29፥32 ዘፍ16፥11፤ 30፥23፤ዘፍ37፥21፤46 ፥8፤48፥5፡14፤49፥3፤ ዘፀ6፥14፤ዘኍ1፥5፡20፤ 26፥5፤ዘዳ33፥6፤ኢሱ 4፥12፤ሩት4፥13፤1ሳሙ 1፥20፤1ዜና5፥1፡3
29፥33 ቍ31፤ዘፍ 34፥25፤46፥10፤48፥5 ፤49፥5፤ዘፀ6፥15፤ዘኍ 1፥6፡22፤34፥20፤1ዜና 4፥24፤ሕዝ48፥24
29፥34 ዘፍ30፥20 ፤34፥25፤46፥11፤49፥ 5-7፤ዘፀ፥1፤6፥16፡19፤ ዘኍ1፥47፤3፥17-20፤ 26፥57፤ዘዳ33፥8፤1ሳሙ1፥2-4፤1ዜና6፥1፡16፤23፥6-24
29፥35 ዘፍ30፥9፤35፥23፤37፥26፤38፥1፤43፥8፤44፥14፡18፤46፥12፤49፥8፤ 1ዜና2፥3፤4፥1፤ኢሳ48፥1፤ማቴ1፥2-3
30፥1 ዘፍ11፥30፤16፥4፤ ዘሌ18፥18፤ኢሳ49፥21፤54፥1
30፥2 ዘፍ16፥2፤50፥19፤ ዘዳ 32፥35፤2ነገ5፥7

[ስ]17 ወይም *አደጋ የማይችል ዐይን*
[ሸ]32 *ሮቤል* የሚለው ቃል *ሥቃዬን ተመልክቶ* የሚል ትርጕም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር ተመሳሳይ ድምፅ አለው፤ የስሙ ትርጕም ግን *ማየት፣ ልጅ* ማለት ነው::
[ቀ]33 *ስምዖን* ማለት *የሚሰማ* ማለት ሊሆን ይችላል::
[በ]34 *ሌዊ* የሚለው ቃል *የተያያዘ* የሚል ትርጕም ካለው የዕብራይስጥ ቃል የመጣ ሲሆን ከዚሁ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው::
[ተ]35 ይሁዳ የሚለው ቃል ውዳሴ የሚል ትርጕም ካለው የዕብራስጥ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው::

[3]እርሷም፣ “እነሆ፤ አገልጋዬ ባላ አለችልህ፤
ልጆች እንድትወልድልኝና እኔም ደግሞ
በእርሷ አማካይነት ልጆች እንዳገኝ ከእ
ርሷ ጋር ተኛ” አለችው።
[4]ስለዚህም አገልጋይዋን ባላን ሚስት እን
ድትሆነው ሰጠችው፤ ያዕቆብም አብሮአት
ተኛ፤ [5]እርሷም ፀነሰች፤ ወንድ ልጅም ወለ
ደችለት። [6]ራሔልም፣ “እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ፈር
ዶልኛል፣ ልመናዬንም ሰምቶ ወንድ ልጅ
ሰጥቶኛል” አለች። ስለዚህ ስሙን ዳን
ብላ አወጣችለት።
[7]የራሔል አገልጋይ ባላ እንደ ገና ፀነ
ሰች፤ ለያዕቆብም ሁለተኛ ወንድ ልጅ ወለ
ደች። [8]ራሔልም፣ “እኅቴን ብርቱ ትግል
ገጥሜ አሸነፍሁ” አለች፤ ስሙንም ንፍታ
ሌም ብላ አወጣችለት።
[9]ልያም ልጅ መውለድ ማቆሟን እንደ
ተረዳች፣ አገልጋይዋን ዘለፋን ሚስት እን
ድትሆነው ለያዕቆብ ሰጠችው። [10]የልያ
አገልጋይ ዘለፋም ለያዕቆብ ወንድ ልጅ
ወለደችለት፤ [11]ልያም፣ “ምን ዐይነት መታ
ደል[ቶ] ነው” አለች፤ ስሙንም ጋድ[ጎ] ብላ
አወጣችለት።
[12]የልያም አገልጋይ ዘለፋ፤ ለያዕቆብ ሁለ
ተኛ ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ [13]ልያም፣
“ምንኛ ደስተኛ ሆንሁ! ከእንግዲህ ሴቶች
ደስተኛዋ ይሉኛል” አለች፤ ስሙንም አሴር[ነ]
ብላ አወጣችለት። [14]ስንዴ በሚታጨድበት
ወቅት፣ ሮቤል ወደ ሜዳ ወጣ እንኮይም
አግኝቶ ለእናቱ ለልያ አመጣላት። ራሔ
ልም ልያን፣ “እባክሽን ልጅሽ ካመጣልሽ
እንኮይ ስጪኝ” አለቻት።
[15]ልያም፣ “ባሌን የቀማሽኝ አነሰና የል
ጄን እንኮይ ደግሞ ልትወስጂ አማረሽ?”
አለቻት።
ራሔልም፣ “ስለ ልጅሽ እንኮይ ዛሬ ከአ
ንቺ ጋር ይደር” አለቻት።
[16]በዚያች ምሽት ያዕቆብ ከዕርሻ ሲመ
ለስ፣ ልያ ወጥታ ተቀበለችውና፣ “በልጄ
እንኮይ ስለ ተከራየሁህ የዛሬው አዳርህ
ከእኔ ጋር ነው” አለችው፤ ያዕቆብም በዚያች
ሌሊት ከእርሷ ጋር አደረ።
[17]እግዚአብሔር (ኤሎሂም) የልያን ጸሎት ሰማ፤ ፀነ
ሰች፤ ለያዕቆብም አምስተኛውን ወንድ
ልጅ ወለደች። [18]ልያም፣ “አገልጋዬን ለባሌ
በመስጠቴ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ከሶኛል” አለች፤
ስሙንም ይሳኮር[ኘ] ብላ አወጣችለት።
[19]ልያ አሁንም ደግማ ፀነሰች፤ ለያዕቆብም
ስድስተኛውን ወንድ ልጅ ወለደች። [20]እር
ሷም፣ “እግዚአብሔር (ኤሎሂም) በከበረ ስጦታ ዐድ
ሎኛል፣ ስድስት ወንዶች ልጆች ስለ ወለ
ድሁለት፣ ከእንግዲህ ባሌ አክብሮ ይይዘኛል’።

30፥3 ቀ፡7፤ዘፍ 16፥2፤24፥61፤29፥29
30፥4 ቀ፡9፡18፤ዘፍ 16፥3-4
30፥6 ቀ፡23፤ዘፍ 21፥2፤46፥23፤49፥16-17፤ዘኍ26፥42-43፤ኢሱ19፥40-48፤መሳ1፥34፤13፥2፤18፥2፤ሩት4፥13፤1ሳሙ 1፥20፤መዝ35፥24፤43፥1፤ኤር4፥15፤8፥16፤ሕዝ48፥1
30፥7 ቀ፡3
30፥8 ዘፍ32፥28፤35፥25፤46፥24፤49፥21፤ዘኍ1፥42፤26፥48፤ዘዳ33፥23፤መሳ4፥6፤5፥18፤1ዜና7፥13፤ሆሴ12፥3-4
30፥9 ቀ፡4፤ዘፍ29፥16፡24፡35
30፥10 ዘፍ46፥18
30፥11 ዘፍ35፥26፤46፥16፤49፥19፤ዘፀ1፥4፤ዘኍ1፥24፤26፥28፤ኢሱ4፥12፤1ዜና5፥11፤12፥8፤ኤር49፥1
30፥13 ሩት4፥14፤ዘፍ35፥26፤46፥17፤49፥20፤ዘኍ1፥40፤26፥47፤ዘዳ33፥24፤ኢሱ19፥24-31፤1ዜና 7፥30-31፤መዝ127፥3-5፤ሉቃ1፥48
30፥14 ቀ፡15፡16፤ዘፀ34፥22፤መሳ15፥1፤ሩት2፥23፤1ሳሙ6፥13፤12፥17፤ማሕ7፥13
30፥15 ዘፍ38፥16፤ዘኍ16፥9፡13፤ኢሳ7፥13፤ሕዝ16፥33፤34፥18፤ሆሴ9፥1
30፥16 ቀ፡14
30፥17 ዘፍ25፥21
30፥18 ቀ፡4፤ዘፍ 46፥13፤49፥14፤ዘኍ 1፥8፡28፡29፤26፥25፤ዘዳ27፥12፤33፥18፤ኢሱ17፥10፤19፥17፤21፥6፡28፤መሳ5፥15፤10፥1፤1ዜና7፥1
30፥20 ዘፍ29፥34፤35፥23፤46፥14፤49፥13፤ዘኍ1፥30፤26፥27፤34፥25፤ዘዳ33፥18፤መሳ5፥18፤1ጴጥ3፥7
30፥21 ዘፍ34፥1፤46፥15
30፥22 ዘፍ8፥1፤11፥30፤25፥21
30፥23 ቀ፡6፤ዘፍ29፥32፤ኢሳ4፥1፤25፥8፤45፥17፤54፥4፤ሉቃ1፥25
30፥24 ዘፍ29፥6፤32፥22፤33፥2፡7፤35፥17:24፤37፥2፤39፥1፤49፥22-26፤ዘዳ33፥13፤1ሳሙ4፥20
30፥25 ዘፍ24፥54፤28፥15
30፥26 ዘፍ29፥18

አለች፤ ስሙንም ዛብሎን[ኦ] አለችው።
[21]ከዚያም በኋላ ሴት ልጅ ወለደች፤ ስም
ዋንም ዲና አለቻት።
[22]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) ራሔልን ዐሰባት፤
ልመናዋንም ሰምቶ ማሕፀንዋን ከፈተላት።
[23]ከዚያም ፀንሳ፣ ወንድ ልጅ ወለደችና “እግዚ
አብሔር (ኤሎሂም) ዕፍረቴን አስወገደልኝ” አለች፤
[24]ስሙንም፣ “እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ሌላ ወንድ
ልጅ ጨምሮ ይስጠኝ ስትል፣ ዮሴፍ”[ከ] አለ
ችው።

የያዕቆብ መንጎች መብዛት

[25]ራሔል ዮሴፍን ከወለደች በኋላ ያዕቆብ
ላባን እንዲህ አለው፤ “ወደ ገዛ ቤቴ፣ ወደ
አገሬ እንድመለስ አሰናብተኝ፤ [26]የድካሜ
ዋጋ የሆኑትን ሚስቶቼንና ልጆቼን ስጠኝና
ይዤአቸው ልሂድ፤ መቼም የቱን ያህል እን
ዳገለገልኹህ ታውቃለህ” አለው።
[27]ላባም እንዲህ አለው፤ “በጎ ፈቃድህ ቢሆን፣
እባክህ እዚሁ ከእኔ ጋር ተቀመጥ፤ ምክን
ያቱም እግዚአብሔርም (ያህዌ) በአንተ ምክ
ንያት እንደ ባረከኝ በንግርት ተረድቻለሁ፤[ኸ]
[28]ይልቅስ ይገባኛል የምትለውን ደሞዝ ንገ
ረኝና እከፍልሃለሁ።”
[29]ያዕቆብም እንዲህ አለው፤ “መቼም እን
ዴት እንዳገለገልሁህ፣ ከብቶችህ በእኔ ጥበቃ
ምን ያህል እንደ ተመቻቸው አንተ ታው
ቃለህ። [30]እኔ ከመምጣቴ በፊት ጥቂት የነ
በረው ሀብትህ ዛሬ ተትረፍርፎአል፣ በተ
ሰማራሁበት ሁሉ እግዚአብሔር (ያህዌ) በረከ
ቱን አብዝቶልሃል። ታዲያ፣ ስለ ራሴ ቤት
የማስበው መቼ ነው?”
[31]ላባም፣ “ታዲያ ምን ልስጥህ?” ሲል ጠየ
ቀው።
ያዕቆብም መልሶ እንዲህ አለው፤ “ምንም
አትስጠኝ፤ ነገር ግን የምጠይቅህን አንዲት
ነገር ብቻ ብታደርግልኝ ከብቶችህን ማገ
ዴን እቀጥላለሁ፤ [32]በመንጎቹ መካከል ዛሬ
ልዘዋወርና ከበጎቹ መካከል ዝንጕርጕር የሆ
ኑትን፣ ነቍጣ ያለባቸውንና ጥቋቁሮቹን እን
ዲሁም ከፍየሎቹ ነቍጣ ያለባቸውንና ዝን
ጕርጕሮቹን ልምረጥ፤ እነዚህ ደሞዜ ይሁኑ።

30፥27 ቀ፡30፤ዘፍ26፥24፤31፥38፤33፥10፤44፥5፡15፤50፥4፤ዘሌ 19፥26፤ዘኍ22፥7፤23፥23፤24፥1፤ዘዳ28፥11፤ኢሱ13፥22፤2ሳሙ6፥11፤2ነገ17፥17፤አስ2፥15፤ኤር27፥9 30፥28 ዘፍ29፥15 30፥29 ዘፍ31፥6፡38-40 30፥30 ቀ፡27፤1ጢሞ5፥8 30፥32 ቀ፡33፡35፡39፡40፤ዘፍ29፥15፤31፥8፡12

[ቶ]11 ወይም *ጭፍራ እየመጣ ነው*
[ጎ]11 *ጋድ* ማለት *መልካም ዕድል* ወይም *ሰራዊት* ማለት ነው
[ነ]13 *አሴር* ማለት *ደስተኛ* ማለት ነው
[ኘ]18 *ይሳኮር* የሚለው ቃል *ሽልማት* የሚል ትርጕም ካለው የዕብራይስጥ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው
[ኦ]20 *ዛብሎን* ማለት *ማክበር* ማለት ነው
[ከ]24 *ዮሴፍ* ማለት *እርሱ ይጨምር* ማለት ነው
[ኸ]27 ወይም *እየበለጸግሁና እግዚአብሔርም በአንተ ምክንያት እየባረከኝ ነው*

33ወደፊት ደሞዜን ለመቈጣጠር በምትመ
ጣበት ጊዜ ታማኝነቴ ይታወቃል፤ በመን
ጎቼ መካከል ዥንጕርጕር ወይም ነቍጣ የሌ
ለበት ፍየል፣ ወይም ጥቁር ያልሆነ ቢገኝ ያ
እንደ ተሰረቀ ይቈጠር”።
34ላባም፣ “እሺ፣ ይሁን፤ ባልኸው ተስማ
ምቼአለሁ” አለው። 35ነገር ግን በዚያኑ ዕለት
ከተባት ፍየሎች ሽመልመሌ የሆኑትን ወይም
ነቍጣ ያለባቸውን ሁሉ፣ እንዲሁም ከእን
ስት ፍየሎች ነቍጣ ያለባቸውን ዝንጕር
ጕር የሆኑትን ሁሉ፣ ማንኛውንም ነጭ ያለ
በትን ሁሉ መረጠ፤ ደግሞም ጥቋቁር የሆ
ኑትንም በጎች ሁሉ ለየና ወንዶች ልጆቹን
አስጠበቃቸው። 36ከዚያም በእርሱና በያዕ
ቆብ መካከል የሦስት ቀን መንገድ ርቀት
እንዲኖር አደረገ፤ ያዕቆብም የቀሩትን የላ
ባን መንጎች ማገዱን ቀጠለ።
37ነገር ግን ያዕቆብ እርጥብ የልብን፣ የለ
ውዝንና የኤርሞን በትሮች ወሰደ፤ ቅርፊ
ታቸውንም በቀጭን ልጦ እያነሣ የበትሮቹ
ግንድ ነጩ እንዲታይ፣ ሽመልመሌ መልክ
እንዲኖራቸው አደረገ። 38የላጣቸውንም በት
ሮች መንጎቹ ውሃ ለመጠጣት ሲመጡ ከፊት
ለፊት እንዲያዩአቸው በማጠጫ ገንዳዎቹ
ሁሉ አስቀመጠ። መንጎቹም ስሜታቸው ሲነ
ሣሣና ውሃ ለመጠጣት ሲመጡ፣ 39በትሮቹን
ፊት ለፊት እያዩ ይሳረሩ ነበር፤ ሽመል
መሌ፣ ዝንጕርጕርና ነቍጣ የጣለባቸውንም
ግልገሎች ወለዱ። 40ያዕቆብ ግልገሎቹን
ለብቻ ለያቸው፤ የቀሩትንም የላባ መንጎች
ሽመልመሌና ጥቋቁር በሆኑት ትይዩ አቆ
ማቸው፤ በዚህም መሠረት የራሱ መንጋ
ከላባ መንጋ ጋር እንዳይቀላቀል ለብቻ ለየ።
41ያዕቆብም ብርቱ እንስቶች አውራ ፈልገው
በሚቅበጠበጡበት ጊዜ፣ በትሮቹ አቅራቢያ
እንዲጠቁ በትሮቹን በውሃ ገንዳዎቹ ውስጥ
ፊት ለፊታቸው ያስቀምጥ ነበር፤ 42ደካማ
በሆኑት እንስቶች ፊት ግን፣ በትሮቹን አያ
ስቀምጥም ነበር፤ ስለዚህ ደካማ ደካማዎቹ
ለላባ ሲሆኑ፣ ብርቱ ብርቱዎቹ ለያዕቆብ
ሆኑ። 43በዚህም ሁኔታ ይህ ሰው እጅግ
ባለ ጠጋ ሆነ፤ የብዙ መንጎች፣ የሴትና የወ
ንድ አገልጋዮች፣ እንዲሁም የግመሎችና
የአህዮች ባለቤት ሆነ።

ያዕቆብ ከላባ ቤት ኰበለለ

31 የላባ ወንዶች ልጆች፣ “ያዕቆብ የአ
ባታችንን ሀብት እንዳለ ወስዶታል፤
ይህ ሁሉ እርሱ ያካበተውም ሀብት ከአባታ
ችን የተገኘ ነው” እያሉ ሲያወሩ ያዕቆብ
ሰማ። 2የላባ አመለካከት ከቀድሞው የተለ
ወጠበት መሆኑንም ያዕቆብ ተረዳ።
3እግዚአብሔርም (ያህዌ) ያዕቆብን፣ “ወደ አባ
ቶችህና ዘመዶችህ አገር ተመለስ፤ እኔም
ካንተ ጋር እሆናለሁ” አለው።
4ስለዚህም ያዕቆብ መንጎቹ ወደ ተሰማ
ሩበት መስክ እንዲመጡ፣ ራሔልንና ልያን
አስጠራቸው፤ 5እንዲህም አላቸው፤ አባታ
ችሁ ስለ እኔ ያለው አመለካከት እንደ ቀድ
ሞው አለመሆኑን ተረድቻለሁ፤ ቢሆንም የአ
ባቴ አምላክ (ኤሎሂም) አልተለየኝም፤ 6መቼም
ባለኝ ዐቅም አባታችሁን ማገልገሌ ከእና
ንተ የተሰወረ አይደለም። 7አባታችሁ ደሞ
ዜን ዐሥር ጊዜ እየለዋወጠ አታልሎኛል፣
ሆኖም እንዲጎዳኝ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) አልፈ
ቀደለትም። 8እርሱ፣ ‘ደሞዝህ ዝንጕርጕ
ሮቹ ይሆናሉ’ ሲለኝ፣ መንጎቹ ሁሉ ዝን
ጕርጕር ወለዱ፤ ደግሞም ‘ደሞዝህ ሽመል
መሌዎቹ ይሆናሉ’ ሲለኝ፣ መንጎቹ ሁሉ
ሽመልመሌ መልክ ያላቸውን ወለዱ፤ 9ስለ
ዚህ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) የአባታችሁን ከብቶች
ወስዶ ለእኔ ሰጠኝ።
10“እንስሳቱ በሚጠቁበት ወራት፣ የሚ
ያጠቋቸው አውራ ፍየሎች መልካቸው፣ ሽመ
ልመሌ፣ ዝንጕርጕርና ነቍጣ ያለባቸው
መሆናቸውን ዐይኔን አንሥቼ በሕልሜ አየሁ።
11የእግዚአብሔርም (ኤሎሂም) መልአክ፣ ‘ያዕቆብ’
አለኝ፤ እኔም፣ ‘እነሆ አለሁኝ’ አልሁት።
12እርሱም ‘መንጎቹን የሚያጠቋቸው አውራ
ፍየሎች ሁሉ ሽመልመሌ መልክ ያላቸው፣
ዝንጕርጕርና ነቍጣ ያለባቸው መሆናቸ
ውን ቀና ብለህ ተመልከት፤ ላባ በአንተ ላይ
የሚፈጽመውን ድርጊት ሁሉ አይቻለሁና፤
13የድንጋይ ሐውልት በማቆም ዘይት ቀብ
ተህ የተሳልህባት የቤቴል አምላክ (ኤል) እኔ
ነኝ፤ አሁንም ይህን አገር ፈጥነህ ልቀቅ
ወደ ተወለድህበትም ምድር ተመልሰህ ሂድ’
አለኝ።”
14ራሔልና ልያም እንዲህ ብለው መለሱ
ለት፤ “ከአባታችን ሀብት የምናገኘው ምን
ውርስ አለ? 15እኛን የሚያየን እንደ ባዕድ
አይደለምን? ደግሞም እኮ እኛን ሸጦናል፣
የተሸጥንበትንም ዋጋ ራሱ በልቶታል። 16እግ
ዚአብሔር (ኤሎሂም) ከአባታችን ወስዶ ለአንተ
የሰጠው ሀብት ሁሉ የእኛና የልጆቻችን ነው፤
ስለዚህ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) የነገረህን ሁሉ አድ
ርግ።”
17ከዚያም ያዕቆብ ልጆቹንና ሚስቶቹን
ግመሎች ላይ አስቀመጠ፤ 18በመስጴጦምያ
ካፈራው ሀብት ሁሉ ጋር ከብቶቹን በሙሉ
ወደ ፊት አስቀደመ፤ ወደ አባቱም ወደ
ይስሐቅ አገር፣ ወደ ከነዓን ምድር ጕዞ
ውን ቀጠለ።
19ላባ በጎቹን ሊሸልት ሄዶ ሳለ፣ ራሔል
የአባቷን ቤት የጣዖታት ምስል ሰረቀች።

30፥33 ቍ32፤ ዘፍ 31፥39
30፥35 ቍ32፤ ዘፍ 31፥1
30፥36 ዘፍ31፥22፤ ዘፀ3፥18፤5፥3፤8፥27
30፥37 ቍ38:41፤ ኤር1፥11፤ሕዝ31፥8
30፥38 ቍ37:41፤ ዘፀ2፥16፤ኤር2፥24
30፥39 ቍ32:41
30፥40 ቍ32
30፥41 ቍ37:38
30፥42 ዘፍ31፥1:9:16:43
30፥43 ዘፍ12፥16
31፥1 ዘፍ30፥35:42
31፥2 ቍ5
31፥3 ቍ13፤ዘፍ 21፥22፤26፥3፤32፥9፤ ዘዳ30፥3፤ኢሳ10፥21፤35፥10፤ኤር30፥3፤42፥12
31፥5 ቍ2:29:42:53፤ዘፍ21፥22፤26፥3፤43፥23፤ዳን2፥23
31፥6 ዘፍ30፥29
31፥7 ቍ 41:52፤ ዘፍ24፥50፤29፥15፤ ዘሌ6፥2፤ዘኍ14፥22፤ ኢዮ19፥3፤አሞ8፥5
31፥8 ዘፍ30፥32
31፥9 ዘፍ30፥42፤ ኢዮ39፥2፤ሕዝ31፥6
31፥10 ዘፍ20፥3
31፥11 ዘፍ16፥7፤ 20፥3፤22፥1፤ዘፀ3፥4
31፥12 ዘፍ30፥32፤ ዘፀ3፥7
31፥13 ቍ3፤ ዘፍ 28፥10-22
31፥14 2ሳሙ20፥1፤ 1ነገ12፥16
31፥15 ዘፍ29፥20፤ ዘዳ15፥3፤23፥20፤ሩት 2፥10፤2ሳሙ15፥19፤ 1ነገ8፥41፤አብ1፥11
31፥16 ዘፍ30፥42
31፥17 ዘፍ24፥63-64፤27፥41
31፥18 ዘፍ10፥9፤ 12፥5፤25፥20፤35፥27
31፥19 ቍ30:32:34-35፤ዘፍ35፥2፤38፥12፤13፤ኢሱ24፥14፤ መሳ17፥5፤18፥14:17:24:30፤1ሳሙ7፥3፤ 19፥13፤25፥2:4:7፤ 2ሳሙ13፥23፤2ነገ23፥24፤ሆሴ3፥4

[20]ያዕቆብም ቢሆን፣ መኰብለሉን ለሶርያ
ዊው ለላባ ሳይገልጥለት በመቅረቱ አታል
ሎታል። [21]ያዕቆብ የእርሱ የሆነውን ሁሉ
ይዞ፣ የኤፍራጥስን ወንዝ ተሻግሮ ወደ
ኰረብታማው አገር፣ ወደ ገለዓድ አመራ።

ላባ ያዕቆብን ተከታተለው

[22]የያዕቆብ መኰብለል ለላባ በሦስተኛው
ቀን ተነገረው። [23]ላባ ዘመዶቹን ይዞ ተነሣ፤
ያዕቆብንም ሰባት ቀን ተከታትሎ ገለዓድ
በተባለ ኰረብታማ አገር ደረሰበት። [24]ከዚ
ያም እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ለሶርያዊው ለላባ
በሕልም ተገልጦ፣ “ያዕቆብን፣ ክፉም ሆነ
ደግ፣ እንዳትናገረው ተጠንቀቅ” አለው።
[25]ያዕቆብ ገለዓድ በተባለው ኰረብታማ
አገር ድንኳኑን ተክሎ ሳለ፣ ላባ ደረሰበት፤
ላባና ዘመዶቹም በዚያው ሰፈሩ። [26]ከዚ
ያም ላባ ያዕቆብን እንዲህ አለው፤ “ምን
ማድረግህ ነው? አታልለኸኛል፤ ልጆቼን
የጦር ምርኮኛ ይመስል አካልበህ ወሰድሃ
ቸው። [27]ለመሆኑ ለምን ተደብቀህ ሄድህ?
ለምንስ አታለልኸኝ? ብትነግረኝ ኖሮ፣ በደ
ስታና በዘፈን በከበሮና በበገና አልሸኝህም
ነበር? [28]የልጆቼን ልጆችና ልጆቼንም ስሜ
ብሰናበት ምን ነበረበት? የሠራኸው የጅል
ሥራ ነው። [29]ልጐዳችሁ እችል ነበር፤ ዳሩ ግን
ባለፈው ሌሊት የአባታችሁ አምላክ (ኤሎሂም)
‘ያዕቆብን፣ ክፉም ሆነ ደግ እንዳትናገረው
ተጠንቀቅ’ አለኝ። [30]አንተ ወደ አባትህ ቤት
ለመመለስ ስለ ናፈቅህ ሄደሃል፤ ነገር ግን
የቤቴን የጣዖት ምስል የሰረቅኸው ለም
ንድ ነው?”
[31]ያዕቆብም ለላባ እንዲህ ሲል መለሰ
ለት፤ “ሴቶች ልጆችህን በኀይል ነጥቀህ ታስ
ቀርብኛለህ ብዬ ስለ ፈራሁ ነው። [32]ነገር
ግን ከእኛ መካከል የአንተን የጣዖታት ምስል
ደብቆ የተገኘ ሰው ካለ ይሙት። ያንተ የሆነ
አንዳች ነገር ከኔ ዘንድ ቢገኝ፣ አንተው ራስህ
ዘመዶቻችን ባሉበት ፈልግና ውሰድ።” ይህን
ሲል፣ ራሔል የጣዖታቱን ምስል መስረቋን
ያዕቆብ አያውቅም ነበር።
[33]ላባም ወደ ያዕቆብ፣ ድንኳንና ወደ
ልያ ድንኳን እንዲሁም ወደ ሁለቱ ደን
ገጡሮቿ ድንኳኖች ገባ፤ ነገር ግን ምንም
አላገኘም። ከልያ ድንኳን ከወጣ በኋላ ወደ
ራሔል ድንኳን ገባ። [34]ራሔል የጣዖታቱን
ምስል ከግመሏ ኮርቻ ሥር ሸሽጋ፣ በላዩ
ተቀምጣበት ነበር፤ ላባም ድንኳኑን አንድ
በአንድ በርብሮ ምንም ሊያገኝ አልቻለም።
[35]ራሔልም አባቷን፣ “በፊትህ ተነሥቼ
መቆም ስላልቻልሁ፣ ጌታዬ አትቈጣ፤ የወር
አበባዬ መጥቶ ነው።” አለችው፤ ስለዚህ በረ
በረ፤ የጣዖታቱን ምስል ግን ማግኘት አል

31፥20 ቀኁ27፤ ዘፍ25፥20፤27፥36
31፥21 ቀኁ22:23: 25፤ዘፍ2፥14፤37፥25፤ ዘፀ2፥15፤14፥5፤ ዘኍ26፥30፤32፥1፤ ዘዳ3፥10፤ኢሱ12፥2፤ 1ነገ18፥46፤19፥3፤ ኤር22፥6፤26፥21
31፥22 ቀኁ21፤ ዘፍ30፥36
31፥23 ቀኁ21:37፤ ዘፀ14፥9
31፥24 ዘፍ20፥3፤ 24፥50፤25፥20
31፥25 ቀኁ21
31፥26 ዘፍ12፥18፤ 27፥36፤34፥29፤ 1ሳሙ30፥2-3
31፥27 ቀኁ20፤ ዘፍ4፥21፤ዘፀ15፥20፤ መሳ11፥34፤1ሳሙ10፥5፤ 2ሳሙ6፥5፤ መዝ68፥25፤ ኢሳ24፥8፤ኤር31፥4
31፥28 ዘፍ27፥27፤ ሩት1፥14፤ሐሥ20፥37
31፥29 ቀኁ5:7፤ ዘፍ24፥50፤26፥29
31፥30 ቀኁ19፤ ዘፍ28፥15፤44፥8፤ ኢዮ 29፥2
31፥31 ዘፍ20፥11
31፥32 ቀኁ19፤ ዘፍ44፥9
31፥33 ቀኁ37፤ ዘፍ16፥1፤24፥67
31፥34 ቀኁ19:37፤ ዘፍ24፥63-64፤44፥12
31፥35 ቀኁ19፤ዘፀ 20፥12፤ዘሌ15፥19-23፤ 19፥3:32፤ዘዳ21፥18፤ 27፥16፤ኤር35፥18
31፥36 1ሳሙ19፥5፤ 20፥32፤23፥23፤ 24፥11
31፥37 ቀኁ33:23፤ ዘዳ1፥16፤16፥18
31፥38 ዘፍ27፥44፤ 30፥27
31፥39 ዘፍ30፥33፤ ዘፀ22፥13
31፥40 መዝ132፥4፤ 2ቆሮ11፥27
31፥41 ቀኁ7፤ ዘፍ 27፥44፤29፥15: 30፤30፥32
31፥42 ቀኁ5:53፤ ዘፍ3፥17፤21፥22፤ 24፥12:50፤46፥1፤ ዘፀ3፥15፤መዝ124፥1-2
31፥43 ዘፍ30፥32:42
31፥44 ዘፍ21፥27:30
31፥45 ዘፍ28፥18
31፥46 ቀኁ48:51:52
31፥47 ዘፍ21፥30
31፥48 ቀኁ46፤ ዘፍ21፥30፤ ኤር29፥23፤42፥5
31፥49 ኢሱ11፥3፤ መሳ10፥17፤11፥29

ቻለም።
[36]በዚህ ጊዜ ያዕቆብ ተቈጣ፤ ላባንም እን
ዲህ ሲል ወቀሰው፤ “እስቲ ወንጀሌ ምን
ድን ነው? ይህን ያህል የምታሳድደኝ ኀጢ
አቴ ምን ቢሆን ነው? ዕቃዬን አንድ በአ
ንድ በርብረሃል፤ ታዲያ፣ የአንተ ሆኖ ያገ
ኘኸው ዕቃ የትኛው ነው? ካለ፣ እስቲ
በአንተም በእኔም ዘመዶች ፊት አቅርብና
እነርሱ ያፋርዱን።
[38]ሃያ ዓመት አብሬህ ኖሬአለሁ፤ በዚህ
ጊዜ ውስጥ ከመንጋህ አንድ ጠቦት እንኳ
አልበላሁም። [39]አውሬ የሰበረውንም ቢሆን
እተካ ነበር እንጂ፣ ትራፊውን ለምልክት
ነት አምጥቼ አላውቅም፤ በቀንም ሆነ በሌ
ሊት የተሰረቁትን ሁሉ ስታስከፍለኝ ኖረ
ሃል። [40]ቀን በሐሩር ሌሊት በቍር ተቃጠ
ልሁ፤ እንቅልፍም በዐይኔ አልዞር አለ፤ [41]ሃያ
ዓመት በቤትህ የኖርሁት በዚህ ሁኔታ
ነበር፤ ዐሥራ አራት ዓመት ለሁለቱ ልጆ
ችህ ብዬ አገለገልሁ፤ ስድስት ዓመት ስለ
መንጋዎችህ ስል አገለገልሁ፤ ይህም ሆኖ
ደመወዜን ዐሥር ጊዜ ለዋውጠኸብኛል። [42]የአ
ባቴ አምላክ (ኤሎሂም)፣ የአብርሃም አምላክ (ኤሎሂም)፣
የይስሐቅም ፍርሀት ከእኔ ጋር ባይሆን
ኖሮ ባዶ እጄን ሰድደኸኝ ነበር፤ እግዚአ
ብሔር (ኤሎሂም) ግን መከራዬን አይቶ፣ ልፋ
ቴን ተመልክቶ ትናንት ሌሊት ገሠጸህ።”
[43]ላባም ለያዕቆብ እንዲህ ሲል መለሰ
ለት፤ “ሴቶቹም፣ ልጆቹም የእኔው ልጆች
ናቸው፣ መንጎቹም ቢሆኑ የራሴ ናቸው።
ታዲያ፣ በእነዚህ ሴቶች ልጆቼና በወለዷ
ቸው ልጆቻቸው ላይ ዛሬ ምን ማድረግ እች
ላለሁ? [44]በል አሁን ቃል ኪዳን እንጋባ፤ ኪዳ
ኑም በአንተና በእኔ መካከል ምስክር ይሁን።”
[45]ያዕቆብም ድንጋይ ወስዶ ሐውልት አድ
ርጎ አቆመው፤ [46]ከዚያም ዘመዶቹን፣ “ድን
ጋይ ሰብስቡ” አላቸው። እነርሱም ድንጋይ
እያመጡ ከመሩ፤ በክምሩም አጠገብ ምግብ
በሉ። [47]ላባም ክምር ድንጋዩን ይጋርሠሀ
ዱታ[ሠ] ብሎ ጠራው፤ ያዕቆብ ደግሞ ገለዓድ[ዐ]
አለው።
[48]ላባም “ይህ ክምር ድንጋይ በእኔና በአ
ንተ መካከል ዛሬ ምስክር ነው” አለው።
ጋልዒድ ተብሎ የተጠራውም በዚሁ ምክ
ንያት ነው፤ [49]ደግሞም ምጽጳ[ዘ] ተባለ፤ ምክ
ንያቱም ላባ እንዲህ ብሎአልና፤ “እኛ በተ
ለያየን ጊዜ፣ እግዚአብሔር በእኔና በአንተ
መካከል ታዛቢ ሆኖ ይቁም። [50]ልጆቼን
ብትበድላቸው ወይም ሌሎች ሚስቶች

[ሠ]47 *ይጋርሠሀዱታ* የሚለው ቃል በአረማይስጥ *የኪዳን ክምር ድንጋይ* ማለት ነው
[ዐ]47 *ገለዓድ* የሚለው ቃል በዕብራይስጥ *የኪዳን ክምር ድንጋይ* ማለት ነው
[ዘ]49 *ምጽጳ* የሚለው ቃል *መጠበቂያ ማማ* ማለት ነው

በላያቸው ላይ ብታገባ፣ ማንም ከእኛ ጋር
ባይኖርም እንኳ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) በአን
ተና በእኔ መካከል ምስክር መሆኑን አት
ርሳ፡፡”
51ደግሞም ላባ ያዕቆብን እንዲህ አለው፤
“ክምር ድንጋዩ እነሆ፤ በአንተና በእኔ መካ
ከል ያቆምሁትም ሐውልት እነሆ፤ 52ይህን
ክምር ድንጋይ አልፌ አንተን ለማጥቃት
ላልመጣ፣ አንተም ይህን ክምር ድንጋይና
ይህን ሐውልት አልፈህ እኔን ለማጥቃት
ላትመጣ፣ ይህ ክምር ድንጋይ ምስክር
ነው፤ ይህም ሐውልት ምስክር ነው፡፡ 53የአ
ብርሃም አምላክ፣ የናኮር አምላክ፣ የአባታቸ
ውም አምላክ (ኤሎሂም) በመካከላችን ይፍረድ
ብን”፡፡
ስለዚህ ያዕቆብ በአባቱ በይስሐቅ ፍር
ሀት ማለ፡፡ 54ያዕቆብ በኰረብታማው አገር
ላይ መሥዋዕት አቀረበ፤ ዘመዶቹንም ምግብ
እንዲበሉ ጋበዛቸው፤ እነርሱም ከበሉ በኋላ
እዚያው አደሩ፡፡
55በማግስቱም ማለዳ ላባ የልጅ ልጆቹን
እንዲሁም ሴቶች ልጆቹን ስሞ መረቃቸው፤
ከዚያም፣ ወደ አገሩ ተመለሰ፡፡

ያዕቆብ፣ ወንድሙን ዔሳውን ሊገናኝ ተዘጋጀ

32 ያዕቆብም ደግሞ ጕዞውን ቀጠለ፤
የእግዚአብሔርም (ኤሎሂም) መላእክት ተገና
ኙት፤ 2ባያቸውም ጊዜ፣ “ይህ የእግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ሰፈር ነው” አለ፤ የዚያንም ቦታ ስም
መሃናይም[ዠ] አለው፡፡
3ያዕቆብም በኤዶም አገር ሴይር በተባለው
ምድር ወደሚኖረው ወንድሙ ወደ ዔሳው
መልእክተኞችን አስቀድሞ ላከ፤ 4እንዲ
ህም ብሎ አዘዛቸው፤ “ጌታዬን ዔሳውን
እንዲህ ትሉታላችሁ፤ ‘አገልጋይህ ያዕቆብ
እንዲህ ብሎአል በሉት፤ “ከላባ ዘንድ ተቀ
ምጬ እስከ አሁን ድረስ እዚያው ኖርሁ፤
5ከብቶች፣ አህዮች፣ የበግና የፍየል መን
ጎች እንደዚሁም የወንድና የሴት አገልጋ
ዮች አሉኝ፤ አሁንም ይህን መልእክት ለጌ
ታዬ መላኬ በጎ ፈቃድህን እንዳገኝ በማ
ሰብ ነው፡፡”
6የተላኩትም ሰዎች ወደ ያዕቆብ ተመል
ሰው፣ “ወደ ወንድምህ ወደ ዔሳው ሄደን
ነበር፤ እርሱም ሊቀበልህ በመምጣት ላይ ነው፤
አራት መቶ ሰዎችም አብረውት አሉ” አሉት፡፡
7ያዕቆብም ቢታላቅ ፍርሀትና ጭንቀት ተውጦ፣
አብረውት የነበሩትን ሰዎች ሁለት ቦታ[የ] ከፈ
ላቸው፤ በጎቹን ፍየሎቹን ከብቶቹንና ግመ
ሎቹንም ሁለት ቦታ ከፈላቸው፣ 8“ዔሳው
መጥቶ በአንደኛው ላይ አደጋ ቢጥል፣ ሌላው
ክፍል[የ] ሊያመልጥ ይችላል” ብሎ አስቦ ነበር፡፡
9ያዕቆብ እንዲህ ሲል ጸለየ፤ “የአባቴ
የአብርሃም አምላክ፣ የአባቴ የይስሐቅ አም
ላክ (ኤሎሂም) ሆይ፤ ‘ወደ አገርህና ወደ ዘመ
ዶችህ ተመለስ፤ እኔም በጎ ነገር አደር
ግልሃለሁ’ ያልኸኝ እግዚአብሔር (ያህዌ) ሆይ፤
10እኔ ባሪያህ እስካሁን ላደረግህልኝ ቸርነትና
ታማኝነት ብቁ አይደለሁም፤ ዮርዳኖስን
ስሻገር በእጄ ላይ ከነበረው በትር በስተ
ቀር ምንም አልነበረኝም፤ አሁን ግን ይኸው
ሁለት ሰራዊት ሆኛለሁ፡፡ 11ከወንድሜ ከዔ
ሳው እጅ እንድታድነኝ እለምንሃለሁ፤
መጥቶ እኔንም ሆነ እነዚህን እናቶች ከነ
ልጆቻቸው ያጠፋናል ብዬ ፈርቻለሁና፤
12ነገር ግን፣ አንተ ራስህ፣ ‘አበለጽግሃለሁ፤
ዘርህንም ሊቈጠር እንደማይቻል እንደ ባሕር
አሸዋ አበዛዋለሁ’ ብለኸኛል፡፡”
13በዚያችም ሌሊት ያዕቆብ እዚያው አደረ፤
ካለው ሀብት ለወንድሙ ለዔሳው እጅ መንሻ
እነዚህን መረጠ:- 14ሁለት መቶ እንስት ፍየ
ሎችና ሃያ አውራ ፍየሎች፣ ሁለት መቶ
እንስት በጎችና ሃያ አውራ በጎች፣ 15ሠላሳ
የሚያጠቡ ግመሎች ከነግልገሎቻቸው፣ አርባ
ላሞችና ዐሥር ኮርማዎች፣ ሃያ እንስት አህ
ዮችና ዐሥር ተባት አህዮች፡፡ 16እነዚህንም
በየመንጋው ለይቶ፣ የሚነዱአቸውን ጠባ
ቂዎች መደበላቸው፤ ጠባቂዎቹንም፣ “እና
ንተ ቀድማችሁኝ ሂዱ፣ መንጋዎቹንም አራ
ርቃችሁ ንዱአቸው” አላቸው፡፡
17ቀድሞ የሚሄደውንም እንዲህ ሲል አዘ
ዘው፤ ዔሳው አግኝቶህ፣ ‘የማን ነህ? ወዴ
ትስ ትሄዳለህ? የምትነዳውስ ይህ ሁሉ ከብት
የማን ነው?’ ብሎ ቢጠይቅህ፣ 18‘የአገልጋ
ይህ የያዕቆብ ናቸው፤ ለጌታዬ ለዔሳው እጅ
መንሻ የሰደዳቸው ናቸው፤ እርሱም ከበስተ
ኋላችን እየመጣ ነው’ ብለህ ንገረው፣”
19እንዲሁም ሁለተኛውን፣ ሦስተኛውንና
መንጎችን የሚነዱትን ሌሎቹንም ሁሉ እን
ዲህ ሲል አዘዛቸው፤ “ዔሳውን ስታገኙት
ይህንኑ ትነግሩታላችሁ፤ 20በተለይም አገል
ጋይህ ያዕቆብ ከኋላችን እየመጣ ነው’ ማለ
ትን አትዘንጉ፡፡” ይህንም ያዘዘው፣ “ዔሳው
ከእኔ ጋር ከመገናኘቱ በፊት እጅ መን
ሻዬ አስቀድሞ ቢደርሰው ምናልባት ልቡ ይራ
ራና በሰላም ይቀበለኛል” ብሎ ስላሰበ
ነበር፡፡ 21ስለዚህ የያዕቆብ እጅ መንሻ ከእ
ርሱ አስቀድሞ ተላከ፤ እርሱ ራሱ ግን
እዚያው በሰፈሩበት ቦታ አደረ፡፡

31፥50 ዘፍ16፥6፤ 21፥30፤ዘጸ4፥26፤31፥19፤ኢሱ24፥27፤መሳ 11፥10፤1ሳሙ12፥5፤ 20፥14፡23፡42፤ኢዮ 16፥19፤ኤር7፥11፤ 29፥23፤42፥5፤ሚክ 1፥2
31፥51 ቊ46፤ዘፍ 28፥18
31፥52 ቊ 7:46፤ ዘፍ21፥30፤26፥29
31፥53 ቊ42፤ዘፍ 11፥27፤16፥5፤21፥ 23፡27፤24፥12
31፥54 ዘፍ26፥30፤ 46፥1፤ዘፀ24፥5፤ዘሌ 3፥1
31፥55 ቊ28፤ዘፍ 18፥33፤24፥60፤ዘፀ 39፥43፤ሩት1፥9
32፥1 ዘፍ16፥11፤ 2ነገ6፥16-17፤1ዜና 21፥15፤መዝ34፥7፤35 ፥5፤91፥11፤ዳን6፥22 19፥32፤1ነገ2፥8፤4፥1 4፤1ዜና6፥80
32፥2 ዘፍ28፥17፤ ኢሱ13፥26፡30፤21፥ 38፤2ሳሙ2፥8፡29፤ 17፥24
32፥3 ዘፍ14፥6፤25፥ 30፤27፥41-42፤36፥ 16፤ዘኁ21፥21፤24፥ 18፤መሳ11፥17
32፥4 ዘፍ18፥3፤ 24፥9፤31፥41
32፥5 ዘፍ12፥16፤ 24፥9፤33፥8፡10፡15፤3 4፥11፤47፥25፡29፤ 50፥4፤ሩት2፥13
32፥6 ዘፍ33፥1
32፥7 ቊ10:11፤ ዘፍ33፥1፤35፥3፤መዝ 4፥1፤77፥2፤107፥6
32፥9 ዘፍ24፥12፤ 26፥3፤28፥13፤ 31፥12
32፥10 ቊ7፤ዘፍ 24፥27፤38፥18፤ 47፥31፤ዘኁ17፥2
32፥11 ቊ7፤ዘፍ 27፥41፤43፥18፤መዝ 59፥2
32፥12 ዘፍ12፥2፤ 13፥14፤22፥17፤1ነገ 4፥20፡29፤ሆሴ1፥10፤ ሮሜ9፥27
32፥13 ቊ13-15፡ 18፡20፡21፤ዘፍ33፥10 ፤43፥11፡15፡25፡26፤ 1ሳሙ16፥20፤ ምሳ18፥16፤21፥14
32፥14 ዘኁ7፥88
32፥15 ዘፍ13፥2፤ 42፥26፤45፥23
32፥16 ዘፍ33፥8
32፥18 ቊ13፤ ዘፍ 18፥3
32፥20 ቊ13፤ ዘፍ 18፥3፤33፥10፤ ዘፀ28፥38፤ዘሌ1፥4፤ 1ሳሙ9፥7፤25፥19፤2ነገ8፥8፤ኤር40፥5፤ሚል1፥8
32፥21 ቊ31

[ዠ]2 መሃናይም ማለት ሁለት ጕራ ማለት ነው
[የ]7 ወይም ጕራ፤ በቍ 10 ላይ ያለውም እንዲሁ
[የ]8 ወይም ጕራ

ያዕቆብ ከእግዚአብሔር ጋር የገጠመው ትግል

22በዚያች ሌሊት ያዕቆብ ተነሣ፤ ሁለቱን
ሚስቶቹን እንዲሁም ሁለቱን ሴት አገልጋ
ዮቹንና ዐሥራ አንድ ልጆቹን ይዞ በያቦቅ
መልካ ተሻገረ። 23ወንዙን አሻግሮ ከሸኛ
ቸው በኋላ፣ ጓዙን ሁሉ ሰደደ። 24ያዕቆብ
ግን ብቻውን እዚያው ቀረ፤ አንድ ሰውም
እስኪነጋ ድረስ ሲታገለው አደረ። 25ያም
ሰው ያዕቆብን ታግሎ ማሸነፍ እንዳቃተው
በተረዳ ጊዜ፣ የጭኑን ሹልዳ ነካው፤ በግብ
ግቡም የያዕቆብ ጭን ከመጋጠሚያው ላይ
ተናጋ። 26በዚያን ጊዜ ሰውየው፣ "እንግዲህ
መንጋቱ ስለ ሆነ ልቀቀኝና ልሂድ" አለው።
ያዕቆብም፣ "ካልባረክኸኝ አልለቅህም"
አለው።
27ሰውየውም፣ "ስምህ ማን ነው?" አለው።
እርሱም፣ "ያዕቆብ ነው" አለ።
28ሰውየውም፣ "ከእግዚአብሔርም (ኤሎሂም)፣ ከሰ
ዎችም ጋር ታግለህ አሸንፈሃልና ከእንግዲህ
ስምህ እስራኤል[ጀ] እንጂ፣ ያዕቆብ አይባልም"
አለው።
29ያዕቆብም፣ "እባክህ ስምህን ንገረኝ"
ብሎ ጠየቀው።
ሰውዬውም፣ "ስሜን ለማወቅ ለምን ፈለ
ግህ?" አለው፤ በዚያም ስፍራ ባረከው።
30ስለዚህ ያዕቆብ፣ "እግዚአብሔርን (ኤሎሂም) ፊት
ለፊት አይቼ እንኳ ሕይወቴ ተርፋለች" ሲል፣
የዚያን ቦታ ስም ጵኒኤል[ገ] አለው።
31ጵኒኤልንም[ጠ] እንዳለፈ ፀሓይ ወጣችበት፤
እርሱም በጭኑ ምክንያት ያነክስ ነበር።
32ከዚህም የተነሣ የእስራኤል ልጆች እስከ
ዛሬ ድረስ ሹልዳን ከጭኑ ጋር የሚያገናኘ
ውን ሥጋ አይበሉም፤ ምክንያቱም በጭኑ
መጋጠሚያ ላይ ያለው የያዕቆብ ሹልዳ
ተነክቶ ነበር።

የያዕቆብና የዔሳው መገናኘት

33 ያዕቆብ አሻግሮ ተመለከተ፤ እነሆ
ዔሳው አራት መቶ ሰዎች አስከትሎ
እየመጣ ነበር። ስለዚህ ልጆቹን ለልያ፣
ለራሔልና ለሁለቱ አገልጋዮች አከፋፈላ
ቸው። 2ከዚያም ሁለቱን አገልጋዮች ከነል
ጆቻቸው አስቀደመ፤ ልያንና ልጆቿንም
አስከተለ፤ ራሔልንና ዮሴፍን ግን ከሁሉ
ኋላ እንዲሆኑ አደረገ። 3እርሱ ራሱም ቀድ
ሞአቸው ሄደ፤ ወንድሙም ዘንድ እስኪ
ደርስ ድረስ ሰባት ጊዜ ወደ መሬት ለጥ
ብሎ እጅ ነሣ።
4ዔሳው ግን ሊገናኘው ወደ እርሱ ሮጠ
ሄዶ ዐቀፈው፤ በዐንገቱም ላይ ተጠምጥሞ
ሳመው፤ ሁለቱም ተላቀሱ። 5ከዚያም ዔሳው

32፥22 ዘፍ30፥24፤ ዘኍ21፥24፤ዘዳ2፥37፤ 3፥16፤ኢሱ12፥2
32፥23 ዘፍ26፥14
32፥24 ዘፍ18፥2፤ ዳን10፥8
32፥25 ቍ32
32፥26 ሆሴ12፥4
32፥27 ዘፍ25፥26
32፥28 ዘፍ17፥5፤ 30፥8፤ኢሳ1፥26፤56፥ 5፤60፥14፤62፥2፡4፡ 12፤65፥15
32፥29 ዘፍ25፥11፤ 35፥9፤48፥3፤ዘፀ3፥13 ፤6፥3፤መሳ13፥17፡18
32፥30 ዘፍ16፥13፤ 1ቆሮ13፥12
32፥31 መሳ8፥9
32፥32 ቍ25
33፥1 ዘፍ32፥6፡7
33፥2 ቍ6፤ዘፍ 30፥24
33፥3 ቍ6፡7፤ዘፍ 17፥3፤37፥7-10፤42፥ 6፤43፥26፤44፥14፤ 48፥12፤1ሳሙ20፥ 41፤2ነገ5፥10፡14
33፥4 ዘፍ27፥41- 42፤29፥11፤ሉቃ 15፥20
33፥5 ዘፍ18፥3፤48፥ 9፤መዝ127፥3፤ኢሳ 8፥18
33፥6 ቍ2፡3
33፥7 ቍ2፡3፤ ዘፍ 30፥24
33፥8 ዘፍ24፥9፤ 32፥5፡14-16
33፥9 ቍ11፤ ዘፍ 13፥6
33፥10 ዘፍ16፥13፤ 30፥27፤32፥5፡13፡20
33፥11 ቍ9፤ዘፍ 19፥3፤30፥26፡43፤ 1ሳሙ25፥27
33፥13 ቍ8፤ ኢሳ 40፥11፤ ኤር31፥8
33፥14 ዘፍ14፥6፤ ዘፀ12፥38
33፥15 ዘፍ32፥5
33፥16 ዘፍ14፥6
33፥17 ኢሱ13፥27፤ መሳ8፥5፡6፡8፡14-16፤ 1ነገ7፥46፤2ዜና4፥17፤ መዝ60፥6፤108፥7

ቀና ብሎ ሲመለከት ሴቶቹንና ልጆቹን
አየ፤ እርሱም፣ "እነዚህ አብረውህ ያሉት
እነማን ናቸው?" ብሎ ጠየቀው።
ያዕቆብም መልሶ፣ "እነዚህማ እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) በቸርነቱ ለእኔ ለአገልጋይህ የሰጠኝ
ልጆች ናቸው" አለው።
6በዚህ ጊዜ ሁለቱ ሴት አገልጋዮችና
ልጆቻቸው ቀርበው እጅ ነሡ፤ 7ከዚያም
ልያና ልጆቿ መጥተው እጅ ነሡ፤ በመ
ጨረሻም ዮሴፍና ራሔል መጡ፤ እነርሱም
ቀርበው እጅ ነሡ።
8ዔሳውም፣ "ወደ እኔ ተነድቶ የመጣው
ይህ ሁሉ መንጋ ምንድን ነው?" አለው።
እርሱም፣ "ጌታዬ ሆይ፤ በአንተ ዘንድ
ሞገስ ባገኝ ብዬ ነው" አለው።
9ዔሳው ግን፣ "ወንድሜ ሆይ፤ እኔ በቂ
አለኝ፤ የራስህን ለራስህ አድርገው" አለው።
10ያዕቆብም፣ "የለም፣ እንዲህ አይደለም፤
በአንተ ዘንድ ሞገስ አግኝቼ እንደ ሆነ፣ እጅ
መንሻዬን ተቀበል፤ በመልካም ሁኔታ ተቀ
ብለኸኝ ፊትህን ማየት መቻሌ ራሱ፣ የእ
ግዚአብሔርን (ኤሎሂም) ፊት የማየት ያህል እቈ
ጥረዋለሁ። 11እግዚአብሔር (ኤሎሂም) በቸርነቱ
አሟልቶ ስለ ሰጠኝ የሚያስፈልገኝ ሁሉ አለ
ኝና ያቀረብኹልህን እጅ መንሻ እባክህ
ተቀበለኝ" አለው። ያዕቆብ አጥብቆ ስለ
ለመነው፣ ዔሳው እጅ መንሻውን ተቀ
በለ።
12ዔሳውም "በል ተነሥና ጕዟችንን እን
ቀጥል፤ እኔም እሄዳለሁ" አለው።
13ያዕቆብ ግን እንዲህ አለው፤ "ጌታዬ፣
እንደምታየው ልጆቹ ይህን ያህል የጠኑ
አይደሉም፣ ለሚያጠቡት በጎችና ጥገቶች
እንክብካቤ ማድረግ አለብኝ፤ እንስሳቱ ለአ
ንዲት ቀን እንኳ በጥድፊያ ቢነዱ በሙሉ
ያልቃሉ። 14ስለዚህ ጌታዬ፣ አንተ ቀድመኸኝ
ሂድ፤ እኔም በምነዳቸው እንስሳትና በልጆቼ
ጕዞ ዐቅም ልክ እያዘገምሁ ሴይር ላይ እን
ገናኛለን።"
15ዔሳው፣ "እንግዲያስ ከሰዎቼ ጥቂቶቹን
ልተውልህ" አለው።
ያዕቆብ ግን፣ "ለምን ብለህ? በአንተ ዘንድ
ሞገስ ማግኘቴ ብቻ ይበቃኛል" አለው።
16ስለዚህ ዔሳው በዚሁ ዕለት ወደ ሴይር
ለመመለስ ተነሣ። 17ያዕቆብ ግን ወደ ሱኮት[ጨ]
ሄደ፤ እዚያም ለራሱ መጠለያ፣ ለከብቶ
ቹም በረት ሠራ፤ ከዚህም የተነሣ የቦታው
ስም ሱኮት ተባለ።

[ጀ]28 *እስራኤል* ማለት *ከእግዚአብሔር ታገለ* ማለት ነው።
[ገ]30 *ጵኒኤል* ማለት *የእግዚአብሔር ፊት* ማለት ነው።
[ጠ]31 በዕብራይስጥ *ጵኑኤል* ማለት ሲሆን *የጵኒኤል* አማራጭ ትር ጒም ነው።
[ጨ]17 *ሱኮት* ማለት *መጠለያዎች* ማለት ነው።

[18]ያዕቆብ ከሰሜን ምዕራብ መስጴጦምያ ከተመለሰ በኋላ፣ በከነዓን ወዳለችው ወደ ሴኬም በደኅና ደረሰ፤[ጰ] በከተማዪቱም ፊት ለፊት ሰፈረ። [19]ድንኳኑን የተከለበትንም ቦታ ከኤሞር ልጆች በመቶ ጥሬ ብር ገዛ፤ ኤሞርም የሴኬም አባት ነበር። [20]በዚያም መሠዊያ አቁሞ፣ ኤል ኤሎሄ እስራኤል[ጸ] ብሎ ጠራው።

የያዕቆብ ልጅ ተደፈረች

34 ልያ ለያዕቆብ የወለደችለት ሴት ልጅ ዲና፣ አንድ ቀን የዚያን አገር ሴቶች ለማየት ወጣች። [2]ሴኬም የተባለው የአገሩ ገዢ የኤዊያዊ የኤሞር ልጅ ባያት ጊዜ ይዞ በማስገደድ ደፈራት። [3]ልቡ በያዕቆብ ልጅ በዲና ተማረከ፤ ልጂቷንም በጣም ወደዳት፤ በጣፈጠም አንደበት አናገራት። [4]ሴኬምም አባቱን ኤሞርን፣ "ይህችን ልጅ አጋባኝ" አለው።

[5]ያዕቆብ፣ ልጁን ዲናን ሴኬም እንዳስነወራት ሰማ፤ በዚህ ጊዜ ወንዶች ልጆቹ ከብቶቹን በመስክ ያግዱ ነበር፤ ያዕቆብም ልጆቹ እስኪመለሱ ድረስ ታግሦ ቈየ።

[6]ከዚያም የሴኬም አባት ኤሞር፣ ያዕቆብን ሊያነጋግረው ወጣ። [7]የያዕቆብ ወንዶች ልጆችም የተፈጸመውን ድርጊት እንደ ሰሙ ወዲያውኑ ከመስክ መጡ፤ ሴኬም መደረግ የማይገባውን አስነዋሪ ነገር በእስራኤል ላይ በመፈጸም፣ የያቆብን ልጅ ስለ ደፈረ ዐዘኑ፤ ክፉኛም ተቈጡ።

[8]ኤሞር ግን እንዲህ አላቸው፤ "ልጄ ሴኬም ልቡ በልጃችሁ ፍቅር ተነድፎአል፤ እባካችሁ እንዲያገባት ፍቀዱለት። [9]በጋብቻ እንተሳሰር፣ ሴት ልጆቻችሁን ስጡን፣ የእኛንም ሴቶች አግቡ። [10]አብራችሁንም መኖር ትችላላችሁ፤ አገራችን አገራችሁ ናት፤ ኑሩባት፤ ነግዱባት፤[ፀ] ሀብት ንብረትም አፍሩባት።"

[11]ሴኬም ደግሞ የዲናን አባትና ወንድሞቿን እንዲህ አላቸው፤ "በእናንተ ዘንድ ሞገስ ላግኝ እንጂ የተጠየቅሁትን ሁሉ እሰጣለሁ፤ [12]ጥሎሽ ብትሉኝ ጥሎሽ፣ ስጦታ ብትሉም የፈለጋችሁትን ያህል እሰጣለሁ፣ ብቻ ልጂቱን እንዳገባ ፍቀዱልኝ።"

[13]የያዕቆብ ወንዶች ልጆችም፣ በእኅታቸው በዲና ላይ ስለ ተፈጸመው ነውር፣ የሆዳቸውን በሆዳቸው ይዘው፣ ለሴኬምና ለአባቱ ለኤሞር መልስ ሰጡ፤ [14]እንዲህም አሉአቸው፤ "እኅታችንን ላልተገረዘ ሰው ብንሰጥ ውርደት ስለሚሆንብን፣ እንዲህ ያለውን ነገር አናደርገውም። [15]ሆኖም የምንስማማበት አንድ መንገድ ብቻ አለ፤ ይህም ወንዶቻችሁን ሁሉ ገርዛችሁ እኛን የመሰላችሁ እንደ ሆን ነው። [16]ከዚያ በኋላ ሴቶች ልጆቻችንን እንድርላችኋለን፤ የእናንተንም ሴቶች ልጆች በጋብቻ እንወስዳለን፤ አብረን እንኖራለን፤ አንድ ሕዝብም እንሆናለን። [17]በመገረዙ የማትስማሙ ከሆነ ግን ልጃችንን[ፈ] ይዘን እንሄዳለን።"

[18]ያቀረቡትም ሐሳብ ለኤሞርና ለልጁ ለሴኬም መልካም መስሎ ታያቸው። [19]ከአባቱ ቤተ ሰብ ሁሉ እጅግ የተከበረው ይህ ወጣት የያዕቆብን ልጅ እጅግ ወዶአት ስለ ነበር፣ ያሉትን ለማድረግ ጊዜ አልወሰደበትም። [20]ስለዚህ ኤሞርና ልጁ ሴኬም ይህንኑ ለወገኖቻቸው ለመንገር ወደ ከተማቸው በር ሄዱ፤ [21]እንዲህም አሏቸው፤ "እነዚህ ሰዎች ወዳጆቻችን ናቸው፤ በአገራችን እንዲኖሩ፣ ተዘዋውረውም እንዲነግዱ እንፍቀድላቸው፤ ምድሪቱ እንደሆን ለእኛም ለእነርሱም ትበቃለች። ሴቶች ልጆቻቸውን እናገባለን፤ እነርሱም የእኛን ሴቶች ያገባሉ። [22]ሆኖም ሰዎቹ ከእኛ ጋር እንደ አንድ ሕዝብ ሆነው አብረውን ለመኖር ፈቃደኞች የሚሆኑት፣ የእኛ ወንዶች እንደ እነርሱ የተገረዙ እንደ ሆን ብቻ ነው። [23]ታዲያ እንዲህ ብናደርግ ከብታቸው ንብረታቸው፣ እንስሶቻቸው ሁሉ የእኛው ይሆኑ የለምን? ስለ ዚህ ባሉት እንስማማ፤ እነርሱም አብረውን ይኑሩ።"

[24]ከከተማዪቱ በር ውጪ የተሰበሰቡት ሁሉ በኤሞርና በልጁ በሴኬም ሐሳብ ተስማሙ፤ በከተማዪቱም ያሉት ወንዶች ሁሉ ተገረዙ።

[25]በሦስተኛውም ቀን የሁሉም ቍስል ገና ትኵስ ሳለ ከያዕቆብ ልጆች ሁለቱ፣ የዲና ወንድሞች ስምዖንና ሌዊ፣ ሰይፋቸውን መዘው ሳይታሰብ ወደ ከተማዪቱ ገብተው ወንዶቹን በሙሉ ገደሏቸው። [26]ኤሞርንና ሴኬምንም በሰይፍ ገድለው፣ እኅታቸውን ዲናን ከሴኬም ቤት አውጥተው ይዘዋት ተመለሱ። [27]የያዕቆብ ልጆች ሁሉ በሬሳ ላይ እየተረማመዱ እኅታቸው የተደፈረችበትን ከተማ[ፐ] ዘረፉ። [28]የበግና የፍየል መንጎቻቸውን፣ ከብቶቻቸውንና አህዮቻቸውን እንዲሁም በከተማዪቱና በአካባቢው የሚገኘውን ንብረታቸውን ሁሉ ወሰዱባቸው፤ [29]ሀብታቸውን ሁሉ ዘርፈው ሴቶቻቸውንና ሕፃኖቻቸውን ሁሉ ማርከው በየቤቱ ያገኙትን ሁሉ ይዘው ሄዱ።

33፥18 ዘፍ25፥20፤ 12፥6
33፥19 ዘፍ12፥8፤ 34፥2:10:16:21፤ 47፥27፤ኢሱ24፥32፤ መሳ9፥28፤ዮሐ4፥5፤ ሐሥ7፥16
33፥20 ዘፍ4፥26፤ 8፥20
34፥1 ዘፍ30፥21
34፥2 ዘፍ10፥17፤ 33፥19፤ ዘዳ21፥14፤ 2ሳሙ13፥14
34፥3 ቊ19:26፤ ዘፍ24፥67፤50፥21፤ ኢሳ14፥1፤40፥2
34፥4 ዘፍ21፥21
34፥5 ቊ2:13:27፤ ዘፍ35፥22፤49፥4፤ ዘዳ27፥20፤33፥6፤ 1ዜና 5፥1
34፥6 መሳ14፥2-5
34፥7 ዘፍ20፥9፤ 39፥19፤49፥6-7፤ ዘዳ22፥21፤መሳ19፥23፤ 20፥6፤2ሳሙ12፥5፤ 13፥12:21፤አስ7፥7፤ ምሳ6፥34፤ኤር29፥23፤ 1ቆሮ5፥2
34፥8 ዘፍ21፥21፤ ዘዳ21፥11
34፥9 ቊ16:21፤ ዘዳ7፥3፤ኢሱ23፥12
34፥10 ቊ23፤ዘፍ 13፥9፤33፥19፤42፥34 ፤46፥34፤47፥6:27
34፥11 ዘፍ32፥5
34፥12 ዘፀ22፥16፤ ዘዳ22፥29፤ 1ሳሙ18፥25
34፥13 ቊ5፤ ዘፍ27፥36
34፥14 ዘፍ17፥14፤ መሳ14፥3፤ 1ሳሙ31፥4፤ ኢሳ52፥1
34፥15 ቊ22፤ ዘፀ12፥48፤1ሳሙ11፥2
34፥16 ቊ9፤ ዘፍ33፥19
34፥19 ቊ3፤ ዘፍ49፥3፤ 1ዜና11፥21
34፥20 ዘፍ18፥1
34፥21 ቊ9፤ ዘፍ33፥19
34፥22 ቊ15
34፥23 ቊ10:28፤ ዘፍ12፥16
34፥24 ዘፍ18፥1
34፥25 ዘፍ29፥33፡ 34፤49፥5:7፤ኢሱ5፥8፤ መሳ18፥7:10:27፤ ሕዝ38፥11፤ሚል2፥16
34፥26 ቊ3:7፤ ዘፍ48፥22
34፥27 ቊ5፤ 2ነገ21፥14
34፥28 ቍ23፤ ዘፍ 43፥18
34፥29 ዘፍ31፥26፤ ዘኍ14፥3፤31፥9:53፤ ዘዳ2፥35፤ኢሱ7፥21፤2ነገ8፥12፤ኢሳ13፥16፤ሰቆ5፥11፤አሞ1፥13፤ዘካ14፥2

[ጰ]18 ወይም *ሳሌም ደረሰ*
[ጸ]20 *ኤል ኤሎሄ እስራኤል* ማለት *የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር* ወይም *የእስራኤል አምላክ ኀያል ነው ማለት* ነው።
[ፀ]10 ወይም *በነጻነት መንቀሳቀስ*፤ ቍ 21 ላይ ያለውም
[ፈ]17 በዕብራይስጥ *ሴት ልጅን ያመለክታል*
[ፐ]27 ወይም *እኅታቸው ተደፍራለችና የያዕቆብ ልጆች...*

30ያዕቆብም ስምዖንና ሌዊን እንዲህ አላ
ቸው፤ "በዚህ አገር በሚኖሩት በከነዓናውያንና
በፌርዛውያን ዘንድ እንደ ጥምብ አስቈጠ
ራችሁኝ፣ ጭንቀትም እንዲደርስብኝ አድ
ርጋችኋል:: እኛ በቍጥር አነስተኞች ነን፤
ተባብረው ቢነሡብኝና ቢያጠቁኝ እኔና
ቤተ ሰቤ መጥፋታችን አይደለምን?"
31እነርሱ ግን፣ "ታዲያ፤ እኅታችንን
እንደ ዝሙት አዳሪ ይድፈራት?" አሉት::

ያዕቆብ ወደ ቤቴል ተመለሰ

35 እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ያዕቆብን፣ "ተነሥና
ወደ ቤቴል ውጣ፤ እዚያም ተቀመጥ፤
ከወንድምህ ከዔሳው ሸሽተህ በሄድህ ጊዜ
ለተገለጠልህ አምላክ (ኤል) በዚያ መሠዊያ
ሥራ" አለው::
2ስለዚህም ያዕቆብ ለቤቱ ሰዎችና አብ
ረውት ለነበሩት ሁሉ እንዲህ አላቸው፤
"በእናንተ ዘንድ ያሉትን ባዕዳን አማል
ክት አስወግዱ፤ ሰውነታችሁን አንጹ፤ ልብ
ሳችሁንም ለውጡ:: 3ተነሥተን ወደ ቤቴል
እንውጣ፤ እዚያም በመከራዬ ጊዜ ለሰማኝ፣
በሄድሁበትም ስፍራ ሁሉ ላልተለየኝ አም
ላክ (ኤል) መሠዊያ እሠራለሁ::" 4ስለዚህ በእ
ነርሱ ዘንድ የነበሩትን ባዕዳን አማልክት ሰብ
ስበው፣ የጆሮ ጕትቾቻቸውን አውልቀው
ለያዕቆብ ሰጡት:: ያዕቆብም ወስዶ ሴኬም
አጠገብ ካለው ወርካ ዛፍ ሥር ቀበራቸው::
5ያንንም ቦታ ለቀው ሄዱ፤ እግዚአብሔርም
(ኤሎሂም) በዙሪያቸው በነበሩት ከተሞች ሁሉ
ላይ ፍርሀትና ድንጋጤ ስለ ለቀቀባቸው
ያሳደዳቸው አልነበረም::
6ያዕቆብና አብረውት የነበሩት ሰዎች ሁሉ፣
በከነዓን ወደምትገኘው፣ ቤቴል ወደ ተባለ
ችው ወደ ሎዛ ደረሱ:: 7ያዕቆብም በዚያ
ስፍራ መሠዊያ ሠርቶ፣ ስሙን ኤል-ቤቴል[ሀ]
አለው፤ ምክንያቱም ከወንድሙ ሸሽቶ በሄደ
ጊዜ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) የተገለጠለት በዚህ
ቦታ ነበር::
8በዚህ ጊዜ የርብቃ ሞግዚት ዲቦራ ሞተች፤
ከቤቴል ዝቅ ብሎ በሚገኘው የዋርካ ዛፍ
ሥር ተቀበረች:: ከዚህ የተነሣም ያ ቦታ
አሎንባኩት[ለ] ተባለ::
9ያዕቆብ ከሰሜን ምዕራብ መስጴጦምያ
ከተመለሰ በኋላ፣ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ለያዕቆብ
ዳግመኛ ተገለጠለት፤ ባረከውም:: 10እግዚአ
ብሔርም (ኤሎሂም)፣ "እስካሁን ስምህ ያዕቆብ[ሐ]
ነበረ፤ ከእንግዲህ ያዕቆብ ተብለህ አትጠራም፤
ነገር ግን ስምህ እስራኤል[መ] ይባላል" አለው::
ስለዚህም እስራኤል ብሎ ጠራው::
11ደግሞም እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ያዕቆብን እን
ዲህ አለው፤ "እኔ ሁሉን ማድረግ የሚችል[ሠ]
አምላክ ነኝ፤ ብዛ ተባዛ፤ ሕዝብና የሕዝ
ቦች ማኅበር ከአንተ ይወጣሉ፤ ነገሥታትም
ከአብራክህ ይከፈላሉ:: 12ለአብርሃምና ለይ
ስሐቅ የሰጠኋትን ምድር ለአንተ እሰጥ
ሃለሁ፤ ከአንተም በኋላ ይህችኑ ምድር
ለዘርህ እሰጣለሁ::" 13እግዚአብሔርም (ኤሎሂም)
ከእርሱ ጋር ከተነጋገረበት ስፍራ ወደ ላይ
ወጣ::
14ያዕቆብ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ከእርሱ ጋር
በተነጋገረበት ስፍራ የድንጋይ ሐውልት አቆመ፤
በሐውልቱ ላይ የመጠጥ ቍርባን አፈሰሰ፤
ዘይትም አፈሰሰበት:: 15ያዕቆብም፣ እግዚአ
ብሔር (ኤሎሂም) ከእርሱ ጋር የተነጋገረበትን
ስፍራ ቤቴል[ረ] ብሎ ጠራው::

የራሔልና የይስሐቅ መሞት

35፥23-26 ተጓ ማነብ - 1ዜና 2፥1-2

16ከዚያም ከቤቴል ተነሥተው ሄዱ፤ ኤፍ
ራታ ለመድረስ ጥቂት ሲቀራቸው ራሔ
ልን ምጥ ያዛት፤ ምጡም ጠናባት:: 17ምጡ
አስጨንቆአት ሳለ፣ አዋላጇ፣ "አይዞሽ አት
ፍሪ፤ ሌላ ወንድ ልጅ ልትገላገይ ነው"
አለቻት:: 18እርሷ ግን ሕይወቷ ልታልፍ
በማጣጣር ላይ ሳለች፣ ልጇን ቤንኦኒ[ሰ]
አለችው፤ አባቱ ግን ብንያም[ሸ] አለው::
19ራሔልም ሞተች፤ ወደ ኤፍራታ በሚ
ወስደው መንገድ በቤተልሔም ተቀበረች::
20ያዕቆብም በራሔል መቃብር ላይ ሐው
ልት አቆመ፤ እስከዛሬም የራሔል መቃ
ብር ምልክት ይኸው ሐውልት ነው::
21እስራኤልም ጕዞውን በመቀጠል ከጋ
ዴር ወንዝ ባሻገር ድንኳኑን ተከለ:: 22እስ
ራኤልም በዚያ ምድር ሳለ፣ ሮቤል ከአ
ባቱ ቁባት ከባላ ጋር ተኛ፤ እስራኤልም
ድርጊቱን ሰማ::

ያዕቆብ ዐሥራ ሁለት ልጆች ነበሩት፤ እነ
ርሱም:-
23የልያ ልጆች:-
የያዕቆብ የበኵር ልጅ ሮቤል፣
ስምዖን፣ ሌዊ፣ ይሁዳ፣ ይሳኮር፣
ዛብሎን፤
24የራሔል ልጆች:-
ዮሴፍ፣ ብንያም፤
25የራሔል አገልጋይ የባላ ልጆች:-
ዳን፣ ንፍታሌም፤

[ሀ]7 *ኤል ቤቴል* ማለት *የቤቴል አምላክ* ማለት ነው::
[ለ]8 *አሎንባኩት* ማለት *የለቅሶ ዋርካ* ማለት ነው::
[ሐ]10 *ያዕቆብ* ማለት *ተረከዝ ይይዛል* ማለት ነው፤ በምሳሌያዊ አገላለጽ *ያታልላል* ማለት ነው::
[መ]10 *እስራኤል* ማለት *ከእግዚአብሔር ጋር ታገለ* ማለት ነው::
[ሠ]11 በዕብራይስጥ *ኤልሻዳይ* ማለት ነው::
[ረ]15 *ቤቴል* ማለት *የእግዚአብሔር ቤት* ማለት ነው::
[ሰ]18 *ቤንኦኒ* ማለት *የመከራዬ ልጅ* ማለት ነው::
[ሸ]18 *ብንያም* ማለት *የቀኜ ልጅ* ማለት ነው::

34፥30 ዘፍ13፥7፤ 35፥26፤43፥6፤46፥27፤ዘፀ1፥5፤5፥21:23፤6፥9፤ዘኊ11፥11፤ዘዳ10፥22፤26፥5፤1ሳሙ13፥4፤27፥12፤2ሳሙ10፥6፤1ዜና16፥19፤19፥6፤መዝ105፥12
34፥31 ቍ2
35፥1 ቍ3:7፤ዘፍ 4፥26፤8፥20፤12፥7:8፤27፥43፤12፥7
35፥2 ዘፍ18፥19፤31፥19፤ዘፀ19፥10:14፤ዘኊ8፥7:21፤19፥19፤ኢሱ24፥14:15
35፥3 ቍ1፤ዘፍ32፥7፤26፥3፤መሳ2፥15
35፥4 ቍ8፤ ዘፍ12፥6፤24፥22፤ዘፀ 32፥3፤35፥22፤መሳ 8፥24፤ምሳ25፥12
35፥5 ዘፀ15፥16፤23፥27፤ዘዳ2፥25፤ኢሱ 2፥9፤1ሳሙ7፥10:13፥7፤14፥15፤2ዜና14፥14፤17፥10፤20፥29፤መዝ9፥20፤105፥14፤ኢሳ19፥17፤ዘካ14፥13
35፥6 ዘፍ10፥19፤ 28፥19
35፥7 ቍ1፤ዘፍ8፥20፤28፥13:19
35፥8 ቍ4፤ዘፍ12፥8፤24፥59፤1ሳሙ10፥3
35፥9 ዘፍ25፥20፤ 28፥13፤32፥29
35፥10 ዘፍ17፥5
35፥11 ዘፍ12፥2፤ 17፥1:6
35፥12 ዘፍ12፥7፤ 15፥7፤28፥13
35፥13 ዘፍ17፥22
35፥14 ዘፍ28፥18:22፤ዘፀ29፥40፤ዘሌ23፥13፤ዘኊ6፥15:17፤15፥5፤28፥7:14፤2ሳሙ 23፥16፤2ዜና29፥35
35፥15 ዘፍ12፥8
35፥16 ቍ19፤ዘፍ 29፥6፤48፥7፤ሩት1፥2፤4፥11፤1ሳሙ17፥12፤ሚክ5፥2
35፥17 ዘፍ30፥24፤ 38፥28፤ዘፀ1፥15
35፥18 ቍ24፤ዘፍ 42፥4፤43፥16:29፤45፥12:14፤49፥27፤ዘኊ 1፥36፤ዘዳ33፥12፤ 1ሳሙ4፥21፤14፥3
35፥19 ቍ16፤ዘፍ 48፥7፤ኢሱ19፥15፤ መሳ12፥8፤17፥7፤19፥1:18፤ሩት1፥1:19፤ 1ሳሙ17፥12፤ሚክ 5፥2
35፥20 ኢሱ4፥9፤ 7፥26፤8፥28፤10፥27፤ 1ሳሙ6፥18፤10፥2
35፥21 ኢሱ15፥21
35፥22 ዘፍ22፥24፤ 29፥29፤34፥5፤ዘሌ

26የልያ አገልጋይ የዘለፋ ልጆች:-
ጋድ፣ አሴር ናቸው።
እነዚህ ያዕቆብ በሰሜን ምዕራብ መስጴ
ጦምያ ሳለ የተወለዱለት ወንዶች ልጆች
ነበሩ።
27ያዕቆብ አባቱ ወዳለበት ወደ መምሬ
መጣ፤ አብርሃምና ይስሐቅ የኖሩባት፣ ቂር
ያትአርባቅ ወይም ኬብሮን የተባለችው ቦታ
ናት። 28ይስሐቅ መቶ ሰማንያ ዓመት
ኖረ፤ 29አርጅቶ፣ ዕድሜ ጠግቦ ሞተ፤ ወደ
ወገኖቹ ተሰበሰበ፤ ልጆቹም ዔሳውና ያዕ
ቆብ ቀበሩት።

የዔሳው ዝርያዎች

36፥10-14 ተጓ ማብ - 1ዜና 1፥35-37
36፥20-28 ተጓ ማብ - 1ዜና 1፥38-42

36 ኤዶም የተባለው የዔሳው ትው
ልድ ይህ ነው:-
2ዔሳው ከከነዓን ሴቶች አገባ፤ እነር
ሱም:- የኬጢያዊው የዔሎን ልጅ ዓዳን፣
የኤዊያዊው የፅብዖን ልጅ ዓና የወለዳት አህ
ሊባማ፣ 3እንዲሁም የነባዮት እኅት የሆነ
ችው የእስማኤል ልጅ ቤሴሞት ነበሩ።
4ዓዳ ለዔሳው ኤልፋዝን ወለደችለት፤
ቤሴሞት ደግሞ ራጉኤልን ወለደችለት።
5እንደዚሁም አህሊባማ የዑስን፣ የዕላምንና
ቆሬን ወለደችለት፤ እነዚህ ዔሳው በከነዓን
አገር የወለዳቸው ልጆች ናቸው።
6ዔሳው ሚስቶቹን፣ ወንዶችና ሴቶች ልጆ
ቹን፣ ቤተ ሰቦቹን በሙሉ እንደዚሁም
የቀንድ ከብቶቹንና ሌሎቹንም እንስሳት
ሁሉ በከነዓን ምድር ያፈራው ሀብት እን
ዳለ ይዞ ከወንድሙ ከያዕቆብ ራቅ ወዳለ
ቦታ ሄደ። 7ብዙ ሀብት ስለነበራቸው አብ
ረው መኖር አልቻሉም፤ የነበሩበትም
ስፍራ ከከብቶቻቸው ብዛት የተነሣ ሊበቃ
ቸው አልቻለም። 8ስለዚህ ኤዶም የተባ
ለው ዔሳው መኖሪያውን በተራራማው አገር
በሴይር አደረገ።
9በሴይር ተራራማ አገር የሚኖሩ የኤዶ
ማውያን አባት፣ የዔሳው ዝርያዎች እነዚህ
ናቸው፤
10የዔሳው ልጆች ስም:-
የዔሳው ሚስት የዓዳ ልጅ ኤልፋዝና
የዔሳው ሚስት የቤሴሞት ልጅ ራጉኤል፤
11የኤልፋዝ ልጆች:-
ቴማን፣ ኦማር፣ ስፎ፣ ጎቶምና ቄኔዝ፤
12የዔሳው ልጅ ኤልፋዝ ትምናዕ የም
ትባል ቁባት ነበረችው፤ እርሷም አማ
ሌቅን ወለደችለት፤ የዔሳው ሚስት
የዓዳ የልጅ ልጆች እነዚህ ናቸው።
13የራጉኤል ልጆች:-
ናሖት፣ ዛራ፣ ሣማና ሚዛህ፤ እነዚህ
ደግሞ የዔሳው ሚስት የቤሴሞት የልጅ
ልጆች ናቸው።
14የፅብዖን የልጅ ልጅ፣ የዓና ልጅ የዔ
ሳው ሚስት አህሊባማ ለዔሳው የወ
ለደቻቸው ልጆች:-
የዑስ፣ የዕላማና ቆሬ፤
15ከዔሳው ዝርያዎች እነዚህ የነገድ አለ
ቆች ነበሩ፤
የዔሳው የበኵር ልጅ የኤልፋዝ ልጆች:-
አለቃ ቴማን፣ አለቃ ኦማር፣ አለቃ
ስፎ፣ አለቃ ቄኔዝ፣ 16አለቃ ቆሬ፣[ቀ]
አለቃ ጎቶምና አለቃ አማሌቅ፤ እነ
ዚህ በኤዶም ምድር ከኤልፋዝ የተ
ገኙ የነገድ አለቆች፣ የዓዳ የልጅ
ልጆች ነበሩ።
17የዔሳው ልጅ ራጉኤል ልጆች:-
አለቃ ናሖት፣ አለቃ ዛራ፣ አለቃ
ሣማና አለቃ ሚዛህ፤ እነዚህ በኤዶም
ምድር ከራጉኤል የተገኙ የነገድ
አለቆች፣ የዔሳው ሚስት የቤሴሞት
የልጅ ልጅ ነበሩ።
18የዔሳው ሚስት የአህሊባም ልጆች:-
አለቃ የዑስ፣ አለቃ የዕላማና፣ አለቃ
ቆሬ፤ እነዚህ ከዓና ልጅ፣ ከዔሳው
ሚስት ከአህሊባማ የተገኙ የነገድ አለ
ቆች ነበሩ። 19እነዚህም ኤዶም የተ
ባለው የዔሳው ልጆችና የነገድ አለ
ቆቻቸው ነበሩ።
20በዚያች ምድር ይኖሩ የነበሩ የሖሪው
የሴይር ልጆች እነዚህ ነበሩ:-
ሎጣን፣ ሦባል፣ ፅብዖን፣ ዓና፣ 21ዲሶን፣
ኤጽርና ዲሳን፤ እነዚህ በኤዶም የነ
በረው የሴይር ልጆች፣ የሖሪውያን
የነገድ አለቆች ነበሩ።
22የሎጣን ልጆች:-
ሖሪና ሔማም፤[በ] የሎጣንም እኅት ቲም
ናዕ ትባል ነበር።
23የሦባል ልጆች:-
ዓልዋን፣ ማኔሐት፣ ዔባል፣ ስፎና
አውናም፤
24የፅብዖን ልጆች:-
አያና ዓና፤ ይህ ዓና የአባቱን የፅብ
ዖንን አህዮች ሲጠብቅ፣ የፍል ውሃ
ምንጮችን[ተ] በምድረ በዳ ያገኘ ሰው
ነው።

18፥8
35፥23 ዘፍ29፥16፤ 43፥33፤46፥8፤29፥35፤30፥20
35፥24 ቀ-18፤ ዘፍ30፥24
35፥25 ዘፍ30፥8፤ 37፥2
35፥26 ዘፍ25፥20፤ 30፥11:13፤34፥30፤ 37፥2፤ዘθ1፥1-4
35፥27 ዘፍ13፥18፤ 17፥8፤23፥2፤31፥18፤ ኢሱ15፥54፤መሳ1፥ 10፤ነህ11፥25
35፥28 ዘፍ25፥7:20
35፥29 ዘፍ15፥15፤ 23፥20፤25፥8:9
36፥1 ዘፍ2፥4፤ 25፥30
36፥2 ቀ-14:18: 24:25፤ዘፍ10፥17፤ 26፥34፤28፥8-9፤ 1ዜና1፥40
36፥3 ቀ-4:10:13: 17፤ዘፍ25፥13
36፥4 ቀ-3፤1ዜና 1፥35
36፥5 ቀ-14:18፤ 1ዜና1፥35
36፥6 ዘፍ12፥5፤ 27፥39
36፥7 ዘፍ13፥6
36፥8 ዘፍ14፥6፤25፥ 30፤ዘዳ2፥4
36፥9 ቀ-1:43፤ ዘፍ2፥4
36፥10 ቀ-3
36፥11 ቀ-15-16፤ 1ዜና1፥45፤ኢዮ2፥11 ፤4፥1፤ኤር49፥7:20፤ ሕዝ25፥13፤አሞ1፥ 12፤አብ1፥9፤ዕን3፥3
36፥12 ቀ-16፤ዘፍ 22፥24፤ዘθ17፥8:16፤ ዘኁ24፥20፤ዘዳ25፥1 7:19፤1ሳሙ15፥2፤ 27፥8
36፥13 ቀ-3
36፥14 ቀ-2:5
36፥15 ቀ-11:19: 40፤ዘθ15፥15፤ኢዮ 2፥11፤ኤር49፥7፤ ሕዝ 25፥13፤ አሞ1፥12፤ ዕን3፥3
36፥16 ቀ-11:12፤ ዘፍ32፥3፤ዘθ15፥15፤ ዘኁ20፥14፤33፥37
36፥17 ቀ-3፤ 1ዜና 1፥37
36፥18 ቀ-2:5
36፥19 ቀ-15፤ዘፍ 25፥30፤1ዜና1፥35
36፥20 ቀ-29፤ዘፍ 14፥6
36፥21 ቀ-30
36፥24 ቀ-2፤ኢሱ 15፥19፤ኢዮ1፥14

[ቀ]16 ከማሶሬቲኩ ጽሑፍ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን በአሪተ ሳምራ ውያን ግን (በተጨማሪ ዘፍ 36፥11 እና 1ዜና 1፥36 ይመ) ውስጥ "ቆሬ" የሚለው ቃል የለም

[በ]22 *ሔማም* የሚለው የዕብራይስጥ ቃል *ሖማም* ለሚለው ቃል አማራጭ ትርጒም ነው (1ዜና 1፥39 ይመ)።

[ተ]24 ከቩልጌት ጋር ተመሳሳይ ሲሆን ሱርስቱ ግን *የተገኘ ውሃ* ይለዋል፤ በዕብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጒም አይታወቅም።

25የዓና ልጆች:-
ዲሶንና የዓና ሴት ልጅ አህሊባማ፤
26የዲሶን[ቾ] ልጆች:-
ሔምዳን፣ ኤስባን፣ ይትራንና ክራን፤
27የኤጽር ልጆች:-
ቢልሐን፣ ዛዕዋንና ዓቃን፤
28የዲሳን ልጆች:-
ዑፅና አራን።
29የሖሪውያን የነገድ አለቆች እነዚህ ነበሩ:-
ሎጣን፣ ሦባል፣ ፅብዖን፣ ዓና፣
30ዲሶን፣ ኤጽርና ዲሳን፤ እነዚህ በሴይር ምድር እንደየነገዳቸው የሖሪውያን የነገድ አለቆች ነበሩ።

የኤዶም ነገሥታት

36፥31-43 ተጓ ማብ - 1ዜና 1፥43-54

31ንጉሥ በእስራኤል ከመንገሡ በፊት፣[ኀ] በኤዶም የነገሡ ነገሥታት እነዚህ ነበሩ:-
32የቢዖር ልጅ ባላቅ በኤዶም ነግሦ ነበር፤ የከተማውም ስም ዲንሃባ ይባል ነበር።
33ባላቅ ሲሞት፣ የባሶራው የዛራ ልጅ ኢዮባብ በምትኩ ነገሠ።
34ኢዮባብ ሲሞት፣ የቴማኒው ሑሳም በምትኩ ነገሠ።
35ሑሳም ሲሞት፣ የምድያምን ሰዎች በሞዓብ ምድር ድል ያደረጋቸው የባዳድ ልጅ ሃዳድ በምትኩ ነገሠ፤ የከተማውም ስም ዓዊት ይባል ነበር።
36ሃዳድ ሲሞት፣ የመሥሬቃው ሠምላ በምትኩ ነገሠ።
37ሠምላ ሲሞት፣ በወንዙ[ነ] አጠገብ ያለው የርሆቦቱ ሳኦል በምትኩ ነገሠ።
38ሳኦል ሲሞት፣ የዓክቦር ልጅ በኣልሐናን በምትኩ ነገሠ።
39የዓክቦር ልጅ በኣልሐናን ሲሞት፣ ሃዳር በምትኩ ነገሠ፤ የከተማውም ስም ፋው ይባል ነበር፤ የሚስቱም ስም መሄጣብኤል ሲሆን፣ እርሷም የሜዛሃብ ልጅ መጥሬድ የወለደቻት ነበረች።
40ከዔሳው የተገኙት የነገድ አለቆች ስም፣ እንደየነገዳቸውና እንደየአገራቸው ይህ ነው:-
ቲምናዕ፣ ዓልዋ፣ የቴት፣ 41አህሊባማ፣ ኤላ፣ ፊኖን፣ 42ቄኔዝ፣ ቴማን፣ ሚብሳር፣ 43መግዲኤልና ዒራም፤ እነዚህ፣ በያዙት ምድር እንደየይዞታቸው ከኤዶም የተገኙ የነገድ አለቆች ነበሩ።
ይህም ዔሳው፣ የኤዶማውያን አባት ነው።

የዮሴፍ ሕልሞች

37 ያዕቆብ አባቱ በኖረበት በከነዓን ምድር ተቀመጠ። 2የያዕቆብ ትውልድ ታሪክ ይህ ነው።
ዮሴፍ የዐሥራ ሰባት ዓመት ወጣት በነበረ ጊዜ፣ ከአባቱ ሚስቶች ከባላና ከዘለፋ ከተወለዱት ወንድሞቹ ጋር የአባቱን በጎችና ፍየሎች ይጠብቅ ነበር። እርሱም ስለ ወንድሞቹ ድርጊት ለአባቱ መጥፎ ወሬ ይዞለት መጣ።
3እስራኤል ዮሴፍን በስተርጅናው ስለ ወለደው፣ ከልጆቹ ሁሉ አብልጦ ይወደው ነበር፤ በኅብረ ቀለማት ያጌጠ[ኘ] እጀ ጠባብም አደረገለት። 4ወንድሞቹም፣ አባታቸው ከእነርሱ አብልጦ የሚወደው መሆኑን ሲያዩ፣ ዮሴፍን ጠሉት፤ በቅን አንደበትም ሊያናግሩት አልቻሉም።
5ዮሴፍም ሕልም አለመ፤ ሕልሙንም ለወንድሞቹ ሲነግራቸው የባሰ ጠሉት። 6እርሱም እንዲህ አላቸው፤ "ያየሁትን ሕልም ልንገራችሁ አድምጡኝ 7እኛ ሁላችን በዕርሻ ውስጥ ነዶ እናስር ነበር፤ የእኔ ነዶ በድንገት ተነሥታ ቀጥ ብላ ቆመች፤ የእናንተም ነዶዎች ዙሪያዋን ከበው ለእኔ ነዶ ሰገዱላት።"
8ወንድሞቹም፣ "ለካስ በላያችን ለመንገሥ ታስባለህና! ለመሆኑ አንተ እኛን ልትገዛ!" አሉት፤ ስለ ሕልሙና ስለ ተናገረው ቃል ከፊት ይልቅ ጠሉት። 9እንደ ገናም ሌላ ሕልም አለመ፤ ለወንድሞቹም፣ "እነሆ፤ ሌላ ሕልም አለምሁ፤ ፀሓይና ጨረቃ፣ ዐሥራ አንድ ከዋክብትም ሲሰግዱልኝ አየሁ" ብሎ ነገራቸው።
10ሕልሙን ለአባቱና ለወንድሞቹ በነገራቸው ጊዜ፣ አባቱ "ይህ ያየኸው ሕልም ምንድን ነው? እኔና እናትህ ወንድሞችህም በፊትህ ወደ ምድር ተጐንብሰን በእርግጥ ልንሰግድልህ ነው?" ሲል ገሠጸው። 11ወንድሞቹ ቀኑበት፤ አባቱ ግን ነገሩን በልቡ ያዘው።

ወንድሞቹ ዮሴፍን ሸጡት

12ከዚህም በኋላ የዮሴፍ ወንድሞች የአባታቸውን በጎችና ፍየሎች ለማሰማራት ወደ ሴኬም አካባቢ ሄዱ፤ 13እስራኤልም ዮሴፍን "እንደምታውቀው ወንድሞችህ መንጎቹን በሴኬም አካባቢ አሰማርተዋል፤ በል ተነሥ፣ ወደ እነርሱ ልላክህ።" አለው።
ዮሴፍም "ይሁን እሺ" አለው።
14ያዕቆብም፣ "ሄደህ ወንድሞችህም፣ መንጎቹም ደኅና መሆናቸውን አይተህ ወሬያቸውን አምጣልኝ" አለው፤ ከኬብሮንም ሸለቆ ወደ ሴኬም ላከው።

[ቾ]26 በዕብራይስጥ *ዲሳን፣ የዲሶን* አማራጭ ትርጒም ነው።
[ኀ]31 ወይም *እስራኤላዊ መንግሥት በእነርሱ ላይ ከመንገሡ በፊት*
[ነ]37 የኤፍራጥስ ወንዝ ሊሆን ይችላል
[ኘ]3 በዕብራይስጥ *በኅብረ ቀለማት ያጌጠ* የሚለው ሐረግ ትርጒም አይታወቅም፤ በቍ 23 እና 32 ላይ ያለውም እንዲሁ

36፥25 ቍ2
36፥29 ቍ20
36፥30 ቍ21
36፥31 ዘፍ17፥6
36፥33 ኢሳ34፥6፤ 63፥1፤ኤር49፥13፡22
36፥34 ኤር49፥7፤ ሕዝ25፥13፤አብ1፥9
36፥35 ዘፍ19፥37፤ 25፥2፤ዘኍ21፥11፤ 22፥1፤ዘዳ1፥5፤ መሳ3፥30፤ሩት1፥1፡6
36፥37 ዘፍ26፥22
36፥40 ቍ15
36፥43 ቍ9
37፥1 ዘፍ10፥19፤ 17፥8
37፥2 ዘፍ2፥4፤ 30፥24፤35፥25፡26፤ 41፥46፤46፥32፤ 1ሳሙ2፥24፤16፥11፤ 17፥15፤2ሳሙ5፥4፤ መዝ 78፥71፤ አሞ7፥15
37፥3 ቍ23፡31፡ 32፤ዘፍ17፥5፤25፥28፤ 43፥27፡34፤44፥20፤ 45፥22፤1ሳሙ1፥4-5፤ 2ሳሙ13፥18-19፤ አስ2፥9
37፥4 ቍ24፤ ዘፍ27፥41፤ሐሥ7፥9
37፥5 ቍ8፡10፤ ዘፍ20፥3፤28፥12
37፥7 ቍ9፡10፤ ዘፍ27፥29፤42፥6፡9፤ 43፥26፡28፤44፥14፤ 50፥18፤ሩት2፥7፡15፤ 2ሳሙ1፥2፤9፥6
37፥8 ቍ5፤ ዘፍ41፥44፤42፥10፤ 44፥16፡18፤48፥22፤ 49፥26፤ዘዳ33፥16
37፥9 ቍ7፤ ዘፍ28፥12፤ዘዳ4፥19፤ 17፥3፤ራእ12፥1
37፥10 ቍ5፡7፤ ዘፍ9፥25፤33፥3፤ ሩት2፥16፤መዝ9፥5፤ 68፥30፤106፥9፤ 119፥21፤ኢሳ17፥13፤ 54፥9፤ዘካ3፥2
37፥11 ዘፍ26፥14፤ ሐሥ7፥9፤ ሉቃ2፥19፡51
37፥12 ዘፍ12፥6
37፥13 ዘፍ17፥5፤ 33፥19
37፥14 ዘፍ13፥18፤ 1ሳሙ17፥18

ዮሴፍም ሴኬም በደረሰ ጊዜ፣ 15ሜዳ ላይ
ወዲያ ወዲህ ሲባዝን አንድ ሰው አግኝ
ቶት "ምን እየፈለግህ ነው?" ሲል ጠየቀው።
16ዮሴፍም፣ "ወንድሞቼን እየፈለግኋቸው
ነው፤ መንጎቻቸውን የት እንዳሰማሩ ልት
ነግረኝ ትችላለህ?" አለው።
17ሰውየውም፣ "ከዚህ ሄደዋል፤ ደግሞም፣
'ወደ ዶታይን እንሂድ' ሲሉ ሰምቻቸዋ
ለሁ" አለው።
ከዚያም ዮሴፍ ወንድሞቹን ፍለጋ ሄደ፣
ዶታይን አቅራቢያም አገኛቸው። 18ወንድ
ሞቹም ዮሴፍ ወደ እነርሱ ሲመጣ በሩቅ
አዩት፤ ወደ ነበሩበትም ስፍራ ከመድረሱ
በፊት ሊገድሉት ተማከሩ።
19እነርሱም እንዲህ ተባባሉ፤ "ያ ሕልም
ዐላሚ መጣ፤ 20ኑ እንግደለውና ከጕድጓ
ዶቹ በአንዱ ውስጥ እንጣለው፤ ከዚያም፣
'ክፉ አውሬ ነጥቆ በላው' እንላለን፤ እስቲ
ሕልሞቹ ሲፈጸሙ እናያለን።"
21ሮቤል ግን ይህን ምክር ሲሰማ ከእጃ
ቸው ሊያድነው ፈለገ እንዲህም አለ፤
"ሕይወቱ በእጃችን አትለፍ፤ 22የሰው ደም
አታፍስሱ፤ እዚህ ምድረ በዳ፣ ጕድጓድ
ውስጥ ጣሉት እንጂ እጃችሁን አታንሡ
በት።" ሮቤል ይህን ያለው ሕይወቱን ከእጃ
ቸው አትርፎ ወደ አባቱ ሊመልሰው አስቦ
ነበር።
23ዮሴፍ ወደ ወንድሞቹ እንደ ደረሰ፣
የለበሳትን በኅብረ ቀለማት ያጌጠች እጀ
ጠባቡን ገፈፉት፤ 24ይዘውም ወደ ጕድጓድ
ጣሉት፤ ጕድጓዱም ውሃ የሌለበት ደረቅ
ነበር።
25ምግባቸውን ለመብላት ተቀመጡ፤ አሻ
ግረው ሲመለከቱም ከገለዓድ የሚመጡ
እስማኤላውያን ነጋዴዎች የግመል ጓዝ
አዩ። ነጋዴዎቹ ሽቶ፣ በለሳን ከርቤ በግ
መሎቻቸው ጭነው ወደ ግብፅ የሚወርዱ
ነበሩ።
26ይሁዳም ወንድሞቹን እንዲህ አላቸው፤
"ወንድማችንን መግደልና አሟሟቱን መደ
በቅ ምን ይጠቅመናል? 27ከዚህ ይልቅ ለእ
ስማኤላውያን ነጋዴዎች እንሽጠው፤ እጃች
ንን ግን በእርሱ ላይ አናንሣ። ምንም ቢሆ
ንኮ ወንድማችን፣ ሥጋችን ነው" ወንድሞ
ቹም በሐሳቡ ተስማሙ።
28የምድያም ነጋዴዎችም እነርሱ ዘንድ
እንደ ደረሱ፣ ወንድሞቹ ዮሴፍን ከጕድጓድ
አውጥተው ለእስማኤላውያን በሃያ ጥሬ ብር
ሸጡላቸው፤ እነርሱም ዮሴፍን ወደ ግብፅ
ወሰዱት።
29ሮቤል ወደ ጕድጓዱ ተመልሶ ሲያይ፣
ዮሴፍን በማጣቱ ልብሱን በሐዘን ቀደደ።
30ወደ ወንድሞቹም ተመልሶ፣ "ብላቴናው
ጕድጓድ ውስጥ የለም፤ የት አባቴ ልሂ
ድ?" አለ።
31ከዚያም የዮሴፍን እጀ ጠባብ ወሰዱ፤
አንድ ፍየልም ዐርደው እጀ ጠባቡን በደሙ
ነከሩት። 32በኅብረ ቀለማት ያጌጠችውን
እጀ ጠባብ ወደ አባታቸው ወስደው፣ "ይህን
ወድቆ አገኘነው፤ የልጅህ እጀ ጠባብ መሆን
አለመሆኑን እስቲ እየው" አሉት።
33እርሱም ልብሱን ዐውቆት፣ "ይህማ የልጄ
እጀ ጠባብ ነው!፤ ክፉ አውሬ በልቶታል፣
በእርግጥም ዮሴፍ ተቦጫጭቋል" አለ።
34ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ልብሱን ቀደደ፤
ማቅም ለብሶ ስለ ልጁ ብዙ ቀን አለቀሰ፤
35ወንዶችና ሴቶች ልጆቹም ሁሉ ሊያጽናኑት
መጡ፤ እርሱ ግን ሊጽናና ባለመቻሉ
"በሐዘን እንደ ተኰራመትሁ ልጄ ወዳ
ለበት መቃብር[ኣ] እወርዳለሁ" አለ። ስለ
ልጁም አለቀሰ።
36በዚህ ጊዜ፣ የምድያም[ከ] ነጋዴዎች ዮሴ
ፍን፣ ወደ ግብፅ ወስደው፣ ከፈርዖን ሹማ
ምት አንዱ ለነበረው ለዘበኞች አለቃ፣
ለጲጥፋራ ሸጡት።

ይሁዳና ትዕማር

38 በዚያም ወራት ይሁዳ ከወንድ
ሞቹ ተለይቶ፣ ኤራስ ወደ ተባለ
ዓዶላማዊ ሰው ወረደ፤ እርሱም ዘንድ
ለመኖር ቤቱ ገባ። 2እዚያም ሳለ፣ ይሁዳ
የከነዓናዊውን የሴዋን ሴት ልጅ አየ፤ እር
ሷንም አግብቶ አብሯት ተኛ፤ 3እርሷም ፀንሳ
ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙም ዔር ተባለ።
4እንደ ገናም ፀንሳ ወንድ ልጅ ወለደች፤
ስሙን አውናን አለችው። 5አሁንም ደግማ
ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙንም ሴሎም
ብላ አወጣችለት፤ እርሱንም የወለደችው
ክዚብ በተባለ ቦታ ነበር።
6ይሁዳ የበኵር ልጁን ዔርን፣ ትዕማር
የምትባል ሚስት አጋባው። 7የይሁዳ የበ
ኵር ልጅ ዔር ግን በእግዚአብሔር (ኤሎሂም) ፊት
ክፉ ነበር፤ እግዚአብሔርም (ያህዌ) ቀሠፈው።
8በዚህ ጊዜ ይሁዳ አውናንን፣ "ዋርሳዋ
እንደ መሆንህ ከወንድምህ ሚስት ጋር ሩካቤ
ሥጋ በመፈጸም የወንድምህን ስም የሚያስጠራ
ለት ዘር ተካለት" አለው። 9አውናን ግን
የሚወለደው ልጅ የእርሱን ስም የሚያስጠራ
እንደማይሆን ስላወቀ፣ ከወንድሙ ሚስት
ጋር ሩካቤ-ሥጋ በፈጸመ ቍጥር የወንድ
ሙንም ስም የሚያስጠራ ልጅ እንዳይወልድ

[ኣ]35 በዕብራይስጡ *ሲኦል* ይለዋል
[ከ]36 ከአሪተ ሳምራውያን፣ ከሰብዓ ሊቃናት፣ ከቨልጌትና ከሱር
ስት ጋር ተመሳሳይ ሲሆን የማሶሬቲክ ጽሑፍ ግን *ሜዳና
ውያን* ይለዋል።

37፥17 2ነገ6፥13
37፥18 1ሳሙ19፥1፤2ዜና24፥21፤መዝ31፥13፡20፤37፥12፡32፤ማቴ12፥14፤ማር14፥1፤ሐሥ23፥12
37፥19 ዘፍ28፥12
37፥20 ቍ22:31-33፤ዘፍ4፥10፤50፥20፤ዘለ 26፥6፡22፤ዘዳ32፥24፤2ነገ17፥25፤ኤር38፥6-9፤ሕዝ 34፥25
37፥21 ዘፍ29፥32፤42፥22
37፥22 ቍ20:29-30
37፥23 ቍ3
37፥24 ቍ4፤ዘፍ49፥23፤ኤር38፥6፤41፥7፤ሕዝ22፥27
37፥25 ቍ28፤ዘፍ16፥11፤31፥21፤39፥1፤43፥11፤ዘፀ30፥23፤መዝ45፥8፤105፥17፤ምሳ7፥17፤ማሕ1፥13፤4፥1፤ኤር8፥22፤22፥6፤46፥11፤ማቴ2፥11
37፥26 ዘፍ4፥10፤29፥35
37፥27 ዘፍ29፥14፤42፥21
37፥28 ቍ36፤ዘፍ16፥11፤25፥2፤39፥1፤45፥4-5፤ዘፀ21፥16፤ዘሌ27፥5፤መዝ105፥17፤ኤር12፥6፤38፥13፤ማቴ26፥15፤ሐሥ7፥9
37፥29 ቍ34፤ዘፍ44፥13፤ዘኍ14፥6፤ኢሱ7፥6፤2ሳሙ1፥11፤2ነገ2፥12፤5፥7፤11፥14፤22፥11፤ኢዮ1፥20፤2፥12፤ኢሳ36፥22፤37፥1፤ኤር36፥24፤41፥5፤ኢል2፥13
37፥30 ቍ22
37፥31 ቍ3፤ራእ 19፥13
37፥32 ቍ3
37፥33 ቍ20፤ዘፍ42፥13፡38፤44፥20፡28
37፥34 ቍ29፤ዘፍ50፥3፡10፡11፤ዘኍ20፥29፤ዘዳ34፥8፤2ሳሙ3፥31፤1ነገ20፥31፤21፥27፤2ነገ6፥30፤19፥1-2፤ኢዮ16፥15፤መዝ69፥11፤ኢሳ3፥24፤ 15፥3፤22፥12፤32፥11፤37፥1፤ኤር48፥37፤49፥3፤ኢል1፥13
37፥35 ዘፍ29፥31፤42፥38፤44፥22፡2ሳሙ12፥17:23፤ኢዮ2፥11፤15፥11፤16፥5፤42፥11፤መዝ77፥2፤ኤር31፥15
37፥36 ቍ28፤ዘፍ 25፥2፤39፥1፤40፥3፤41፥10፡12፤1ሳሙ22፥14
38፥1 ቍ12:20፤ዘፍ

ዘሩን በምድር ላይ ያፈስ ነበር። 10ይህም
በእግዚአብሔር (ያህዌ) ፊት ክፉ አድራጎት
ሆኖ ስለ ተገኘ፣ እርሱንም እግዚአብሔር
(ያህዌ) በሞት ቀሠፈው።
11ከዚያም ይሁዳ ምራቱን ትዕማርን፣ “ልጄ
ሴሎም ለአካለ መጠን እስኪደርስ ድረስ
ወደ አባትሽ ቤት ሄደሽ መበለት ሆነሽ
ብትኖሪ ይሻላል” አላት፤ ይህን ያለውም፣
ሴሎም እንደ ወንድሞቹ ተቀሥፎ ይሞት
ብኛል ብሎ ስለ ሠጋ ነበር። ትዕማርም እን
ዳላት ሄደች፤ በአባቷም ቤት ተቀመጠች።
12ከብዙ ጊዜ በኋላ የሹዓ ልጅ፣ የይሁዳ
ሚስት ሞተች። ይሁዳ ከሐዘኑ ከተጽናና
በኋላ ከዓዶላማዊው ከሒራ ጋር የበጎቹን
ጠጕር የሚሸልቱ ሰዎች ወዳሉበት ወደ ተምና
ሄደ።
13ሰዎቹም ለትዕማር፣ “ዐማትሽ የበጎቹን
ጠጕር ወደሚሸልቱ ሰዎች ዘንድ ወደ ተምና
እየሄደ ነው” አሏት። ይህን እንደ ሰማች
14የመበለትነት ልብሷን አውልቃ፣ ማንነቷ
እንዳይታወቅ ፊቷን በሻሽ ተከናንባ ወደ
ተምና በሚወስደው መንገድ ዳር ባለች ኤና
ይም በተባለች ከተማ መግቢያ ላይ ተቀ
መጠች፤ ይህን ያደረገችው፣ ሴሎም ለአ
ካለ መጠን ቢደርስም፣ እርሷን እንዲያገባ
አባቱ አለመፈለጉን ስላወቀች ነው።
15ፊቷ በሻሽ ተሸፋፍኖ ሲያያት፣ ይሁዳ
ዝሙት ዐዳሪ መሰለችው። 16ምራቱ መሆኗን
ባለማወቁ፣ እርሷ ወዳለችበት ወደ መን
ደሩ ዳር ጠጋ ብሎ፣ “እባክሽ አብሬሽ
ልተኛ” አላት። እርሷም፣ “አብሬህ ብተኛ ምን
ትሰጠኛለህ?” ብላ ጠየቀችው።
17“ከመንጋዬ መካከል አንድ የፍየል ጠ
ቦት እልክልሻለሁ” አላት። እርሷም መልሳ፣
“ጠቦ ቱን እስክትልክልኝ ድረስ ምን መያዣ
ትሰጠኛለህ?” ብላ ጠየቀችው።
18“ታዲያ ምን መያዣ ልስጥሽ?” አላት።
እርሷም፣ “የማኅተም ቀለበትህን ከነማሰሪ
ያው፣ እንደዚሁም ይህን በትርህን ስጠኝ”
አለችው። የጠየቀችውን ሁሉ ሰጣትና አብ
ሯት ተኛ፤ እርሷም ፀነሰች። 19ከዚያም ወደ
መኖሪያዋ ተመልሳ፣ ሻሽዋን አውልቃ እንደ
ወትሮዋ የመበለት ልብሷን ለበሰች።
20ይሁዳ በመያዣ ስም የሰጣትን ዕቃ
ዎች ለማስመለስ የፍየሉን ጠቦት በዓዶሎ
ማዊ ወዳጁ እጅ ላከላት፣ መልእክተኛው
ግን ሴትየዋን ሊያገኛት አልቻለም።
21“በኤናይም ከተማ መግቢያ ከመንገዱ
ዳር የነበረች ያቺ ዝሙት ዐዳሪ የት ደረ
ሰች?” ሲል ጠየቃቸው። ሰዎቹም፣ “በዚህ
አካባቢ እኮ ምንም ዝሙት ዐዳሪ ታይታ
አትታወቅም” አሉት።

22መልእክተኛውም ወደ ይሁዳ ተመ
ልሶ፣ “ሴቲቱን ላገኛት አልቻልኩም፤
ነዋሪዎቹም ‘በዚህ አካባቢ እንደዚህች ያለች
ዝሙት ዐዳሪ የለችም’ አሉኝ” ብሎ ነገ
ረው።
23ይሁዳም፣ “እንግዲህ መያዣውን እንደ
ያዘች ትቅር፤ አለዚያ መሣቂያ እንሆና
ለን። ለነገሩማ ይህን ፍየል ላክሁ፤ አን
ተም ፈልገህ አላገኘሃትም” አለ።
24ከሦስት ወር ያህል በኋላ፣ “ምራትህ
ትዕማር ዘማዊ ሆናለች፤ ከዚህም የተነሣ
አርግዛለች” ተብሎ ለይሁዳ ተነገረው።
ይሁዳም፣ “አውጧትና በእሳት ተቃጥላ
ትሙት” አለ።
25እርሷም ተይዛ በምትወሰድበት ጊዜ
ለዐማትዋ፣ “እኔ ያረገዝሁት የእነዚህ ዕቃ
ዎች ባለቤት ከሆነ ሰው ነው” ስትል ላከ
ችበት፤ ደግሞም፣ “የማኅተሙ ቀለበት ከነ
ማንጠልጠያውና በትሩ የማን እንደ ሆነ
እስቲ ተመልከት” አለችው።
26ይሁዳም ዕቃዎቹን ዐውቆ፣ “ልጄ ሴሎም
እንዲያገባት ባለማድረጌ፣ እርሷ ከእኔ ይልቅ
ትክክል ናት” አለ። ከዚያም በኋላ ከእርሷ
ጋር አልተኛም።
27የመውለጃዋ ጊዜ እንደ ደረሰም ፅንሷ
መንታ መሆኑ ታወቀ። 28በምትወልድበትም
ጊዜ አንደኛው እጁን አወጣ፤ አዋላጇቱም፣
“ይህኛው መጀመሪያ ወጣ” ስትል በእጁ ላይ
ቀይ ክር አሰረችለት፤ 29ነገር ግን፣ እጁን
መልሶ ሲያስገባ ወንድሙ ተወለደ። አዋላ
ጂቱም “አንተ እንዴት ጥሰህ ወጣህ!”
አለች፤ ከዚያም ስሙ ፋሬስ[ኸ] ተባለ። 30ከዚያ
በኋላ እጁ ላይ ቀይ ክር የታሰረለት ወን
ድሙ ተወለደ፣ ስሙም ዛራ[ወ] ተባለ።

ዮሴፍና የጲጥፋራ ሚስት

39 በዚህ ጊዜ ዮሴፍ ወደ ግብፅ ተወ
ስዶ ነበር፤ ከፈርዖን ሹማምንት
አንዱ የሆነውም የዘበኞች አለቃ፣ ግብፃዊው
ጲጥፋራ ወደዚያ ከወሰዱት ከእስማኤላው
ያን ነጋዴዎች እጅ ገዛው።
2እግዚአብሔር (ያህዌ) ከዮሴፍ ጋር ነበረ፤
ኑሮው ተቃናለት፤ እርሱም በግብፃዊው አሳ
ዳሪው ቤት ኖረ። 3አሳዳሪውም እግዚአብሔር
(ያህዌ) ከእርሱ ጋር እንዳለና ሥራውንም

29፥35፤2ዜና11፥7፤
ኢሱ12፥15፤15፥35፤
1ሳሙ22፥1፤2ሳሙ
23፥13
38፥2 ቊ12፤
1ዜና 2፥3
38፥3 ቊ6፤ዘፍ
46፥12፤ዘኍ26፥19
38፥4 ቊ8፡9፤ዘፍ
46፥12፤ዘኍ26፥19
38፥5 ዘኍ26፥20፤
1ዜና2፥3፤4፥21
38፥6 ቊ11፡13
38፥7 ቊ10፤ዘፍ
6፥5፤46፥12፤ዘሌ
10፥1-2፤1ዜና2፥3
38፥8 ዘዳ25፥5-6፤
ሩት4፥5፤
ማቴ22፥24-28
38፥10 ቊ7፤ዘዳ
25፥7-10
38፥11 ቊ6፡14፡
26፤ዘፍ11፥31፤ሩት
1፥8፤1፥13
38፥12 ቊ1፡2፡14፤
ዘፍ31፥19፤ኢሱ15፥
10፡57፤19፥43፤መሳ
14፥1፡2፤2ዜና28፥18
38፥13 ቊ6፤ዘፍ
31፥19
38፥14 ቊ11፡12፡19
፤ዘፍ24፥65፤ኤር3፥2
38፥15 መሳ11፥1፤
16፥1
38፥16 ዘፍ30፥15፤
39፥7፡12፤42፥23፤ዘሌ
18፥15፤20፥12፤ሩት
1፥6፤2ሳሙ13፥11
38፥17 ቊ20፤
መሳ15፥1
38፥18 ቊ25፤ዘፍ
19፥32፤32፥10፤ዘፀ4፥
2፤1ነገ21፥8፤አስ3፥12
፤8፥8፤ማሕ8፥6፤ኢሳ
49፥16፤ኤር22፥24፤
ሐጌ2፥23፤2ቆሮ
1፥22፤ኤፌ1፥13
38፥19 ቊ14
38፥20 ቊ1፡17
38፥21 ዘፍ19፥5፤
ዘሌ19፥29፤ዘዳ22፥
21፤ 23፥17፤2ነገ
23፥7፤ሆሴ4፥14
38፥23 ቊ18፤ዘፀ
32፥25፤ኢዮ12፥4፤
ኤር20፥7፤ሰቆ3፥14
38፥24 ዘሌ20፥10፡
14፤21፥9፤ዘዳ22፥21፡
22፤ኢሱ7፥25፤መሳ
15፥6፤1ሳሙ31፥12፤
ኢዮ31፥11፡28፤
ሕዝ 16፥38
38፥25 ቊ18
38፥26 ቊ11፤
1ሳሙ24፥17
38፥27 ዘፍ25፥24
38፥28 ቊ30፤ዘፍ
35፥17
38፥29 ዘፍ25፥26፤
46፥12፤ዘኍ26፥20፡2
1፤ሩት4፥12፡18፤
2ሳሙ5፥20፤6፥8፤

1ዜና2፥4፤9፥4፤ኢሳ28፥21፤ማቴ1፥3 38፥30 ቊ28፤ዘፍ46፥12፤
1ዜና2፥4፤ነህ11፥24 39፥1 ዘፍ30፥24፤37፥25፡36
39፥2 ዘፍ21፥20፡22፤ኢሱ1፥5፤6፥27፤መሳ1፥19፤1ሳሙ18፥14፤
ሐሥ7፥939፥3 ቊ23፤ዘፍ21፥22፤1ሳሙ18፥14፤2ነገ18፥7፤
2ዜና 20፥20፤መዝ1፥3፤128፥2፤ኢሳ33፥6

[ኸ]29 ፋሬስ ማለት ጥሶ መውጣት ማለት ነው
[ወ]30 ዛራ የሚለው ደማቅ ቀይ ወይም ብሩህ እንደ ማለት ነው

ሁሉ እንዳከናወለት ባየ ጊዜ፣ 4ዮሴፍ በእ
ርሱ ዘንድ ሞገስ አገኘ፤ የቅርብ አገልጋዩም
ሆነ። ጲጥፋራ በቤቱ ላይ ሾመው፤ ያለውንም
ሀብት ሁሉ በኀላፊነት ሰጠው። 5ዮሴፍ
በጲጥፋራ ቤትና ባለው ሀብት ሁሉ ላይ
ከተሾመበት ጊዜ ጀምሮ እግዚአብሔር
(ያህዌ) የግብፃዊውን ቤት ባረከ፣ የእግዚ
አብሔርም (ያህዌ) በረከት በግቢም በውጭም
ባለው የጲጥፋራ ሀብት ንብረት ሁሉ ላይ
ሆነ። 6ስለዚህ ጲጥፋራ ባለው ሁሉ ላይ
ሥልጣን ሰጠው፤ የቀረበለትንም ከመመገብ
በስተቀር፣ ማናቸውንም ጕዳይ በዮሴፍ
ላይ ጥሎ ነበር።

ዮሴፍ ጥሩ ቍመና ያለውና መልከ መል
ካም ነበር፤ 7እያደርም የጌታው ሚስት ዐይኗን
ጣለችበት፤ አፍ አውጥታም፣ "አብረኸኝ
ተኛ" አለችው።

8እርሱ ግን ፈቃደኛ አልሆነም፤ እንዲ
ህም አላት፤ "ጌታዬ ያለውን ሁሉ በኀላፊ
ነት ስለ ሰጠኝ፣ በቤቱ ውስጥ ስላለው ሁሉ
ምንም የሚያውቀው ነገር የለም። 9በዚህ
ቤት ላይ ከእኔ የበለጠ ኀላፊነት ያለው
ማንም የለም፤ እርሱ ያልሰጠኝ ነገር ቢኖር፣
አንቺን ብቻ ነው፤ ያውም ሚስቱ ስለሆንሽ
ነው፤ ታዲያ፣ እኔ ይህን ክፉ ድርጊት ፈጽሜ
እንዴት በእግዚአብሔር (ኤሎሂም) ፊት ኀጢአት
እሠራለሁ?" 10ምንም እንኳ ዮሴፍን በየቀኑ
ብትጐተጕተውም፣ አልሰማትም፤ ከእርሷ
ጋር መተኛቱ ይቅርና አብሯትም መሆን
አልፈቀደም።

11አንድ ቀን ዮሴፍ የዕለት ተግባሩን ለማ
ከናወን ወደ ቤት ገባ፤ ከቤቱ አገልጋዮ
ችም አንድም ሰው በቤት ውስጥ አልነ
በረም። 12እርሷም ልብሱን ጨምድዳ ይዛ "በል
አብረኸኝ ተኛ" አለችው። እርሱ ግን ልብ
ሱን እጇ ላይ ጥሎ ሸሽቶ ከቤት ወጣ።

13እርሷም ልብሱን እጇ ላይ ጥሎ ሸሽቶ
መውጣቱን ባየች ጊዜ፣ 14የቤት አገልጋዮቿን
ጠራች፤ እንዲህም አለቻቸው፤ "እያችሁ፤
ለካስ ይህ ዕብራዊ የመጣው መሣለቂያ ሊያ
ደርገን ኖሮአል! እዚህ ድረስ ሰተት ብሎ
ገብቶ ካልተኛሁሽ አለኝ፤ እኔም ጩኸቴን
ለቀቅሁት፤ 15ለእርዳታ መጮኼን ሲሰማም፣
ልብሱን ከአጠገቤ ጥሎ ሸሽቶ ከቤት
ወጣ።"

16ጌታውም ወደ ቤት እስኪመለስ ድረስ፣
ልብሱን አጠገቧ አቆየችው። 17ታሪኩንም
እንዲህ ስትል ነገረችው፤ "አንተ ያመጣኸው
ዕብራዊ ባሪያ መሣቂያ ሊያደርገን ወዳ
ለሁበት ሰተት ብሎ ገባ፤ 18ታዲያ እኔ
ድረሱልኝ ብዬ ስጮኽ ልብሱን አጠገቤ
ጥሎ ሸሽቶ ወጣ።"

19ጌታውም "ባሪያህ እንዲህ አደረገኝ" ብላ
ሚስቱ የነገረችውን ታሪክ ሲሰማ፣ ተቈጣ።
20ጌታውም ዮሴፍን ወስዶ፣ የንጉሥ እስረ
ኞች ወደ ተጋዙበት እስር ቤት አስገባው።

21ይሁን እንጂ ዮሴፍ እዚያ እስር ቤት
ባለበት ጊዜ ሁሉ፣ እግዚአብሔር (ያህዌ) ከእ
ርሱ ጋር ነበረ፤ ቸርነቱንም አበዛለት፣
በወህኒ አዛዡም ዘንድ ሞገስን ሰጠው። 22ስለ
ዚህ የወህኒው አዛዥ ዮሴፍን የእስረኞች
ሁሉ አለቃ አደረገው፤ በእስር ቤቱ ላለውም
ነገር ሁሉ ኀላፊ ሆነ። 23እግዚአብሔር (ኤሎሂም)
ከዮሴፍ ጋር ሆኖ ሥራውን ሁሉ ያሳካ
ለት ስለ ነበር፣ የወህኒ ቤት አዛዡ በዮ
ሴፍ ኀላፊነት ሥር ስላለው ስለማንኛውም
ጕዳይ ሐሳብ አይገባውም ነበር።

የመጠጥ አሳላፊውና የእንጀራ ቤቱ

40 ከዚህም በኋላ የግብፅ ንጉሥ የመ
ጠጥ አሳላፊና እንጀራ ቤቱ ጌታ
ቸውን የግብፅን ንጉሥ በደሉት። 2ፈርዖንም
በመጠጥ አሳላፊዎቹ አለቃና በእንጀራ ቤቱ
አዛዥ፣ በሁለቱም ሹማምንቱ ላይ ክፉኛ
ተቈጣ፤ 3በዘበኞቹ አለቃ ቤት ወዳለው
ዮሴፍ ወደ ተጋዘበትም እስር ቤት አስገ
ባቸው።

4የዘበኞቹም አለቃ እስረኞቹን ለዮሴፍ
አስረከባቸው፤ ዮሴፍም በሚያስፈልጋቸው
ይረዳቸው ነበር።

እስር ቤት ገብተው ጥቂት እንደ
ቈዩም፣ 5ታስረው የነበሩት የግብፅ የን
ጉሥ የመጠጥ አሳላፊዎች አለቃና የእንጀራ
ቤቱ አዛዥ፣ በአንድ ሌሊት የየራሳቸውን
ሕልም አዩ፤ የሁለቱም ሕልም ለየራሱ የተ
ለየ ፍቺ ነበረው።

6በማግስቱ ጧት ዮሴፍ ወደ እነርሱ
ሲገባ ተክዘው አገኛቸው። 7ስለዚህም፣ "ምነው
ዛሬስ ፊታችሁ ላይ ሐዘን ይነበባል?" በማ
ለት አብረውት በጌታው ግቢ የታሰሩትን
የፈርዖን ሹማምት ጠየቃቸው።

8እነርሱም "ሁለታችንም ሕልም አየን፤
ነገር ግን የሚተረጕምልን ሰው አጣን"
ሲሉ መለሱለት።

ዮሴፍም፣ "ሁልጊዜስ ቢሆን የሕልም ትር
ጓሜ ከእግዚአብሔር (ኤሎሂም) የሚገኝ አይደለ
ምን? እስቲ ያያችሁትን ሕልም ንገሩኝ"
አላቸው።

9ስለዚህ የመጠጥ አሳላፊዎቹ አለቃ እን
ዲህ ሲል ሕልሙን ለዮሴፍ ነገረው፤ ከፊት
ለፊቴ አንዲት የወይን ተክል አየሁ፤
10ተክሏም ሦስት ሐረጎች ነበሯት፤ ወዲ
ያው አቈጥቍጣ አበበች፤ ዘለላዎቿም ተን
ዠርግገው በሰሉ። 11የፈርዖንንም ጽዋ ይዤ
ነበረ፤ የወይኑን ፍሬ ለቅሜ በጽዋው ውስጥ

39፥4 ቍ8፡22፤ዘፍ 6፥8፤18፥3፤40፥4፤42፥37፤47፥6፤1ነገ11፥28፤ምሳ22፥29
39፥5 ዘፍ26፥24፤ዘዳ28፥3፤2ሳሙ6፥11፤መዝ128፥4
39፥6 ዘፍ12፥11፤24፥2፤ዘፀ2፥2፤1ሳሙ9፥2፤16፥12፤17፥42፤አስ2፥7፤ዳን1፥4
39፥7 ዘፍ38፥16፤ምሳ7፥15-18
39፥8 ቍ4፤ምሳ6፥23-24
39፥9 ዘፍ41፥33፡40፤13፥13፤ዘኍ22፥34
39፥10 አስ3፥4
39፥11 ቍ14፤ዘፀ18፥20፤ዘዳ1፥18
39፥12 ቍ15፤ዘፍ38፥16፤2ሳሙ13፥11፤ምሳ5፥8፤7፥13፤2ጢሞ2፥22
39፥14 ቍ11፤ዘፍ14፥13፤21፥9፤ዘዳ22፥24፡27
39፥15 ቍ12
39፥17 ዘፍ14፥13፤21፥10፤ዘፀ20፥16፤23፥1፡7፤ዘዳ5፥20፤መዝ101፥5
39፥19 ዘፍ34፥7፤አስ1፥12
39፥20 ዘፍ40፥3፤41፥10፤መዝ105፥18
39፥21 ዘፍ19፥19፤21፥20፤ዘፀ3፥21፤11፥3፤12፥36፤አስ2፥9፤መዝ106፥46፤ምሳ16፥7፤ዳን1፥9
39፥22 ቍ4
39፥23 ቍ3፤ዘፍ21፥20፤ዘኍ14፥43
40፥1 ቍ9፡13፡16፡20፡21፤ነህ1፥11
40፥2 ዘፍ41፥10፤አስ2፥21፤ምሳ16፥14፡15፤19፥12
40፥3 ዘፍ37፥36፤39፥20
40፥4 ቍ7፤ዘፍ37፥36፤39፥4፤42፥17
40፥5 ዘፍ20፥3፤41፥11
40፥7 ቍ4፤ነህ2፥2
40፥8 ዘፍ41፥8፡15፡16፡25፡28፡32፤ዘዳ29፥29፤ዳን2፥22፡28፡47
40፥9 ቍ1
40፥10 ኢሳ27፥6፤35፥1-2፤ሆሴ14፥7

ጨምቄ ጽዋውን በእጁ ሰጠሁት።”
12ዮሴፍም እንዲህ አለው፤ “እንግዲህ
የሕልሙ ትርጓሜ ይህ ነው፤ ሦስቱ ሐረግ
ሦስት ቀን ነው፤ 13በሦስት ቀን ውስጥ
ፈርዖን ከእስር ቤት ያወጣሃል፣ ወደ ቀድሞ
ሹመትህም ይመልስሃል፤ በፊት የመጠጥ
አሳላፊ በነበርህበት ጊዜ ታደርግ እንደነበ
ረው ሁሉ የፈርዖንን ጽዋ በእጁ ትሰጠዋ
ለህ። 14እንግዲህ፣ በጎ ነገር በገጠመህ ጊዜ፣
እኔን አስበህ ቸርነት አድርግልኝ፤ ስለ እኔም
ለፈርዖን ንገርልኝ፤ ከዚህም እስር ቤት
አስወጣኝ፤ 15ከዕብራውያን ምድር ወደዚህ
የመጣሁት በአፈና ነው፤ አሁንም ቢሆን
እዚህ እስር ቤት የተጣልሁት አንዳች
ጥፋት ኖሮብኝ አይደለም።”
16የእንጀራ ቤት አዛዡም፣ ለመጠጥ አሳ
ላፊዎቹ አለቃ ሕልም፣ የተሰጠው ፍቺ ደስ
የሚያሰኝ መሆኑን ሲሰማ፣ የራሱን ሕልም
ለዮሴፍ እንዲህ ሲል ነገረው፤ “እኔም ደግሞ
ሕልም አይቻለሁ፤ ሦስት መሶቦች[o] በራሴ ላይ
ተሸክሜ ነበር፤ 17በላይኛው መሶብ ውስጥ
ለፈርዖን የተዘጋጀ የተለያየ ምግብ ነበረበት፤
ወፎችም ራሴ ላይ ካለው መሶብ ይበሉ
ነበር።”
18ዮሴፍም እንዲህ ሲል መለሰለት፤
“የሕልሙ ፍቺ ይህ ነው፤ ሦስቱ መሶብ
ሦስት ቀን ነው፤ 19በሦስት ቀን ውስጥ
ፈርዖን ከእስር ቤት ያወጣሃል፤ በዕንጨ
ትም ላይ ይሰቅልሃል፤[ʺ] ወፎችም ሥጋህን
ይበሉታል።”
20በሦስተኛውም ቀን የፈርዖን የልደት
በዓል ነበረ፤ ለሹማምቱም ሁሉ ግብር
አበላ። በዚያኑ ዕለትም የመጠጥ አሳላፊዎ
ችን አለቃና የእንጀራ ቤት አዛዡን ሹማ
ምቱ ካሉበት ከእስር ቤት አወጣቸው።
21የመጠጥ አሳላፊዎቹን አለቃ ወደ ቀድሞ
ሹመቱ መለሰው፤ እርሱም እንደ ቀድሞው
ጽዋውን ለፈርዖን በእጁ ይሰጠው ጀመር፤
22የእንጀራ ቤት አዛዡን ግን ልክ ዮሴፍ
እንደ ተረጐመላቸው ሰቀለው።[ፐ]
23የሆነው ሆኖ፣ የመጠጥ አሳላፊዎቹ አለቃ
ዮሴፍን አላስታወሰውም፤ ረሳው።

የፈርዖን ሕልም

41 ድፍን ሁለት ዓመት ካለፈ በኋላ
ፈርዖን ሕልም ዐለመ፤ በሕል
ሙም፣ በዐባይ ወንዝ ዳር ቆሞ ነበር፤
2እነሆ መልካቸው ያማረ፣ ሥጋቸው የወፈረ
ሰባት ላሞች ከወንዙ ወጥተው በወንዙ ዳር
የበቀለውን ሣር ይበሉ ጀመር። 3ቀጥሎም
መልካቸው የከፋ ዐጥንታቸው የወጣ፣ ሌሎች
ሰባት ላሞች ከወንዙ ወጥተው አስቀድ
መው ከወጡት ላሞች አጠገብ ቆሙ። 4እነ
ዚህ መልካቸው የከፋና ዐጥንታቸው የወጣ
ላሞች፣ እነዚያን ያማሩና የወፈሩ ላሞች
ሲውጡአቸው አየ፤ ከዚያም ፈርዖን ከእንቅ
ልፉ ነቃ።
5ፈርዖንም እንደ ገና እንቅልፍ ወስዶት
ሳለ፣ ሌላ ሕልም አየ። በሕልሙም በአ
ንድ የእህል አገዳ ላይ፣ ፍሬያቸው የተን
ዠረገገና ያማረ ሰባት የእሸት ዛላዎች
ሲወጡ አየ። 6ከዚያም የቀጨጩና በምሥ
ራቅ ነፋስ ተመትተው የደረቁ ሰባት የእሸት
ዛላዎች ወጡ። 7የቀጨጩት የእሸት ዛላ
ዎች፣ ፍሬያቸው የተንዠረገገውን ሰባቱን
ያማሩ ዛላዎች ዋጡአቸው። በዚህ ጊዜ ፈር
ዖን ከእንቅልፉ ነቃ፤ ነገሩ ሕልም ነበር።
8በነጋታውም ፈርዖን መንፈሱ ታወከ
በት፤ ስለዚህ በግብፅ አገር ያሉትን አስማ
ተኞችና ጥበበኞች በሙሉ አስጠርቶ
ሕልሞቹን ነገራቸው፣ ይሁን እንጂ ሕል
ሞቹን ሊተረጕምለት የቻለ አንድም ሰው
አልተገኘም።
9በዚያን ጊዜ የመጠጥ አሳላፊዎች አለቃ
ፈርዖንን እንዲህ አለው፤ “የሠራሁት በደል
ዛሬ ታወሰኝ። 10በአንድ ወቅት ፈርዖን
እኔንና የእንጀራ ቤት አዛዡን ተቈጥቶ
በዘበኞቹ አለቃ ግቢ አስሮን ነበር። 11ሁለ
ታችንም በአንዲት ሌሊት የተለያየ ሕልም
አየን፤ የእያንዳንዳችንም ሕልም የየራሱ
ትርጕም ነበረው። 12በዚያን ጊዜ የዘበኞች
አለቃ አገልጋይ የሆነ አንድ ዕብራዊ
ወጣት ከእኛ ጋር እስር ቤት ነበር። ሕ
ልማችንን በነገርነው ጊዜ፣ ፍቺውን ነገ
ረን፤ ለእያንዳንዳችንም እንደ ሕልማችን
ተረጐመልን፤ 13ነገሩም ልክ እርሱ እንደ
ተረጐመልን ሆነ፤ እኔ ወደ ቀድሞ ሹመቴ
ተመለስሁ፤ የእንጀራ ቤት አዛዡም ተሰ
ቀለ[የ]።
14ፈርዖን ዮሴፍን እንዲያመጡት ትእ
ዛዝ ሰጠ፤ ከእስር ቤትም በጥድፊያ ይዘውት
መጡ፤ ጠጕሩንም ከተላጨና ልብሱን ከለ
ወጠ በኋላ ፈርዖን ፊት ቀረበ።
15ፈርዖንም ዮሴፍን፣ “ሕልም አይቼ ነበር፤
ሕልሜን ሊተረጕምልኝ የቻለ አንድም ሰው
አልተገኘም፤ አንተ ግን ሕልም ሲነገርህ የመ
ተርጐም ችሎታ እንዳለህ ሰማሁ” አለው።
16ዮሴፍም ፈርዖንን፣ “እኔ የመተርጐም
ችሎታ የለኝም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር (ኤሎሂም)
ለፈርዖን የሚሻውን ትርጕም ይሰጠዋል”
አለው።

40፥12 ቍ16:18፤ ዘፍ41፥12:15:25፤ ዳን2፥36፤4፥19
40፥13 ቍ1:19:20፤ ኢሱ1፥11፤3፥2፤ ዕዝ8፥32፤ ነህ2፥11
40፥14 ቍ23፤ ዘፍ19፥19፤41፥9፤ 1ሳሙ20፥14:42፤25፥31፤ 2ሳሙ9፥1፤ 1ነገ2፥7፤ መክ9፥15፤ ሉቃ23፥42
40፥15 ዘፍ14፥13፤ 39፥20፤ ኢዮ13፥27
40፥16 ቍ1:12፤ አሞ8፥1-2
40፥18 ቍ12
40፥19 ቍ13:22፤ ዘዳ21፥22-23፤28፥26፤ 1ሳሙ17፥44፤ 2ሳሙ21፥10፤ 1ነገ14፥11፤16፥4፤21፥24፤ አስ2፥23፤7፥10፤ ሕዝ39፥4
40፥20 ቍ1:13፤ አስ2፥18፤ ማቴ14፥6-10፤ ማር6፥21
40፥21 ቍ1:13፤ 2ነገ25፥27፤ ኤር52፥31፤ ማር6፥21
40፥22 ቍ19፤ ዘፍ41፥13፤ መዝ105፥19
40፥23 ቍ14፤ መክ 1፥11
41፥1 ቍ17፤ ዘፍ2፥14፤20፥3፤ ዘፀ1፥22፤2፥5፤7፥15
41፥2 ቍ18:26፤ ዘፀ2፥3፤ ኢዮ40፥21፤ ኢሳ19፥6፤ ኤር5፥28
41፥4 ቍ7
41፥5 ኢሱ13፥3፤ 2ነገ4፥42፤ 1ዜና13፥5፤ ኢሳ23፥3፤ ኤር2፥18
41፥6 ዘፀ10፥13፤14፥21፤ ኢዮ6፥26፤11፥2፤15፥2፤ መዝ11፥6፤48፥7፤ ኢሳ11፥15፤27፥8፤ ኤር4፥11፤18፥17፤ ሕዝ19፥12፤27፥26፤ ሆሴ12፥1፤13፥15፤ ዮና4፥8
41፥7 ቍ4
41፥8 ቍ24፤ ዘፍ40፥8፤ ዘፀ7፥11:22፤ ኢዮ7፥14፤ ዳን1፥20፤2፥1:2:3:4፥:5:19:27፤4፥7:18፤5፥7
41፥9 ዘፍ40፥14
41፥10 ዘፍ37፥36፤39፥20፤40፥2
41፥11 ዘፍ40፥5
41፥12 ዘፍ14፥13፤37፥36፤39፥17፤40፥4:12
41፥13 ዘፍ40፥22
41፥14 ዘፍ35፥2፤45፥22፤ ሩት3፥3፤ 2ሳሙ12፥20፤ መዝ105፥20፤ ኢሳ18፥2:7
41፥15 ዘፍ40፥8:12፤ ዳን4፥18፤5፥16

[o]16 ወይም *ሦስት የሸንበቆ ቅርጫቶች*
[ʺ]19 ወይም *በእንጨትም ላይ ይወጋሃል*
[ፐ]22 ወይም *ወጋው*
[የ]13 ወይም *ተወጋ*

17ከዚህ በኋላ ፈርዖን ዮሴፍን እንዲህ አለው፤
“በሕልሜ በዐባይ ወንዝ ዳር ቆሜ ነበር፡፡
18ሥጋቸው የወፈረና መልካቸው ያማረ ሰባት
ላሞች ከወንዙ ወጥተው በወንዙ ዳር የበ
ቀለውን ሣር ሲበሉ አየሁ፡፡ 19ከእነርሱም
በኋላ፣ ዐቅመ ደካማ፣ መልካቸው እጅግ
የከፋና ዐጥንታቸው የወጣ ሌሎች ሰባት
ላሞች ወጡ፤ እነዚያን የመሰሉ የሚያስከፋ
መልክ ያላቸው ላሞች በግብፅ ምድር ከቶ
አይቼ አላውቅም፡፡ 20ዐጥንታቸው የወጣና
አስከፊ መልክ ያላቸው ላሞች መጀመሪያ
የወጡትን፣ ሥጋቸው የወፈረውን ሰባቱን
ላሞች ዋጧቸው፡፡ 21ከዋጧቸውም በኋላ፣
ያው የበፊቱ መልካቸው ስላልተለወጠ እንደ
ዋጧቸው ማንም ሊያውቅ አይችልም ነበር፤
ከዚያም ከእንቅልፌ ነቃሁ፡፡
22እንደዚሁም፣ በሕልሜ በአንድ የእህል
አገዳ ላይ ፍሬያቸው የፋፋና ያማሩ ሰባት
እሸት ዛላዎች ወጥተው አየሁ፡፡ 23ቀጥሎም
በምሥራቅ ነፋስ ተመተው የቀጨጨና የደ
ረቁ ሌሎች ሰባት ዛላዎች ወጡ፡፡ 24የቀጨ
ጨት የእሸት ዛላዎችም ሰባቱን ያማሩ
የእሸት ዛላዎች ዋጧቸው፤ ይህንኑም ለአስ
ማተኞች ነገርሁ፤ ነገር ግን ማንም ሊፈ
ታው አልቻለም፡፡”
25ዮሴፍም ለፈርዖን እንዲህ አለው፤
“ሁለቱም የፈርዖን ሕልሞች ተመሳሳይና
አንድ ዐይነት ናቸው፤ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ወደ
ፊት የሚያደርገውን ለፈርዖን ገልጦለታል፡፡
26ሰባቱ የሚያማምሩ ላሞች፣ ሰባት ዓመ
ታት ናቸው፣ ሰባቱም የሚያማምሩ የእሸት
ዛላዎች ሰባት ዓመታት ናቸው፤ ሕልሙም
አንድና ተመሳሳይ ነው፡፡ 27ከእነርሱም
በኋላ ዐጥንታቸው የወጣ አስከፊ መልክ
ያላቸው ሰባት ላሞች፣ ሰባት ዓመታት ናቸው፤
እንደዚሁም ፍሬ አልባ የሆኑትና በምሥ
ራቅ ነፋስ ተመትተው የደረቁት ሰባት የእ
ሸት ዛላዎች ሰባት የራብ ዓመታት ናቸው፡፡
28“አስቀድሜ ለፈርዖን እንደተናገር
ኩት፣ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ወደ ፊት የሚያደርገ
ውን ነገር ለፈርዖን ገልጦለታል፡፡ 29በመላው
የግብፅ ምድር እጅግ የተትረፈረፈ ጥጋብ
የሚሆንባቸው ሰባት ዓመታት ይመጣሉ፡፡
30ከዚህ በኋላ ግን በተከታታይ ሰባት የራብ
ዓመታት ይሆናሉ፡፡ የራቡ ዘመን አገሪቱን
እጅግ ስለሚጐዳት፣ በግብፅ የነበረው
ያለፈው የጥጋብ ዘመን ሁሉ ጨርሶ አይታ
ወስም፡፡ 31ከጥጋቡ ዓመታት በኋላ የሚመጣው
የራብ ዘመን እጅግ ጽኑ ከመሆኑ የተነሣ፣
ቀደም ሲል የነበረው የጥጋብ ዘመን
ፈጽሞ ይረሳል፡፡ 32ሕልሙ ለፈርዖን በሁለት
መልክ በድጋሚ መታየቱ፣ ነገሩ ከእግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ዘንድ የተቈረጠ ስለ ሆነ ነው፤ ይህን

41፥16 ዘፍ40፥8
41፥17 ቁ1
41፥18 ቁ2
41፥24 ቁ8
41፥25 ዘፍ40፥8፡12፤ኢሳ46፥11፤ዳን2፥45
41፥26 ቁ2
41፥27 ዘፍ12፥10
41፥28 ዘፍ40፥8
41፥29 ቁ47
41፥30 ቁ54:56፤ዘፍ12፥10፤45፥6፡11፤47፥13፤መዝ105፥16
41፥32 ዘፍ40፥8፤ዳን2፥5
41፥33 ቁ39፤ዘፍ 39፥9
41፥34 ቁ48፤ዘፍ24፡26፤47፥14፡1ሳሙ 8፥15
41፥35 ቁ48
41፥36 ቁ56፤ዘፍ 42፥6፤47፥14
41፥37 ዘፍ45፥16፤አስ2፥4፤ኢሳ19፥11
41፥38 ዘኍ27፥18፤ዘዳ34፥9፤ዳን2፥11፤4፥8-9፡18፤5፥11፡14
41፥39 ቁ33፤ዳን 2፥11፤5፥11
41፥40 ዘፍ39፥9፤1ነገ4፥6፤2ነገ15፥5፤አስ10፥3፤መዝ105፥21-22፤ኢሳ22፥15፤36፥3፤ሐሥ7፥10
41፥41 ቁ43፡55፤ዘፍ42፥6፤45፥8፡13፡26፤አስ8፥2፤ኤር40፥7፤ዳን6፥3
41፥42 ዘፍ24፥22፤ዘፀ25፥4፤1ሳሙ17፥38፤18፥4፤1ነገ19፥19፤አስ3፥10፤6፥8፡11፤8፥2፡8፡15፤መዝ73፥6፤ማሕ4፥9፤ኢሳ3፥18፤ሕዝ16፥11፤ዳን5፥7፡16፡29፤ዘካ3፥4
41፥43 ቁ41፤ዘፍ46፥29፤50፥9፤አስ6፥9፤10፥3፤ኢሳ2፥7፤22፥18
41፥44 ዘፍ37፥8፤አስ10፥2፤መዝ105፥22
41፥45 ቁ50፤ዘፍ46፥20፡27፤ዘፀ2፥16፤አስ2፥7፤ሕዝ30፥17

ንም እግዚአብሔር (ኤሎሂም) በቅርብ ጊዜ ይፈ
ጽመዋል፡፡
33እንግዲህ ፈርዖን ብልኅና አስተዋይ ሰው
ፈልጎ፣ በመላው የግብፅ ምድር ላይ አሁ
ኑኑ ይሹም፡፡ 34እንደዚሁም በሰባቱ የጥ
ጋብ ዓመታት ከሚገኘው ምርት፣ አንድ
አምስተኛው እንዲሰበሰብ የሚያደርጉ ኀላፊ
ዎችን ይሹም፡፡ 35እነርሱም በሚመጡት
የጥጋብ ዓመታት ከሚገኘው ምርት ሁሉ
ይሰብስቡ፤ በፈርዖንም ሥልጣን ሥር ያከ
ማቹ፤ ለምግብ እንዲሆኑም በየከተማው
ይጠበቁ፡፡ 36የሚከማቸው እህል፣ ወደ ፊት
በግብፅ አገር ላይ ለሚመጣው የሰባት ዓመት
ራብ መጠባበቂያ ይሁን፤ በዚህም ሁኔታ
አገሪቱ በራብ አትጠፋም፡፡”
37ዕቅዱንም ፈርዖንና ሹማምቱ ሁሉ መል
ካም ሆኖ አገኙት፡፡ 38ፈርዖንም፣ “የእግዚአ
ብሔር (ኤሎሂም) መንፈስ[ዶ] ያለበት እንደዚህ ያለ
ሰው ማንን ልናገኝ እንችላለን?” ብሎ ጠየ
ቃቸው፡፡
39ፈርዖን ዮሴፍን እንዲህ አለው፤ “እግዚ
አብሔር (ኤሎሂም) ይህን ሁሉ ስለ ገለጠልህ፣
እንዳንተ ያለ አስተዋይና ብልኅ ሰው የለም፡፡
40አንተ በቤተ መንግሥቴ የበላይ ትሆናለህ፤
ሕዝቤም ሁሉ ለሥልጣንህ ይገዛል፤ እኔ
ከአንተ የምበልጠው በዙፋኔ ብቻ ይሆናል፡፡”

ዮሴፍ በግብፅ ተሾመ

41ከዚያም፣ ፈርዖን ዮሴፍን “በመላዪቱ የግ
ብፅ ምድር ላይ ኀላፊ አድርጌሃለሁ” አለው፡፡
42ፈርዖንም ባለማኅተሙን ቀለበት ከጣቱ
አውልቆ በዮሴፍ ጣት ላይ አደረገው፤ እን
ዲሁም ከጥሩ የተልባ እግር የተሠራ ልብስ
አለበሰው፤ በዐንገቱም የወርቅ ሐብል አጠ
ለቀለት፡፡ 43በማዕረግ ከእርሱ ሁለተኛ ሰው
አድርጎ፣ በሠረገላ ላይ አስቀመጠው፡፡[ጀ] ሰዎችም
በፊቱ፣ “እጅ ንሡ” እያሉ ይጮኹ ነበር፤
በዚህ ሁኔታም በግብፅ ምድር ሁሉ ላይ
ሾመው፡፡
44ከዚህ በኋላ ፈርዖን ዮሴፍን፣ “እኔ
ፈርዖን ነኝ፤ ሆኖም በመላዪቱ ግብፅ ያላ
ንተ ትእዛዝ እጁንም ሆነ እግሩን ልውስ
የሚያደርግ አይኖርም” አለው፡፡ 45ፈርዖ
ንም ዮሴፍን ጸፍናት ፐዕናህ ብሎ ስም
አወጣለት፡፡ እንዲሁም የሄልዮቱ[ጠ] ከተማ ካህን
የጶጥፌራ ልጅ አስናትን አጋባው፡፡ ዮሴፍም
በመላዪቱ የግብፅ ምድር ተዘዋወረ፡፡

[ዶ]38 ወይም *የአማልክት መንፈስ*
[ጀ]43 ወይም *በማዕረግ ሁለተኛ በሆነው የእርሱ ሠረገላ ላይ፤ ወይም በሁለተኛ ሠረገላው ላይ*
[ገ]43 ወይም *ሰገዱ*
[ጠ]45 በቍ 50 ላይ ያለውንም ጨምሮ ሆልዮፓሊስን ያመለክታል

46ዮሴፍ የግብፅ ንጉሥ ፈርዖንን ማገል
ገል ሲጀምር፣ ዕድሜው ሠላሳ ዓመት
ነበር፡፡ ዮሴፍም ከፈርዖን ፊት ወጥቶ የግ
ብፅን ምድር በሙሉ ዞረ፡፡
47በሰባቱም የጥጋብ ዓመታት ምድሪቱ የተ
ትረፈረፈ ሰብል ሰጠች፡፡ 48በእነዚያ ሰባት
የጥጋብ ዓመታት፣ ዮሴፍ በግብፅ አገር
የተገኘውን ምርት ሰብስቦ በየከተሞቹ አከ
ማቸ፤ በእያንዳንዱ ከተማ ከየአቅራቢያው
የተመረተውን እህል እንዲከማች አደረገ፡፡
49ዮሴፍ ብዛቱ እንደ ባሕር አሸዋ የሚሆን
የእህል ሰብል አከማቸ፤ ሰብሉ እጅግ ከመ
ብዛቱ የተነሣ ልኩን መስፈርና መመዝ
ገብ አልቻለም ነበር፡፡
50ሰባቱ የራብ ዓመታት ከመምጣቱ በፊት፣
የሄልዮቱ ካህን የጶጥፌራ ልጅ አስናት ለዮሴፍ
ሁለት ወንዶች ልጆች ወለደችለት፡፡ 51ዮሴ
ፍም፣ “እግዚአብሔር (ኤሎሂም) መከራዬን ሁሉ፣
የአባቴንም ቤት እንድረሳ አድርጎኛል” በማ
ለት የመጀመሪያ ልጁን ስም ምናሴ[ጨ] አለው፡፡
52እንደዚሁም፣ “መከራ በተቀበልኩበት ምድር
እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ፍሬያማ አደረገኝ” ሲል
ሁለተኛ ልጁን ኤፍሬም[ጰ] አለው፡፡
53በግብፅ ምድር የነበረው ሰባቱ የጥጋብ
ዘመን ዐለፈና 54ዮሴፍ አስቀድሞ እንደ
ተናገረው የሰባቱ ዓመት የራብ ዘመን
ጀመረ፡፡ ሌሎች አገሮች ሁሉ ሲራቡ፣
በመላው የግብፅ ምድር ግን ምግብ ነበር፡፡
55ራቡ በመላው የግብፅ ምድር መስፋፋት
ሲጀምር፣ ሕዝቡ ምግብ ይሰጠን በማለት
ወደ ፈርዖን ጮኸ፡፡ ፈርዖንም ግብፃውያ
ኑን፣ “ወደ ዮሴፍ ሂዱና የሚላችሁን አድ
ርጉ” አላቸው፡፡
56ራቡ በአገሩ ላይ እየተስፋፋ ስለ ሄደ፣
ዮሴፍ ጐተራዎቹን ከፍቶ እህሉ ለግብፃው
ያን እንዲሸጥ አደረገ፤ ምክንያቱም ራቡ
በመላዪቱ ግብፅ ጸንቶ ነበር፡፡ 57ራቡ በመ
ላው ዓለም ጸንቶ ስለ ነበር፣ የየአገሩ
ሰዎች ሁሉ ከዮሴፍ ዘንድ እህል ለመ
ሸመት ወደ ግብፅ ምድር መጡ፡፡

የዮሴፍ ወንድሞች ወደ ግብፅ ሄዱ

42 ያዕቆብ በግብፅ እህል መኖሩን ሲሰማ፣
ልጆቹን እንዲህ አላቸው፤ “ለምን
እርስ በርስ ትተያያላችሁ? 2በግብፅ እህል
መኖሩን ሰምቻለሁ፤ ስለዚህ ከመሞት መሰ
ንበት ይሻላልና ወደዚያው ወርዳችሁ እህል
ሸምቱልን” አላቸው፡፡
3ከዚያም ዐሥሩ የዮሴፍ ወንድሞች እህል
ለመሸመት ወደ ግብፅ ወረዱ፡፡ 4ነገር ግን
ያዕቆብ የዮሴፍን ወንድም ብንያምን፣ ክፉ
ነገር ይደርስበታል በሚል ፍርሀት ከወንድ
ሞቹ ጋር አላከውም፡፡ 5ራቡ በከነዓንም በመ
 በርታቱ፣ እህል ለመሸመት ወደ ግብፅ ከሄዱት
ሰዎች መካከል የእስራኤል ልጆችም ነበሩ፡፡
6በዚህ ጊዜ ዮሴፍ የምድሪቱ ገዥ ነበር፤
ለአገሩ ሰዎች ሁሉ እህል የሚሸጥላቸው
እርሱ ነበር፡፡ የዮሴፍ ወንድሞችም እንደ
ደረሱ፣ ከፊቱ ቀርበው ወደ ምድር ለጥ
ብለው እጅ ነሡት፡፡ 7ዮሴፍም ወንድሞቹን
ገና ሲያያቸው ወዲያውኑ ዐወቃቸው፤
ነገር ግን እንደማያውቃቸው ሆኖ፣ “ከየት
የመጣችሁ ናችሁ?” ብሎ በቍጣ ቃል ተና
ገራቸው፡፡ እነርሱም፣ “እህል፤ ለመሸመት
ከከነዓን ምድር የመጣን ነን” ብለው መለ
ሱለት፡፡
8ዮሴፍ ወንድሞቹን ቢያውቃቸውም እንኳ
እነርሱ ግን አላወቁትም፡፡ 9በዚህ ጊዜ ስለ
ወንድሞቹ ያየው ሕልም ትዝ አለውና፣ “ሰላ
ዮች ናችሁ፤ የመጣችሁት አገራችን በየት
ኛው በኩል ለጥቃት የተጋለጠች መሆኗን
ለመሰለል ነው” አላቸው፡፡
10እነርሱም እንዲህ አሉት፤ “ጌታችን
ሆይ፤ እንዲህስ አይደለም፤ አገልጋዮችህ
የመጣነው እህል ለመሸመት ነው፤ 11ሁላ
ችንም የአንድ አባት ልጆች ነን፤ አገልጋ
ዮችህ የታመንን ሰዎች እንጂ ሰላዮች አይደ
ለንም፡፡”
12እርሱም መልሶ፣ “አይደለም፤ በየት በኩል
ለጥቃት የተጋለጠች መሆኗን ለመሰለል ነው”
አላቸው፡፡
13እነርሱ ግን መልሰው፣ “እኛ አገልጋዮ
ችህ በከነዓን አገር ከሚኖር ከአንድ ሰው የተ
ወለድን ዐሥራ ሁለት ወንድማማቾች ነን፡፡
ትንሹ ወንድማችን አባታችን ዘንድ ሲሆን፣
አንዱ ግን የለም” አሉት፡፡
14ዮሴፍም እንዲህ አላቸው፤ “ነገርኋችሁ
እኮ፤ ሰላዮች ናችሁ! 15ታናሽ ወንድማችሁ
እዚህ እስካልመጣ ድረስ ከዚህ ንቅንቅ
እንደማትሉ በፈርዖን ስም እምላለሁ፤ ማን
ነታችሁ የሚረጋገጠውም በዚህ ነው፡፡ 16በሉ፣
ከእናንተ አንዱን ላኩና ወንድማችሁን ይዞ
ይመለስ፤ የቀራችሁት ግን የተናገራችሁት
ቃል እስኪረጋገጥ ድረስ፣ እስር ቤት ትቈያ
ላችሁ፡፡ እንደተናገራችሁት ካልሆነ ግን፣
በፈርዖን ስም እምላለሁ፤ ሁላችሁም ሰላ
ዮች ናችሁ” አላቸው፡፡ 17ሁሉንም ሦስት
ቀን በእስር አቈያቸው፡፡
18በሦስተኛውም ቀን ዮሴፍ እንዲህ አላ
ቸው፤ “እኔ እግዚአብሔርን (ኤሎሂም) ስለምፈራ

41፥46 ዘፍ37፥2፤ 1ሳሙ8፥11፤16፥21፤ ምሳ22፥29፤ዳን1፥19
41፥47 ቍ29
41፥48 ቍ34
41፥49 ዘፍ12፥2
41፥50 ቍ45
41፥51 ዘፍ46፥20፤ 48፥1:14:18:20፤49፥3፤ 50፥23፤ዘኍ1፥34፤ ዘዳ33፥17፤ኢሱ4፥12፤ 17፥1፤1ዜና7፥14
41፥52 ዘፍ17፥6፤ 46፥20፤48፥1:5፤ 50፥23፤ዘኍ1፥32፤ 26፥28፤ዘዳ33፥17፤ ኢሱ14፥4፤መሳ5፥14፤ 1ዜና7፥20፤2ዜና30፥1፤ መዝ 60፥7፤ ኤር7፥15፤አብ1፥19
41፥54 ዘፍ12፥10 ፤ሐሥ7፥11
41፥55 ቍ41፤ዘዳ 32፥24፤2ዜና20፥9፤ ኢሳ51፥19፤ኤር5፥12፤ 27፥8፤42፥16፤ 44፥27፤ዮሐ2፥5
41፥56 ቍ30:36፤ ዘፍ12፥10
41፥57 ዘፍ12፥10፤ 42፥5፤47፥15
42፥1 ሐሥ7፥12
42፥2 ቍ19:33፤ ዘፍ43፥2:4:8፤44፥25፤ 47፥19፤መዝ33፥18-19
42፥3 ቍ10፤ ዘፍ 43፥20
42፥4 ቍ38፤ ዘፍ 35፥18
42፥5 ቍ13:29፤ ዘፍ12፥10፤31፥18፤ 41፥57፤45፥17፤ዘዳ 32፥24፤ሐሥ7፥11
42፥6 ዘፍ33፥3፤ 41፥36:41፤ ነህ 5፥14
42፥7 ቍ30፤ ዘፍ 29፥4
42፥8 ዘፍ37፥2
42፥9 ቍ12:14: 16:30፤ ዘፍ 37፥7፤ ዘዳ1፥22፤ኢሱ2፥1፤ 6፥22፤
42፥10 ቍ3፤ ዘፍ 37፥8
42፥11 ቍ13:15: 16:19:20:31:34፤ ዘፍ 44፥7:9:16:19: 21:31፤46፥34፤ 47፥3
42፥12 ቍ9
42፥13 ቍ5:11: 24:32:36፤ዘፍ29:33፤ 37፥33፤43፥7፤44፥8፤ 46፥31፤47፥1፤ ኤር 31፥15
42፥14 ቍ9
42፥15 ቍ11፤ዘፍ 43፥3:5:7፤44፥21: 23፤1ሳሙ17፥55
42፥16 ቍ11:9: 15:19

ጨ51 ***ምናሴ*** የሚለው ቃል ***መርሳት*** የሚል ትርጒም ካለው የዕብራይስጥ ቃል የወጣ ሲሆን ከዚሁ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው

ጰ52 ***ኤፍሬም*** የሚለው ቃል በዕብራይስጥ ***ዕጥፍ ፍሬያማ*** የሚል ትርጒም ካለው ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው፡፡

እንዲህ በማድረግ ሕይወታችሁን አት
ርፉ:: 19ታማኝ ሰዎች ከሆናችሁ፣ ከመካከ
ላችሁ አንዱ እዚህ እስር ቤት ሲቈይ፣ የቀራ
ችሁት ግን ለተራቡት ቤተ ሰቦቻችሁ እህል
ትወስዱላቸዋላችሁ፤ 20ታናሽ ወንድማችሁን
ግን ይዛችሁ መምጣት አለባችሁ፤ በዚህም
የተናገራችሁት ቃል እውነተኛነት ይረጋገ
ጣል፤ እናንተም ከመሞት ትተርፋላችሁ::"
እነርሱም ይህንኑ ለመፈጸም ተስማሙ::
21እርስ በርሳቸውም፣ "ይኸው በወንድማ
ችን ላይ ባደረስነው በደል ምክንያት ቅጣ
ታችንን እየተቀበልን ነው:: እርሱ እንደ
ዚያ ተጨንቆ ስለ ሕይወቱ ሲማጠነን፣ እኛ
አልሰማነውም ነበር፤ ይህ መከራ የደረሰ
ብንም በዚሁ ምክንያት ነው" ተባባሉ::
22ሮቤልም መልሶ፣ "በዚህ ልጅ ላይ፣ 'ክፉ
ነገር አታድርጉ' ብዬ አልነበረምን? እና
ንተ ግን አልሰማችሁኝም፤ ስለዚህም ደሙ
ከእጃችን ይፈለጋል" አላቸው:: 23ዮሴፍ
የሚያነጋግራቸው በአስተርጓሚ ስለ ሆነ
የሚነጋገሩትን እንደሚሰማቸው አላወቁም
ነበር::
24ከፊታቸውም ዘወር ብሎ አለቀሰ፤ ከዚ
ያም ወደ እነርሱ ተመልሶ እንደ ገና
አነጋገራቸው፤ ስምዖንንም ከእነርሱ ለይቶ
ዐይናቸው እያየ አሰረው::
25በስልቻዎቻቸው እህል እንዲሞሉላቸው፤
ብሩንም በያንዳንዱ ሰው ስልቻ ውስጥ መል
ሰው እንዲያስቀምጡና ለጕዞአቸው ስንቅ
እንዲያሲዟቸው ዮሴፍ ትእዛዝ ሰጠ። ይህም
ከተደረገላቸው በኋላ፣ 26እህላቸውን በአህ
ዮቻቸው ጭነው ጕዞአቸውን ቀጠሉ::
27በመንገድም ለዕዳር ሰፍረው ሳሉ፣ ከእ
ነርሱ አንዱ ከያዘው እህል ላይ ለአህያው
ለመስጠት ስልቻውን ሲፈታ፣ በስልቻው አፍ
ላይ ብሩን አገኘ:: 28እርሱም ወንድሞቹን፣
"ኧረ ብሬ ተመልሶልኛል፤ ይኸው ስልቻዬ
ውስጥ አገኘሁት" አላቸው::
ሁሉም ልባቸው በድንጋጤ ተሞልቶ
እየተንቀጠቀጡ በመተያየት፣ "እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ምን ሊያመጣብን ይሆን?" አሉ::
29በከነዓን ምድር ወዳለው ወደ አባታ
ቸው ወደ ያዕቆብ ከደረሱ በኋላ፣ ያጋጠ
ማቸውን ሁሉ እንዲህ ብለው ነገሩት፤ 30"የአ
ገሩ ጌታ የሆነው ሰው ምድሪቱን እንደም
ንሰልል ቈጥሮን በቊጣ ተናገረን:: 31እኛ
ግን እንዲህ አልነው፤ 'እኛ የታመንን
ሰዎች እንጂ ሰላዮች አይደለንም:: 32እኛ የአ
ንድ አባት ልጆች የሆን፣ ዐሥራ ሁለት
ወንድማማቾች ነን፤ አንዱ የለም፤ ታናሽ
ወንድማችን ግን ከአባታችን ጋር በከነዓን
ይገኛል::'

42፥17 ዘፍ40፥4
42፥18 ዘፍ20፥11፤ 22፥12፤ዘሌ19፥14፤ 25፥43፤2ሳሙ23፥3
42፥19 ቍ2:11:16
42፥20 ቍ15
42፥21 ዘፍ37፥26-28፤45፥5
42፥22 ዘፍ9፥5፤ 37፥21-22፤45፥24
42፥23ዘፍ11፥7፤ 38፥16
42፥24 ቍ13፤ ዘፍ 29፥11፤ 43፥14:23
42፥25 ቍ 27:35፤ ዘፍ43፥2:12:18:21፤ 44፥1:8፤ 45፥21:23፤ ኤር40፥5
42፥26 ዘፍ32፥15፤ 44፥13፤45፥17፤ 1ሳሙ 25፥18፤ ኢሳ30፥6
42፥27 ቍ25፤ መሳ 19፥19፤ ኢዮ39፥9፤ ኢሳ1፥3
42፥28 ዘፍ43፥23፤ ኢሱ2፥11፤5፥1፤7፥5፤ ማር5፥33
42፥29 ቍ5፤ ዘፍ 44፥24
42፥30 ቍ7:9
42፥31 ቍ11
42፥32 ቍ13
42፥33 ቍ2
42፥34 ቍ11:24፤ ዘፍ34፥10
42፥35 ቍ25፤ ዘፍ 43፥18
42፥36 ቍ13:24
42፥37 ዘፍ39፥4፤ 43፥9፤44፥32
42፥38 ቍ4፤ ዘፍ 37፥33:35፤ 44፥29: 34፤48፥7

43፥1 ዘፍ12፥10
43፥2 ዘፍ42፥2:25
43፥3 ቍ8፤ ዘፍ44፥14:18፤ 42፥15፤46፥28
43፥4 ዘፍ42፥2
43፥5 ዘፍ42፥15፤ 44፥26፤2ሳሙ3፥13
43፥6 ቍ8:11፤

33"ከዚህ በኋላ የአገሩ ጌታ የሆነው ሰው
እንዲህ አለን፤ 'ታማኝ ሰዎች መሆናችሁን
የማውቀው በዚህ ነው፤ ከእናንተ መካከል
አንዱን ወንድማችሁን እዚህ እኔ ዘንድ ትታ
ችሁ የተቀራችሁት ለተራቡት ቤተ ሰቦቻ
ችሁ እህል ይዛችሁላቸው ሂዱ:: 34ነገር ግን
ታናሽ ወንድማችሁን ወደ እኔ አምጡት::
በዚያንም ጊዜ ታማኝ ሰዎች እንጂ ሰላ
ዮች አለመሆናችሁን ዐውቃለሁ፤ ወንድማች
ሁንም መልሼ እሰጣችኋለሁ፤ እናንተም
በምድሪቱ እንደ ልብ ለመዘዋወር ትችላ
ላችሁ::" '
35እህሉንም ሲዘረግፉ በየስልቾቻቸው
ውስጥ ብራቸው እንደ ተቋጠረ ተገኘ፤ የእ
ያንዳንዳቸውን የተቋጠረ ብር ሲያዩም፣
እነርሱም ሆኑ አባታቸው ደነገጡ:: 36አባ
ታቸው ያዕቆብም፣ "ያለ ልጅ እኮ አስቀራ
ችሁኝ፤ ዮሴፍ የለም፤ ስምዖንም የለም፤
አሁን ደግሞ ብንያምን ልትወስዱ ትፈ
ልጋላችሁ፤ ኧረ ምን ጕድ ነው የመጣ
ብኝ!" አላቸው::
37በዚህን ጊዜ ሮቤል አባቱን፣ "መልሼ
ባላመጣው፣ ሁለቱን ወንዶች ልጆቼን ግደ
ላቸው፤ ኀላፊነቱን ለእኔ ተውልኝ፤ እኔው
መልሼ አመጣዋለሁ" አለው::
38ያዕቆብም፣ "ልጄ አብሮአችሁ ወደዚያ
አይወርድም፤ ወንድሙ እንደሆን ሞቶአል፤
የቀረው እርሱ ብቻ ነው:: ይዛችሁት ስት
ሂዱ በመንገድ ላይ አደጋ ቢደርስበት፣
ሽበቴን በመሪር ሐዘን ወደ መቃብር[a] ታወ
ርዱታላችሁ" አላቸው::

የዮሴፍ ወንድሞች ዳግመኛ ወደ ግብፅ መሄዳቸው

43 ራቡ አሁንም በምድሪቱ ላይ እንደ
ጸና ነበር፤ 2ከግብፅ ያመጡትንም
እህል በልተው ከጨረሱ በኋላ፣ አባታቸው
"እስቲ እንደ ገና ወርዳችሁ፣ ጥቂት እህል
ሸምቱልን" አላቸው::
3ይሁዳ ግን እንዲህ አለው፤ "ያ ሰው 'ወን
ድማችሁን ይዛችሁ ካልመጣችሁ ዳግመኛ
ፊቴን አታዩም' ብሎ በጥብቅ አስጠንቅቆ
ናል፤ 4ወንድማችን ከእኛ ጋር እንዲወርድ
ከፈቀድህ ወደዚያ ሄደን እህል እንሸምት
ልሃለን፤ 5እርሱን የማትልከው ከሆነ ግን
እኛም ወደዚያ አንወርድም፤ ያም ሰው፣
'ወንድማችሁን ይዛችሁ ካልመጣችሁ ዳግ
መኛ ፊቴን አታዩም' ብሎናል::"
6እስራኤልም፣ "ሌላ ወንድም አለን ብላ
ችሁ ለዚያ ሰው በመንገር ለምን ይህን

[a]38 ዕብራይስጡ ሲኦል ይለዋል

ችግር እንዲደርስብኝ አደረጋችሁ?” ሲል
ጠየቃቸው።
7እነርሱም፣ “ሰውየው ስለ ራሳችንና ስለ
ቤተ ሰባችን አጥብቆ ጠየቀን፤ እንደ
ገናም አባታችሁ አሁንም በሕይወት አለ?
ሌላስ ወንድም አላችሁ’ ሲል ጠየቀን።
እኛም ለጥያቄው መልስ ሰጠነው። ታድያ፣
‘ወንድማችሁን ይዛችሁ ወደዚህ እንድት
መጡ’ እንደሚል እንዴት ማወቅ እንችል
ነበር?” ብለው መለሱለት።
8ይሁዳም አባቱን እስራኤልን እንዲህ
አለው “ልጁን ከእኔ ጋር ስደደው፤ እኛም
በቶሎ እንሂድ፤ ይህ ከሆነ፣ አንተም፣ እኛም፣
ልጆቻችንም አንሞትም፤ እንተርፋለን። 9ስለ
ልጁ ደኅንነት እኔ ራሴ ኀላፊ ነኝ፤ ስለ
እርሱም በግል ተጠያቂ እሆናለሁ፤ እርሱ
ንም በደኅና መልሼ ባላመጣውና እዚህ
በፊትህ ባላቆመው ለዘላለም በደለኛ እኔ
ልሁን። 10ይህን ያህል ባንዘገይ ኖሮ፣ እስ
ካሁን ሁለት ጊዜ ደርሰን መመለስ በቻ
ልን ነበር።”
11ከዚህ በኋላ አባታቸው እስራኤል እንዲህ
አላቸው፤ “ነገሩ እንዲህ ከሆነስ ይህን አድ
ርጉ፤ ምድሪቱ ከምታፈራው ምርጥ ነገሮች
ጥቂት በለሳን፣ ጥቂት ማር፣ ሽቱ፣ ከርቤ
ተምርና ለውዝ በየስልቻችሁ ይዛችሁ ለዚያ
ሰው እጅ መንሻ ውሰዱለት። 12በየስል
ቾቻችሁ አፍ ላይ የተገኘውን ብር መመ
ለስ ስላለባችሁ፣ ዕጥፍ ገንዘብ ያዙ፤ ያ በየ
ስልቾቻችሁ ውስጥ የተገኘው ብር ምናል
ባት በስሕተት የመጣ ሊሆን ይችላል።
13ወንድማችሁንም ይዛችሁ ወደ ሰውዬው
በቶሎ ሂዱ። 14ሌላውን ወንድማችሁንና
ብንያምን ይዛችሁ ለመመለስ እንድትችሉ
ሁሉን የሚችል[θ] አምላክ በምሕረቱ የዚያን
ሰው ልብ ያራራላችሁ። እንግዲህ ልጆቼ
ንም ባጣ ምን አደርጋለሁ፤ ያመጣውን
እቀበላለሁ።”
15ሰዎቹም እጅ መንሻውን፣ የብሩን ዕጥፍ
እንዲሁም ብንያምን ይዘው ተነሡ፤ ወደ
ግብፅም በፍጥነት ወረዱ፤ ዮሴፍም ፊት
ቀረቡ። 16ዮሴፍ ብንያምን ከወንድሞቹ
ጋር ባየው ጊዜ የቤቱን አዛዥ፣ “እነዚህን
ሰዎች ወደ ቤት ይዘሃቸው ሂድ፤ ዛሬ
ቀትር ላይ አብረውኝ ስለሚበሉ ፍሪዳ
ተጥሎ ምሳ ይዘጋጅ” አለው።
17አዛዡም ዮሴፍ የነገረውን አደረገ፤
ሰዎቹንም ወደ ዮሴፍ ቤት ወሰዳቸው።
18ሰዎቹም ወደ ዮሴፍ ቤት በመወሰዳቸው
ፈሩ፤ እነርሱም፣ “ወደዚህ የመጣነው፣
ቀደም ሲል እዚህ መጥተን ስንመለስ በየስ
ልቾቻችን ውስጥ ተመልሶ በተጨመረው
ብር ሰበብ ነው። ሰውዬው ጥቃት ሊፈ
ጽምብን፣ አስገድዶ ባሮቹ ሊያደርገንና
አህዮቻችንን ሊቀማን ይፈልጋል” ብለው
ሠጉ።
19ወደ ዮሴፍ ቤት አዛዥ ቀርበው፣ በቤቱ
መግቢያ ላይ አነጋገሩት፤ 20እንዲህም አሉት፤
ለመጀመሪያ ጊዜ እህል ለመሸመት ወደዚህ
መጥተን ነበር፤ 21ነገር ግን ለዐዳር በሰፈር
ንበት ቦታ የየስልቾቻችንን አፍ ስንከፍት፣
እያንዳንዳችን በስልቾቻችን አፍ ላይ፣ ብራ
ችንን ሙሉውን አገኘነው። ገንዘቡንም ይኸው
መልሰን ይዘን መጥተናል። 22አሁንም
እህል መሸመቻ የሚሆነን ተጨማሪ ብር
ይዘን መጥተናል፤ ያኔ ገንዘቡን በየስልቾ
ቻችን ውስጥ ማን መልሶ እንዳስቀመጠው
ግን አናውቅም” አሉት።
23የቤቱ አዛዥም፣ “አይዞአችሁ አትፍሩ፤
በየስልቾቻችሁ ውስጥ ያገኛችሁትን ገን
ዘብ የሰጣችሁ የእናንተም የአባቶቻችሁም
ኣምላክ (ኤሎሂም) ነው፤ እኔ እንደሆንኩ ብሩን
ተቀብያለሁ” አላቸው። ከዚያም ስምዖንን
አውጥቶ አገናኛቸው።
የቤቱ አዛዥ ሰዎቹን ወደ ዮሴፍ ቤት
አስገብቶ እግራቸውን የሚታጠቡበት ውሃ
አቀረበላቸው፤ ለአህዮቻቸውም የሚበሉት
ገፈራ ሰጣቸው። 25ምሳ በዚያ እንደሚበሉ
ተነግሯቸው ስለ ነበር፣ ዮሴፍ በቀትር
ከመግባቱ በፊት እጅ መንሻዎቻቸውን
ለማበርከት ተዘጋጁ።
26ዮሴፍም ወደ ቤቱ ሲገባ ያመጧቸውን
እጅ መንሻዎች አበረከቱለት፤ ወደ መሬት
ዝቅ ብለውም እጅ ነሡት። 27ዮሴፍም
ስለ ደኅንነታቸው ጠየቃቸው፤ ከዚያም “ሽማ
ግሌ አባት እንዳላችሁ ነግራችሁኝ ነበር፤ ደኅና
ነው? አሁንም በሕይወት አለ?” አላቸው።
28እነርሱም መልሰው፣ “አገልጋይህ አባ
ታችን አሁንም በሕይወት አለ፤ ደኅና ነው’።
በማለት ወደ መሬት ዝቅ ብለው በአክብ
ሮት እጅ ነሡት።
29ዮሴፍ በዐይኑ ሲቃኝ የእናቱን ልጅ
ብንያምን አየና፣ “ያ የነገራችሁኝ ታናሽ ወን
ድማችሁ ይህ ነው?” ብሎ ጠየቃቸው። ብን
ያምንም፣ “ልጄ፤ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ይባር
ክህ” አለው። 30ዮሴፍ ወንድሙን በማየቱ
ስሜቱ በጥልቅ ስለ ተነካ፣ ፈጥኖ ከፊታቸው
ገለል አለ፤ ሰወር ያለ ቦታም ፈልጎ፣ ዕልፍኙ
ውስጥ አለቀሰ።
31ፊቱን ከታጠበ በኋላ፣ ተመልሶ፣
ስሜቱን በመቈጣጠር፣ “ማእድ ይቅረብ”
አለ።

[θ]14 ዕብራይስጡ ኤልሻዳይ ይላል።

ዘፍ17፥5፤34፥30
43፥7 ቀኁ27፤ ዘፍ 42፥13:15፤ 44፥19፤ 45፥3
43፥8 ቀኁ3:6፤ ዘፍ 29፥35፤42፥2፤ መዝ 33፥18-19
43፥9 ዘፍ42፥37፤ 44፥10:17፤ 1ሳሙ 23፥20፤ ፊሞ1፥18-19
43፥10 ዘፍ45፥9
43፥11 ቀኁ6፤ ዘፍ24፥10፤32፥13፤ 37፥25፤ዘፀ30፥23፤ 1ነገ 10፥2፤ ሕዝ27፥17:22
43፥12 ቀኁ15፤ ዘፍ 42፥25፤ ዘፀ22፥4:7፤ ምሳ6፥31
43፥13 ቀኁ3
43፥14 ዘፍ17፥1፤ 42፥24፤ዘጸ13፥7፤ መዝ 25፥6፤ 2ሳሙ18፥33፤ አስ4፥16
43፥15 ቀኁ12፤ ዘፍ 45፥9-13፤ 47፥2:7፤ማቴ2፥11
43፥16 ቀኁ17:24: 26:31፤ዘፍ35፥18፤ 44፥1:4:12፤ 2ሳሙ19፥17፤ ኢሳ22፥15፤ ሉቃ 15፥23
43፥17 ቀኁ16
43፥18 ዘፍ32፥11፤ 34፥28፤42፥25:35፤ 44፥14፤44፥9:14:16: 33፤50፥18፤34፥28
43፥19 ቀኁ16
43፥20 ዘፍ42፥3
43፥21 ቀኁ15፤ ዘፍ 42፥25
43፥23 ዘፍ24፥12፤ 31፥5፤42፥24:28፤ ዘፀ 3፥6
43፥24 ቀኁ16፤ ዘፍ 18፥4
43፥25 ቀኁ16፤ ዘፍ 32፥13
43፥26 ቀኁ16፤ ዘፍ 32፥13፤33፥3፤ ማቴ 2፥11
43፥27 ቀኁ7፤ ዘፍ 37፥3
43፥28 ዘፍ44፥24: 27:30፤18፥2፤37፥7፤ ዘፀ18፥7
43፥29 ዘፍ35፥18፤ 42፥13፤ዘኁ6፥25፤ መዝ67፥1፤119፥58፤ ኢሳ30፥18-19፤33፥2
43፥30 ዘፍ29፥11፤ ዮሐ11፥33:38
43፥31 ቀኁ16፤ ዘፍ 45፥1፤ ኢሳ30፥18፤42፥14፤ 63፥15፤ 64፥12

[32]ለዮሴፍ ለብቻው ቀረበለት፤ ለወንድሞ
ቹም ለብቻቸው ቀረበላቸው፤ እንዲሁም
ከእርሱ ጋር ለሚበሉት ግብፃውያን ደግሞ
ሌላ ገበታ ቀረበላቸው፤ ምክንያቱም ግብፃ
ውያን ከዕብራውያን ጋር አብሮ መመ
ገብን እንደ ጸያፍ ይቈጥሩት ነበር። [33]ወን
ድማማቾቹ ከበኵሩ እስከ ታናሹ እንደየዕ
ድሜአቸው በዮሴፍ ፊት በተርታ ተቀ
ምጠው ነበር፤ በመገረምም እርስ በርሳ
ቸው ተያዩ። [34]ከዮሴፍ ገበታ ላይ እየተ
ነሣ ለእያንዳንዳቸው ምግብ ሲቀርብ፣ የብ
ንያም ድርሻ ከሌሎቹ አምስት ዕጥፍ
ነበር። እነርሱም እንዲህ ባለ ሁኔታ አብ
ረውት ተደሰቱ፤ እስኪረኩም ጠጡ።

የብር ዋንጫ በስልቻ

44 ከዚህ በኋላ ዮሴፍ ለቤቱ አዛዥ
እንዲህ ሲል መመሪያ ሰጠው፤ “የሰ
ዎቹ ስልቻ የሚይዘውን ብር በየስልቻቸው
አፍ ክተተው። [2]ከዚያም የብር ዋንጫዬን
በታናሹ ወንድማቸው ስልቻ አፍ ከእህሉ
ዋጋ ጋር ጨምረው።” አዛዡም ዮሴፍ እን
ዳለው አደረገ።

[3]ጎሕ ሲቀድ ሰዎቹ ከነአህዮቻቸው ተሸኙ።
[4]ከከተማው ምንም ያህል ርቀው ሳይሄዱ፣
ዮሴፍ የቤቱን አዛዥ እንዲህ አለው፤ “እነ
ዚያን ሰዎች ቶሎ ድረስባቸውና፣ “ለበጎ
ነገር ስለምን ክፉ መለሳችሁ? [5]ይህ ጌታዬ
የሚጠጣበት፣ የተሰወረ ነገርም የሚያውቅ
በት ጽዋ አይደለምን? የፈጸማችሁት ድር
ጊት ክፉ ነው” በላቸው።

[6]የቤቱ አዛዥም እንደ ደረሰባቸው፣ ልክ
እንደተባለው ተናገራቸው። [7]እነርሱ ግን
እንዲህ አሉት፤ “ጌታችን እንዲህ ያለ ነገር
ለምን ይናገራል? እኛ አገልጋዮችህ እንዲህ
ያለውን ነገር አናደርገውም። [8]ከዚህ ቀደ
ምም በየስልቾቻችን አፍ የተገኘውን ብር
ከከነዓን እንኳ መልሰን አምጥተናል፤ ታዲያ
አሁን ብር ወይም ወርቅ ከጌታህ ቤት
እንዴት እንሰርቃለን? [9]የጠፋው ዕቃ ከአ
ገልጋዮችህ የተገኘበት ይሙት፤ የቀረነው
የጌታችን ባሮች እንሁን።”

[10]እርሱም “መልካም ነው፤ እንዳላችሁት
ይሁን፤ ጽዋው የተገኘበት ሰው ባሪያዬ
ይሆናል፤ የቀራችሁት ግን ከበደሉ ነጻ ትሆ
ናላችሁ” አላቸው።

[11]እያንዳንዱ ሰው ጭነቱን ወዲያውኑ
አራግፎ ስልቻውን ፈታ። [12]ከዚያም አዛዡ
ፍተሻውን ከታላቁ ጀምሮ እስከ ታናሹ
ድረስ ቀጠለ። በመጨረሻም፣ ጽዋው በብ
ንያም ስልቻ ውስጥ ተገኘ። [13]በዚህ ጊዜ
ልብሳቸውን በሐዘን ቀደዱ፤ ሁሉም ስል

43፥32 ዘፍ14፥13፤
46፥34፤ዘፀ8፥26፤
ገላ 2፥12
43፥33 ዘፍ35፥23፤
42፥13፤44፥12
43፥34 ዘፍ37፥3፤
2ነገ25፥30፤
ሉቃ 15፥23
44፥1 ዘፍ42፥25፤
43፥16
44፥2 ቊ5:8:10:
12:16
44፥3 መሳ19፥9
44፥4 ዘፍ43፥16፤
መዝ 35፥12፤
38፥20፤ 109፥5፤
ምሳ 17፥13፤
ኤር18፥20
44፥5 ቊ2፤
ዘፍ30፥27፤
ዘዳ18፥10-14
44፥7 ዘፍ18፥25፤
42፥11
44፥8 ቊ2፤
ዘፍ31፥30፤42፥13:
25፤ 43፥15፤
44፥9 ቊ10፤
ዘፍ42፥11፤31፥32፤
43፥18
44፥10 ቊ2:9:17:
33፤ዘፍ43፥9
44፥12 ቊ2፤
ዘፍ31፥34፤43፥16:33
44፥13 ዘፍ37፥29፤
42፥26
44፥14 ቊ16፤
ዘፍ 29፥35፤33፥3፤
43፥3:18
44፥15 ዘፍ12፥18፤
30፥27
44፥16 ቊ2:14:
22:24፤ዘፍ37፥8፤
42፥11፤43፥18፤
መዝ 26፥6፤73፥13
44፥17 ቊ10፤
ዘፍ 18፥25፤43፥9
44፥18 ቊ16፤
ዘፍ 18፥30፤29፥35
44፥19 ዘፍ42፥11፤
43፥7
44፥20 ዘፍ37፥3:
33፤42፥13
44፥21 ዘፍ42፥11:
15
44፥22 ቊ16፤
ዘፍ 37፥35
44፥23 ዘፍ42፥15፤
43፥5
44፥24 ቊ16፤
ዘፍ 42፥29፤43፥28
44፥25 ዘፍ42፥2
44፥26 ዘፍ43፥5
44፥27 ዘፍ43፥28፤
46፥19

ቾቻቸውን በየአህዮቻቸው ጭነው ወደ ከተ
ማዪቱ ተመለሱ።

[14]ይሁዳና ወንድሞቹ ወደ ዮሴፍ ቤት
ሲገቡ፣ እርሱ ገና ከቤቱ አልወጣም ነበር።
እነርሱም ከፊቱ መሬት ላይ ተደፉ። [15]ዮሴ
ፍም፣ “ለምን እንዲህ ያለ ነገር አደረጋችሁ?
እንደ እኔ ያለ ሰው ስውር ነገርን የሚ
ያውቅበት ልዩ ጥበብ እንዳለው አታውቁ
ምን?” ሲል ጠየቃቸው።

[16]ይሁዳም፣ “ከእንግዲህ ለጌታችን ምን
ማለት እንችላለን? ምንስ እንመልሳለን?
እንዲህ ካለው በደል ንጹሕ መሆናችንን
ማስረዳትስ እንዴት ይቻለናል? እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) የእኛን የአገልጋዮችህን በደል ገል
ጦአል፤ ከእንግዲህ ጽዋው የተገኘበት ብቻ
ሳይሆን ሁላችንም ባሮችህ ነን” አለ።

[17]ዮሴፍም፣ “ይህንንስ ፈጽሞ አላደርገ
ውም፤ ባሪያዬ የሚሆነው ጽዋው የተገኘ
በት ሰው ብቻ ነው፤ የቀራችሁት በሰላም
ወደ አባታችሁ ተመለሱ” አላቸው።

[18]ይሁዳም ወደ ዮሴፍ ቀረብ ብሎ፣
“ጌታዬ ሆይ፤ እኔ አገልጋይህ አንዲት
ቃል ብቻ ልናገር፤ አንተም የፈርዖን ያህል
የተከበርህ ስለሆንህ፣ እባክህን እኔን አገል
ጋይህን አትቈጣኝ። [19]ጌታዬ ‘አባት ወይም
ወንድም አላችሁ?’ ብሎ አገልጋዮቹን
ጠይቆ ነበር። [20]እኛም፣ ‘አዎን፣ ሸማግሌ
አባት አለን፤ አባታችንም በስተርጅና የወ
ለደው ትንሽ ልጅ አለው፤ ወንድምየው
ሞቶአል፤ ከአንድ እናት ከተወለዱት ልጆች
መካከል የተረፈው እርሱ ብቻ ነው፤ አባቱም
በጣም ይወደዋል’ ብለንህ ነበር።

[21]“ከዚያም አንተ አገልጋዮችህን፣ ‘እንዳ
የው ወደ እኔ አምጡት’ አልኸን። [22]እኛም
ለጌታዬ ‘ልጁ ከአባቱ ሊለይ አይችልም፤
ከተለየው ደግሞ አባትየው ይሞታል’ አል
ንህ። [23]አንተ ግን እኛን አገልጋዮችህን፣
‘ታናሽ ወንድማችሁ አብሮአችሁ ወደዚህ
ካልመጣ ዳግመኛ ፊቴን አታዩም’ አልኸን።
[24]እኛም ወደ አገልጋይህ ወደ አባቴ በተ
መለስን ጊዜ አንተ ጌታዬ ያልኸንን ነገር ነው።

[25]“ከዚያም አባታችን ‘እስቲ ተመልሳችሁ
ጥቂት እህል ሸምቱልን’ ሲለን፤ [26]‘መሄድ
አንችልም፤ መሄድ የምንችለው ታናሽ
ወንድማችን አብሮን ሲሄድ ብቻ ነው።
ታናሽ ወንድማችንን ይዘን ካልሄድን በስ
ተቀር፣ የሰውየውን ፊት ማየት አንች
ልም’ አልነው።

[27]“አገልጋይህ አባቴም እንዲህ አለን፤
‘ሚስቴ ሁለት ወንዶች ልጆች እንደ ወለ
ደችልኝ ታውቃላችሁ፤ [28]አንዱ በወጣበት

በመቅረቱ፣ “በርግጥ የአውሬ እራት ሆኖ
አል” አልሁ፤ ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ይኸው
የውሃ ሽታ ሆኖ ቀርቶአል። [29]አሁን ደግሞ
ይህን ልጅ ወስዳችሁ አንዳች ጉዳት ቢደ
ርስበት ሽበቴን በመሪር ሐዘን ወደ መቃ
ብር[ፊ] ታወርዱታላችሁ።’
[30]“እንግዲህ አሁን ልጁን ሳንይዝ ወደ
አገልጋይህ ወደ አባቴ ብመለስ፣ ሕይወቱ
ከልጁ ሕይወት ጋር በጥብቅ የተሳሰረ ስለ
ሆነ፣ [31]የልጁን ከእኛ ጋር አለመኖር ሲያይ
አባቴ ይሞታል። ከዚህም የተነሣ እኛ አገ
ልጋዮችህ የአባታችንን ሽበት በመሪር ሐዘን
ወደ መቃብር እናወርደዋለን። [32]እኔ አገ
ልጋይ፣ ‘ልጅህን መልሼ ሳላመጣ ብቀር፣
ለዘላለም በደለኛ አድርገህ ቊጠረኝ’ በማ
ለት፣ ስለ ልጁ ደኅንነት በአባቴ ፊት ራሴን
ዋስ አድርጌአለሁ።
[33]“ስለዚህ አሁን፣ አገልጋይህ በልጁ
ፈንታ የአንተ የጌታዬ ባሪያ ሆኜ እዚሁ
ልቅር፤ ልጁ ግን ከወንድሞቹ ጋር ይመለስ።
[34]ልጁን ሳልይዝ እንዴት ተመልሼ ወደ
አባቴ እሄዳለሁ? ፈጽሞ አላደርገውም፤
እባክህ በአባቴ ላይ የሚደርሰውን መከራ
እንዳይ አታድርገኝ።”

ዮሴፍ ለወንድሞቹ ራሱን ገለጠ

45 በዚያን ጊዜ ዮሴፍ አጠገቡ በነ
በሩ ሰዎች ፊት ስሜቱን ሊገታ
ባለመቻሉ፣ “እዚህ ያሉትን ሰዎች በሙሉ
አስወጡልኝ” ብሎ ጮኾ ተናገረ፤ ስለዚ
ህም ዮሴፍ ራሱን ለወንድሞቹ በገለጠበት
ጊዜ፣ ከእርሱ ጋር ሌላ ማንም ሰው አል
ነበረም። ዮሴፍም ድምፁን ከፍ አድርጎ
በማልቀሱ፣ ግብፃውያን ሰሙት፤ ወሬውም
ወደ ፈርዖን ቤተ ሰዎች ደረሰ።
[3]ዮሴፍም ወንድሞቹን፣ “እኔ ዮሴፍ
ነኝ፤ ለመሆኑ አባቴ እስካሁን በሕይወት
አለ?” ሲል ጠየቃቸው። ወንድሞቹ ግን
በፊቱ ተደናግጠው ስለ ነበር መልስ ሊሰ
ጡት አልቻሉም።
[4]ዮሴፍም ወንድሞቹን፣ “እስቲ ወደ እኔ
ቀረብ በሉ” አላቸው፤ ወደ እርሱም በቀ
ረቡ ጊዜ እንዲህ አለ፤ “ወደ ግብፅ የሸ
ጣችሁኝ ወንድማችሁ እኔ ዮሴፍ ነኝ፤
[5]አሁንም በመሸጣችሁ አትቈጩ፤ በራሳ
ችሁም ዐትዘኑ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) ሕይወት ለማዳን ሲል ከእናንተ አስ
ቀድሞ እኔን ወደዚህ ልኮኛል። [6]በምድር
ላይ ራብ ከገባ ይኸው ሁለት ዓመት ሆነ፤
ከዚህ በኋላም የማይታረስባቸውና ሰብል የማ
ይሰበሰብባቸው አምስት ዓመታት ገና አሉ።
[7]ነገር ግን እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ሕይወታችሁን

44፥28 ዘፍ37፥33፤ 45፥26፡28፤ 46፥30፤ 48፥11
44፥29 ዘፍ37፥35፤ 42፥38
44፥30 ዘፍ43፥28፤ 1ሳሙ18፥1፤ 2ሳሙ 1፥26
44፥31 ቊ22፤ ዘፍ37፥35፤42፥11
44፥32 ዘፍ42፥37
44፥33 ቊ10፤ ዘፍ43፥18፤ዮሐ15፥13
44፥34 ዘፍ42፥38፤ አስ8፥6
45፥1 ዘፍ43፥31፤ 2ሳሙ13፥9
45፥2 ቊ16፤ ዘፍ29፥11፤ሐሥ7፥13
45፥3 ቊ15፤ዘፍ 43፥7፤44፥20፤ኢዮ 21፥6፤23፥15፤ማቴ 17፥6፤ማር6፥49-50
45፥4 ዘፍ27፥21-22፤37፥28
45፥5 ቊ7-8፤ ዘፍ 42፥21፡22፤ 50፥20፤ኢዮ10፥12፤ መዝ 105፥17
45፥6 ዘፍ41፥30
45፥7 ቊ5፤ዘፍ49፥18፤ዘፀ15፥2፤1ሳሙ 14፥45፤25፥9፤2ነገ 13፥5፤19፥4፡30፡31፤ ዕዝ9፥8፡13፤አስ4፥14፤ ኢሳ1፥9፤10፥20፡21፤ 11፥11፡16፤25፥9፤46 ፥3፤ኤር6፥9፤42፥2፡ 50፥20፤ሚክ4፥7፤ 5፥7፤7፥7፤ሶፎ2፥7
45፥8 ቊ5፤ ዘፍ41፥41፤መሳ17፥10፤ 2ነገ 6፥21፤13፥14
45፥9 ዘፍ43፥10፡ 15፤ሐሥ7፥14
45፥10 ዘፍ46፥6-7፡28፡34፤47፥1፡11፡ 27፤50፥8፤ዘፀ8፥22፤ 9፥26፤10፥24
45፥11 ዘፍ41፥30፤ 47፥12፤50፥21፤ መዝ 102፥17
45፥12 ዘፍ35፥18፤ ማር6፥50
45፥13 ዘፍ41፥41፤ 43፥15፤ሐሥ7፥14
45፥14 ዘፍ29፥13፤ 35፥18
45፥15 ቊ3፤ ዘፍ 29፥11፡13፤ 46፥4፤ ሉቃ15፥20
45፥16 ቊ2፤ ዘፍ 50፥7፤41፥37፤ ሐሥ 7፥13
45፥17 ዘፍ42፥5፡26
45፥18 ቊ20፤ ዘፍ 20፥15፤46፥34፤ 47፥6፡11፡27፤ ዕዝ9፥12፤ መዝ37፥19፤ ኢሳ1፥19፤ኤር40፥4
45፥19 ቊ21፡27፤

በታላቅ ማዳን ለመታደግና[ፐ] ዘራችሁ ከም
ድር ላይ እንዳይጠፋ በማሰብ ከእናንተ
አስቀድሞ ወደዚህ ላከኝ።
[8]“ስለዚህ አሁን ወደዚህ የላከኝ እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) እንጂ እናንተ አይደላችሁም፤ እር
ሱም ለፈርዖን እንደ አባት፣ በቤት ንብ
ረቱ ላይ ጌታ፣ እንዲሁም በግብፅ ምድር
ላይ ገዥ አደረገኝ። [9]አሁንም በፍጥነት
ወደ አባቴ ተመልሳችሁ እንዲህ በሉት፤
‘ልጅህ ዮሴፍ እንዲህ ይላል፤ ‘እግዚአብሔር
(ኤሎሂም) የመላው ግብፅ ጌታ አድርጎኛል፤
ስለዚህ ሳትዘገይ ወደ እኔ ና። [10]ልጆችህን፣
የልጅ ልጆችህን፣ በጎችህን፣ ፍየሎችህን፣
ከብቶችህንና ያለህን ሁሉ ይዘህ በአቅራቢ
ያዬ በጌሤም ትኖራለህ። [11]ገና ወደ ፊት
የሚመጣ የአምስት ዓመት ራብ ስላለ፣
በዚያ የሚያስፈልጋችሁን እኔ እሰጣችኋ
ለሁ፤ ያለበለዚያ ግን አንተና ቤተ ሰዎችህ
ያንተም የሆነው ሁሉ፣ ችግር ላይ ትወድ
ቃላችሁ።’
[12]“ፊታችሁ ሆኜ የማናግራችሁ እኔ ዮሴፍ
ራሴ መሆኔን እናንተም ሆናችሁ ወንድሜ
ብንያም በዐይናችሁ የምታዩት ነው። [13]በግ
ብፅ ስላለኝ ክብርና ስላያችሁትም ሁሉ
ለአባቴ ንገሩት፤ አባቴንም በፍጥነት ይዛች
ሁት ኑ።
[14]ከዚያም በወንድሙ በብንያም ዐንገት
ላይ ተጠምጥሞ አለቀሰ፤ ብንያምም እያለቀሰ
ዮሴፍን ዐቀፈው። [15]የቀሩትንም ወን
ድሞቹን አንድ በአንድ እየሳመ አለቀሰ። ከዚ
ያም ወንድሞቹ ከእርሱ ጋር መጨዋወት
ጀመሩ።
[16]የዮሴፍ ወንድሞች መምጣት በፈርዖን
ቤተ መንግሥት በተሰማ ጊዜ፣ ፈርዖንና ሹማ
ምንቱ ሁሉ ደስ አላቸው። [17]ፈርዖንም ዮሴ
ፍን እንዲህ አለው፤ “ለወንድሞችህ እንዲህ
ብለህ ንገራቸው፤ ‘እንዲህ አድርጉ፤ አህዮ
ቻችሁን ጭናችሁ ወደ ከነዓን ምድር ተመ
ለሱ። [18]ከዚያም አባታችሁንና ቤተ ሰባች
ሁን ይዛችሁ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም እጅግ
ለም ከሆነው የግብፅ ምድር እሰጣችኋለሁ፤
በምድሪቱ በረከት ደስ ብሎአችሁ ትኖራ
ላችሁ።’ [19]“ደግሞም እንዲህ ብለህ እዘዛቸው፤
‘ይህን አድርጉ፤ ከግብፅ ምድር ልጆቻች
ሁንና ሚስቶቻችሁን የምታጓጉዙበት ሠረ
ገላዎች ወስዳችሁ፣ አባታችሁን ይዛችሁት
ኑ። [20]ስለ ንብረታችሁ ምንም አታስቡ፣
ከግብፅ ምድር እጅግ ለም የሆነው የእና
ንተ ይሆናልና።’ ”
[21]የእስራኤልም ልጆች ይህንኑ አደረጉ።

[ፊ]29 ቊ31 ላይ ያለውንም ጨምሮ ዕብራይስጡ *ሲኦል* ይለዋል
[ፐ]7 ወይም *በሕይወት እንደ ተረፉ ታላቅ ሰራዊት ለመታደግ*

ዮሴፍም ፈርዖን ባዘዘው መሠረት ሠረገላ
ዎች አቀረበላቸው፤ የመንገድም ስንቅ አስ
ያዛቸው:: [22]ለእያንዳንዳቸው ሁለት ሁለት
የክት ልብስ ሰጣቸው፤ ለብንያም ግን
ሦስት መቶ ጥሬ ብርና አምስት የክት ልብስ
ሰጠው:: [23]ለአባቱም በግብፅ ምድር ከሚ
ገኘው የተመረጠ ነገር በዐሥር አህዮች፣
እንደዚሁም ለመንገዱ ስንቅ የሚሆነው
እህል፣ ዳቦና ሌላ ምግብ በዐሥር እንስት
አህዮች አስጭኖ ሰደደለት:: [24]ከዚህ በኋላ
ወንድሞቹን አሰናበታቸው፤ ከእርሱም ሲሰ
ናበቱ፣ መንገድ ላይ እንዳትጣሉ” አላ
ቸው::

[25]እነርሱም ከግብፅ ወጥተው በከነዓን ምድር
ወደሚኖረው ወደ አባታቸው ወደ ያዕቆብ
መጡ:: [26]አባታቸውንም፣ “እነሆ ዮሴፍ በሕ
ይወት አለ፤ እንዲያውም በግብፅ ምድር ሁሉ
ገዥ ሆኖአል” ብለው ነገሩት:: ያዕቆብም
በድንጋጤ ክው አለ፤ ሊያምናቸውም አል
ቻለም:: [27]ነገር ግን ዮሴፍ የነገራቸውን
ሁሉ ሲያጫውቱትና እርሱንም ወደ ግብፅ
ለማጓጓዝ ዮሴፍ የላከለትን ሠረገላዎች
ሲያይ የአባታቸው የያዕቆብ መንፈስ ታደሰ::
[28]ከዚያም እስራኤል፤ “ልጄ ዮሴፍ በሕይወት
አለ፤ ከመሞቴ በፊት ሄጄ ልየው” አለ::

ያዕቆብ ወደ ግብፅ ሄደ

46 እስራኤልም ጓዙን ሁሉ ጠቅልሎ
ተነሣ፤ ቤርሳቤህም ሲደርስ፣ ለአባቱ
ለይስሐቅ አምላክ (ኤሎሂም) መሥዋዕት ሠዋ::
[2]እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) ሌሊት በራእይ
ለእስራኤል ተገልጦ “ያዕቆብ፣ ያዕቆብ”
ብሎ ጠራው:: እርሱም፣ “እነሆ፣ አለሁ”
አለ:: [3]እግዚአብሔርም እንዲህ አለው፤
“እኔ የአባትህ አምላክ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ነኝ፤
ወደ ግብፅ ለመውረድ አትፍራ፤ በዚያ
ታላቅ ሕዝብ አደርግሃለሁና፤ [4]አብሬህ ወደ
ግብፅ እወርዳለሁ፤ ከዚያም መልሼ አወጣሃ
ለሁ፤ የዮሴፍ የራሱ እጆችም ዐይኖችህን
ይገጥሚቸዋል::”

[5]ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ከቤርሳቤህ ተነሣ፤
የእስራኤል ወንዶች ልጆችም አባታቸውን
ያዕቆብን፣ ልጆቻቸውንና ሚስቶቻቸውን ፈር
ዖን ለያዕቆብ በላካቸው ሠረገላዎች ላይ አወ
ጧቸው:: [6]ከብቶቻቸውንና በከነዓን ምድር
ያፈሩትን ሀብት ንብረታቸውን ይዘው፣ ያዕ
ቆብና ዘሮቹ በሙሉ ወደ ግብፅ ወረዱ::
[7]ወደ ግብፅም የወረደው፣ ወንዶች ልጆቹ
ንና ወንዶች የልጅ ልጆቹን፣ ሴቶች ልጆቹንና
ሴቶች የልጅ ልጆቹን ማለት ዘሮቹን ሁሉ
ይዞ ነው::

[8]ወደ ግብፅ የወረዱት የእስራኤል ልጆች፣
ያዕቆብ ዘሮቹ እነዚህ ናቸው:-

የያዕቆብ የበኵር ልጅ ሮቤል::
[9]የሮቤል ልጆች:-
ሄኖኅ፣ ፈሉሶ፣ አስሮን እና ከርሚ ናቸው::
[10]የስምዖን ልጆች:-
ይሙኤል፣ ያሚን፣ ኦሃድ፣ ያኪን፣
ጾሐርና ከከነዓናዊቷ ሴት የተወለደው
ሳኡል ናቸው::
[11]የሌዊ ልጆች:-
ጌድሶን፣ ቀዓትና ሜራሪ ናቸው::
[12]የይሁዳ ልጆች:-
ዔር፣ አውናን፣ ሴሎም፣ ፋሬስ እና
ዛራ ናቸው:: ነገር ግን ዔርና አውናን
በከነዓን ምድር ሞቱ::
[13]የይሳኮር ልጆች:-
ቶላ፣ ፉዋ፣[ሀ] ዮብና ሺምሮን ናቸው፤
[14]የዛብሎን ልጆች:-
ሴሬድ፣ ኤሎንና ያሕልኤል ናቸው፤
[15]እነዚህ ወንዶች ልጆች ያዕቆብ በሰሜን
ምዕራብ መስጴጦምያ ሳለ፣ ልያ የወለደች
ለት ናቸው:: ሴቷን ዲናን ጨምሮ፣ የወን
ዶችና የሴቶች ልጆቹ ቍጥር ሠላሳ
ሦስት ነው::
[16]የጋድ ልጆች:-
ጽፎን፣[ለ] ሐጊ፣ ሹኒ፣ ኤስቦን፣
ዔሪ፣ አሮዲና አርኤሊ ናቸው፤
[17]የአሴር ልጆች:-
ዪምና፣ የሱዋ፣ የሱዊና በሪዓ ናቸው፤
እኅታቸውም ሤራሕ ናት፤
የበሪዓ ልጆች:-
ሐቤርና መልኪኤል ናቸው፤
[18]እነዚህ ዐሥራ ስድስት ልጆች ሁሉ፣ ላባ
ለልጁ ለልያ ከሰጣት ከዘለፋ ላይ ያዕቆብ
የወለዳቸው ናቸው::

[19]የያዕቆብ ሚስት የራሔል ልጆች:-
ዮሴፍና ብንያም ናቸው፤ [20]በግብፅም
የሄልዮቱ[ሐ] ከተማ ካህን የጶጥፌራ ልጅ
አስናት፣ ምናሴንና ኤፍሬምን ለዮሴፍ
ወለደችለት::
[21]የብንያም ልጆች:-
ቤላ፣ ቤኬር፣ አስቤል፣ ጌራ፣ ናዕማን፣
አኪ፣ ሮስ፣ ማንፌን
ሑፊምና አርድ ናቸው::
[22]እነዚህ ዐሥራ አራቱ፣ ራሔል ለያዕ
ቆብ የወለደችለት ልጆችና የልጅ ልጆች
ናቸው::

ዘፍ46፥5፤ዘኍ7፥3-8
45፥20 ቀ-18፤
ዘፍ 46፥6:32
45፥21 ቀ-19፤
ዘፍ 42፥25
45፥22 ዘፍ24፥53፤
37፥3፤41፥14፤መሳ
14፥12:13፤2ነገ5፥22
45፥23 ዘፍ24፥10፤
42፥25:26
45፥24 ዘፍ42፥21-22
45፥25 ዘፍ13፥1፤
42፥29
45፥26 ዘፍ41፥41፤
44፥28፤1ነገ10፥7
45፥27 ቀ-19
45፥28 ዘፍ44፥28፤
ሉቃ16፥31
46፥1 ቀ-5፤
ዘፍ21፥14፤31፥42:54
46፥2 ዘፍ15፥1፤
17፥5፤22፥1
46፥3 ዘፍ12፥2፤
15፥1፤26፥2፤28፥13፤
ዘፀ1፥7
46፥4 ቀ-29፤
ዘፍ15፥16፤28፥13፤
45፥ 14-15፤50፥1
46፥5 ቀ-1፤
ዘፍ21፥14፤45፥19
46፥6 ዘፍ12፥5፤
45፥20፤ዘኍ20፥15፤
ዘዳ26፥5፤ኢሱ24፥4፤
1ሳሙ12፥8፤
መዝ105፥23፤
ኢሳ52፥4፤ሐሥ7፥15
46፥7 ቀ-6፤
ዘፍ13፥10፤45፥10
46፥8 ዘፍ29፥32፤
35፥26፤ዘፀ1፥1፤
ዘኍ 26፥4
46፥9 ዘፀ6፥14፤
ዘኍ1፥20፤26፥5:
6:7፤1ዜና5፥3
46፥10 ዘፍ29፥33፤
ዘፀ6፥15፤ዘኍ26፥12:
13:14
46፥11 ዘፍ29፥34፤
ዘፀ6፥16:19፤ዘኍ3፥17:
20:21:27:33፤
4፥29:38፤26፥57፤
1ዜና6፥19፤23፥12
46፥12 ዘፍ29፥35፤
38፥3:4:7:29:30፤
ዘኍ26፥19:21፤
1ዜና2፥5፤ማቴ1፥3
46፥13 ዘፍ30፥18፤
ዘኍ26፥23:24፤
መሳ10፥1፤1ዜና7፥1
46፥14 ዘፍ30፥20
46፥15 ዘፍ25፥20፤
29፥31-35፤30፥21
46፥16 ዘፍ30፥11፤
ዘኍ1፥25፤26፥15
46፥17 ዘፍ30፥13
46፥18 ዘፍ16፥1፤
30፥10
46፥19 ዘፍ29፥6፤
44፥27
46፥20 ዘፍ41፥45:
51:52፤ዘኍ26፥28-

[ሀ]13 ከአሪተ ሳምራውያንና ከሱርስቱ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን (1ዜና 7፥1 ይመ) የማሶሬቲክ ጽሑፍ ግን ፉቫ ይለዋል::
[ለ]16 ከአሪተ ሳምራውያንና ከሰብዓ ሊቃናት ጋር ተመሳሳይ ሲሆን (ዘኍ 26፥15 ይመ) የማሶሬቲክ ጽሑፍ ግን ጸፊን ይለዋል
[ሐ]20 ሆሲዮፖሊስን ያመለክታል

23የዳን ልጅ:-
ሑሺም ነው፤
24የንፍታሌም ልጆች:-
ያሕጽኤል፣ ጉኒ፣ ዬጽርና ሺሌም ናቸው፤
25እነዚህ ሰባቱ ልጆች ሁሉ ላባ ለልጁ
ለራሔል ከሰጣት ከባላ ላይ ያዕቆብ የወ
ለዳቸው ናቸው፡፡
26ከያዕቆብ ጋር ወደ ግብፅ የሄዱት የገዛ
ዘሮቹ ብዛት ሥልሳ ስድስት ሲሆን ይህ ቊጥር
ግን የልጆቹን ሚስቶች አይጨምርም፡፡
27ዮሴፍ በግብፅ የወለዳቸውን ሁለት ልጆች[መ]
ጨምሮ፣ ወደ ግብፅ የወረደው የያዕቆብ ቤተ
ሰብ ቊጥር ሰባ ነበር፡፡
28ያዕቆብም ወደ ጌሤም ለመሄድ መመ
ሪያን ይቀበል ዘንድ፣ ይሁዳን አስቀድሞ
ወደ ዮሴፍ ላከው፡፡ እነርሱም ጌሤም ሲደ
ርሱ፣ 29ዮሴፍ ሠረገላውን አዘጋጅቶ፤ አባቱን
እስራኤልን ለመቀበል ወደ ጌሤም አመራ፡፡
ዮሴፍ አባቱ ዘንድ እንደ ደረሰ፣ ዐንገቱ ላይ[ሪ]
ተጠምጥሞ ለረጅም ጊዜ አለቀሰ፡፡
30እስራኤልም ዮሴፍን፣ “በሕይወት መኖ
ርህን ስላየሁ፣ ከእንግዲህ ብሞትም አይቈ
ጨኝ” አለው፡፡
31ከዚህ በኋላ ዮሴፍ ወንድሞቹንና የአባ
ቱን ቤተ ሰዎች እንዲህ አላቸው፤ “ወደ
ፈርዖን ወጥቼ አናግረዋለሁ፤ እንዲህም
እለዋለሁ፣ ‘በከነዓን ምድር የሚኖሩት ወን
ድሞቼና የአባቴ ቤተ ሰዎች ወደ እኔ
መጥተዋል፡፡ 32ሰዎቹ ከብት የሚጠብቁ
ስለሆኑ እረኞች ናቸው፤ ሲመጡም በጎቻቸ
ውን፣ ፍየሎቻቸውንና ከብቶቻቸውን እን
ዲሁም ያላቸውን ሁሉ ይዘው መጥተ
ዋል፡፡’ 33ፈርዖን አስጠርቶአችሁ፣ ‘ሥራችሁ
ምንድን ነው?’ ብሎ ቢጠይቃችሁ፣ 34እና
ንተ ‘እኛ ባሮችህ ሥራችን ከልጅነታችን
ጀምሮ ልክ እንደ አባቶቻችን ከብት ማር
ባት ነው’ ብላችሁ መልሱለት፡፡ ከዚያም
ግብፃውያን ከብት አርቢዎችን እንደ ጸያፍ
ስለሚቈጥሩ፣ በጌሤም ምድር እንድትኖሩ
ይፈቅድላችኋል፡፡”

47 ዮሴፍም ወደ ፈርዖን ሄዶ፣ “አባ
ቴና ወንድሞቼ በጎቻቸውን፣ ፍየ
ሎቻቸውን እንዲሁም ያላቸውን ሁሉ
ይዘው ከከነዓን አገር መጥተው በጌሤም ሰፍ
ረዋል” አለው፡፡ 2ከወንድሞቹም መካከል
አምስቱን መርጦ፣ ፈርዖን ፊት አቀረባ
ቸው፡፡
3ፈርዖን የዮሴፍን ወንድሞች፣ “ሥራ
ችሁ ምንድነው?” ሲል ጠየቃቸው፡፡
እነርሱም ፈርዖንን፣ “እኛ አገልጋዮችህ
ልክ እንደ አባቶቻችን ከብት አርቢዎች ነን”
አሉት፤ 4ደግሞም፣ “በከነዓን ምድር ራቡ
እጅግ የጸና በመሆኑ በጎችና ፍየሎች
የሚሰማሩበት በማጣታቸው፣ ለጊዜው እዚህ
ለመኖር መጥተናል፤ አሁንም ባሮችህ በጌ
ሤም ምድር እንድንኖር እንድትፈቅድልን እን
ለምንሃለን” አሉት፡፡
5ፈርዖንም ዮሴፍን እንዲህ አለው፤ “አባ
ትህና ወንድሞችህ ወደ አንተ መጥተዋል፤
6የግብፅ ምድር እንደ ሆነ በእጅህ ነው፤
አባትህንና ወንድሞችህን ምርጥ በሆነው ምድር
አስፍራቸው፤ በጌሤም ይኑሩ፡፡ ከመካከላቸው
ልዩ ችሎታ ያላቸው መኖራቸውን የምታ
ውቅ ከሆነ፣ የከብቶቼ ኀላፊዎች አድርጋ
ቸው፡፡”
7ከዚህ በኋላ ዮሴፍ አባቱን ያዕቆብን ቤተ
መንግሥት አግብቶ በፈርዖን ፊት አቀረበው፤
ያዕቆብ ፈርዖንን ከመረቀው[ሰ] በኋላ 8ፈርዖን፣
“ለመሆኑ ዕድሜህ ምን ያህል ነው?” ሲል
ያዕቆብን ጠየቀው፡፡
9ያዕቆብም ለፈርዖን፣ “በምድር ላይ በእ
ንግድነት ያሳለፍኩት ዘመን 130 ዓመት
ነው፤ ይህም አባቶቼ በእንግድነት ከኖሩበት
ዘመን ጋር ሲነጻጸር አጭር ነው፤ ችግር የበ
ዛበትም ነበር” ሲል መለሰለት፡፡ 10ከዚያም
ያዕቆብ ፈርዖንን መርቆ፣ ተሰናብቶት ወጣ፡፡
11ዮሴፍም አባቱንና ወንድሞቹን በግብፅ
እንዲኖሩ አደረገ፤ ፈርዖን በሰጠውም ትእ
ዛዝ መሠረት ምርጥ ከሆነው ምድር ራም
ሴን በርስትነት ሰጣቸው፡፡ 12ዮሴፍም ለአ
ባቱ፣ ለወንድሞቹና ለመላው የአባቱ ቤተ
ሰዎች በልጆቻቸው ቊጥር ልክ ቀለብ
እንዲሰፈርላቸው አደረገ፡፡

የራቡ ዘመንና የዮሴፍ አመራር

13በመላው ምድር እህል ባለመኖሩ ራቡ
እየጸና ሄደ፤ ከዚህ የተነሣም ግብፅና ከነዓን
በራብ እጅግ ተጐዱ፤ 14ዮሴፍ የግብፅና
የከነዓን ሰዎች እህል በመሸመት የከፈ
ሉትን ገንዘብ ሁሉ ሰብስቦ ወደ ፈርዖን
ቤተ መንግሥት አስገባ፡፡ 15የግብፅና የከ
ነዓን ሕዝቦችም ገንዘባቸው ባለቀ ጊዜ፣
ግብፃውያን ሁሉ ወደ ዮሴፍ ቀርበው፣ “የምን
በላው እህል ስጠን፤ ገንዘባችን አልቆብ
ናል፤ ዐይንህ እያየ እንዴት በራብ እን
ለቅ?” አሉት፡፡
16ዮሴፍም፣ “ከብቶቻችሁን አምጡ፤ ገን
ዘባችሁ ካለቀ በከብቶቻችሁ ለውጥ እህል

37
46፥21 ዘኍ26፥38-41፤1ዜና7፥6-12፤8፥1:3
46፥22 ዘፍ29፥6
46፥23 ዘፍ30፥6፤ ዘኍ26፥42
46፥24 ዘፍ30፥8
46፥25 ዘፍ24፥61፤ 30፥8
46፥26 ቊ5-7፤ ዘፀ1፥5፤ዘዳ10፥22
46፥27 ዘፍ34፥30፤ 41፥45፤ሐሥ7፥14
46፥28 ዘፍ43፥3፤ 45፥10
46፥29 ቊ1:4:30፤ ዘፍ29፥11፤32፥28፤ 41፥43፤47፥29:31፤ ሉቃ15፥20
46፥30 ቊ29፣ ዘፍ 44፥28
46፥31 ዘፍ42፥13፤ 45፥10
46፥32 ዘፍ37፥2፤ 45፥20፤ 47፥3
46፥33 ዘፍ47፥3
46፥34 ዘፍ34፥10፤ 42፥11፤43፥32፤ 45፥10፤47፥3
47፥1 ዘፍ42፥13፤ 46፥31
47፥2 ዘፍ43፥15
47፥3 ዘፍ42፥11፤ 46፥32:33
47፥4 ዘፍ46፥34፤ ዘፀ12፥10፤ሩት1፥1፤ 1ነገ18፥5፤ኤር14፥5-6፤ኢል1፥18
47፥6 ዘፍ13፥9፤ 34፥10፤39፥4፤ 45፥18፤ዘፀ18፥21: 25፤ዘዳ1፥13:15፤ 2ዜና19፥5፤መዝ15፥2
47፥7 ቊ10፤ ዘፍ 43፥15፤ 2ሳሙ14፥22፤ 19፥39፤1ነገ8፥66
47፥9 ዘፍ3፥17፤ 25፥7፤መዝ39፥4:12፤ 89፥47፤ኢዮ8፥9
47፥10 ቊ7
47፥11 ዘፍ45፥10፤ 18፤ዘፀ1፥11፤12፥37፤ ዘኍ33፥3:5
47፥12 ዘፍ45፥11
47፥13 ዘፍ12፥10፤ 41፥30
47፥14 ዘፍ41፥34: 36፤ዘፀ7፥23፤8፥24፤ ኤር43፥9
47፥15 ቊ16:18: 19፤ዘፍ41፥57፤ ዘፀ 16፥3
47፥16 ቊ15:18: 19

[መ]27 ከዕብራይስጡ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን ሰብዓ ሊቃናት ግን *ዘጠኙ ልጆች* ይለዋል
[ሠ]27 ከዕብራይስጡ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን (ዘፀ 1፥5 እና ማብ ይመ) ሰብዐ ሊቃናት ግን (ሐሥ 7፥14 ይመ) *ሰባ አምስት* ይለዋል
[ሪ]29 ዕብራይስጡ *በላዩ ላይ* ይለዋል
[ሰ]7 ወይም *ሰላምታ ካቀረበ*

እሰጣችኋለሁ አለ። 17ስለዚህ ከብቶቻቸውን
ወደ ዮሴፍ አመጡ፤ እርሱም በፈረሶቻቸው፣
በበጎቻቸው፣ በፍየሎቻቸው፣ በከብቶቻቸ
ውና በአህዮቻቸው ለውጥ እህል ሰጣቸው፡፡
በከብቶቻቸው ልዋጭ ባገኙት ምግብ የዚያን
ዓመት ራብ እንዲወጡት አደረገ፡፡

18ያም ዓመት ካለፈ በኋላ ሕዝቡ በሚቀ
ጥለው ዓመት ወደ ዮሴፍ መጥተው እንዲህ
አሉት፣ “እንግዲህ ከጌታችን የምንሰው
ረው ምንም ነገር የለም፤ ገንዘባችን አል
ቆአል፤ ከብቶቻችንንም አስረክበንሃል፤ እንግ
ዲህ ለጌታችን የምንሰጠው፣ ከመሬታች
ንና ከእኛ ከራሳችን በስተቀር፣ አንዳች
ነገር የለም፡፡ 19ታዲያ፣ እያየኸን እንዴት
እንለቅ? መሬታችንስ ለምን ጠፍ ሆኖ
ይቅር? እኛንና መሬታችንን ውሰድና በለ
ውጡ እህል ስጠን፤ እኛ የፈርዖን ገባሮች
እንሁን፤ መሬታችንም የእርሱ ርስት ይሁን፤
እኛም እንዳንሞት መሬታችንም ጠፍ ሆኖ
እንዳይቀር የምንዘራው ዘር ስጠን፡፡”

20ስለዚህ ዮሴፍ የግብፅን ምድር ሁሉ
ለፈርዖን ገዛለት፤ ራቡም እጅግ ስለጸና
ባቸው ግብፃውያን ሁሉ አንዳቸውም ሳይ
ቀሩ መሬታቸውን ሸጡ፤ ምድሪቱም የፈ
ርዖን ርስት ሆነች፡፡ 21ዮሴፍም የግብፅን
ሕዝብ ከዳር እስከ ዳር[ሸ] የፈርዖን ገባር
አደረገው፡፡ 22ሆኖም ዮሴፍ የካህናቱን መሬት
አልገዛም፤ ምክንያቱም ካህናቱ ከፈርዖን ቋሚ
ድርሻ ስለሚያገኙና ፈርዖን ከሚሰጣቸው
ድርሻ በቂ ምግብ ስለ ነበራቸው ነው፤ ከዚ
ህም የተነሣ መሬታቸውን አልሸጡም፡፡

23ዮሴፍ ሕዝቡን እንዲህ አላቸው፤ “እነሆ፣
ዛሬ እናንተንም መሬታችሁንም ለፈርዖን
ገዝቻችኋለሁና ይህን ዘር ወስዳችሁ በመሬት
ላይ ዝሩ፡፡ 24መከሩ በሚሰበሰብበት ጊዜ ግን
ከአምስት እጅ አንዱን ለፈርዖን ታስገባላ
ችሁ፤ ከአምስት እጅ አራቱን ደግሞ ለመ
ሬታችሁ ዘር፣ እንዲሁም ለራሳችሁ፣ ለቤተ
ሰቦቻችሁና ለልጆቻችሁ ምግብ ታደርጉታ
ላችሁ፡፡”

25እነርሱም፣ “እንግዲህ ሕይወታችንን አትር
ፈህልናል፤ በጌታችን ፊት ሞገስ ካገኘን፣ ለፈ
ርዖን ገባሮች እንሆናለን” አሉት፡፡

26ስለዚህ ዮሴፍ የምርቱ አንድ አም
ስተኛ ለፈርዖን እንዲገባ የሚያዝ የመ
ሬት ሕግ አወጣ፤ ይህም ሕግ እስከ ዛሬ ይሠ
ራበታል፡፡ በዚያን ጊዜ በፈርዖን እጅ ያል
ገባው መሬት የካህናቱ ብቻ ነው፡፡

27በዚህ ጊዜ እስራኤላውያን በግብፅ
አገር በጌሤም ይኖሩ ነበር፤ በዚያም ሀብት
ንብረት አፈሩ፤ ቍጥራቸውም እጅግ እየ
በዛ ይሄድ ጀመር፡፡

28ያዕቆብ በግብፅ ዐሥራ ሰባት ዓመት ኖረ፤
ዕድሜውም አንድ መቶ አርባ ሰባት
ዓመት ነበር፡፡ 29እስራኤልም የሚሞትበት
ጊዜ መቃረቡን እንደ ተረዳ ልጁን ዮሴፍን
አስጠርቶ እንዲህ አለው፤ “በአንተ ዘንድ
ሞገስ ካገኘሁ እጅህን በጭኔ ላይ አኑረህ፣
በጎነትንና ታማኝነትን ልታደርግልኝ ቃል
ግባልኝ፤ በምሞትበት ጊዜ በግብፅ አትቅ
በረኝ፤ 30እኔም ከአባቶቼ ጋር ሳንቀላፋ፣
ከግብፅ አውጥተህ እነርሱ በተቀበሩበት
ቦታ ቅበረኝ፡፡”

ዮሴፍም፣ “እሺ፣ እንዳልከኝ አደርጋ
ለሁ” አለ፡፡

31ያዕቆብም፣ “በል ማልልኝ“ አለው፡፡ ዮሴ
ፍም ማለለት፤ እስራኤልም በዐልጋው ራስጌ
ላይ ሆኖ ጐንበስ አለ፡፡[ቀ]

ምናሴና ኤፍሬም

48 ከጥቂት ጊዜ በኋላም፣ “አባትህ
ታሞአል” ተብሎ ለዮሴፍ ስለ
ተነገረው ሁለቱን ልጆቹን ምናሴንና ኤፍ
ሬምን ይዞ ሄደ፡፡ 2ለያዕቆብ፣ “ልጅህ
ዮሴፍ ወደ አንተ መጥቶአል” ተብሎ በተ
ነገረው ጊዜ፣ እስራኤል ተበረታትቶ ዐል
ጋው ላይ ተቀመጠ፡፡

3ያዕቆብም ዮሴፍን እንዲህ አለው፤
“ሁሉን የሚችል አምላክ[በ] በከነዓን ምድር
ሎዛ በምትባል ቦታ ተገለጠልኝ፤ ባረከኝም፤
4እንዲህም አለኝ፤ ‘ፍሬያማ አደርግሃለሁ፣
ይህችንም ምድር ከአንተ በኋላ ለሚነሡ
ዘሮችህ የዘላለም ርስት አድርጌ እሰጣቸዋ
ለሁ፡፡’

5“ወደዚህ ከመምጣቴ በፊት በግብፅ የወ
ለድሃቸው ሁለቱ ልጆችህ ከእንግዲህ የእኔ
ልጆች ሆነው ይቈጠራሉ፤ ሮቤልና ስምዖን
ልጆቼ እንደ ሆኑ ሁሉ፣ ኤፍሬምና ምና
ሴም ልጆቼ ይሆናሉ፡፡ 6ከእነርሱ በኋላ
የሚወለዱልህ ልጆች ግን፣ የአንተ ይሁኑ፤
በርስት ድልድላቸው ግን በወንድሞቻቸው
ስም ይቈጠራሉ፡፡ 7ከሰሜን ምዕራብ መስ
ጴጦምያ መልስ ኤፍራታ ለመድረስ ጥቂት
ሲቀረኝ፣ እናትህ ራሔል በከነዓን ምድር
ሞታብኝ ዐዘንሁ፡፡ እኔም ወደ ኤፍራታ
ማለት ወደ ቤተልሔም በሚወስደው መን
ገድ ዳር ቀበርኋት፡፡”

8እስራኤልም የዮሴፍን ልጆች ባየ ጊዜ፣
“እነዚህ እነማን ናቸው?” ሲል ጠየቀ፤

9ዮሴፍም፣ “እነዚህ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) የሰጠኝ

47፥17 ዘፍ12፥16፤ ዘፀ14፥9
47፥18 ቀ-15:16
47፥19 ቀ-15:16: 21:25፤ዘፍ42፥2
47፥20 ዘፍ12፥10
47፥21 ቀ-19
47፥22 ቀ-26፤ ዘጸ 14፥28-29
47፥23 ነህ5፥3፤ ኢሳ 55፥10፤61፥11
47፥24 ዘፍ41፥34
47፥25 ቀ-19፤ ዘፍ 32፥5
47፥26 ቀ-22፤ ዘፍ 41፥34
47፥27 ዘፍ1፥22፤ 12፥2፤17፥6፤33፥19፤ 45፥10:18
47፥28 ዘፍ25፥7፤ መዝ105፥23
47፥29 ዘፍ19፥19፤ 24፥2:27፤27፥2፤ 32፥5፤46፥29፤ መሳ1፥24፤2ሳሙ2፥6
47፥30 ዘፍ15፥15፤ 23፥20፤25፥9፤29፥16፤ 50፥25፤ዘፀ13፥19፤ ኢሱ24፥32፤ ሐሥ 7፥15-16
47፥31 ዘፍ21፥23፤ 32፥10፤24፥3፤46፥29፤ ኢሱ2፥20፤ መሳ 15፥12፤ 1ሳሙ24፥21፤30፥15፤ 1ነገ1፥47፤ዕብ11፥21
48፥1 ዘፍ41፥52፤ ዕብ11፥21
48፥2 ቀ-8:9:11: 14:20
48፥3 ዘፍ17፥1፤ 28፥13:19፤32፥29
48፥4 ዘፍ12፥2:7፤ 15፥7፤17፥6፤28፥13
48፥5 ዘፍ29፥32: 33፤41፥50-52፤ 1ዜና 5፥1
48፥7 ዘፍ25፥20፤ 35፥19፤42፥38፤ ሩት1፥2፤1ሳሙ16፥4
48፥8 ቀ-2:10
48፥9 ዘፍ24፥60፤ 33፥5

[ሸ]21 ከአራት ሳምራውያንና ከሰብዐ ሊቃናት ጋር ተመሳሳይ ሲሆን (ቩልጌትንም ይመ) የማሶሬቲኩ ጽሑፍ ግን *ሕዝቡን ወደ ከተሞች አጋዘ* ይለዋል፡፡
[ቀ]31 ወይም *እስራኤልም በዐልጋው ራስጌ በኩል ሰገደ*
[በ]3 ዕብራይስጡ *ኤልሻዳይ* ይላል

ልጆች ናቸው” ብሎ ለአባቱ መለሰለት፤
እስራኤልም፣ “አቅርባቸውና ልመርቃቸው”
አለ።
[10]በዚህ ጊዜ እስራኤል ዐይኖቹ በእር
ጅና ምክንያት በመድከማቸው አጥርቶ
ማየት ይሳነው ነበር፤ ስለዚህ ዮሴፍ ልጆ
ቹን አባቱ ዘንድ አቀረባቸው፤ አባቱም
ስሞ ዐቀፋቸው።
[11]እስራኤልም ዮሴፍን፣ “ዐይንህን እንደ
ገና ዐያለሁ ብዬ አላሰብኩም ነበር፤ እግዚአ
ብሔር (ኤሎሂም) ግን ልጆችህን ጭምር ለማ
የት አበቃኝ” አለው።
[12]ዮሴፍም ልጆቹን ከእስራኤል ጒልበት
ፈቀቅ በማድረግ አጐንብሶ በግንባሩ መሬት
ላይ ተደፋ። [13]ከዚያም ዮሴፍ ሁለቱን ልጆ
ቹን ይዞ ኤፍሬምን ከራሱ በስተ ቀኝ፣
ከእስራኤል በስተ ግራ፣ ምናሴን ደግሞ
ከራሱ በስተ ግራ፣ ከእስራኤል በስተ ቀኝ
በኩል አቀረባቸው። [14]እስራኤል ግን ቀኝ
እጁን በታናሹ በኤፍሬም ራስ ላይ አኖረ፤
ግራ እጁንም በቀኝ እጁ ላይ አስተላልፎ
በበኵሩ በምናሴ ራስ ላይ አኖረ።
[15]ከዚህ በኋላ ዮሴፍን ባረከ፤ እንዲህም
አለው፤

“አባቶቼ አብርሃምና ይስሐቅ በፊቱ
የተመላለሱት እግዚአብሔር (ኤሎሂም)፣
ለእኔም እስከ ዛሬ ድረስ
በዘመኔ ሁሉ እረኛ የሆነኝ
አምላክ (ኤሎሂም)፣
[16]ከጒዳትም ሁሉ የታደገኝ መልአክ፣
እርሱ እነዚህን ልጆች ይባርክ፤
እነርሱም በስሜ፣
በአባቶቼ በአብርሃምና በይስሐቅ ስም
ይጠሩ፤
በምድር ላይ እጅግ ይብዙ።

[17]ዮሴፍ፣ አባቱ ቀኝ እጁን በኤፍሬም ራስ
ላይ ማድረጉን ሲያይ ተከፋ፤ ከኤፍሬም
ራስ ላይ አንሥቶ በምናሴ ራስ ላይ ለማ
ኖር የአባቱን እጅ ያዘ፤ [18]ዮሴፍም፣ “አባቴ
ሆይ፤ እንዲህ አይደለም በኵሩ ይህኛው ስለ
ሆነ፣ ቀኝ እጅህን እርሱ ራስ ላይ አድ
ርግ” አለው።
[19]አባቱ ግን፣ “ዐውቃለሁ፤ ልጄ ዐውቃ
ለሁ፤ እርሱም እኮ ሕዝብ ይሆናል፤ ታላቅም
ይሆናል፤ ይሁን እንጂ ታናሽ ወንድሙ ከእ
ርሱ ይበልጣል፤ ዘሮቹም ታላቅ ሕዝቦች ይሆ
ናሉ” ብሎ እምቢ አለው። [20]በዚያን ዕለት
ባረካቸው፤ እንዲህም አላቸው፤

“በአንተ ስም እስራኤል እንዲህ ብሎ
ይመርቃል፤
‘እግዚአብሔር (ኤሎሂም) እንደ ኤፍሬምና
እንደ ምናሴ ያድርጋችሁ።’”
በዚህ ሁኔታም ኤፍሬምን ከምናሴ አስ
ቀደመው።
[21]ከዚህ በኋላ እስራኤል ዮሴፍን እንዲህ
አለው፤ እኔ የምሞትበት ጊዜ ተቃርቦ
አል፤ ነገር ግን እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ከእናንተ
ጋር ይሆናል፤ ወደ አባቶቻችሁም ምድር
መልሶ ያገባችኋል። [22]እነሆ በሰይፌና በቀ
ስቴ ከአሞራውያን እጅ የወሰድኳትን ዐምባ
ከወንድሞችህ ድርሻ አብልጬ ለአንተ ሰጥ
ቼሃለሁ።”[+]

ያዕቆብ ልጆቹን ባረከ

49፥1-28 ማብ - ዘዳ 33፥1-29

49 ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ልጆቹን ሁሉ
አስጠርቶ እንዲህ አላቸው፤ “በኋ
ለኛው ዘመን ምን እንደሚደርስባችሁ እነግራ
ችሁ ዘንድ ተሰብሰቡ።

[2]“እናንተ የያዕቆብ ልጆች ሆይ፤
ተሰብሰቡና ስሙ፤
አባታችሁ እስራኤልንም አድምጡ፤

[3]“ሮቤል፣ አንተ የበኵር ልጄ ነህ፤
ኀይሌና የጒብዝናዬም መጀመሪያ፤
በክብር ትልቃለህ በኀይልም
ትበልጣለህ።
[4]እንደ ውሃ የዋለልህ ነህና አልቅና
አይኖርህም፤
የአባትህን መኝታ ደፍረሃል፤
ምንጣፌንም አርክሰሃል።

[5]ስምዖንና ሌዊ ወንድማማቾች፣
ሰይፎቻቸው[‡] የዐመፅ መሣሪያዎች ናቸው።
[6]ወደ ሸንጎአቸው አልግባ፤
ጉባኤያቸው ውስጥ አልገኝ፤
በቍጣ ተነሣሥተው ሰዎችን ገድለዋል፤
የበሬዎችንም ቋንጃ እንዳሻቸው
ቈራርጠዋል።
[7]እጅግ አስፈሪ የሆነ ቍጣቸው፣
ጭከና የተሞላ ንዴታቸው የተረገመ
ይሁን፤
በያዕቆብ እበትናቸዋለሁ፤
በመላው እስራኤልም አሠራጫቸዋለሁ።

[8]“ይሁዳ፣[◊] ወንድሞችህ ይወድሱሃል፤
እጅህም የጠላቶችህን ዐንገት ዐንቆ ይይዛል፤
የአባትህ ልጆች በፊትህ ተደፍተው
ይሰግዱልሃል።
[9]“አንተ የአንበሳ ደቦል ይሁዳ፤
ከዐደንህ የምትመለስ ልጄ፣

48፥10 ዘፍ27፥1፡ 27፥29፥13
48፥11 ቀኍ2፤ ዘፍ44፥28፤50፥23፤ ኢዮ 42፥16፤ መዝ103፥17፤128፥6
48፥12 ዘፍ19፥1፤ 33፥3፤37፥10፤ 50፥23፤ኢዮ3፥12
48፥13 መዝ16፥8፤ 73፥23፤110፥1፤ ማቴ 25፥33
48፥14 ቀኍ2፡17፡ 18፤ዘፍ25፥23፤ 29፥32፤41፥51
48፥15 ዘፍ5፥22፤ 24፥60፤49፥24፤ 2ሳሙ5፥2፤መዝ23፥1፤ 80፥1፤ኢሳ40፥11፤ ኤር23፥4
48፥16 ዘፍ12፥2፤ 13፥4፤16፥7፤24፥50፤ 28፥3፡13፤2ሳሙ4፥9፤ 1ዜና5፥1፤መዝ71፥4፤ ኤር15፥21፤ ሕዝ47፥13፤ዳን3፥17፤ ዕብ 11፥21
48፥17 ቀኍ13፡14
48፥18 ቀኍ14
48፥19 ዘፍ12፥2፤ 17፥20፤25፥23
48፥20 ቀኍ2፤ ዘፍ 24፥60፤41፥51፤ ዘሌ 9፥22፤ዘኍ2፥18፡ 20፤ 6፥23፤10፥23፤ ዘዳ10፥8፤21፥5፤ ሩት4፥11፤ ኤር31፥9፤ዕብ11፥21
48፥21 ዘፍ15፥16፤ 26፥3፤28፥13፤ ዘዳ30፥3፤መዝ126፥1፤ ኤር29፥14፤ሕዝ34፥13
48፥22 ዘፍ34፥26፤ 37፥8፤ኢሱ24፥32፤ ዮሐ4፥5
49፥1 ዘኍ24፥14፤ ዘዳ31፥29፤ኤር23፥ 20፤ዳን28፥45
49፥2 ቀኍ16፡28፤ ኢሱ24፥1፤ መዝ 34፥11
49፥3 ዘፍ29፥32፤ 34፥19፤41፥51፤ ዘዳ 21፥17፤ መዝ78፥51፤105፥36
49፥4 ዘፍ29፥29፤ 34፥5፤ኢሳ57፥20፤ ኤር49፥23
49፥5 ዘፍ29፥33፡ 34፤34፥25፤ምሳ4፥17
49፥6 ዘፍ34፥26፤ ኢሱ11፥6፡9፤ 2ሳሙ 8፥4፤ 1ዜና18፥4፤መዝ1፥1፤ ምሳ1፥15፤ ኤፌ5፥11
49፥7 ዘፍ34፥7፡25፤ ኢሱ19፥1፡9፤21፥1-42
49፥8 ዘፍ9፥25፤ 29፥35፤ዘዳ28፥48፤ 1ዜና5፥2
49፥9 ቀኍ27፤ ዘኍ23፥24፤24፥9፤ ኢዮ38፥39፤መዝ7፥2፤

[+]22 ወይም *ከወንድሞችህ ድርሻ አብልጬ ለአንተ አንድ ክፍል እሰጥሃለሁ*
[‡]5 በዕብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጒም አይታወቅም
[◊]8 *ይሁዳ* የሚለው ቃል *ውዳሴ* የሚል ትርጒም ካለው የዕብራይ ስጥ ቃል የመጣ ሲሆን፣ ከዚሁ ቃል ጋር አንድ ዐይነት ድምፅ አለው

እንደ አንበሳ ያደፍጣል፤ በምድርም ላይ
ይተኛል፤
እንደ እንስት አንበሳም ያደባል፤
ታዲያ ማን ሊቀሰቅሰው ይደፍራል?
10በትረ መንግሥት ከይሁዳ እጅ አይወጣም፤
የገዥነት ምርኵዝም ከእግሮቹ መካከል፡፡
ገዥነት የሚገባው እስኪመጣ ድረስ፣[ነ]
ሕዝቦች ሁሉ ይታዘዙታል፡፡
11አህያውን በወይን ግንድ፣
ውርንጫውንም በምርጡ የወይን ሐረግ
ቅርንጫፍ ላይ ያስራል፤
ልብሱን በወይን ጠጅ፣
መጐናጸፊያውንም በወይን ጭማቂ ያጥባል፡፡
12ዐይኖቹ ከወይን ጠጅ የቀሉ፣
ጥርሶቹም ከወተት ይልቅ የነጡ ይሆናሉ፡፡

13"ዛብሎን፣ በባሕር ዳር ይኖራል፤
የመርከቦች መጠጊያም ይሆናል፤
ወሰኑም እስከ ሲዶና ይደርሳል፡፡

14"ይሳኮር፣ ዐጥንተ ብርቱ አህያ፣
በጭነት[ኘ] መካከል የሚተኛ፣
15ማረፊያ ቦታው መልካም፣
ምድሪቱም አስደሳች መሆኗን ሲያይ፣
ትከሻውን ለሸክም ያመቻቻል፤
ተገድዶም ያገለግላል፡፡

16"ዳን፣[አ] ከእስራኤል ነገዶች እንደ አንዱ
ሆኖ፣
በራሱ ሕዝብ ላይ ይፈርዳል፡፡
17ዳን የመንገድ ዳር እባብ፣
የመተላለፊያም መንገድ እፉኝት ነው፤
ጋላቢው የኋሊት እንዲወድቅ፣
የፈረሱን ሰኰና ይነክሳል፡፡
18"እግዚአብሔር ሆይ (ያህዌ)፤ ማዳንህን
እጠባበቃለሁ፡፡

19"ጋድን[ከ] ወራሪዎች አደጋ ይጥሉበታል፤
እርሱ ግን ዱካቸውን ተከታትሎ
ብድሩን ይመልሳል፡፡

20"አሴር ማእደ ሰፊ ይሆናል፤
ለነገሥታትም የሚስማማ ምግብ
ያቀርባል፡፡

21"ንፍታሌም ነጻ እንደ ተለቀቀች፣
የሚያማምሩም ግልገሎች[ኸ]
እንደምትወልድ ሚዳቋ ነው፡፡

22ዮሴፍ፤ ፍሬያማ የወይን ተክል፣
በምንጭ ዳር የተተከለ ወይን ነው፡፡
ሐረጎቹ ቅጥርን ያለብሳሉ፡፡[ወ]
23ቀስተኞች በጭካኔ አጠቁት፤
በጥላቻም ነደፉት፡፡
24ነገር ግን በያዕቆብ ኀያል አምላክ ክንድ፣[ዐ]
እረኛው በሆነው በእስራኤል ዐለት፣
ቀስቱ ጸና፤
ጠንካራ ክንዱም ቀለጠፈ፡፡
25አንተን በሚረዳህ በአባትህ አምላክ፣
በሚባርክህ፣ ሁሉን ማድረግ በሚችል
አምላክ፣[ዘ]
ከላይ ከሰማይ በሚገኝ ረድኤት፣
ከምድር ጥልቅ በሚገኝ በረከት፣
ከማሕፀንና ከጡት በሚገኝ ምርቃት
ይባርክሃል፡፡
26ከጥንት ተራሮች በረከት፣
ከዘላለም ኰረብቶች ምርቃት ይልቅ፣
የአባትህ በረከት ይበልጣል፤[ዠ]
ይኸ ሁሉ በዮሴፍ ራስ ላይ ይውረድ፤
በወንድሞቹ መካከል አለቃ በሆነውም
ግንባር ላይ ይረፍ፡፡[የ]

27ብንያም፣ ነጣቂ ተኵላ ነው፤
ያደነውን ማለዳ ይበላል፤
የማረከውን ማታ ይከፋፈላል፡፡

28እነዚህ ሁሉ ዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል
ነገዶች ናቸው፡፡ ይህም እያንዳንዳቸውን ተገቢ
በሆነው በረከት አባታቸው ሲባርካቸው የተ
ናገረው ቃል ነው፡፡

የያዕቆብ መሞት

29ከዚህ በኋላ ያዕቆብ እንዲህ ሲል አዘዛ
ቸው፤ "እነሆ፤ ወደ ወገኖቼ የምሰበሰብበት
ጊዜ ደርሶአል፤ በኬጢያዊው በኤፍሮን ዕርሻ
ውስጥ ባለችው ዋሻ ከአባቶቼ ዘንድ ቅበሩኝ፤
30ይህ በከነዓን ምድር፣ በመምሬ አጠገብ፣
በማክፈላ ዕርሻ ውስጥ ያለው ዋሻ፣ የመ
ቃብር ቦታ እንዲሆን አብርሃም ከኬጢያ
ዊው ኤፍሮን ላይ ከነዕርሻ ቦታው የገዛው
ነው፡፡ 31በዚያ አብርሃምና ሚስቱ ሣራ
ተቀብረዋል፤ በዚያ ይስሐቅና ሚስቱ ርብቃ
ተቀብረዋል፤ እኔም ልያን የቀበርኋት እዚ
ያው ነው፤ 32ዕርሻውና ዋሻው የተገዙት
ከኬጢያውያን[ዶ] ላይ ነው፡፡"
33ያዕቆብ እነዚህን ቃላት ለልጆቹ ተናግሮ
እንዳበቃ፣ እግሮቹን በዐልጋው ላይ ሰብስቦ፣
የመጨረሻ ትንፋሹን ተነፈሰ፤ ወደ ወገኖ
ቹም ተሰበሰበ፡፡

10፥9፤17፥12፤22፥13፤ 104፥21፤ሕዝ19፥2:5፤ ሚክ5፥8፤ራእ5፥5፤
49፥10 ዘኍ24፥17፡ 19፤መሳ1፥1-2፤20፥18፤ 1ዜና5፥2፤28፥4፤ መዝ2፥9፤60፥7፤72፥ 8-11፤98፥3፤108፥8፤ 110፥2፤ኢሳ2፥4፤ 26፥18፤42፥1፡4፤ 45፥22፤48፥20፤49፥6፤ 51፥5፤ሕዝ21፥27
49፥11 ዘዳ8፥8፤ 32፥14፤መሳ5፥10፤ 10፥4፤2ነገ18፥32፤ ኢሳ63፥2፤ዘካ9፥9
49፥12 ማሕ5፥12
49፥13 ዘፍ10፥19፤ 30፥20
49፥14 ዘፍ30፥18፤ መሳ5፥16፤መዝ68፥13
49፥15 ኢሱ19፥17-23፤1ነገ4፥6፤5፥13፤ 9፥21፤ሕዝ29፥18፤ ኢሳ 14፥2፤31፥8
49፥16 ቀኊ2፤ ዘፍ 30፥6
49፥17 ቀኊ19፤ መሳ 18፥27፤ ኤር18፥17፤አሞ9፥3
49፥18 ዘፍ45፥7፤ መዝ40፥1-3፤ 119፥166፡174
49፥19 ቀኊ17፤ ዘፍ 30፥11
48፥20 ዘፍ30፥13፤ ኢሳ25፥6፤ኢዮ29፥6
49፥21 ዘፍ30፥8፤ ኢዮ39፥1
49፥22 ዘፍ17፥6፤ 30፥24፤መዝ80፥10፤ 128፥3፤ሕዝ19፥10
49፥23 ዘፍ27፥41፤ 37፥24፤1ዜና10፥3
49፥24 ዘፍ48፥15፤ ዘዳ32፥4፡15፡18፡31፤ ኢዮ29፥20፤34፤132፥2፡ 5፤1ሳሙ2፥2፤2ሳሙ 22፥32፤መዝ18፥2፡31 :34፤19፥14፤78፥35፤ 89፥26፤132፥2:5፤14 4፥1፤ኢሳ1፥24፤10፥34 ፤17፥10፤26፥4፤30፥29 ፤44፥8፤49፥26፤60፥16፤ 63፥12፤ዕን1፥12
49፥25 ዘፍ17፥1፤ 27፥28፤28፥13፤ዘፀ18፥4፤ ዘዳ7፥13፤28፥4፤ መዝ27፥9፤107፥38፤ ምሳ10፥22፤ኢሳ66፥11
49፥26 ዘፍ37፥8፤ 1ዜና5፥1፤ሕዝ47፥13 ፤ዕን3፥6
49፥27 ቀኊ9፤ ዘፍ35፥18፤ዘኍ31፥11፤ ዘዳ2፥35፤መሳ8፥24፤ 20፥12-13፤ኢሱ7፥21 ፤8፥2፤22፥8፤ ዕን1፥8፤ሶፎ3፥3
49፥28 ቀኊ2፤ ዘፍ27፥4
49፥29 ዘፍ15፥15፤ 25፥8፡9፤50፥16:25፤2ሳሙ2፥32፤19፥37 49፥30 ዘፍ13፥18፤ 23፥4:9:20 49፥31 ዘፍ23፥19: 20፤24፥67፤25፥9፤29፥16
49፥32 ዘፍ10፥15 49፥33 ዘፍ25፥8 ፤ሐሥ7፥15

[ነ]10 ወይም *ሴሎ እስኪመጣ ድረስ* ወይም *ክብር የሚገባው እስኪመጣ ድረስ*
[ኘ]14 ወይም *በሰፈር ሜዳ የሚነድ እሳት*
[አ]16 *ዳን* ማለት *ፍትሕ ይሰጣል* ማለት ነው
[ከ]19 *ጋድ* ማለት *ማጥቃት* እንዲሁም *ወራሪ ሰራዊት* ማለት ነው
[ኸ]21 ወይም *ነጻ፤ ውብ ቃሎችን የሚናገር*
[ወ]22 ወይም *የሴፍ የዱር የፈረስ ግልገል፣ በምንጭ ዳር ያለ የፈረስ ግልገል፣ በባለ ዕርከን ኰረብታ ላይ የዱር አህያ ነው*
[ዐ]23-24 ወይም *ቀስተኞች ያጠቃሉ... ያስፈንጥራሉ... ይኖራሉ... ይቈያሉ*
[ዘ]25 ዕብራይስጡ *ሻዳይ* ይለዋል
[ዠ]26 *...ከአያት ቅድማያቶቼ... ታላቅ ነው*
[የ]26 ወይም *ከ... የተለየ*
[ዶ]32 ወይም *ከኬጢ ልጆች*

50 ዮሴፍ በአባቱ ፊት ተደፍቶ አለቀሰ፣ ሳመውም። [2]ከዚያም የአባቱ የእስራኤል ሬሳ እንዳይፈርስ ባለ መድኀኒት የሆኑ አገልጋዮቹ በመድኀኒት እንዲቀቡት አዘዘ። ባለ መድኀኒቶቹም እንዳይፈርስ ሬሳውን፣ በመድኀኒት ቀቡት። [3]ሬሳው እንዳይፈርስ መድኀኒት መቀባቱ በአገሩ ልማድ መሠረት አርባ ቀን ወሰደባቸው፤ ግብፃውያንም ሰባ ቀን አለቀሱለት።

[4]የሐዘኑ ጊዜ እንዳበቃ ዮሴፍ የፈርዖንን ቤተ ሰዎች እንዲህ አላቸው፤ "በፊታችሁ ሞገስ አግኝቼ ከሆነ፣ ለፈርዖን እንዲህ ብላችሁ ንገሩልኝ፣ [5]'የምሞትበት ጊዜ ስለ ተቃረበ፣ በከነዓን ምድር ራሴ ቈፍሬ ባዘጋጀሁት መቃብር እንድትቀብረኝ' ሲል አባቴ አስምሎኛል፤ ስለዚህ ወደዚያ ሄጄ አባቴን ልቀብር ከዚያም እመለሳለሁ።"

[6]ፈርዖንም፣ "ባስማለህ መሠረት ሄደህ አባትህን ቅበር" አለው።

[7]ከዚያም ዮሴፍ አባቱን ለመቅበር ወጣ፤ የፈርዖን ሹማምት በሙሉ፣ የቤተ መንግሥቱ ከፍተኛ ባለ ሥልጣኖች እንዲሁም የግብፅ ከፍተኛ ባለ ሥልጣኖች ሁሉ ተከተሉት። [8]እንደዚሁም የዮሴፍ ቤተ ሰዎች፣ ወንድሞቹና ሌሎችም የአባቱ ቤተ ሰዎች በሙሉ አብረውት ሄዱ። በጌሤም የቀሩት ሕፃናት ልጆቻቸው፣ የበግ፣ የፍየልና የከብት መንጋዎቻቸው ብቻ ነበሩ። [9]እንዲሁም ሠረገሎችና ፈረሰኞች[ጀ] አብረውት ወጡ፤ አጀቡም እጅግ ብዙ ነበረ።

[10]እነርሱም በዮርዳኖስ ማዶ ካለው አጣድ ከተባለው ዐውድማ ሲደርሱ፣ ድምፃቸውን ከፍ በማድረግ ምርር ብለው አለቀሱ፤ ዮሴፍም በዚያ ለአባቱ ሰባት ቀን ልቅሶ ተቀመጠ። [11]በዚያ የሚኖሩ ከነዓናውያን በአጣድ ዐውድማ የተደረገውን ልቅሶ ባዩ ጊዜ፣ "ይህ ለግብፃውያን መራራ ልቅሶአቸው ነው" አሉ። በዮርዳኖስ አጠገብ ያለው የዚያ ቦታ ስም አቤል[ገ] ምጽራይም ተብሎ መጠራቱም ከዚሁ የተነሣ ነበር።

[12]የያዕቆብ ልጆችም አባታቸው እንዳዘዛቸው አደረጉ፤ [13]አስከሬኑን ወደ ከነዓን ምድር ወስደው አብርሃም ከኬጢያዊው ከኤፍሮን ላይ ከነዕርሻው በገዛው፣ በመምሬ አጠገብ፣ በማክፌላ ዕርሻ በሚገኘው ዋሻ ውስጥ ቀበሩት።

[14]ዮሴፍ አባቱን ከቀበረ በኋላ፣ ከወንድሞቹና ለአባቱ ቀብር አብረውት ሄደው ከነበሩት ሁሉ ጋር ወደ ግብፅ ተመለሰ።

ዮሴፍ ወንድሞቹን እንደማይበቀላቸው አረጋገጠ

[15]የዮሴፍ ወንድሞች ከአባታቸው ሞት በኋላ፣ "ከፈጸምንበት በደል የተነሣ ዮሴፍ ቂም ይዞ ቢበቀለን ምን እናደርጋለን?" ተባባሉ። [16]ስለዚህ እንዲህ የሚል መልእክት ወደ ዮሴፍ ላኩ፤ "አባትህ ከመሞቱ በፊት እንዲህ የሚል ትእዛዝ አስተላልፎ ነበር፤ [17]'ለዮሴፍ፣ "ወንድሞችህ በአንተ ላይ የፈጸሙትን ኀጢአትና ክፉ በደል ይቅር በላቸው" ብላችሁ ንገሩት።' አሁንም፣ የእኛን የአባትህን አምላክ (ኤሎሂም) አገልጋዮች ኀጢአት ይቅር በለን።" መልእክታቸው ሲደርሰው ዮሴፍ አለቀሰ።

[18]ከዚያም ወንድሞቹ መጡና በፊቱ ተደፍተው፣ "እኛ የአንተ ባሮች ነን" አሉት።

[19]ዮሴፍ ግን እንዲህ አላቸው፤ "አትፍሩ፤ እኔን በእግዚአብሔር (ኤሎሂም) ቦታ ማን አስቀመጠኝ? [20]እናንተ እኔን ለመጕዳት አስባችሁ አድርጋችሁት ነበር፤ እግዚአብሔር (ኤሎሂም) ግን ዛሬ እንደሚታየው ሁሉ የብዙዎችን ሕይወት ለማዳን ለበጎ ነገር አዋለው። [21]አሁንም ቢሆን አትፍሩ፤ ለእናንተና ለልጆቻችሁ የሚያስፈልጋችሁን ሁሉ አደርግላችኋለሁ" በማለት አረጋግጦ፣ በደግ ቃል አናገራቸው።

የዮሴፍ መሞት

[22]ዮሴፍ ከአባቱ ቤተ ሰቦች ጋር በግብፅ ተቀመጠ፤ አንድ መቶ ዐሥር ዓመትም ኖረ፤ [23]የኤፍሬምንም የልጅ ልጆች እስከ ሦስተኛ ትውልድ ድረስ አየ። የምናሴ ልጅ ማኪር የወለዳቸውም ልጆች በዮሴፍ ጭን ላይ ተወለዱ።

[24]ከዚህ በኋላ ዮሴፍ ወንድሞቹን፣ "እነሆ፤ የመሞቻዬ ጊዜ ተቃርቦአል፤ እግዚአብሔርም (ኤሎሂም) በረድኤቱ ይጐበኛችሁና ከዚህ አገር ያወጣችኋል፤ ለአባቶቻችን ለአብርሃም፣ ለይስሐቅና ለያዕቆብ በመሐላ ተስፋ ወደ ሰጣቸው ምድር ያገባችኋል" አላቸው። [25]ዮሴፍም የእስራኤልን ልጆች፣ "እግዚአብሔር (ኤሎሂም) በረድኤቱ ያስባችኋል፤ በዚያን ጊዜ ዐፅሜን ከዚህ አገር ይዛችሁ እንድትወጡ" ሲል አስማላቸው።

[26]ዮሴፍም በመቶ ዐሥር ዓመቱ ሞተ፤ ሬሳው እንዳይፈርስ በአገሩ ደንብ በመድኀኒት ከደረቀ በኋላ ሣጥን ውስጥ አስገብተው በግብፅ ምድር አስቀመጡት።

50፥1 ዘፍ29፥11፤ 46፥4
50፥2 ቍ26፤ 2ዜና 16፥14፤ ማቴ26፥12፤ማር16፥1፤ ዮሐ19፥39-40
50፥3 ዘፍ37፥34፤ ዘዳ1፥3
50፥4 ቍ7፤ዘፍ 27፥41፤30፥27፤32፥5
50፥5 ቍ24፤ዘፍ 24፥37፤47፥31፤2ሳሙ 18፥18፤2ዜና16፥14፤ ኢሳ22፥16፤ ማቴ8፥21፤27፥60
50፥7 ቍ4፤ዘፍ45፥16
50፥8 ቍ14፤ ዘፍ45፥10
50፥9 ዘፍ41፥43
50፥10 ዘፍ27፥41፤ 37፥34፤ዘሌ10፥6፤ ዘኍ15፥20፤ሩት 3፥2፤1ሳሙ31፥13፤ 2ሳሙ1፥17፤3፥33፤ 24፥18፤2ዜና35፥25፤ 1ነገ22፥10፤ ኢዮ2፥13፤ሕዝ3፥15፤ 32፥16፤ሐሥ8፥2፤
50፥11 ዘፍ10፥18፤ 37፥34
50፥12 ዘፍ49፥29
50፥13 ዘፍ13፥18፤ 23፥9፡20፤25፥9
50፥14 ቍ8
50፥15 ቍ17፤ዘፍ 9፥5፤27፥41፤37፥28፤ ሶፎ3፥11፤1ጴጥ3፥9
50፥16 ዘፍ49፥29
50፥17 ቍ15፤ ዘፍ 28፥13፤29፥11፤ ማቴ 6፥14
50፥18 ዘፍ37፥7፤ 43፥18
50፥19 ዘፍ30፥2፤ ዘፀ32፥34፤ሮሜ12፥ 19፤ዕብ10፥30
50፥20 ዘፍ37፥20፤ 45፥5፤አስ4፥14፤ኢሳ 4፥14፤10፥7፤ሚክ 4፥11-12፤ሮሜ8፥28
50፥21 ዘፍ34፥3፤ 45፥11፤ኤፌ4፥32
50፥22 ዘፍ25፥7፤ ኢሱ24፥29
50፥23 ዘፍ41፥51፡ 52፤48፥11፡12፤ዘኍ 26፥29፤27፥1፤32፥ 39፡40፤36፥1፤ዘዳ 3፥15፤ኢሱ13፥31፤ 17፥1፤መሳ5፥14፤ ኢዮ42፥16
50፥24 ቍ5፤ዘፍ 15፥14፤13፥17፤17፥19፤ 12፥7፤15፥16፤ ሩት1፥6፤መዝ35፥2፤ 106፥4፤ኢሳ38፥14
50፥25 ዘፍ24፥37፤ 47፥29-30፤49፥29፤ ዕብ11፥22
50፥26 ቍ2፤ ዘፍ25፥7፤ዘዳ1፥6

[ጀ]9 ወይም *ሠረገለኞች*

[ገ]11 *አቤል ምጽራይም* ማለት *የግብፃውያን ሐዘን* ማለት ነው